

ROBERT
KRAFT

*Příhoda s rozrušeným býkem
způsobí, že dojde k zveřejnění
sympatického kormidelníka
Richarda Jansena s mladičkou
vdovou lady Blodwen
Leytenstoneovou.*

*A protože chamtiví příbuzní
dychtí po miliónech bohaté
dědičky, a dokonce usilují
o její život, dohodnou se
oba mladí lidé, že podniknou
na lodi cestu kolem světa,
aby Blodwen byla v bezpečí
a pod ochranou spolehlivých
lidí. Jenomže oad připraví
Blodwen a Richardovi
nečekané zvraty
jejich života . . .*

Sargasové peklo

albatros

Spisovatel Robert Kraft (narodil se 3. října roku 1869 v Lipsku a žil až do své smrti 10. května 1916 v Drážďanech) psal dobrodružné příběhy pro lidové čtenáře, jimž šlo o to, aby si přečetli něco zajímavého a napínavého, něco, co by je povzneslo nad šed' všedního, nelehkého života. Vytvořil dlouhou řadu románů, z nichž některé dodnes zůstaly vděčným, lákavým i dobrým čtivem, jež stále nachází své milovníky. K těm Kraftovým románům, které dosud přitahují čtenářský zájem, patří kromě cyklu **Nobody – muž z neznáma i Sargasové peklo.** Čtenářskou přitažlivost si tento příběh udržel proto, že jeho hlavní hrdina, mladý kapitán Richard Jansen, má smysl pro poctivou hru, pro dobrou práci, pro vzájemné porozumění lidí, pro spravedlnost, pro statečnost i pro humor.

ROBERT KRAFT
(1869 * 1916)

Sargasové peklo

V JAKÉ PODOBĚ SE KE MNĚ PŘIBLÍŽIL MŮJ OSUD

Stalo se to osmého května 1859, bylo krásné nedělní ráno a právě den mých šestadvacátých narozenin. Bylo to blízko Leytenstonu, londýnského předměstí, uprostřed velké, rozkvetlé louky. Stál tam dub a já jsem okolo toho dubu sprintoval dokolečka.

Nedělal jsem to pro zvýšení tělesné zdatnosti ani pro nějakou sázku, ba ani jsem neměl chuť oslavovat tímto způsobem své narozeniny; pár kroků za mnou se hnál býk, velký jak stodola, supěl a pokoušel se vyvrtat do mne svými rohy díru. Mrskal jsem tedy

nohama co nejrychleji, neměl jsem ani čas se tomu býkovi slušně představit.

Jmenuji se Richard Jansen, narodil jsem se u moře, u Baltu, povoláním samozřejmě námořník, už čtyři roky ve funkci kormidelníka. Holandský náhončí do cizinecké legie mi naměřil výšku sto čtyřiaedesát centimetrů, a když jsem měl na hlavě cylindr, pěkně jsem přesáhl dva metry a bez předklonu jsem neprošel žádnými dveřmi. Ale říkejte zdivočelému býkovi něco o cylindru! Ted' se mi spíš hodily ty dlouhé a svalnaté nohy.

Naposledy jsem plul na jednom britském parníku do Valparaísa jako druhý kormidelník. Po návratu do Anglie šla loď na opravu a posádku propustili. Já jsem dostal vyplaceno krásných kulatých čtyřicet liber šterlinků.

Taková suma! Po nekonečné době, kdy jsem se krmil jen sušeným masem, slaninou jemně nazelenalou a suchary, které jste museli buď namáčet, nebo rozbíjet pěstí, po té době půstu znovu v civilizaci a s kapsou nacpanou penězi! Upozorňuji, že my námořníci máme k mamonu svůj speciální vztah: ať to nepálí v kapse, ať se to rozkutálí! A když je hotovost pryč, jednoduše se hledá nová služba a znovu se vyrazí na moře.

Čtyřicet zlatáků, víte, jak se to krásně utrácí? Lorde Mayore, kolik stojí ten tvůj Londýn? A tak jsem se vozil v drožkách z jednoho tingltanglu do druhého, lepily se na mne slečny, pomalované jak na válečnou výpravu, šampaňské pěnílo líp než voda u lodní příďe.

Trvalo to něco přes týden a pak měla dušička pokoj. Kapsa taky. Zamířil jsem proto, už pěšky, do rejdařské kanceláře, připraven k tuze slušnému chování, protože jsem si už mohl dělat naději na místo prvního kormidelníka, na celých deset liber měsíčně. Ale ouha! Londýnští dokaři stávkovali, o čemž jsem se mezi slečnami nedoslechl, a tak lodi ležely v přístavu bez pohnutí. Nikdo nemohl nakládat, nikdo neodplul.

Co ted'? Jedině došourat se k boardingmasterovi, do námořnické ubytovny, aby mne opatřil bydlem a jídlem na dluh, na můj poctivý kukuč. Kdyby se bylo tehdy vědělo, že stávka bude trvat tak dlouho a že se rozšíří na všechny britské přístavy, nevzal by žádný ubytovatel mariňáka bez peněz, ale netušil jsem to ani já, ani tlustá Fatje, která

na mne ostatně trochu trpěla. Už párkrát mi psala útratu na futro; při příští zastávce v Londýně jsem jí vždycky do posledního penny zaplatil a ještě přinesl nějaký dáreček.

Tak jsem uvízl u tlusté Fatje, blízko Západoindického doku, a její přívětivá tvář jako mastný kulatý měsíc mi slibovala aspoň to, že nevyschnu hlady. Ale po šesti nedělích, málo naplat, se už nebezpečně prázdnil můj nepromokavý vak s osobními věcmi. Měl jsem uvnitř ještě sextant, ale bez toho kormidelník není kormidelníkem – a nikde naděje ani na groš. Zoufat jsem si nemusel. Stačilo za kuchyňským sporákem vtisknout polibek na některý z Fatjiných podbradků, a už mi namazala chleba máslem a ještě hodila nahoru plátek šunky nebo mi podstrčila hrst žvýkácího tabáku, uloupeného panu manželovi. Ostatní hosté boardinghousu se tak neměli.

Ale peníze jsem z ní nevydoloval. Nedala se pumpnout, ani když jsem jí navrhl, že se s ní po smrti jejího střízlíčka manžela ožením. Mohli jste jí slibovat hory doly, nepustila ani měďák.

Mé stříbrné hodinky odpočívaly v Cohnově zastavárně, za nimi putovala zlatá kravatová jehlice a pak i ta kravata z vyšívaného indického hedvábí, nakonec můj zavírák. Už mi z cennějších věcí zbývalo jen stříbrné párátko, které mi věnovala roztoužená černá kuchařka z hotelu Majestic v Kapském Městě. Ukázal jsem je Cohnovi, nabídl za ně niklák, šel s nabídkou na dva a půl, ale mně se jaksi nechtělo rozloučit se s posledním pokladem. To párátko bylo hezké, a pak, když si čistíte zuby takovou ozdobnou stříbrnou věcičkou, pořád ještě vypadáte jako nóbl člověk.

Bloumal jsem po Cable Streetu, když mě najednou kdosi plácne do ramene: „Helou, kormidelníku!“ A vida, Ernest, sloužil jsem s ním předminulou plavbu; právě byl střízlivý a nebavilo ho to, a jeho peněženka se nadouvala. Vrhli jsme se tedy společně do života a podívali se té peněženke na dno. Jak jsem se pak dostal zpět do boardinghousu, to nevím, ale ráno jsem se probudil ve své posteli.

Ta žízeň! Metelil jsem na dvůr, k pumpě, trochu se ošplíchat a vypít vědro vody. Odfrkával jsem ještě, když mě zastavila Mary, Fatjina posluhovačka, už deset let zasnoubená s jedním písařem v docích, měli spolu dvě tři děti a pomalu pomýšleli na svatbu. Byla to

dobrá holka. Potřásla mi rukou, že mi jako blahopřeje k narozeninám.

„Cože, narozeniny? Copak je dneska osmého?“

Mary se zasmála: „Nepamatuješ, o čem všem jsi včera v noci básnil? O slunci, o chroustech, o kytičkách, pak sis položil hlavu na stůl a lamentovala, že o svých narozeninách musíš někam na venkov, do přírody. Tak jsem ti vyžehlila oblečení a vyčistila boty, na stole máš snídani, opravdu je osmého a neděle.“

Svívalo mi, že jsem si včera vskutku stýskal po venkově, po větru a vůni trávy, námořník se mezi kamennými domy nikdy dlouho necítí dobře.

„A že máš ty narozeniny,“ řekla Mary a vtiskla mi do ruky balíček tabáku a dva šilinky.

„Mary, ty jsi anděl, vlastně ne, ty jsi dobrá holka.“ Její snoubenec ještě spal a tu sváteční košili si pro mě Mary vypůjčila z jeho kufru, ta duše nevinná. A já měl dnes narozeniny!

Vydám se do Leytenstonu, tudy je nejbližší do luk a polí, hezká pěší procházka a nemusí se platit za dráhu. Mary mi vysvětlila cestu, dvě čárky na levobok a pak pořád rovnou za nosem.

Nažehlený, ve zvonových kalhotách, s čistým límečkem, byl jsem úplně elegant. Vyrazil jsem po námořnicku, ruce v kapsách a houpavým krokem. Ještě jsem Mary slíbil, že jí přinesu kytku, co kytku, balík těch kopretin, nebo jak se to jmenuje.

Whitechapel Road, pak staré nízké domky v Bow, za Stratfordem Leyton, a tam jsem v krčmě U zeleného muže vytáhl jednu láhev piva na posilněnou. Skončily zahrady a octl jsem se v pravé anglické „country“. Líbezná zeleň luk, ohraničených nízkými křovinami, sem tam křivolaké, starobylé dubisko, pod kterým se popásává pár krav, schovaných před sluncem, všechno pokropeno bílými a žlutými kytkami, zkrátka utěšený obraz klidu a pohody. Nahoře v modré obloze závodili skřiváci ve zpěvu.

Louky, vůně travin a svěží jarní hlíny, nad tím prozpěvování skřivanů, hrome, kolikrát o tom člověk na palubě snil při noční hlídce! Tedy každý snad ne, ale já ano, měl jsem takové vzdělanecké choutky, vždyť jsem absolvoval hezký kus gymnasia a rodiče ze mne

původně chtěli mít pastora. No, však on pánbůh dobře věděl, proč mi nesvěřil svou pozemskou filiálku.

Dobrou půlhodinu jsem se tedy procházel a pak jsem začal hledat místo, kde bych si na chvilku zdříml. V louce tu stál rozložitý dub s hustým stínem, tam by se leželo! Je pravda, že o kus dál se zvedala vysoká bílá zeď, snad všechno patřilo k nějakému panství a vstup na louky byl zakázán, ale já jsem se o to nezajímal a krávy, které se na louce pásly, taky ne.

Mezi mnou a stromem stály asi čtyři, vynikala mezi nimi jedna, skoro čistě bílá a ohromně veliká; nebo že by to byl pán tohoto harému?

Byl to býk, a byl nedůtklivý. Začal se o mne zajímat až příliš – a změnil tím celou dráhu mého osudu. A přitom jsem mu já nijak nechťel ubližovat.

Šel jsem ke stromu kolem stádečka; krav jsem se nebál, jako kluk jsem je často pásł. Přišel jsem k nim na pár kroků a prohlížel si je. Krávy zneklidněly, jedna z nich zabučela, pak druhá i třetí. Býk se napjal a blýskl po mně zlým okem.

„Neboj se, zvíře, já ti nic neudělám,“ řekl jsem přátelsky, ale býk zřejmě neovládal němčinu. Zdvihl oháňku, hlavu strčil kamsi mezi přední nohy – a odstartoval. Rovnou ke mně.

Nikdo mi nemusel vysvětlovat, že s takovým dlouhým špičatým rohem zaraženým mezi žebra se obtížněji dýchá. Přišel jsem na to sám, a protože mou jedinou zbraní bylo stříbrné párátko, odstartoval jsem taky.

Tryskem k dubu, pod nímž jsem původně chtěl odpočívat, z odpočinku však nebylo nic, býk mi funěl v patách. Bohužel žádná větev netrčela ze stromu tak nízko, abych se mohl chytit a vytáhnout nahoru.

Doufal jsem, že býka znechutí rychlost mého útěku nebo že se jedním rohem přišpendlí ke stromu, ale on měl své plány. Stromu se vyhnul stejně jako já a začal kolotoč. Jak dlouho trval, nevím. Obrátky jsem nepočítal a mé kapesní hodinky pokojně tikaly v zastavárně. Obíhali jsme s býkem dub? Zdálky se snad ani nedalo rozeznat, kdo koho honí, ale přísámbohu já jsem to nezačal.

Nebavilo mě to. Ve dvě mě čekal nedělní oběd a Mary jsem ještě slíbil kytici – jenomže jsem z té honičky pořád nemohl najít východisko. Do daleka nikde ani živé duše, ostatně před takovou nestvůrou by mě zachránila leda baterie kanonýrů.

Jedině že bych se dostal k té zdi, byla od nás tak na sto padesát kroků. Při každém oběhu jsem si ji pozorně prohlédl. Vypadala moc vysoká, než abych vyskočil na její okraj, a nahoře taky mohly být nasázeny skleněné střepy. Ale trošku stranou, tak dvacet třicet kroků doleva, byla ve zdi vrata, nebo spíš prkenný plot, o hodně nižší než okolí. Tam –

Rozhodl jsem se. Buď, anebo. Někdo z nás dvou bude rychlejší. Když jde o život, dokáže sebou člověk zatraceně mrsknout! Vyměřil jsem si přesný úhel, další obrátka okolo dubu – a teď, pro krále a vlast!

Pro vlastní zdravou kůži!

Zvíře bylo bezpochyby rychlejší než já. Ale popletl jsem je změnou taktiky, zabrzdilo na okamžik a krhavě, udiveně civělo. Už jsem doufal, že mám pokoj, ale kdepak, býk zase zahrabal nohama a s veškerým elánem se vrhl novým směrem, ke mně a k vratům. Měl jsem však už třicetimetrový náskok a jen jsem vzýval svatého Petra, patrona všech mořských krys, ať na těch prknech nahoře nejsou hřebíky nebo ať je nechá narůst daleko od sebe, abych mezi nimi mohl chytit a vytáhnout vzhůru. Taky kalhoty mám nevinné, svatý Petře!

A už jsem se držel prken. Švihnutí, svatý Petr zapracoval, hřebíky žádné, a pak už jen pohodlný skok dolů.

Stál jsem za zdí a býk byl venku. Uf.

Uvnitř jsem spatřil vidění, nesmysl, šílený sen; i když jsem měl jen pár vteřin času, zapsalo se mi to do paměti přesně a navždy.

Octl jsem se ve velkém parku, zdálky mezi stromy prosvítaly zdi nějakého zámku, a po cestě, vysypané pískem, ke mně přicházel průvod.

Ale jaký průvod! Jako bych tím skokem přes zeď skočil rovnou do starověkého Říma! O dva tisíce let zpátky.

Kráčeli ke mně dva muži s oštěpy, v bílých tógách, na nahých nohou sandály, vlasy spjaty stříbrným páskem. Za nimi šestice

mládenečků taky v bílém, jenže místo zbraní drželi jakési strunné nástroje a flétny, na něž vyhrávali pisklavou, vtíravou melodii. Pak následovala skupina těžkooděnců v přilbách, v šupinatém pancíři, každý z nich třímal krátký, široký a nahý meč. Mezi nimi se pletly dívčiny v dlouhých průsvitných róbách, ověšené všelijakými zlatými obroučkami a řetězy, až to cinkalo, a každá z nich cosi nesla: ozdobné skříňky, stříbrná zrcadla, mísy se záplavou jižního ovoce – kdysi ve škole jsem viděl obraz Bohatá Římanka ubírající se do lázní, a tady to vypadalo přesně tak. Neboť uprostřed průvodu nesli čtyři muži pozlacená otevřená nosítka, na kterých spočívala překrásná dívka. Římanka z obrazu.

Mohlo jí být dvacet, dlouhý šat měla z jemnější látky než její družky, čelo jí obepínal zlatý kruh, posázený drahokamy. Kolem čisté a vznešené tváře zářily v slunci vlasy barvy mědi.

Hned za podivnou dámou se objevila další hlavní postava: kráčepla plavně vedle nosítek. Byla to lvice. A srst měla stejného odstínu jako vlasy vznešené dámy. Žádný obojek, žádný košík, lvice šla volně podle své paní, snad jako její osobní strážkyně.

Průvod se zvolna blížil ke zdi – a to byl onen okamžik, v němž jsem já přeletěl prkna jak meteor a dopadl před ně. Ztuhli, i já jsem znehybněl a kulil zraky, a než měl někdo čas vykřiknout nebo něco udělat, ozval se za mnou rachot, jako když se boří svět.

Zbořila se jen prkna a troskami brány proletěla bílá dělová koule, zdivočelý býk. Nechtěl se se mnou jen tak rozloučit. Chvilku mu trvalo, než si s očí setřepal prkna a třísky, a pak se znovu pustil za mnou.

Ted' teprve začal opravdový tanec. Trval vlastně jen pár okamžiků, ale mně se zdálo, že je to celá věčnost. A pamatuji si každý detail. První dva Římané byli nejrychlejší, zahodili oštěpy a zmizeli každý na jinou stranu. Melodie se přetrhla, harfy a flétny zachrastily v písku a muzikantů nebylo. Těžkooděnci pelášili docela lehce a cestou odhazovali přilby i meče, aby jim nic nepřekáželo v běhu. Sbor dívek se zbavil stříbrných mís i ovoce, každá si vykasala dlouhou sukni až k pasu a nožky jim jen kmitaly.

Lvice? Ta byla nejsměšnější. Nějak vytušila, že býk nemá právě přátelské úmysly, zataáhla ocas mezi nohy a pelášila pryč jak zbitý kocour.

Nosiči praštili s nosítky i se vzácnou paní a mířili každý k nejbližšímu stromu. A s paní to vypadalo zle.

Když ji tak bez všech ohledů vyklopili, neváhala a rychle se vyhrabávala z převrácených nosítek, ale měla dlouhé šaty s vlečkou, zapletla se do nich a přišlápla je. Zůstala tedy stát, jen zvedla paže a zkřížila si je před tváří, aby neviděla, jak se na ni žene smrt. Býk totiž změnil směr, bílá postava se zvednutými rukama se mu zalíbila víc než já, vrhl se k ní, hlavu při zemi a rohy vodorovně namířené, ještě vteřinku a probodne to nehybné děvče.

To mám mít na svědomí? Skočil jsem k jednomu odhozenému oštěpu, tvrdé dřevo s ocelovým hrotem je přece jen o něco lepší než stříbrné párátko, a vrazil jsem plným rozmachem zbraň býkovi do hrudi.

V tom okamžiku jsem už zapomněl na Římanku, byl to souboj mezi býkem a mnou. Při nárazu se mi nohy zaryly do písku cesty skoro tak hluboko jako oštěp do býkovy hrudi, dřevo prasklo jak třtina, já jsem odlétl, ale zvíře taky změnilo směr. Za moment jsem byl znovu na nohou, sebral jsem jeden ze širokých mečů, jež se tu válely. Býk se právě obracel, už pomaleji, u krku se mu třásl kus přeražené píky a zpod ní tryskala krev. Skočil jsem k němu z boku a vrazil mu celou délku meče do hrudi, tam, kde měl mít srdce. Vyrval jsem tu ostrou ocel a napřáhl ji podruhé. Nebylo třeba. Zápas byl u konce.

Zvíře kleslo.

Se zkrváceným širokým mečem v ruce, vyjevený, udělal jsem pár kroků zpátky, k děvčeti.

„Nemějte strach, slečno. Rád bych se vám omluvil, že jsem tak zničehonic přeskočil...“

Na ten pohled nezapomenu. Stála jako předtím, zapletená ještě do vlečky, ruce jí klesly a odkryly tvář, ještě poznamenanou stínem smrti, plnou úžasu a divoké krásy.

„U všech olympských bohů, to snad není možné,“ zašeptala. Sklonila se, urvala kus přebytné róby pod nohama a vykročila. Ale

to už se kolem ní začali shromažďovat hudebníci a dvorní dámy, trousili se po jednom z úkrytů, park byl najednou plný štěbetání. Jeden z těch opancéřovaných mužských se přihnál k dívce, vysekl poklonu a prohlásil:

„Ó mylady, kdybych jen tušil, že je to jen jeden kus hovězího a že jste tady zůstala sama ...“

„Ničemo!“

Dívka vrazila těžkooděnci facku, až zavrával. A nezůstalo jen u té jediné.

„Vy zbabělci, vy třasořitky, vy šašci nepovedení...“, a pohlavky pleskaly ve sboru flétnistů a rytířů bez výběru, ale taky bez umdlení.

Zdálo se mi, že jsem tu jaksi zbytečný. Ta slečna obstarala všechno sama. Že by u mne dámy se sklonem k fackování patřily k nejoblíbenějším, nemohu říct, a když se něco takového semlelo někde u tancovačky, hleděl jsem být raději uprostřed mely, než abych na to koukal jako divák.

Pustil jsem zkrvácený meč do písku, ještě jednou jsem si prohlédl bílého býka, nádherného a hrozivého i po smrti, a vydal jsem se k průlomů ve vratech. Přeskakovat už nebylo třeba, zvíře vyrobilo v prknech dostatečný otvor. Na louce jsem si ještě zkontroloval výstroj: kalhoty zůstaly celé a vypůjčená košile, zaplat'bůh, byla taky bez poskvrny. Kdybych byl pocákal krví bělostnou náprsenku, to by mne Mary pěkně hnala!

Začal jsem se tedy ohlížet po kytkách, kvetlo jich tu dost, abych dal dohromady slíbenou kytici.

JAK JSEM DOBŘE POJEDL, A PŘECE BYL NESPOKOJEN

„Haló, sire!“ ozvalo se za mnou na louce. Od bílé zdi ke mně běžel sluha, žádný Říman, ale normální člověk v proužkovaných kalhotách a vestě. Přibrzdil jsem.

„Lady pána uctivě žádá, aby se laskavě navrátil. Ráda by mu osobně vyslovila svůj dík.“

Šel jsem tedy zpět. Především proto, že jsem byl upřímně zvědav, jaké bláznivé římské hospodářství to tam za zdí vedou. Kromě toho

jsem byl dvoumetrový, pohledný a sebevědomý mládenec, složil jsem kus divokého hovězího a měl jsem tedy dojem, že bylo proč, aby si mě dáma všimla. Sluha vedle mě mrskal krátkýma nohama.

„Kdo byla ta madam, co sletěla z nosítek?“

„Lady Blodwen Leytenstoneová.“

„A takhle fackuje každý den?“

„Ó, na panství je dobrá služba, vůbec si nemůžeme stěžovat.“

Viděl jsem mu do tváře, viděl jsem jeho úslužně přihrbená záda, takový by si nestěžoval, ani kdyby mohl. Pak mě napadlo, že jsem kormidelník zaoceánských parníků a že se jaksi nehodí, abych se sluhy vyptával na jeho paní.

Šli jsme parkem. V křovinách vykukovaly bílé sochy, tu a tam se kmitl nějaký altánek, všechno bílé, v římském stylu.

„Je vaše paní vdaná, nebo svobodná, abych věděl, jak ji oslovit?“

„Lady Blodwen je vznešená choť Jeho Výsosti, před čtyřmi lety zesnulého lorda Leytenstonea.“

„Tedy stručně vdova.“

„Přesně tak, sire.“

Hlavní zámecká budova začínala sloupopradím, schodiště hlídali mramoroví lvi, kteří snad nebudou prchat tak vyděšeně, jako ta lvice před chvilí, pak přišla hala, vysoká, s mozaikovou podlahou, a vzadu se na několika stupních tyčil jakýsi pozlacený trůn. Na trůně seděla lady Blodwen, obklopená svou římskou čeládkou.

Krásné děvče to bylo. Líbila se mi i stopa jakéhosi chlapeckého vzdoru v její tváři, i hrdá, vzpřímená postava. To že je vdova? Nehádal bych jí ani osmnáct.

„Jak se jmenujete?“ zeptala se krátce a suše.

Takový tón mi nešel pod nos. Se svým služebnictvem ať si bohatá paní zachází jak chce, ale ať to nezkouší na mně! Přesto jsem polkl a odpověděl ještě klidně.

„Richard Jansen.“

„To není anglické jméno.“

„Jsem taky Němec. Od Baltu.“

„Vaše povolání?“

„Kormidelník.“

„Na lodi?“

„Myslíte, že kormidluju bryčku?“

Cuklo jí to tváří, jen na moment, úsměv neměl čas usadit se na rtech a už z ní znovu byla vznešená, přísná dáma. Nebo se o to snažila.

„Na které lodi jste byl kormidelníkem?“

„Naposledy to byl Helios, trat' Liverpool – Valparaiso – Londýn. Ale teď jsem už šest neděl na pevnině, zatím beze služby.“

Vyptala se mě podrobně i na adresu, jako by se chtěla k tlusté Fatje sama nastěhovat, a pak se na mne dívala beze slova. Hezkou chvíli.

„Pane Jansene ...“

„Pane kormidelníku, prosil bych, mylady,“ musel jsem jí, hrome, taky ukázat, že nejsem jen tak někdo.

„Pane kormidelníku Jansene, zachránil jste mi život.“

Hezky to řekla, procítěně, ale přesto jsem ji přerušil.

„Mylady, byla to má zatracená povinnost, vždyť jsem vás do nebezpečí taky sám přivedl. Omlouvám se ještě jednou, nemohl jsem tušit, že ten býk se za mnou vydá až do vašeho parku.“

„Dráždil jste ho?“

„Ne. Šel jsem kolem, on se na mne vrhl a honil mne po louce. Doufal jsem, že se zachráním za vaší ohradou. Odpusťte mi tu nerozvážnost, prosím.“

„A přesto jste mi zachránil život. Bez vás bych... ráda bych se vám nějak odměnila.“

„O tom nemůže být ani řeči, mylady.“

„Mlčet,“ řekla pánovitě. „Za dobro se má člověk odvděčit. Víte, kdo jsem?“

„Lady Blodwen Leytenstoneová. Řekl mi to váš sluha.“

„Nač jste se ho ještě ptal?“

„Na nic. Vlastně ano, jestli každý den tak štědře rozdáváte políčky, ale dnes si to ti vaši římsští hrdinové zasloužili.“

Zas takový letmý polousměv a chvilka mlčení.

„Neslyšel jste předtím nic o bláznivé lady Blodwen, která se soudí s britskou korunou?“

„Ne.“

„Obědval jste už?“

Rozchechtal jsem se. Takový skok v řeči od britského majestátu k obědu se mi líbil, větička zavoněla po bifteku, velkém jako ruka, a po opečených brambůrkách. A připomněla mi fakt, že už mám vskutku útroby prázdné jako loď bez nákladu. Odvětil jsem tedy stejně rychle a stručně jako na předchozí otázku.

„Ne.“

„Smím vás tedy považovat za svého hosta?“

„Ano, s radostí.“

„A zatím si rozmyslíte, co byste si přál jako odměnu za svůj statečný čin.“

„My lady, to by bylo proti mým zása ...“

Zvedla ruku gestem tak vladařským, že mi to přetrhlo větu vpůli.

„Jsem Blodwen Leytenstoneová. Víte, co to znamená? Máte právo na odměnu, řeknete své přání a já je splním! Hvězdy z nebe ovšem nemohu dát strhnout, ale ostatní – u všech olympských bohů! – postarám se, abyste byl spokojen! A teď můžete jít a dejte si chutnat.“

Stál jsem však, teď jsem tiše zíral já na ni. Ta vztyčená paže, vášnivý třpyt modrých očí, doširoka otevřených, přísaha při všech bozích – lady Blodwen měla v sobě vskutku cosi královského, co bralo dech.

Přišoural se ke mně starý sluha, že ho mám následovat. Zavedl mne spletí chodeb do malé místnosti, kterou téměř celou zaplňoval bílý prostřený stůl. Hlavou mi vířily cáry myšlenek: hrome, teď by se měla chytit příležitost za pačesy! Kdyby mi tak mylady půjčila padesát tisíc tolarů, i třicet by třeba stačilo – a už se dá koupit loď! Panebože, i kdyby to byl jen obyčejný dřevěný šíp, umím si přece vybrat a perfektně vycvičit posádku, a za dva tři roky bych ten dluh musel mít splacený a loď by byla celá moje! Být kapitánem na své vlastní lodi – a co jsou proti mně všichni vévodové a knížata, celá suchozemská čeládka?

O tomhle jsem snil. Odmalička. Celý život. Myslíte, že si námořník něco dokáže ušetřit z platu? Že dvouměsíční mzdu nerozháže v přístavu za dva dny? Jak se tedy dostat k penězům? Netoužil jsem po žádném daru, nesmysl, budu i s posádkou dřít a do posledního groše všechno splatím ... mohu Římanku vzít opravdu za

slovo? Nezaklínala se všemi olympskými bohy? Když má takovou rezidenci a lvy a zlato, snad by pro ni těch padesát nebo třeba třicet tisíc nemuselo být moc... a jenom půjčit, na dva na tři roky ...

Ale pohled na prostřený stůl mě vytrhl z úvah. Jeden biftek na talíři je jistější než výstavní býk v parku.

Rozhlédl jsem se. Místnost malá, ale krásná, na podlaze taky mozaika, skleněné dveře měly malované výplně, mezi ostatními apoštoly jsem na nich poznal svatého Petra, který mi dnes při skoku přes vrata zachránil kalhoty.

Zatím už komorník v předklonu, tichý jako duch, naléval ze stříbrné mísy polévku. Pak připlula ryba, bílá, tak něžňounce, že jsem takovou v mořích dosud nepotkal. Jen k ní mohlo být víc brambor. Znovu se přihnal sloužící s dvěma pohádkovými bifteky, do druhého jsem se pustil už rozvážněji, a než jsem ho vyřídil, zjevil se před mými zraky jakýsi pečený pták. Bažant? Sluka? Nevím, ale ještě nikdy jsem si nepochutnával na tak jemné lahůdce; coby kormidelník jsem si přece jen nemohl dovolit nejprepychovější hotely a v nich ty nejvybranější krmě.

Teď se taková nádhera přestěhovala do mne. Pak ještě dodali mísy všelijakých sýrů a studených mas, ale do nich jsem už jenom zobl. Byl jsem spokojen. Natáhl jsem si pod stolem dlouhé nohy, teď mohlo přijít ke cti mé stříbrné párátka.

Stůl ze sebe vyčaroval láhev vína. Potřeboval jsem se napít, po vyprázdněné láhvi se v mžiku objevila plná. Byl to dobrý oběd. Zasloužený po zábavě s býkem, lordský oběd, dvouhodinový.

Ještě jsem chvilku odpočíval, číšníka už nebylo, ani žádný zvonek. Přistoupil jsem ke dveřím, jež zářily malovanými apoštoly – a dveře byly zamčeny! Podíval jsem se do klíčové dírky, na druhé straně trčel klíč. Co si to dovolují? Mne zamykat?

Krev mi stoupla do hlavy. Snad i trochu to víno. Všechno možné snesu, ale aby někdo omezoval mou svobodu, to ne! Jednou v Colombu mne odsoudili na čtrnáct dní, protože jsem jim trochu pomuchlal policajta, který mi v krčmě pořád skákal do řeči. Zavřeli mne – vyrazil jsem v tom kriminálku pár dveří i s panty, strážný chtěl vystřelit, tak jsem mu raději pušku zahodil, milého chlapíka vzal pod paži a zanesl ho na loď jako rukojmí, kdyby měli chuť

zahájit kanonádu. Odpluli jsme trochu dřív, než bylo v plánu, strážný musel zpátky do přístavu doplavit, a plaval čile, měl strach ze žraloků. Ted' by mě chtěli zavírat tady, v zámku?

Chvíli jsem klepal, přivolával služebnictvo, ale všude jak po vymření. Neotevřete vy, otevřu si já. Výplně byly z pořádně tlustého skla, ale tu nejbližší u kliky, tu se svatým Jakubem jsem vykopl, jen to křachlo. Ani všichni svatí by mě neudrželi zamčeného.

Za dveřmi, poněkud posypán střepinami, stál černě oděný stařík a třásl se. Co prý to proboha vyvádím?

„Odemykám,“ prohlásil jsem zachmuřeně. „Zavírejte si svého pejska, ale na mně to nezkoušejte!“

Prý to byl určitě omyl, přehmat jídlonoše – jenže já na takové omyly nejsem stavěn. Zlost však ze mne pomalu vyprchávala, zvlášť když jsem viděl, jak se staroch pořád třese. Později jsem zjistil, že se tak třese i u neprokopnutých dveří, jednoduše stářím nebo čím. Ted' oznámil, že mne lady Blodwen očekává. Abych projevil své přání.

Nešel jsem dolů v nejlepší náladě. Mylady seděla zas na svém křesle, kolem ní římská společnost, v ruce držela jakési papíry, na stupínku před ní leží hromádka šatstva, vytahaná z pytle. Kalhoty, košile ...

U všech čertů – vždyť jsou to mé kalhoty i oděvní vak, má kormidelnická knížka i ostatní papíry.

„Dala jsem z boardinghousu přivést vaše věci, byly zadlužené, ale spravilo to pouhých sedm liber,“ oznámila klidně.

„Vy ... vy jste bez svolení vyzvedla mé věci a ještě se v nich přehrabujete? Zatraceně ...“

Už si nepamatuji, kolik lichotek jsem na ni ještě vychrlil, ale jedním skokem jsem byl u trůnu, Římané kolem ní se zas rozletěli jak slepice, vyškubl jsem jí listiny, šaty a prádlo jsem naházel zpět do vaku, vak přes rameno a mašíroval jsem ze sálu bez jediného ohlédnutí.

Kdosi by chtěl platit dluhy, které jsem si počestně nadělal já sám, kdosi bude slídit v mých věcech, to bych nedovolil ani kapitánovi na lodi, ani nejvyššímu ze všech policejních presidentů světa! A kdyby si to dovolil kamarád, tak ho přetrhnu a je po kamarádovi. Do mého námořnického vaku nemá co sahat cizí ruka, tam je jednou mé

osobní království a hotovo. Kdybych si takhle nebránil svou samostatnost, bylo by už dávno po vůli rodičů, nosil bych tvrdý límeček a byl by ze mě pastor. Ohó, to tak!

Prošel jsem znovu roztříštěnou bránou a vztekle rázoval přes louku. Sen o padesáti tisících tolarů, nebo třeba jen o třicíti, vidina vlastní lodi, to všechno zase bylo pryč. Sbohem. Radši se budu po celý zbytek života dřít u cizích vesel, ale nedám si sáhnout na to, co je pro mne hodnotou nejcennější. Na svou nezávislost.

DVOJNICE, A CO JSEM SE DOVĚDĚL O BLODWEN

Nedošel jsem zas ani k tomu dubu, kde to dnes ráno začalo. Třaslavý hlas za mnou pokřikoval, abych se vrátil. „Ani mne nenapadne.“

„Vážený pane kormidelníku,“ stařík mě už doběhl a chytil za rukáv, „lady Blodwen to nemyslela zle, já jsem jí taky tvrdil, že se bez dovolení nemá dotýkat vašich věcí, ale ona je tvrdohlavá, upřímně řečeno, trochu – no, trochu rozmazlená. Ale kdybyste viděl, jak se rozplakala, jak ji to mrzí a naříká, určitě byste se slitoval, pane kormidelníku.“

Jsem tvrdý chlap, ale ženské slzy na mne působí jako oheň na vosk. A navíc stařík žadonil tak úpěnlivě, že bych mu dal i košili.

„Pane kormidelníku, kdybyste tušil, kolik žalu je ukryto tady za tím zlatem a bohatstvím, kolik trápení má lady Blodwen, a teď doufala, že ve vás najde statečného muže, který by jí mohl pomoci proti těm všem hrozbám, pane kormidelníku ...“

Šel jsem tedy už potřetí zpět ke schodům zámku. Stařík mně uvedl do malého salónku, že tam za mnou za chvíli přijde Mrs Milnerová, myladina sestřenice, která mi ledacos vysvětlí. A jestli prý zatím nechci nějaké občerstvení.

Je pravda, že když se vztekám, dostanu vždycky hlad. Hodilo by se něco zakousnout. A opět přiletěl pečený pták ohnivák, láhev vína a chlebičky s lososem a kaviárem, všechno vynikající, jen na tom chlebu nemuseli tak šetřit.

Potom číšník otevřel dveře dokořán, vykroužil složitou úklonu, krok sem, krok tam, a ohlásil Mrs Milnerovou. Připravil jsem si pravou nohu taky k zakroužení, ale zapomněl jsem ji položit na zem, stál jsem jen na levé jako zpitomělý čáp a zíral jsem.

Objevila se Blodwen! Její krásná a trochu vzdorovitá tvář, svatozář měděných vlasů, a že na sobě neměla římskou tuniku, ale jakýsi moderní hábit, to na věci nic neměnilo.

„Pan kormidelník Jansen?“ I hlas patřil nesporně lady Leytenstoneové; zněl snad jen o poznání altověji a míň pánovitě.

„Ale, ale ... to jste přece pořád vy, milostivá,“ zakoktal jsem vyjeveně, „vždyť si vás pamatuju!“

Usmála se a řekla, že se své sestřenici dost podobá, ale jen na první pohled. Pátral jsem tedy druhým i třetím pohledem. Mrs měla jiné prsteny než mylady, ruce se mi však zdály stejně útlé a pevné. I postava. A všiml jsem si, že pod pravým uchem má na tváři maličké červené znamínko, stejně velké a stejně umístěné, jako jsem viděl pod uchem Blodweniným.

„Tak nevím. I ten červený flíček pod uchem, chcete mi ještě dál něco namlouvat?“

„Rodinné znaky jdou někdy i do maličkostí,“ usmála se znovu klidně, „jsme s Blodwen málem jak dvojčata. Nebo dvojnice. Až na povahu.“

„Ale podobat se jako treska tresce, to je snad moc, ne?“

„Myslím, že vaše znalosti tresek jsou rozsáhlejší než znalosti sestřenic.“ Ušklíbla se uličnický a vtom se mi zazdalo, že je to vskutku jiná dívka. Mylady v úsměvu sotva pohla rty, tahle byla volnější v pohybech, v celém chování. Nevím. Pokynula rukou, sedli jsme si a ona se pustila do stručného kursu rodinné historie.

Jejich společný pradědeček byl farmář a patřila mu značná část půdy, na níž teď stojí Chicago. Dědeček toho využil, prodával parcely, a Blodwenin otec byl z rodiny obchodně nejzdatnější, na horečnatém růstu města vydělal milióny. Před smrtí všechno odkázal své jediné dceři. Matka se o Blodwen bála, vychovávala nejbohatší chicagskou dědičku „za zdí“, vzdálenou od všech svodů světa, na zámku s obrovskou zahradou. Děvče mělo všechno, nač si jen pomyslilo, ale nesmělo ven, za zeď. Divoké a svéhlavé dítě do svých

šestnácti nepoznalo nikoho jiného než domácí služebnictvo, uctivě ohnuté v pase. Jednou Blodwen natloukla učitelu latiny a její dvě tety (bylo to už po matčině smrti) jí jen pohrozily prstíčkem; učitelu pak těch pár pohlavků vyvážíly zlatem. Blodwen ze své zkušenosti věděla jen to, že ona a tetičky jsou panstvo a všichni ostatní jsou placení otroci.

Tetičky ji chtěly dobře a hlavně vznešeně provdat. Zalíbil se jim lord Archibald Leytenstone (v Anglii zadlužený až po uši), který v Americe hledal bohatou nevěstu. Šestnáctileté nevěstě tetičky barvitě vyličily, že na lordově panství bude žít jako v ráji, že její bohatství se šlechtickým titulem ještě zušlechtí a povznese.

Svatba byla v Anglii. Lord umluvil bohatou nevěstu a dal na sebe převést veškerý její majetek, stačila k tomu maličkost, jediný podpis. A měl volné ruce. Koupil zpět zadlužené panství, rychle vystrnadil tetičky zpátky do Ameriky a začal žít jako před svatbou. Střídal herečky a zpěvačky a tanečnice, prohrával neuvěřitelné sumy v kartách, a doma v Leytenstonu se objevil, jen když byl opilý pod obraz; sotva se z opice vyspal, už zas honem pryč. A jednou dokonce dal Blodwen okusit, jak panstvo zachází s otroky: když mu vyčítala jeho nepřičetné hýření, zbil ji karabáčem. To byl jeho poslední hrdinský čin. Příští den ráno, stále ještě nevystřízlivělý, spadl ze schodiště a srazil si svůj vysoce urozený vaz.

Celé manželství netrvalo ani půl roku. Pro Blodwen to byla dost tvrdá životní škola. Po pohřbu chtěla panství Leytenstone rychle prodat, vyzvednout své milióny z banky a vrátit se do Chicaga.

Jenomže to nebylo tak snadné; se jménem, přepsaným na lorda, se teď nesmělo hýbat. Buď je mohlo zdědit jejich dítě, kdyby nějaké měli, nebo si směla vdova, pokud se podruhé neprovdá, doživotně vybírat jen menší sumy jako rentu. Po její smrti se pak měl celý obrovský majetek rozdělit mezi stát a několik zbývajících členů lordovy rodiny. Kdyby se Blodwen náhodou znovu provdala, ztratila by nárok na tři čtvrtiny majetku, jež by se ihned dělily mezi královskou korunu a Leytenstoneovy příbuzné. A přitom tyto milióny přinesla do manželství ona sama.

Sedmnáctiletá vdova se tedy pustila do boje o svá práva. Zažalovala britskou korunu i lordovo příbuzenstvo, žádala převedení

svého majetku zpět na své jméno. Proces se však táhne už čtvrtý rok a mají z něho prospěch jen mazaní advokáti obou stran. Blodwen ve vzteku žádala o pomoc u americké vlády, snad chtěla svou vlast pohnout, aby pro takovou hromadu miliónů vyhlásila Anglii válku, ale velvyslanec jen rozpačitě a pobaveně pokrčil rameny.

„Já být na jejím místě,“ řekla Mrs Milnerová s rozpálenou tváří, „dala bych dohromady lupičskou bandu a šla bych si své peníze ukrást. Jenomže to by potřebovalo spíš Robina Hooda.“

Soudy prý měly zatím jediný výsledek: příbuzní prohlásili Blodwen za nepřítetnou a nesvéprávnou a dali ji pod kuratelu. Podařilo se jim to jen na papíře – když se poručník jednou na zámku objevil, nechala ho lady vyštvať psy.

Blodwen je teď v zoufalé situaci. Vdát se nesmí, nechce-li přijít o tři čtvrtiny majetku; nabízeli se jí už všelijací vykutálení dobrovolníci, ochotní spokojit se i s tou zbylou čtvrtinou. Ale do zámku pronikli i špehové lordových příbuzných. Už třikrát se ji pokusili otrávit, jsou na své dědictví jaksí nedočkaví. Jednou po ní kdosi vystřelil od zdi parku. Soud nařídil, že si smí čtvrtletně vybírat určitou částku peněz, ale vždy jen na britském území. Jinak nedostane ani penny.

Mrs Milnerová vyprávěla se záplem a se všemi podrobnostmi, víc než hodinu to trvalo. Poslouchal jsem mlčky, a když skončila, mlčel jsem dál. Zatraceně, takhle zacházet s děvčetem, okrást je, uvěznit a ještě je každou chvíli ohrožovat na životě, to rozvzteklí i námořníka zvyklého na ledacos. Praštil jsem do stolu. Jen levičkou. Ala stůl, solidní čtyřnohý mahagonový kus, roztáhl pod tím úderem nohy a sesypal se na podlahu i se všemi talíři a sklenicemi. Byla to rána jako z děla, doprovozená pěkným řinčením. Mrs Milnerová měla pevné nervy, jen vyskočila a přitiskla se ke zdi; pak vpochodoval rozklepaný stařík a opatrně se zeptal, kdo tady střílel a proč.

„Nikdo nestřílel, jen tenhle stůl vydal poslední povzdechnutí,“ řekl jsem zkroušeně a omluvil se Mrs Milnerové, že nábytek a sklo zaplatím. Prý to není třeba, prý ji můj soucit s nešťastnou lady jen potěšil.

„U všech čertů, taková zlodějna a vrahounství se přece nesmí strpět, z toho se musí najít nějaké východisko!“

„Ale jaké?“

„Například,“ vysypal jsem ze své námořnické hlavy první nápad, „například si mylady může koupit jachtu, plavit se po všech mořích světa, bezpečná před jedem i před nápadníky!“

„Ale vždyť každého čtvrt roku musí v Anglii...“

„Hrome, ještě vám to nedošlo? Když je loď pod britskou vlajkou, pak je považována za výsostnou britskou půdu, ať jste v čínských, nebo amerických vodách! Musí si lady Blodwen vybírat peníze osobně?“

„Ne. Podmínkou je anglická půda a Blodwenin podpis.“

„Tak ať si dá ty libry poslat jednou do Honolulu a podruhé třeba do Ria, podepíše a převezme částku na výsostném britském území, na své lodi. A poklona.“

Mrs Milnerová nedůvěřivě krčila rameny, že to snad není možné, že o tomhle triku by museli vědět i protivníci její nešťastné sestřenice a dávali by si na něj náramný pozor.

„Taky že to asi vědí,“ souhlasil jsem, „ale tím to hasne. Výsostné území na palubě lodi je záležitost spadající pod mezinárodní právo a tam žádné kličky místních advokátů nepomůžou.“

Slečna pořád nevypadala přesvědčeně. Prý se tu vystřídali všichni nejdražší advokáti z Londýna a žádný se o takové možnosti ani nezmnínil... Zachechtal jsem se. Bodejť by se právníci zmiňovali, přece si nenechají uletět zlatého ptáčka z klece. A já jsem se na poslední plavbě připravoval ke kapitánským zkouškám, mořeplavecké mezinárodní právo jsem měl v čerstvé paměti, byl jsem si svou věcí jist. Tak jist, že jsem jako záruku nabídl vlastní hlavu.

„Bože můj!“ rudovláska vyskočila a oči jí jen jiskřily, „roky tady přemýšlím jak se dostat z pasti, desítky tisíc vyhážu za právní porady a nakonec mi řešení ukáže obyčejný námořník!“

V tom vzrušení mi uniklo, že mluvím o postavení lady Blodwen jaksi v první osobě, zapomněl jsem se dokonce ohradit, že nejsem žádný obyčejný námořník, ale první kormidelník před kapitánskými zkouškami, a navíc jsem předtím studoval na pastora. Teď šlo jen o

to, že jsme snad na něco kápli. Mrs Milnerová se zase posadila a zeptala se, jak se dá obstarat loď se spolehlivou a věrnou posádkou.

A teď jsem zase já mluvil hodinu bez zastávky. Koneckonců jsem o získání lodi snil na každé noční hlídce, plánoval jsem všechno až do posledního šroubku, byl to můj nejdražší a nejtajnější sen.

„Co je vedle samostatného kapitána nějaký král nebo císař? Kdyby proti mně na palubě někdo hnul prstem, mám právo zastřelit ho na místě – kapitán rozhoduje nad životem a smrtí, je to nejvyšší moc, jakou člověk na zemi může mít. Vlastně ne na zemi, na vodě, na palubě lodi, na tak maličkém, ale naprosto samostatném světě.“

„U všech olympských ...“ zarazila se ve výkřiku, modré oči jí svítily jak majáky. „Tuhle zprávu musím ihned zanést sestřenicí. A vy, pane kormidelníku Jansene, jste připraven stát se kapitánem na Blodwenině lodi?“

Ten výkřik a rozhodná otázka – přece je to lady Blodwen! Ale zas přešla k tomu měkkému altu a začala mě přesvědčovat, že mne sestřenice považuje za zachránce poslaného samotným nebem. Že jsem se tak zničehonic objevil v parku, zabil nebezpečné zvíře a bez vymáhání díky odešel. Že si přece jen nebyla jista, zda její protivníci neposlali do parku býka i mne, proto si chtěla všechno ověřit a poslala pro mé věci, dala zjišťovat u tlusté Fatje, zda nemohu být ve spojení s vrahy. A když jsem se nad tou zvědavostí a dotěrností rozzuřil a odešel podruhé, to prý už beze všech pochyb potvrdilo, že nemohu mít žádné postranní úmysly. Když jsem odpochodoval, byla zoufalá, ale teď, když jsem se potřetí vrátil, přece jen pro ni svítla jiskra naděje. Chytila mě za ruku:

„Prosím vás, teď ji neopouštějte! Nezklamte Blodweninu víru, že jí přinášíte záchranu. Vy a ten váš nápad s lodí, to ji snad opravdu může spasit, pomozte jí, prosím, prosím ...“

Veliké modré oči se zamžily slzami a v tu ránu jsem začal prosit zase já, ať u všech velryb a vorvaňů nebrečí, že samozřejmě udělám, co bude v mých silách.

Mrs Milnerová mi mocně a po amerikánsku potřásla rukou, že je to báječné, že všechno zařídí, abych tu zatím zůstal jako vážený host. Než se s lady Blodwen dohodnou, jsou mi zámek i služebnictvo k

dispozici, ona zatím běží za sestřenkou, potěšit ji tou dobrou zprávou.

„Sbohem, pane kormidelníku, ještě dnes v noci tedy mohu odjet domů, do Chicaga.“

Usmála se zářivě ve dveřích a byla pryč. Kroutil jsem hlavou: jsou dvě, nebo jedna ve dvou podobách? Kdo se má v ženských vyznat?

Začalo se stmívat. Končila neděle, den mých šestadvacátých narozenin. Vešel tiše starý sluha, že mě dovede do mých pokojů. Dal jsem tam donést i svůj lodní vak s věcmi. Prohlédl jsem si komnatu a prošel se trochu domem: vysoké a jasně osvětlené chodby, všude plno zrcadel. V prvním patře se mihla lady Blodwen. V bílé římské toze, upjatá, sotva znatelně pokynula hlavou, odpovídajíc na můj pozdrav. Chová se jinak než Američanka, pravda ale ta podoba ... nevím. Jedna nebo dvě, co je mi po tom.

Po vydatné večeři jsem se vydal do parku zakouřit si trochu před spaním. Byl jasný večer, měsíc visel za stromy. V tichu, ve kterém šelestilo jen jarní listí, se mi zezdálo, že někdo zašeptal mé jméno: Richard.

Ohlédl jsem se po zvuku. Mezi vysokými stromy byl jakýsi altán a v něm se proběhlávala ženská postava. Šel jsem po špičkách. Byla to lady Blodwen, zády ke mně, tváří obrácená k měsíci. Tichounce si zpívala, tu melodii jsem znal, byla to dávná anglická balada:

*„Neplač už, země, teď už bude klid,
tvůj král se pro tebe šel bít,
tvůj král, tvůj Richard, Srdce lví.“*

O tomhle Richardovi se zpívalo, o Plantagenetovi, rytířském králi, a ne o Richardu Jansenovi, kormidelníku bez vindry.

Zpívala dál, ještě tišeji. Nebo jsem se přeslechl?

„Neplač už, Blodwen, teď už bude klid ...“

Šel jsem k zámku, šel jsem spát. A v divokých snech se přede mnou vynořovali všelijací Richardové. Kormidelníci Lví srdce.

ZKOUŠKY, NEBO POKUŠENÍ?

Ráno mne sluha vedl k zámecké paní. Přešli jsme chodbami do druhého křídla, tam nás v salónu za dvojími opancéřovanými dveřmi uvítal buldok velký jak tele a cenil zuby. Sluha ho uklidnil a zabušil do dalších kovových dveří. Otevřela sama lady. Druhého stejně mohutného buldoka měla u nohou. Sluha odešel, buldok zůstal.

Celé místnosti vévodily dva kusy nábytku: veliká nedobytná pokladna a psací stůl. V koutě za záclonou byl jakýsi výklenek, zahlédl jsem tam postel. Děvče musí spát za železnými dveřmi, se psem u nohou ... ale aspoň ji tu tak hned někdo nepřepadne.

Posadili jsme se u psacího stolu. Zeptala se:

„Víte, kde je Anglická banka?“

Znal jsem tu budovu, před níž se každé poledne za úderů Big Benu střídá vojenská stráž za asistence přemnoha čumilů.

„Prosím, vyberte tam deset tisíc liber. Otevírají v deset.“ A podala mi jakýsi potištěný a popsaný papírek.

„Za tohle mi dají deset tisíc?“

„Vy jste ještě nikdy nevybíral šek?“

„Ne.“

„Sek je na vaše jméno; tady dole se podepíšete, dáte jim šek a oni vám ihned vydají peníze.“

„Mylady, chtěl bych upozornit, že tam pěšky do desíti nebudu. Nemám ani floka, ani na drožku.“

„Kolik potřebujete?“

„Při poslední plavbě jsem jako druhý kormidelník dostával měsíčně osm liber a plné zaopatření. To mi stačí.“

Namítala, že je to málo, já jsem namítl, že víc nepotřebuju. Zeptala se tedy, zda si tak nízko cením kvalitu své služby.

„Mylady, já jsem chlap zvyklý na moře, a ne na finanční transakce. Mně to jaksi netento ...“

„Mně právě tak,“ odsekla. „Zde tedy máte závdavek, můžete mi to třeba podepsat.“ A podala mi desetilibrovku s podotknutím, že mě dnes už nečeká, protože si budu muset asi ještě ledacos zařídit v boardinghousu a vůbec. Zítra na shledanou.

Vyrazil jsem do Leytenstonu na vlak. Včera touhle dobou jsem si tu vyšlapoval do luk a k zámku ... neuvěřitelné, co se všechno semele za jediný den!

Nejdřív jsem zapadl do Cohnovy zastavárny, vyplatil jsem hodinky a ostatní maličkosti, i ten námořnický zavírák do kapsy; pak jsem v obchodním domě koupil hezkou malou brož a nějaké prádlo za to, co mi včera Mary půjčila ze snoubencových zásob, a hned jsem to odeslal se stručným děkovným lístkem. Ale k tlusté Fatje jsem už nešel. Mezi včerejškem a dneškem byla propast.

Pak do banky. Se šekem – na tak velkou sumu se muselo k hlavní pokladně. Strnule jsem zíral, jak se přes pult přesunují štůsky bankovek, úhledné sloupce zlatých mincí i pruty zlata. Pán přede mnou vybíral šek na dvacet tisíc a chtěl je ve zlatěcích. Nepřepočítávali celou sumu, trvalo by to příliš dlouho, postavili řadu zlatých sloupců na váhu. Jenom podle té váhy uhodnou, že se ani o kus nepředali? Napadlo mne, že u takové sumy na jednom zlatáku nezáleží, ale asi to byla pitomost.

Přišel jsem na řadu. „Zde, prosím, váš podpis,“ řekl lhostejně pokladník a zeptal se, zda chci hotovost ve zlatě, nebo v bankovkách. Lady Blodwen mi žádné instrukce nedala, ale odhadl jsem, že nejvhodnější budou stolibrové bankovky. Nacpal jsem ty tuhé šustivé papíry do peněženky, zapjal v náprsní kapse a byl jsem venku.

U všech mečounů a harpun! Deset tisíc liber, tedy dvakrát sto tisíc marek, a to mi tlačí na břicho! Celá ulice najednou vypadala jinak. A dostal jsem strach: není na mně to bohatství vidět? Nepotáhnou za mnou vrazi? Neměl bych sebrat první drožku a svištět k nádraží? Ale zachechtal jsem se svým obavám: u mě by se v kapse dalo čekat deset šilinků, a ne deset tisíc liber, hloupostí. Klidně jsem si sedl v nejbližší hospodě na svačinku a na pár piv. Ale i tak jsem byl v poledne zpátky na zámku.

Lady Blodwen stála v sloupořadí, a když mě spatřila, šklubla sebou, jakoby úlekem, pak se jí rozsvítily oči, až mě napadlo – k čertu, snad neměla dojem, že jí s tím mamonem uteču?

„Jak to, že jste tak brzo zpět?“

„Nemám rád u sebe tolik peněz, pospíchal jsem. Kde vám je můžu odevzdat?“

„Třeba tady.“

Vylovil jsem z peněženky svazek stovek a vybídl ji, ať si to raději přepočítá. Vzala je ode mne beze slova, jen sklonila hlavu a hned odcházela. Měl jsem dojem, že byle nějak červená. Tak si přece myslela, že jsem zloděj, i teď se stydí?

Po obědě mi sluha vyřídil její vzkaz, zda bych se nemohl vypravit k jistému panu Cockswellovi, je to statkář tady nedaleko, známý chovem psů, a vyzvednout dvě slíbená čistokrevná štěňata. Mám mu odevzdat tento dopis a laskavě se vrátit do šesti hodin.

Prosím. Jednou pro deset tisíc, podruhé pro štěňata, Proč ne? Vyptal jsem se na cestu, byla to příjemná půlhodinová procházka. Došel jsem k velkému stavení, všude vzorně čisto a všude mračna psů. Hlavně buldoci, asi příbuzní těch dvou oblud, co měla mylady doma. Na dvoře jsem potkal čistě oblečeného pána a optal se ho, zda není Mr Cockswell. Byl to jeho správce, přívětivě mě poslal do domu a utrousil přitom otázku:

„Máte jen takové šaty, nebo jste vskutku námořník?“

„Pravá mořská krysa.“

„To bude mít pán radost. Haló, Pete!“ zařval na podomka, který se ometal u jakési kůlny. „Pete, připrav kolečko na hnůj!“

Nebylo mi jasné, co má tento dopravní prostředek společného s mým námořnickým oblekem, ale lidé jsou všelijací. Já jsem nešel za správcem, ale za panem Cockswellem.

Sympatický pán s knírkem, který mě uvítal, měl asi radost z každé návštěvy. Přečetl si dopis a s politováním mi sdělil, že štěňata ještě nemohou od matky, a hned se začal vyptávat, jak to, že jsem tu já coby posel od lady Leytenstoneové. Tedy nefalšovaný námořník, jehož tu nikdo nezná. Mluvil o mylady se zřejmou sympatií, tak jsem mu ve stručnosti vypověděl, jak jsem se včera dostal na zámek.

To prý se musí zapít. Přinesl portské, voňavé těžké víno, řádně starý ročník. Vypili jsme číši, pak druhou, starý pán se rozpovídal o argentinských přístavech, kde nějaká léta žil, já jsem tam byl přednedávnem, padli jsme si do noty. Takže se to muselo zapít důkladně.

Pan Cockswell mě zavedl do sklepa, probírali jsme se v nekonečných bateriích lahví a ochutnávali i ze sudů, starému pánovi

se už trochu pletl jazyk, ale na nohou ještě stál. Před pátou jsem prohlásil, že musím domů, ani zaboha mě nechtěl pustit, zapili jsme tedy žal z rozloučení výborným koňakem a vylezli jsme ze sklepa. Čerstvý vzduch se mnou drobet zalomcoval, ale rozkročil jsem se, pořádně nadechl a zas to bylo dobré. Jsem dvoumetrový chlap, něco snesu, a pak, mám námořnický trénink.

Dokud se mě hostitel při loučení držel kolem krku, držel se i on vzpřímeně. Ale jak jsem se vyprostil a odcházel, pan Cockswell zakroužil jak utržený list a klesl k zemi. Že by ho trefil šlak? Bohudíky ne, ve vteřině se od něho rozléhalo zdravé chrápání.

„Pete, kolečko sem!“ zahulákal bujaře správce, naložili společně pána a na mě zamávali, že jsou rádi, že tentokrát nemusejí odvážet dva. Padla kosa na kámen a jejich starého někdo složil.

Před půl šestou jsem byl na zámku, vykoupal jsem se a úderem šesté zaklepal starý David, že jsem očekáván u lady Blodwen. Z okna jsem si všiml, že od Cockswellova statku přijíždí zpěňný jezdec, jeden ze zámeckých štolbů. Nevěnoval jsem tomu pozornost.

Mylady byla oblečena na cestu, plášť přes ramena, a zeptala se, zda bych ji nedoprovodil na projížďce. Rád. Když jsme odcházeli, služebnictvo po mně mžouralo a špitalo si – že by se od štolby dověděli, jak jsem s panem Cockswellem sprovedil ze světa fůru lahví, a teď je jim divné, že se nepotácím? A myslela si taky mylady, že místo dvou psíků dovleču jednu opici? K smíchu.

Vstoupili jsme do kočáru se staženými záclonkami, do polotmy. Kočár se tiše rozjel, i uvnitř vládlo mlčení. V kolébavém polospánku se mi do uší pořád vtírala ta melodie o králi, který se jde bít, musel jsem se štipnout do ruky, abych pořádně otevřel oči. Vjeli jsme na nějakou lesní cestu, setmělo se ještě víc. Pomalu bude čas obracet, abychom se dostali včas k večeři, pomyslel jsem si hladově, a taky mi napadlo, zda bych neměl začít nějakou lichotnou řeč, ale hned jsem se v duchu okřikl: ona je kapitán a ty kormidelník! Služební odstup, kamaráde, nejsi Richard Lví srdce.

Najednou se tiše zeptala: „Tak dobré vzdělání, jako máte vy, je u námořníků obvyklé, pane kormidelníku?“

Čekal jsem tu otázku. Ostatně pořádný kapitán má o svých námořnících vědět, co jsou zač. Usmál jsem se tedy do tmy a

odrecitoval pár veršů z Ovidia. „Mylady, taky vám mohu posloužit Homérem, především pasážemi o mořeplavbě. Z hebrejštiny si taky pamatuju tu a tam nějakou kapitolu z bible, na pár večerů by to, vydalo. Studoval jsem teologii dost dlouho, abych jí měl po krk, a pak jsem utekl Hospodinovi i rodičovské péči a dal se najmout jako plavčík.“

Potáhla nosem, vysmrkala se, asi na ni okénkem táhlo. Pak se mě vyptávala na můj život na lodích, na cestu od plavčíka k prvnímu kormidelníkovi. A skončila nelogickou otázkou, jestli se chci ženit.

„Ženit? Ani nápad, nejmíň na příštích deset let ne. Manželství je přímý opak samostatnosti, a kvůli té jsem se pustil na moře!“

„Ale zamilován jste snad už byl?“

Co jsem jí měl vykládat? Považuje námořníka za mnicha? Zabručel jsem, že se tu a tam po přístavech nějaká ta příhoda stane.

Kočár ještě párkrát zadrkotal a zastavil. Ve světle vozové lucerny jsem spatřil obrysy nízkého loveckého zámku, ponořeného v nekonečných lesích. Starý kočí, asi zvyklý na takové noční výlety, vypráhl koně, mylady vytáhla z kabelky velký klíč.

Dolní místnosti byly zařízené, ale dlouho nepoužívané, plné prachu. Vystoupili jsme do poschodí, starý za námi z kočáru nesl košíky s jídlem. Lady Blodwen dalším klíčem odemkla dveře proti schodům. Tady bylo útulněji, lampa s petrolejem připravená na stole, u krbu hromada polen, všude čisto. Ve vedlejším pokoji stála obrovská postel s nebesy a nějaké skříně, zde se to podobalo spíš jídelně.

„Nemáte zájem o menší piknik? Obsloužit se musíme sami, měl byste nejdřív rozdělat oheň.“

Jaký jsem měl zájem o večeři, dalo se soudit z tempa, jímž jsem štipal třísky. Můj zavírák se jen míhal, za chvíli to v krbu praskalo. Mylady vylovila ze skřínky čajník, cukr a další věci, koše posloužily studeným rostbífem, pečenými kuřaty a několika láhvemi, nechybělo nic. Sympatický výlet.

A taková mylady taky nevypadá nejhůř! Shodila plášť pomáhala mi šikovně s přípravou večeře. Kočímu jsme naložili talíř, vzal si to dolů a my jsme usedli ke stolu. Po večeři jsme si dali čaj, pak víno. V plamenech z krbu tmavorudě jiskřilo.

Teprve u stolu jsem měl čas prohlédnout si, co měla Blodwen na sobě. Halenku z čehosi nafialovělého a průsvitného, ta průsvitnost dělala čest jejím krásným pažím a ramenům. Sukně byla z temněfialového sametu, střevíčky lesklé a zdobené zlatem – ale punčochy měla dřevě! Přísámbůh, díra vedle díry, když jsme se posadili k ohni a ona natáhla nohy, nemohl jsem z těch rozedraných punčoch spustit oči; tak bohatá, proč si nevezme nové?, na palubě bych námořníka s takhle rozškubaným prádlem pěkně hnal!, a to ještě pokývala nohou, jako by jí to nevadilo. Náramně pěknou nohou, kterou skrz ty díry bylo vidět.

Kapitán a kormidelník, řekl jsem si výhrůžně a silou vůle jsem stočil zrak jinam, k plamenům krbu.

Po večeři jsme se bavili jen tak, o námořnických láskách. Víno jiskřilo tmavorudě, oči lady Blodwen tmavomodře.

„Slyšel jste někdy o lady Esther Stanhopeové, o Sibyle z Libanonu?“ zeptala se najednou.

„Nebo o královně tadmorské, o kouzelnici z Džihunu,“ kývl jsem hlavou, „ano, tu podivnou historii znám dobře.“ Na jedné plavbě jsem si totiž od prvního důstojníka koupil knížku, životopis lady Esther. Musela to být podivuhodná žena. Narodila se v Londýně roku 1776, byla sestrou známého diplomata hraběte Filipa Henryho Stanhopea a neteří ještě proslulejšího pana Pitta. Do jeho smrti roku 1806 mu dělala sekretářku a měla prsty v nejednom důležitém zahraničně politickém jednání, pak se vydala na cesty. Zalíbilo se jí v Sýrii, chtěla tam založit vlastní království. Bláznivá odvaha jí nechyběla nikdy. Bůhvíjak o sobě rozšířila pověsti, že je ve spojení s tajnými silami, že ovládá kouzla. A získala brzo u pověřivých Arabů takový vliv, že vskutku vypadal jako dílo kouzel. Zkrotila dokonce všemocného egyptského vicekrále Ibrahíma pašu, který se na svém vítězném tažení Malou Asií zastavil právě v Sýrii a netáhl pak už dál na Turecko, ale dvořil se královně tadmorské. Na lidi zřejmě musela mít obrovský vliv, na magii a tajné síly však přece jen ne takový: zemřela v bídě, opuštěna ode všech svých obdivovatelů i nohsledů, v roce 1839. Zůstal u ní jen jeden věrný Arab a doktor Alois Selo z Vídně, její osobní lékař, který pak sepsal tento její životopis.

Blodwen prohlásila: „Lady Esther byla má prateta.“

„Cože?“

„Její sestra, lady Blodwen Stanhopeová, si vzala mého pradědečka. Podle rodinných portrétů se prý lady Esther velmi podobám.“

Něco na tom mohlo být. Ta tvrdohlavost, chuť zápasit třeba s celým světem, ta pýcha a zase dětské snění...

Mlčeli jsme a dívali se do uhasínajícího ohně. Ztracená královna ztraceného království.

Zvedla se. „Kde budete spát, pane kormidelníku?“

„Půjdu dolů. Ke kočímu.“

„Ne, měla bych strach být v celém patře sama. Zůstaňte třeba v téhle místnosti, snad se tu z něčeho dá udělat postel.“

Za chvíli jsem našel křeslo, které se dalo rozložit. Když si k němu přistrčím dvě židle, třeba mi nebude krátké. Přikrývek bylo dost. Vzala petrolejku, podívala se na mě a zavřela dveře.

Stáhl jsem si jen boty a kazajku a učinil pokus o zapasování do křesla. Ještě jsem chvíli pokouřil z dýmky a pak jsem usnul, nepohodlně, ale rychle. Námořnický výcvik má své výhody.

Křach! Così bouchlo a byl jsem vzhůru. A na zemi. Křeslo pode mnou prasklo. Vyhrabával jsem se potmě z trosek a zaslechl jsem odvedle úzkostlivé zvolání: „Pane kormidelníku!“

Vletěl jsem dovnitř, v ponožkách, rozklapnutý zavírák v ruce. Dveře nebyly zamčeny. Měla už rozsvícenou malou lampičku, seděla v té obrovité posteli, zachumlána do látky nebes, nahou paži s lampou napřahovala do tmy. Krásnou paži.

„Co to bylo? Střílel někdo?“

„Pokud vím, ne. Židle pode mnou praskla.“

„Ale slyšela jsem něco i tady, nějaké kroky, někdo tu musí být!“

Vzal jsem jí lampu z ruky, prošel jsem celý pokoj, posvítíl jsem do všech koutů, do skříní, i pod postel. Nic.

„Můžete klidně spát, mylady, nebezpečí nehrozí.“

Hleděla na mne velkýma vyděšenýma očima, zažila už tolik útoků, že jsem se jejímu strachu nedivil, byla bledá, s rozčuchanými vlasy, líbezná jak obraz ve snu. Podal jsem jí lampičku, bílá nahá paže se stáhla zpět k nebesům.

„Děkuji vám, pane kormidelníku. Dobrou noc.“

Zavřel jsem. Znovu mezi námi nezamkla. Mé provizorní lůžko bylo rozbité, sedl jsem si do jiného křesla. Zavřel jsem oči a stále jsem viděl její tvář a tu nahou paži, jež mi podávala lampičku a drobounce se chvěla. Strachem? Napětím? U všech mořských bouří, mám za ní jít, nebo ne? Samozřejmě, že mám, čeká na mě, proto nezamkla – ale nedal jsem se do jejích služeb? Kdepak dáma a rytíř, kapitán a kormidelník, zatraceně! Tohle by ďábel nevydržel, svíral jsem oběma rukama křeslo, abych nevstal a neudělal těch pár kroků, držel jsem se křesla a civěl na oblohu, až začalo svítat. Až do rána.

Pak se vedle ozvalo šramocení a po chvíli vyšla už úplně oblečená, vyspaná do růžova. „Dobré jitro, pane kormidelníku.“

Zpět jsme jeli zas v zakrytém kočáře. Beze slova.

VE VĚŽI DUCHŮ

Byl jsem nemocen. Po té nekonečné noci v loveckém záměčku jsem se nenasnídal, dokonce jsem se ani netkl oběda. Když nemám chuť k jídlu, jsem na umření. Seděl jsem, bradu v dlaních, a dumal.

Tak to dál nejde. Uteču. Aspoň tisíc mil hluboké a slané vody mezi mnou a jí – nebo to nevydržím a půjdu ji obejmout. Půjdu ji odprosit a prásknu dveřmi. Ale ani k tomu jsem se nemohl rozkývat, dřepěl jsem jak zhypnotizovaný, odkládal každé rozhodnutí. Richard Králičí srdce.

Přišel starý David, že by si mylady přála se mnou mluvit. A ten černě oděný dědek mi najednou připadal jak anděl, co přiletěl na slunečním paprsku, rozsvítilo se i ve mně. V srdci. A taky v žaludku, hned jsem dostal patričný hlad. Jenomže pozdě, mylady mne očekávala. Sel jsem tedy a bylo mi jasno, že každý den, kdy ji neuvidím, bude pro mne zamračeno, bez slunce. Bez života.

Seděla zas v římské tunice, chladná a vznešená, ale to mi vůbec nevadilo. Byl jsem šťasten, že ji mohu vidět.

„Potkal jste se někdy s duchy, pane kormidelníku?”

„Ne.“

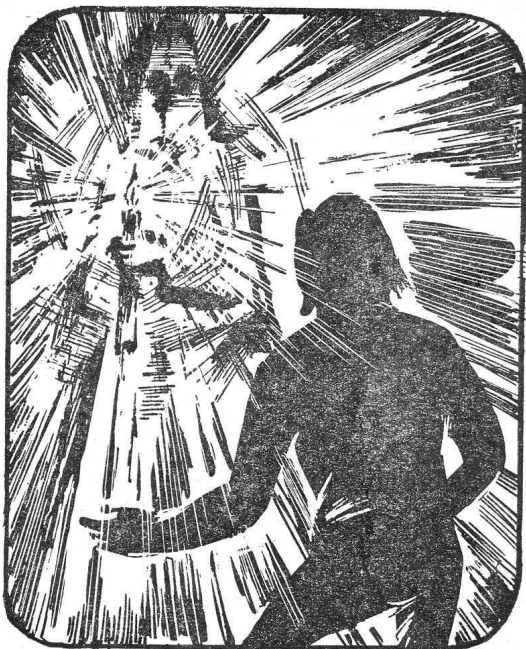
„A věříte na ně?”

„Ne, proč?”

„Posad'te se, prosím, něco vám prozradím. Asi hodinu odtud, blízko Wansteadu, stojí na vřesovišti osamělá věž, zbytek bývalého zámku. Říká se jí věž Duchů. Slyšel jste už o ní?“

„Ne.“

„Zná ji každý Angličan, tady duchařské historie kvetou. Zámek zbořili za královny Alžběty, věž bůhvíproč nechali stát. Vypráví se, že v té věži dala královna zazdít jednu svou dvorní dámu a od té doby se tam vždy za novoluní objevuje světlo a je slyšet sténání.“

Při tom duchařském vyprávění jsem asi moc duchaplně nevypadal. Já jsem se potkal se strašidlem jen jednou, v boardinghousu v New Yorku, a když jsem z něho strhl prostěradlo, zůstala mi v ruce i překrojená šunka a čtyři paklíky tabáku. Bez prostěradla se duch jmenoval Fred a byl to nenechavý místní podomek.

„Věž stojí na mých pozemcích,“ pokračovala lady Blodwen. „Když jsem se dověděla o těch pověstech, chtěla jsem jim přijít na kloub. O novoluní jsem vzala do vozu konstábla, ponocného a starého Davida, u věže se k nám připojilo ještě pár zvědavců. O jedenácti jsme v jednom okně v druhém patře uviděli slabé světlo a zaslechli jakési zvuky. Vtrhli jsme tedy s konstáblem dovnitř, ale byla tam tma a ticho. Zvědavci pod věží nám však řekli, že i v době,

kdy jsme byli uvnitř, světlo nezhaslo a sténání bylo slyšet dál. Pak mi jeden z nich prozradil, že takovým hromadným výpravám se duch nezjevuje, kdo ho chce spatřit, musí přijít bez doprovodu. Několik lidí prý to zkusilo, jeden mužský ze vsi strachy oněměl. Rozhodla jsem se, že to příští noc zkusím sama.“

Začalo to být napínavé. I mylady mimoděk ztišila hlas.

„Šla jsem pěšky. Klíč mám, vzala jsem si dlouhou voskovici. Ve věži je plno haraburdí, rozpadlého nábytku, ale východní pokoj v druhém patře, kde se světlo objevuje, vypadal zachovaleji. Pohovka, židle a stůl a jakýsi veliký psací sekretář; psací plocha se dá zvednout nahoru a tak přikryje přihrádky. Byla zvednuta a zamčena. Postavila jsem zapálenou svíci na stůl a čekala, co bude.

Trvalo to dlouho, snad jsem na okamžik usnula. Probral mě závan jakéhosi chladu. Svíčka na stole nesvítla, ale do pokoje vstoupila nezřetelná bílá postava se svou svící v ruce. Byla to žena, stará žena, tichounce naříkala, nevšimla si mě a šla rovnou k tomu divnému sekretáři. Odemkla kryt, vytáhla starobyrou listinu a nůž a začala vyškrabávat nějaká písmena z toho pergamenu, pořád ty vzdechy a mihání nože, byla jsem jak strnulá. Pak ta žena dala nůž a listinu zpět, přiklopila přihrádky a otočila se. Uviděla jsem jí do tváře, do obrovských, jakoby prázdných očí, které mě nevnímaly. Beze zvuku se zavřely dveře, zůstala jsem sama, šklubla jsem sebou a všimla si s úžasem, že má voskovice na stole znovu svítí.“

„To se vám muselo zdát, mylady.“

„Byla jsem tak vzhůru jako teď. A bolela mne hlava, bylo mi špatně, ani nevím, jak jsem se dostala domů. Za pár dní jsem se vypravila do věže za dne, se zámečníkem. Otevřel sekretář, zámek byl tak zrezivělý, jako by s ním nikdo nehnul celá staletí, ihned jsem objevila tu zásuvku, druhou zleva nahoře – a byla prázdná. Nemyslíte, že v tom vskutku vězí nějaká záhada, upozornění na dávný zločin?“

„Dál jste už nepátrala?“

„Nahrnuly se na mne pozemštější starosti. Sestřenice vám snad říkala o mých problémech, za pár dnů po té příhodě ve věži začal první proces, vynořili se protivníci z masa a krve, nebezpečnější než

poloprůhledný duch. Ale přece bych jen ráda věděla, jaké tajemství ta věž skrývá.“

„Může být,“ usmál jsem se, „tak já si dnes v noci s tím duchem půjdu promluvit. Je právě tak kolem novoluní, pokud vím.“

Zdálo se, že mylady je potěšena, a to potěšilo zase mne; vstala, odporoučel jsem se tedy a šel jsem dohonit zameškanou snídani i oběd.

Navečer mě David probudil z malého zdřímnutí a přinesl mi balíček: v pouzdru velký starý klíč a jinak nic. Ani řádka. No co, stejně jsem všechno potřebné věděl. Naskládal jsem do koše pár svíček, čaj, rum a cukr, tlustou knížku, abych se nenudil, a pár obložených chlebů. Do holínky jsem si zastrčil dlouhý lovecký tesák. Pro jistotu.

Netrvalo mi to do Wansteadu ani hodinu, zdálky jsem proti tmavorudému nebi spatřil černou věž, osaměle se tyčící na vřesovištích. Zamířil jsem rovnou k ní. Vrata šla otevřít ztěžka, skřípěla. Zamkl jsem zevnitř a zajistil dveře pořádnou podpěrrou. A se svíčkou jsem vyrazil na obhlídku.

Staré krámy, pavučiny a prach. Vrzavé podlahy, točité kamenné schodiště. Útulno tu příliš nebylo. Ve druhém patře jsem našel tu místnost s pohovkou a velkým sekretářem, ale pokračoval jsem v prohlídce až nahoru, pod střechu, proklepal jsem všechny almary a kouty, jestli tam někdo nevězí nebo nemá tajné dveře. Nic. Byl jsem ve věži sám. Když se někdo objeví, tak jen skrz zeď a je to vskutku duch.

Utábořil jsem se v druhém patře, smetl všude prach, sekretář byl zamčený. Z košíku jsem vylovil lihový varič a udělal si čaj. Rumu jen trošku, sotva půl šálku.

Táhlo na desátku, uvelebil jsem se na pohovce s knížkou, byla to strašidelná historie odkudsi z Karpat, plná vlkodlaků a mrtvol bez krve, správné čtení do věže duchů. Zkontroloval jsem si jen, zda dosáhnu na tesák v holínce jedním hmatem.

Najednou jsem zaslechl vzdálené tiché zakvílení. Pohled na hodinky, byla půlnoc, začel jsem se do té duchařiny pořádně. Z Wansteadu začaly tiše odbíjet věžní hodiny.

Čekal jsem napjatě. Nejdříve Blowdenino vyprávění, pak knížka s vlkodlaky, podivné starobylé prostředí a opuštěnost, zkrátka nervy mi pracovaly. Najednou dveřmi vklouzla, veplula bílá postava. Shrbená žena se svící v ruce, obrovské strnulé oči, nezřetelná tvář. Ale moje ohromení netrvalo snad ani vteřinu.

Všiml jsem si, že duch se nevznáší, ale našlapuje na podlahu, která pod ním zlehka vrže. Skuhrat umí kdekdo, svíčku to drží obyčejnou, šestákovou – ani jsem nesáhl po tesáku. Na toho ducha staším holýma rukama.

Neohlíželo se to, šlo to k sekretáři a začalo otevírat horní desku. Připlížil jsem se zezadu, řekl co možná laskavě: „Nelekněte se, vzácný duchu,“ a chňapl jsem.

Duch se zazmítal, měl slušnou sílu. Obrátil jsem si ho, při tom pohybu mu z tváře spadla rouška ...

„Lady Blodwen!“

Ruce mi klesly. Uskočila zpět a pak řekla náramně pěkně:

„Richarde!“

A dvě bílé paže se vynořily zpod prostěradla a zavěsily se mi kolem krku. Objímal jsem ji, už ne ducha, už ne nepřístupnou mylady, ale živoucí a šťastně rozesmáté děvče, mluvili jsme jeden přes druhého a páté přes deváté, pak jsme se rozesmáli a opět nadlouho ztichli v políbení.

Tak to trvalo do rána. Měli jsme si co vyprávět. Jak jsme se do sebe zamilovali při prvním spatření, jak ve mně Blodwen tušila svého zachránce a přitom se bála, abych nebyl najatý špión nebo vrah, jak se snažila mě vyzkoušet, i v přestrojení za Mrs Milnerovou. No vida, tak dlouho mě jedna přesvědčovala, že je ve dvou exemplářích, až jsem jí málem uvěřil, i přes to znamínko pod uchem. Umístil jsem na ně káravý polibek.

Další zkouška byla – poslat mě pro deset tisíc liber. Kdybych s nimi zmizel, co se dá dělat, byla by aspoň zaplacená má statečnost a ten toreadorský výkon v parku. Když jsem se vrátil s penězi, zmizela další pochybnost. A má cesta k panu Cockswellovi byla záminkou k tomu, abych si u něho přihnul, neboť bylo známo, že Cockswell štědře napájí každou návštěvu, a opilci bývají sdílní, řeknou i to, co nevědí.

Tady výpočet nevyšel, kolečkem na hnůj odváželi jen domácího pána.

„A ta noc v loveckém záměčku?“ zeptal jsem se. Blodwen zčervenala: „To byla poslední zkouška, jak se zachováš. Kdyby ses pokoušel být hrubý, měla jsem v kabelce a pak v posteli revolver. Zabila bych tě. A pak sebe druhou ranou, protože zabít svou lásku a svou poslední naději...“

A už zase brečela. Ženské jsou jako dubnové počasí. Chvíli slunko a hned nato krápe. Raději jsem se honem zeptal, proč měla včera ty roztrhané, děravé punčochy. To se ví, že se po téhle otázce znovu dala do smíchu:

„Ty blázínku, to jsou prolamované punčochy, vzorované, díry jsou v nich naschvál, je to největší móda letošního roku,“ kdo to má vědět, když se poctivě námořnický stará o hvězdy, o vlny a o kormidlo?

Pak jsme začali plánovat, jak s lodí, kterou obstaráme. Bude to malé království, a posádka, to musí být vybraní rytíři mé královny, lidé věrní na život a na smrt, nejlepší námořníci ... až mě napadlo, jak je taková loď drahá.

„Poslyš, miláčku, víš, kolik stojí pořádná loď, když ji máš vybavit od kormidla až po stožár? Musí se počítat s miliónem!“

Blodwen polekaně potřásla hlavou: „Proboha, milión liber, a vyplatit je rovnou, na ruku?“

Ted' jsem se musel rozchechtat zase já: „Děvče moje, nevíš, že jsem obyčejný mořský vlk a že počítám na šilinky?“

„Richarde,“ zeptala se Blodwen už klidněji, „máš ty vůbec potuchy, jak já jsem bohatá?“

„No, asi dost bohatá. Já nevím, proč bych se o to měl zajímat?“

Přitiskla se ke mně na chvíli mlčky. Pak mi šeptala kamsi pod bradu:

„Kdo se zatím okolo mě točil, každý se zajímal nejdřív o ty peníze. A vlastně jenom o peníze, jako bych k nim byla nežádaný přívazek ... V bance je toho moc, každý rok si smím vybírat jen sto dvacet tisíc liber, víc soud nedovolil.“

U všech mořských oblud, že by jeden člověk mohl mít osm set tisíc tolarů nebo dva a půl miliónu marek, a dokonce každý rok

nových, to mě nenapadlo ani ve snu. Takové počty patří podle mne do oblasti astronomie a já jsem je tam zas klidně pustil. Mohl jsem však dál plánovat, jak bude vypadat naše loď.

„Ale víš, že se nesmím vdávat, jinak by mi úředně většinu majetku sebrali?“ vztyčila Blodwen varovně prst.

„Hm. A může soud rozhodnout taky o tom, jestli smíš, nebo nesmíš mít někoho ráda?“

Umlčela mne polibkem.

Pak začalo svítat. Byli jsme šťastni jako děti, které nevědí nic o světě. Sešli jsme dolů, Blodwen zvedla malé, důmyslně ukryté padací dveře, tudy se sem tedy v noci nenápadně vloudila, a prošli jsme chodbou do polozřícené místnosti, která zřejmě patřila k bývalému zámku. Blodwen se převlékla ze svého duchařského odění a šli jsme ruku v ruce přes pahorky vřesoviště. Nad lesy dole se zvedala veliká, zlatorudá sluneční koule a zářila a hřála mě skoro tak jako Blodweniny vlasy.

PŘÍPRAVY A ODJEZD

Organizovat den za dnem naplnění svého snu, a přitom nejen pro sebe, ale i pro milované děvče, tomu říkám nádherný čas! Měl by sice dostat název „Medový měsíc“ nebo líbáanky, ale měli jsme s Blodwen oba tolik práce, že jsme se za den sotva viděli jednou dvakrát na pár minut; i to nám však stačilo. Pracovali jsme jeden pro druhého a bylo to dobré.

Já jsem spával spíš v omnibusech a v drožkách než v posteli, Blodwen se prokousávala haldami účetních a právnických listin, majetkové převody se děly pod mým jménem a já jsem všechno podpisoval, aby Leytenstoneovi dědicové nevyslídili, že jim Blodwen může a chce vyklouznout. Nakonec jsem měl v kapse šekovou knížku na čtyři sta tisíc liber, jež se ke mně mohly přestěhovat z Anglické banky buď v papírech, nebo jako osmdesát centů ryzího zlata. Na jediný můj podpis.

A s lodí jsem měl štěstí. V doku svaté Kateřiny ležel nový parník na šroubový pohon, se třemi stěžni a plným plachetním vybavením. Byl postaven na objednávku, majitel mezitím zkrachoval a

nezaplatil, takže loď byla volná. Za třiaadvacet tisíc liber se stala mým majetkem.

Chtěl bych podotknout, že tehdy parníky na lodní šroub teprve začínaly své vítězné tažení po mořích. Stále ještě převládaly plachetnice, s nimiž se neohrabané kolesové parníky sotva mohly měřit. Na špinavé „uhlíře“ se plachetní kapitáni dívali svrchu, smáli se, že polovinu nákladního prostoru musí zaplnit tím svinským palivem a ještě jezdí o polovinu pomaleji než pořádný trojstěžník. My jsme nepočítali s obchodním využitím lodi a nevadilo nám, že do podpalubí naložíme šest set tun uhlí, aby si naše tisícitunová loď „sedla“ na čáru ponoru. A všechna skladiště v mezipalubí jsem měl volná pro zásoby podle vlastní úvahy.

Lod' už byla zaregistrována pod jménem „Jižní kříž“; s přeregistrací jsem neztrácel čas, ostatně jméno se nám zamlouvalo. Náš Jižní kříž měřil šedesát metrů, byl štíhlý, pevný a s mocným plachtovím, při zkušební plavbě za průměrného větru udělal šestnáct uzlů v hodině, a když se skasaly plachty a vztyčil komín, pak nám motor o čtyřech stech koní zaručoval dvanáct uzlů. Jižní kříž patřil k nejrychlejším lodím své třídy.

Na palubě jsem kdeco nechal přestavět. Loď má být naším domovem, útlukem i pevností, budeme na ní i s posádkou po měsíce a léta žít. Znamenalo to promyslet tisíce maličkostí, zařídit kromě horních kajut pro nás například i knihovnu a klubovnu pro mužstvo, to byla tehdy neslýchaná věc, jen na nejluxusnějších pasažérských lodích existovaly knihovny a herny pro první třídu. A tři místnosti nahoře jsem dal propojit a zařídit pro Blodwen. Zatraceně, to jsem si natýral mozek a naotravoval se stavitelů, než jsme přišli na všechny fajnovosti, které v kajutách musí mít vznešená lady, aby se tam cítila jako doma!

Při najímání posádky se mi „hodila“ dosud trvající dokařská stávka a fakt, že kočovné námořnictvo tak bylo přišpendleno v Anglii a já jsem měl z koho vybírat. Najal jsem mládence, jež jsem za léta svých plaveb dobře poznal, o nichž jsem věděl, že dovedou v práci zabrat a že mají charakter. Kromě kapitána, tedy mne, se v nejbližších dnech na palubu přesídlí první a druhý kormidelník, loďmistr, plachetní mistr, kuchař s pomocníkem, stevard, čtrnáct

námořníků, dva strojníci a šest topičů. Když mužstvo zjistilo, že mezi sebou má dva mistry vařečky a stevarda, kulilo zraky: „To bude tolik panstva v kajutách?“

„Budou pracovat i pro vás, mládenci,“ oznámil jsem – a údiv pak byl ještě větší. Jižní kříž zkrátka měl být lodí, která stojí za to jak pro Blodwen a pro mne, tak pro posádku. Chtěl jsem, aby se do ní všichni zamilovali.

A přitom jsem v trysku skládal kapitánské zkoušky. Techniku plavby jsem měl v malíčku, dva roky jsem do sebe cpal teorii, to je pravda, ale páni komisaři chtěli fůru všelijakých předpisů, přístavních nařízení, mezinárodně právních klíčků. A taky specialitky. Například:

„U plachet se zranil muž, prst má natržený tak, že se už nedá sešít. Co uděláte?“

„Dám muže podržet dvěma statným námořníkům, prst uříznu ostrým nožem, pahýl sežehnu rozpáleným železem a ovážu.“

Tehdy musel mít kapitán i felčarské znalosti, neexistovala nějaká narkóza nebo umrtvení, jediným dezinfekčním prostředkem byla rozžhavená železná tyč. Chtěl jsem proto do posádky sehnat i pořádného, zkušeného lodního lékaře. I kvůli Blodwen. Zprostředkovatelská kancelář však zatím o žádném volném doktorovi nevěděla.

Konečně jsem zdolal poslední zkoušku, vrazil do kapsy ještě neoschlý kapitánský dekret a ujížděl jsem do Leytenstonu. U vrat stál David:

„Pane, nedostal jste telegram? Už tři hodiny vás čekáme!“

„Co se děje?“

„Další pokus o vraždu. Jed. U mylady je lékař, mluvil o arzeniku, snad při snídani...“

Nedopověděl, bral jsem už schody po čtyřech. Napůl bezvědomá, sinalá Blodwen se kroutila na lůžku, odmítala doktora, že je to další podplacený vrah a chce ji dobít svými protijedy, ty vaše lektvary jsou taky otrávené...

Její zdravý organismus se naštěstí bránil sám už před lékařovým příchodem, okamžitě všechno zvrátila, ale i tak se část jedu jistě dostala do krve. Nešťastné děvče okamžitě potřebovalo protiléký.

Cvakl jsem svým zavírákem, předvedl těch pět palců oceli doktorovi a řekl mu, že vlastním krkem ručí za diagnózu a za podávané protilátky. Pak jsem se napil z lahvičky, kterou připravil pro Blodwen. Chutnalo to hnusně, ale jedovaté to patrně nebylo. Z mé ruky Blodwen nápoj přijala, za chvíli ji přešly křeče a usnula. Lékař prohlásil, že do večera bude lady v pořádku, otrava je lehká, ale je spojena s šokem. Nebud'te ji, ať se vyspí a odpočinou si především nervy.

Seděl jsem u lůžka, zvolna se jí vracela barva, dýchala klidněji. Má smysl pátrat ještě po vrahovi? Mohl to být kuchař, někdo ze služebnictva, nebo dodali otrávené kakao už zvenku? To je nejpravděpodobnější. Ale i tak by zde od nevypátraného zločince hrozilo další nebezpečí. Nemá smysl zůstat tady.

Blodwen otevřela oči.

„Miláčku,“ řekl jsem jí, „hned zítra ráno odjedem na loď. Tam tě už nikdo ohrožovat nebude. Ručím ti za to vlastním životem. A teď spi.“

A ráno jsme vyrazili. Blodwen byla ještě bledá a vyčerpaná, ale když spatřila náš Jižní kříž, když jsem ji prováděl po lodi a ukazoval jí všechno od podpalubí až ke stožárovým košům, podobala se zas děcku, které s nadšením i s trochou nevíry hledí na hromadu dárků pod vánočním stromečkem: S tím si se vším můžu hrát?

Brzo se však unavila, promodrala jí oční víčka. Odnosl jsem ji do její kajuty, ať se znovu prospí a oddechne si. Pak jsem do jídelny svolal posádku a stručně jsem mládencům vysvětlil, kdo je lady Blodwen, proč jsem ji na loď přivedl už teď, jakému nebezpečí včera zas jen o vlasek unikla. Námořníci reagovali tak, jak jsem očekával: místo jednoho ochránce jich teď Blodwen měla pětadvacet, ochotných a připravených obětovat pro ni život.

Když si Blodwen odpočala, dala mne zavolat. Prý ji před usnutím cosi napadlo: volné peníze, které máme, by se neměly nechávat v bance, protože dědicové jsou všeho schopni, a jakmile zvednem kotvy, jistě se pokusí majetek zabavit nebo se ho jinak zmocnit. Nemohli bychom těch necelých čtyři sta tisíc vzít s sebou na loď?

„Papírové peníze se snadno poškodí, mohou se rozmočit nebo shořet,“ meditoval jsem, „jistější je zlato. Ale kdyby šla loď ke dnu, zlato by se nemělo ztratit zároveň s ní... už to mám? Jo.“

Zlato se s lodí nepotopí, protože je předem potopíme sami. Vybereme si pár vhodných míst, mělčinové oblasti, kam sotva nějaká loď zabloudí, a v blízkosti každého světadílu potopíme část zlata v pevných ocelových skřínkách. Tak se naši pokladníci stanou oceány. A přesnou polohu těch míst bude znát jen Blodwen, jen ona bude mít u sebe šifrované záznamy zeměpisné šířky a délky.

Blodwen byla nadšena. Ale pak se s obavou optala, jestli se dá hromádka potopených krabic na širém moři najít. Ubezpečil jsem ji, že současné měření je už tak přesné, že by se dala najít i vidlička, pokud ji ovšem člověk nepotopí někam, kde je hluboké bahno, pohyblivý písek nebo podmořské proudy. Ale to se dá předem prozkoumat.

Ujednáno. Druhý den jsem koupil v jedné továrně několik set ocelových krabic, opatřených důkladným nátěrem proti rzi, jinde kopec kožených pytlů, do nichž se krabice naskládají. Pak stačil jeden podpis v Anglické bance a za několik hodin jsem na loď přivázal „zátěž“, kterou posádka naskládala do nejnižší části podpalubí. Těžko kdo mohl tušit, co se v těch kožených vacích skrývá, zvláště když jsem je přivezl na obyčejných valnících.

Na lodi mne však čekal i ulízaný elegant v důstojnické uniformě, skřípec na nose a v hrsti jakýsi papír.

„Pane kapitáne,“ postavil se do předpisového pozoru, „lodní lékař doktor Oswald Selo se hlásí do vašich služeb!“

A podal mi pověření ze zprostředkovatelské kanceláře, doprovazené notným chvalozpěvem. Jenomže se mi ten chlap nezamlouval. Nevím proč, snad příliš rovná pěšinka v ulízaných vlasech, snad ty oči za skřípcem, příliš studené a tvrdé, jednoduše se mi nechtělo podat mu ruku.

Podle osvědčení však měl odslouženo několik let v lodní službě, byl prý vynikající chirurg, a navíc uměl asi osm řečí. Do té doby, než vyplujem, a já jsem chtěl odrazit co nejdříve, bych asi druhého, nebo dokonce lepšího felčara těžko sehnal.

„Jak že se jmenujete? Doktor Oswald...?“

„Oswald Selo, pane kapitáne.“

„Nejste náhodou nějak zpřízněn s doktorem Aloisem Selem, osobním lékařem a pak životopiscem lady Esther Stanhopeové?“

„To byl můj otec. Ale já jsem ho vůbec nepoznal, otec zemřel těsně před mým narozením, pane kapitáne.“

Jak si někdy náhoda zahraje! Syn lékaře lady Esther měl být lékařem její pravnučky – nemohl přece vědět, že na lodi bude Blodwen, stejně jako nemohl tušit její příbuzenský vztah k libanonské kouzelnici, řekl jsem to Blodwen a přiznal se jí, že se mi chlap nelíbí, ale ji ta náhoda okouzila. Náhoda? A není to snad prst osudu? Přesvědčovala mne o tom, takže jsem doktora nakonec přijal, i když jsem měl sto chutí poslat ho jednou provždy k čertu.

Ještě jsem pak odpoledne zajel zařídit všechno na zámek, propustil jsem většinu služebnictva a slušně je vyplatil, zůstal tam jen starý David a pár nejvěrnějších, aby nenechali sídlo zpustnout.

A večer téhož dne jsme zvedli kotvy a rozjeli se Temží, kolem nekonečných doků a překladišť, směrem k moři.

Bylo čtvrtého července 1859.

KAPITÁN ALGOTS

Ráno pátého dne plavby, kousek od portugalského pobřeží. Právě jsem s Blodwen v kajutě snídal a najednou cítím, že loď prudce zatáčí. V tu chvíli se ozval i zvonec: kapitán na palubu! Několika skoky jsem byl na můstku. Loď se pokládala bokem na vítr, zastavila a na levoboku už spouštěli záchranný člun.

Že by muž přes palubu? Moře bylo zvednuté jen lehce, takové houpáníčko námořník ani nevnímá. Druhý kormidelník ukázal přes levobok:

„Tam, pane kapitáne, loďka se tam potápí a signalizuje o pomoc!“

Necelou míli od nás se pohupovala nějaká skořápka, skoro ji nebylo vidět, a zuřivě se v ní skláněla a vztyčovala temná

postavička, dotyčný pracoval s vědrem a odčerpával vodu. Asi už marně.

Dal jsem rozkaz pomalu křížovat k loďce, záchranný člun už pleskl o vodu a vesla zabrala, ale chaoticky, jedno ve vzduchu a druhé ve vodě, loďmistr se tam vztekal, zařval jsem na ně shora: „Zpomalit, chlapi, chytit rytmus, pak zrychlovat!“

Blodwen stála vedle mne a očarovane tvrdila, jak muži rychle veslují, ale to byl pohled suchozemce, mne mohl čert vzít, posádka člunu je nesehraná až hrůza, za těch pět dní ještě nebyl čas, ale já jim proženu faldy, aby dokázali zabrat hned napoprvé a do plného tempa, kdyby byly dnes vlny větší, tak se člun určitě převrátil, fuj!

Blodwen se najednou zarazila: „Jak to, že ty nejsi ve člunu, Richarde? Že nejsi u kormidla a neřídiš záchrannou operaci, že nemáš v ruce lano, abys je sám hodil tomu nešťastníkovi?...“

„A měl bych k tomu zpívat baladu z Bludného Holanďana, ne?“

„Ale vždyť ta lodička se potápí!“

„Neboj se, chlapi v člunu jedou mizerně, ale dojedou včas.“

Za chvíli bylo vidět, jak trosečník přeseďá do našeho člunu, ještě za ním přenesli hromadu nějakých krabic a vzali potápějící se loďku do vleku. Blodwen sledovala záchrannou operaci mým dalekohledem: „Ten zachráněný je nějak maličký, vždyť je to trpaslík!“

„Hned ho uvidíme zblízka. Hm, na rybářskou loďku to nevypadá, a taky chlapi překládali moc bedniček, že bychom zachránili nějakého podlouníka? Nebo potřeštěného sportovce?“

Člun se blížil. Trosečník v něm vypadal vskutku mrňavě, nesahal námořníkům ani po prsa, opravdu vylovili trpaslíka? Ne, bylo to dítě!

Kluk. Kluk, který se v takové skořápce sám odvážil do Biskaje, věčně rozbouřeného, to vzbudilo můj zájem. A úctu.

Spustili jsme provazový žebřík, cizinec jako první přiskočil palubní zábradlí a stál přede mnou. Maličký, zavalitý, dlouhé černé vlasy a oči jako trnky, vypadal na dvanáct, ale byl už šestnáctiletý, jak jsme se dověděli později. Od hlavy k patě byl pokryt stříkanci a šmouhami dehtu, že se téměř nedalo poznat, jakou barvu měly jeho mokré šaty předtím. Strčil ruce do kapes, rozkročil se a velitelsky vystrčil bříško:

„Helou, na jaké jsem lodi a kdo je tu kapitán?“

„Jste na Jižním kříži z Londýna a kapitán jsem já, Richard Jansen.“

„Má loď,“ ukázal palcem dolů, z jeho přivázané kocábky nad hladinu čouhal už jen koneček stěžně, „má loď se jmenuje Albatros a já jsem kapitán Karel Algots.“

Tenhle sebevědomý a odvážný kluk určitě musí být z Ritnesu při ústí Labe, tam se každá druhá rodina jmenuje Algotsovi. Ale jak se dostal až sem, do Biskaje? Zatím se ke mně přitočil loďmistr, který už také vylezl ze záchranného člunu, a zamumlal:

„Kapitáne, ten kluk má čerta v těle, když jsem si ho začal dobírat a tahat z něj rozumy, co je zač, osopil se na mne, že jako kapitán odpovídá jenom kapitánovi. Tak jsem byl překvapenější, že jsem ho ani nezakous a neshodil do vody. A sextanty má ve svém vaku taky.“

Podivuhodný mladík se zatím skláněl nad zábradlím a zdola mu jeden z námořníků podal maličkého bílého psíčka, pudlíka. Pejsek začal pána obklopkovat – a v té chvíli se vynořilo nebezpečí. Jeden ze dvou Blodweniných buldoků, myslím že Diomedes, vylítl na palubu a s dunivým zavrčením se vrhl na pudlíka. Zvířátko bleskově vyskočilo svému pánovi na rameno, a teď to vypadalo, že buldok jediným chramstnutím sežere psa i s klukem. Námořníci se do toho nechtěli plést, každý z nich měl od některého z buldoků potřhané gatě nebo nějaký šrám, a já jsem stál deset kroků vzadu. Jen jsem křikl: „Pozor“!

Kluk se rozkročil, napřáhl proti buldokovi ruku a tiše řekl, skoro taky zavrčel: „Lehni, mizero! A zmiz!“

Obluda se zastavila, přikrčila a pozpátku se plížila pryč. Všichni jsme na to hleděli jak na zázrak, obě psiska jakžtakž poslouchala jen Blodwen a jinak nikoho, a teď s nimi z moře vylovený kluk zachází jako se svým trpasličím pudlíkem!

Poručil jsem, aby našemu hostu pomohli seškrábat dehet, vykoupat se a převléct, pak že bude v kajutě vítán na snídani.

Za půl hodinky přišel. Znovu mne překvapilo, jak je malý; jeho chlapské chování k té výšce (nebo nevýšce) vypadalo nepřiměřeně – ale nebojsa to byl a něco nám ukázal už tady, tak jsem s ním jednal opravdu jako s kapitánem, což ho náramně těšilo. V tom se zas projevovala jeho dětskost. Pustili jsme se společně do přerušené snídane a do řeči. Vyšlo najevo, že mládenec je skutečně z Ritnesu při ústí Labe, že odtamtud vyplul na své kocábce a chtěl dorazit do jihozápadní Afriky. Sáhl.

„Jak jste se dostal k lodi?“

„Šlohl jsem ji; ale hned z Cuxhavenu jsem za ni telegraficky poslal peníze.“

„Jak to, že vás rodiče nedali hledat?“

„Dědeček byl kapitán, jezdil po všech mořích, táta je krejčí. Z Calais jsem tátovi poslal dlouhý dopis, a on mě zná. Ví, že živého by mě zpátky nedostal.“

Zvedl nůž, na němž právě balancoval se sardinkou, a namířil ho proti sobě. Nebyl to dětský rozmar, ale gesto odhodlaného muže. Pak se ovšem usmál a poslal sardinku tam, kam patří, do úst.

„A kde jste sehnal peníze na sextanty, na vybavení lodi?“

„Šetřil jsem. Osm let. V předjaří trhat a prodávat sněženky, v létě jahody, na podzim houby. Sem tam se do oka připlete zajíc, a za čerstvého je půl tolaru. Poštovní holuby jsem pěstoval, taky na prodej. A dělal jsem všelijaké pochůzky námořníkům, kteří občas, bydleli u nás nebo v sousedství, ten chtěl fajnový botičky, ten láhev rumu, třetí donést holce psaní. Vyřídil jsem všecko. A museli zaplatit.“

Všechno si nevymýšlel, jinak bychom labského kluka nemohli vylovit tady, v Biskajském zálivu; byl to tedy kus zázraku. Človíček s fantastickou vůlí, sebekázní a vytrvalostí. Od osmi do šestnácti let se připravovat na cestu do Afriky, plánovat a vydělávat na to po

grošíku, odříct si každé lízátko nebo hračku, jít za svým snem tak houževnatě a den za dnem... klobouk dolů před tím klukem.

Dal jsem mu pár otázek z trigonometrie a zjistil jsem, že vskutku pomocí tabulek dokáže primitivně určit svou polohu na moři, ví dost o pobřežním plachtění, zná i něco z hydrologie. Pravda, na přeskáčku a nesoustavně, ale vcelku to dávalo souhrn vědomostí průměrného kormidelníka. Algots své vědění nasbíral od dědečka, od známých námořníků, z knížek i z menších plaveb, střádal pro svou cestu znalosti podobně jako grošíky. Další důkaz o výkonnosti jeho mozku, i o charakteru.

Pro Blodwen, vyrostlou v přepychu a pohodlí, bylo toto nezávislé a hrdé mořské cikáně dvojnásobným zázrakem. Zeptala se malého kapitána, jak si cestou opatroval zásoby, z čeho platil hotely a tak, když patrně všechny peníze vydal za vystrojení lodi?

„Hotely? Jsem cvok, milostivá? Spal jsem na lodi, i když je otevřená a těsná. Pod lavičkou v celtě. To za prvé. Za druhé finanční železnou rezervu mám, ale na tu se nesmí sáhnout. Za třetí jsem tedy vždycky navečer zakotvil v nějakém malém přístavu nebo v rybářské vesnici a tam jsem si vydělával uměleckou produkci. Saltarino, hop sem!“

Bílý pudlík mu skočil na kolena a hleděl na něj pohledem přímo spikleneckým.

„Na dědečkově zahradě v létě stával cikánský vůz, cirkusáci. Od nich jsem se naučil drezírovat zvířata a koupil tadyhle Saltarina. jako štěně. Tady jsem mezi důvěryhodnýma lidma, tak vám třeba něco předvedem. Saltarino, hoplá!“

Pejsek se odrazil z klukových kolen a vytočil ve vzduchu salto. Pak metal jeden přemet za druhým, dopředu i dozadu, a takovou rychlostí, až oči přecházely, až se zdálo, že se ve vzduchu otáčí jakási chlupatá bílá koule. Algots psa zarazil, pohladil, sebral se stolu ubrousek a uvázal mu ho kolem krku, že mu po zádech spadal jako pláštěnka.

„Račte se podívat na balet.“

A Saltarino se začal na zadních nohách nakrucovat s tak směšnou dokonalostí, tak připomínal sladce unylé primabaleríny na špičkách, že mi tekly slzy smíchu z očí a sotva jsem lapal po dechu. Pak ještě

spolu předvedli ospalého pana pastora na kazatelně a důležitého policajta před hospodou, až jsme byli s Blodwen smíchy skoro utlučení a prosili jsme Algots, ať toho raději nechá.

„Uf, to je tak mohutná psina, že bych se nedivil, kdyby vám pokaždé vynesla víc než jenom na ten jednodenní proviant.“

„Samozřejmě. Albatrosem jsem začal, potřebuju si vydělat na velkou loď.“

„Prodejte mi Saltarina, pane kapitáne,“ zaprosila Blodwen, ještě rudá od smíchu a nadšení, až jsem se trochu lekl. To děvče, tedy lady Leytenstoneová, naprosto neznalo cenu peněz a bylo schopno pro okamžité potěšení nabídnout třeba polovičku ze svých miliónů – našťastí Charlie Algots odmítl o prodeji pejska vůbec mluvit.

„A nedokázal byste něco s mými buldoky?“

„Jsou to neřadí tlustí a líní, ale kdybych se do toho dal, tak vám z nich, milostivá, za tři dny udělám docela slušné akrobaty.“

„Aby dokázali taky salto? I při své váze?“

„Pochopitelně, salto musí zvládnout už první den! A kolik za takový výcvik nabízíte, madame, abych věděl, jestli mám o něm vůbec uvažovat?“

„Tisíc dolarů!“ vyhrkla Blodwen a já jsem si oddechl. To není suma pro nás příliš závratná, a jestli Algots ty dvě obludy vskutku zkrotí, aby mi nedělaly paseku na lodi a neděsily mužstvo, pak jsem ochoten ještě mu nějakou desítku přidat.

Charliemu zasvítily oči a v tu ránu souhlasil. Tisíc dolarů pro něho bude první vklad ke koupi skutečné, velké lodi. Když se tak blaženě a bezstarostně zašklebil, podobal se za stolem desetiletému klukovi, kterému slíbíte bonbón. A když se pak pustil s buldoky do práce, dřel jako dospělý a odpovědný chlap.

Charlie. Kapitán Algots.

TAJEMNÝ VRAK

Maličký kapitán nás zbavil jedné nejistoty; věděli jsme teď, kam poplujeme.

V Lamanšském průlivu jsme ještě neměli tušení, jaký bude náš cíl. Nejdříve se Blodwen chtěla podívat do New Yorku, kde už dlouho nebyla, tak jsme od Anglie zamířili na západ. Pak jsme otočili k severu, ke Grónsku, to prý ještě nezná vůbec. Ale Blodwen se začalo zajídat vlhké a stále studenější počasí, tak jsme to nakonec vzali k jihu.

Nechtěl jsem do toho Blodwen mluvit; kolem světa jsme se mohli dát, kudy jsme chtěli, jen aby přitom byla nějaká zábava. Hlavní bylo, že loď je naším domovem a pro Blodwen i pevností.

Nejvíce mě těšilo, že se mé děvče sžívá s lidmi a s posádkou. Vymýšlela vždycky s kuchařem jídelníček na příští den, pomáhala hospodařit v zásobárně, ve volném čase s mužstvem plácala do balónu a vůbec byla spokojená jako kotě. Chlapi se už taky začínali cítit jinak než jako najatí námořníci, kteří si odkroutí plavbu a táhnou zas jinam, začínal se z nich stávat skutečný lodní lid. Klapalo to.

A teď jsme namířili k západnímu pobřeží Afriky. Malý Algots tam chtěl zahájit své cirkusové podnikání. Ale ze všeho nejdříve práce – vydělával si těch slíbených tisíc dolarů. Zavřel se s Diomedem do jedné prázdné kajuty a nikoho tam nepustil. Donesl si dlouhé pruhy plachtoviny a další věci, jejichž účel jsme nepochopili. Psisko občas žalostně vylo, jindy spokojeně pomlaskávalo; buď dostalo nějaký pamlsek, nebo olizuje kostičky malého kapitána.

Za dva dny Algots s Diomedem předvedli výsledky drezúry. Bylo málem k nepochopení, co kluk s tím hafanem dokázal. Nevěřili jsme svým očím, když jsme viděli metrákovou obludu, jak rotuje ve vzduchu.

Blodwen byla nadšená a chtěla vědět, jak se dá zkrotit taková šelma, ale Algots si ukládal tisíc dolarů do tobolky a klidně odsekl: „To je výrobní tajemství, milostivá. A tady mám dvacet tun své budoucí lodi.“

Jeho budoucí loď měla spatřit světlo světa nejpozději za rok a měla to být pochopitelně loď ze všech nejloďovatější, s chlapeckou

posádkou, což jsem Charliemu rozmlouval s poukazem na nebezpečí a na tisíce všelijakých předpisů a fíglů, které je třeba znát. Ale malý kapitán pravil, že co nezná, to se ještě zavčas doučí, a že si posádku vycvičí podle svého. I cirkusového psa je nejlíp cvičit od štěněte. A přitom pořád koukal po naší lodi a tohle mu nebylo dobré a tamto se mu nezdálo. Zvlášť měl námitky proti parnímu stroji na Jižním kříži. Soudil, že parníky jsou pro hniličky, a ne pro opravdové chlapy; těžko mu to vymlouvat, když jsem před nedlouhým časem měl i já podobné názory. Z toho člověk musí vyrůst, zmoudřet, přesvědčit se v praxi.

15. června jsme překročili obratník Raka a prudký západní vítr se změnil v bouři. Stáhli jsme plachty, křižovali bokem po větru, ale hnalo nás to k písečnému pobřeží; dal jsem tedy poprvé roztopit pod kotly. Bojovali jsme s bouří celou noc, a nebýt páry, asi by nás to rozbilo o africké břehy.

Ráno se bouře uklidnila stejně rychle, jak začala, moře zas bylo jak stůl a pro mne a pro posádku přišel ten šťastný okamžik, kdy se dá zalézt na kavelec a dospat ztracené hodiny.

Ale ze spaní nebylo nic. Hlídka vykřikla: „Vrak na levoboku!“ Velká plachetnice, jíž zbyla jen polovina hlavního stěžně, tam tančila na vlnách – ale co to bylo za loď?

„Bludný Holand’an,“ zašeptal kdosi.

Bachratý koráb měl zvýšenou příď i zád’, vyřezávané ozdoby ... jak se to muzeum dostalo na moře?

Holand’an, starý jedno dvě století, to mohl být. Ale zřejmě už dolétal a dobloudil.

„Chlapi!“ zařval jsem, „moře nám nabízí kořist!“ A v tu ránu bylo zapomenuto nevyspání, zkrvavené dlaně, které doktor před chvilíčkou ovázal, všechny modřiny a boule.

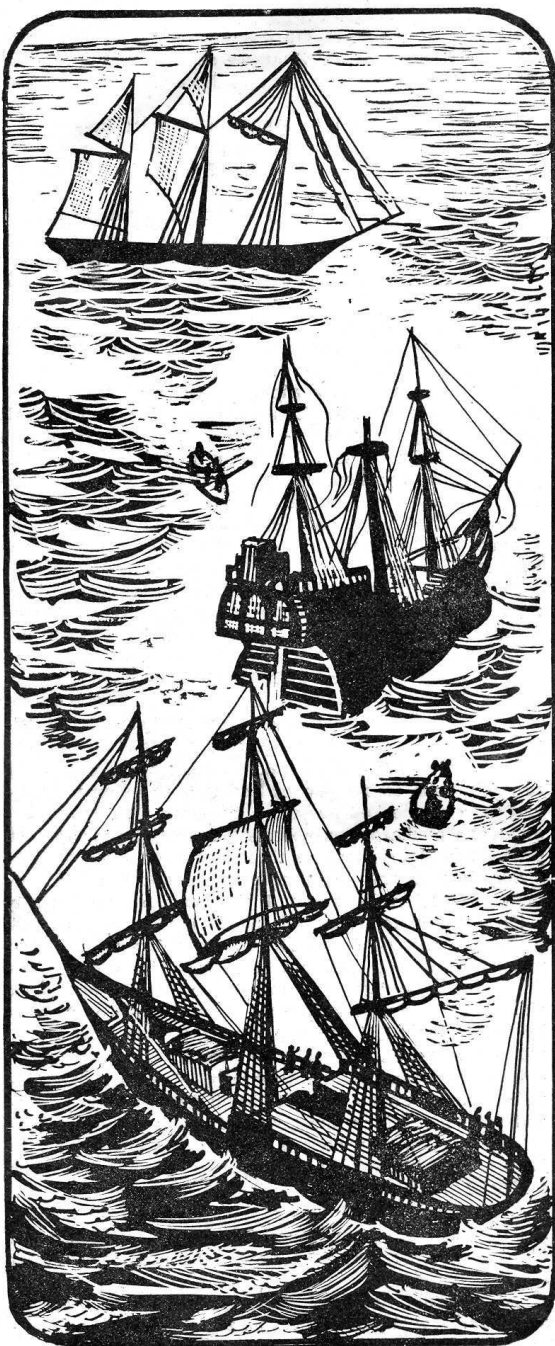
Blížili jsme se k vraku a viděli jsme, že horní palubu má jak zametenou; všechny nástavby zničené, čluny pryč; a posádku nebylo vidět.

Ale museli jsme si pospíšet. Z druhé strany k vraku mířil asi dvěstětunový škuner pod americkou vlajkou a s napůl skasanými plachtami. A spouštěl už člun, jehož osm vesel začalo zabírat. Na člunu vztekle hulákali, aby chytili rytmus a dostali se k vraku první.

Náš Jižní kříž však byl blíž. Chlapi chtěli losovat, kdo pojede se mnou k vraku, ale na takové procedury nebyl čas, vybral jsem bleskově šest nejzdatnějších pořízků a už to šlo ráz na ráz. Celtovou kazajku dolů, kalhoty dolů, boty dolů, jen košili a spodky, kdyby se muselo plavat, a do člunu!

Blodwen byla se mnou skoro celou noc na můstku, měla teď tisíc chutí účastnit se, zabírání vraku (to by byla jiná zábava, než římský průvod), ale odmítl jsem ji. Tohle je výhradně mužská záležitost.

A už jsme byli ve člunu; veslaři spustili divokou písničku do taktu, vesla se jen míhala. Při každém prohoupnutí nám člun konkurentů mizel za vlnami, náskok jsme měli minimální, sotva pětimetrový, aspoň se ukáže, co v kom vězí.

Američani však měli o dva veslaře víc, měli větší šanci.

Z lodí, z výšky, musel ten závod člunů vypadat ještě napínavěji. Blížili jsme se k vraku. Ti z druhé strany jistě taky. Nechal jsem být provazový žebřík, tím by se ztrácely vteřiny, chytil jsem lano s krátkým hákem a přes hlavy svých veslařů je mrštil na palubu vraku. Ted' šlo o každé mihnutí oka. Lano se zachytilo.

A v téže vteřině se ozval třeskot, náš člun se roztříštil o bok starožitného korábu. Chlapi se začali plácet ve vodě, ale já jsem visel na laně. A ručkoval vzhůru. Jako blesk.

Budu tam první? Nebo mě Američané předběhli? Konečně jsem vytáhl hlavu nad úroveň paluby. Byla dosud prázdná. Mrkl jsem dolů, moji námořníci už začínali šplhat za mnou. Přeshvihl jsem se tedy na palubu.

A když jsem tam stál na nohou, zasekl se z druhé strany železný hák. Zařval jsem vítězoslavně: „Prohlašuji tento vrak za obsazený!“

Zdola se ozvala několikanásobná ozvěna, ale té jsem se už mohl chechtat. A za okamžik se nad brlením objevila urččená tvář podobená od neštovic, chlap se převálil na palubu a vyhekl: „Zabírám vrak pro americkou vlajku!“

„Ale, ale, trochu pozdě!“ řekl jsem.

„My jsme tu byli první!“

„Omeškal ses, vypadni!“

„Cože, zatraceně ...“

„Počítám? jedna ...“

Vykročili jsme proti sobě, za ním se už vynořilo čtyři pět dalších raubířů, ale moji mládenci mi už taky supěli za zády.....dva ...

A v tom okamžiku jsem zahlédl, jak chlap tahá z opasku revolver. Mé dva metry, síla a zuřivost bleskem zapracovaly. Než měl revolver venku, už jsem ho držel nad hlavou a krásným obloukem zahučel do moře. Ti ostatní projevovali zájem o své zavíráky nebo vyskakovací nože, ale rovněž opustili loď ještě předtím, než jich stačili použít. Já jsem doprovodil přes zábradlí ještě jednoho, o další se postarali moji mládenci. Tak jsme osaměli na palubě vraku. V pořádku, bez šrámu, jen mokří a s drobet otlučenými kotníky.

Dole pod námi tahali Američané jeden druhého do člunu, proklínali a plivali vodu. Možná i zuby. Poslední se nalodil

podobaný kapitán nebo kdo to byl, pořád ještě s revolverem v ruce. Sotva dosedl – prásk! kulka mi hvízdlá kolem hlavy a uštípla kus přeraženého stěžně. Zdola to ještě dvakrát nebo třikrát cvaklo naprázdno, zvlhly mu náboje. Můj druhý lodmistr napřáhl ruku s dlouhým zabíjákem, aby připíchl toho chlapa dole ke člunu. V Mexiku se naučil výborně pracovat s nožem na dálku, ale srazil jsem mu ruku. A pak jsem vykřikl:

„Pokus vraždy a pokus o loupež – milá Hélios z New Orleansu, na shledanou před námořním soudem!“

Dolíčkovatý kapitán zuřivě cvakal revolverem, ještě jedna rána vyšla, ale pánubohu do oken, praštil zbraní do člunu a hulákal:

„Na shledanou, vy psi! Ale dřív než před soudem!“

Pak zabrali vesly zpět ke svému škuneru. Už jsme si jich nevšíмали a začali jsme prohlížet vrak.

Jak se tahle starožitná bedna mohla ještě udržet na moři? Zblízka vypadala stejně dávnověce jako zdálky, i když z paluby bylo všechno smetené. Vyřezávaný vysoký kýl, zvýšená záď, ozdobné sloupky, paluba vyložená santálovým dřevem – takový obklad by si mohl dovolit milionář na své soukromé jachtě, ale tohle bachraté plavidlo mělo k jachtě daleko. Na zlomených zbytcích stěžňů jsme poznali, že jejich „železné dřevo“ bylo vskutku staleté.

O to zvědavější jsme byli, co najdem uvnitř, pod palubou. Posádku asi ne – všechny čluny byly pryč, a kdyby někdo živý zůstal v kajutách, určitě by musel vylézt při té rvačce a střelení. Ale proč posádka zmizela? Lod' byla poškozena jen povrchně, nepotápěla se, i kormidlo měla v pořádku!

Hledali jsme vchod do kajuty. Palubní otvory byly pečlivě uzavřeny zevnitř, dveře musely být někde na zvýšené zádi nebo přídi. Schůdky odplavilo vlnobití, vytáhl jsem se tedy na příď a našel jsem vchod.

V přídi pár strohých kójí pro mužstvo, vyřezávané dveře a chodba dolů ke kajutám. Cizí, podivný svět. Temné táflování, židle s kroucenými nohami, psací stůl vykládaný perletí, nad stolem obraz muže v tmavém šatu, s nabíraným krajkovým límcem a krajkami u rukávů. Takhle mohl vypadat kapitán Bludného Holanďana ...

Nebyla to duchařina, všechno z poctivého materiálu, ale všechno odjinud, z jiného věku. V mezipalubí jsem našel dva tucty bronzových děl a na nich firmu: D. Ruytels, Amsterdam, 1614.

Dva námořníci, kteří šli se mnou, byli bledí:

„Jsme na Bludným Holand'anu! Na lodi duchů!“

Vysvětlil jsem jim, že si tohle plovoucí muzeum dal nejspíš postavit nějaký zazobanec; sbírá se starožitný nábytek, proč by někdo nemohl mít chuť na celou starobylost? Jsou všelijaké bláznivé koníčky. I když se mi ta dělostřelecká baterie k představě zámožného sběratele nehodila: proč si zde raději neudělal taneční sál? Nebo koupelnu?

Kromě toho vrak nevypadal na žádnou novodobou napodobeninu, každá maličkost tu voněla staletími. Skutečně jsem nevěděl, co si o tom myslet, ale tvářil jsem se klidně, aby chlapi nepropadli panice s duchařením. Na moři pověry jen kvetou.

Z paluby se ozval rámus; hnal jsem se tedy po schodišti nahoru a oba námořníci se mě drželi jako klíš'ata. Nechtěli zůstat dole sami ani zanic. Že by na palubě válčili nějakí bojovníci v krunýřích a s mušketami proti mému mužstvu? V podivném prostředí člověka napadají podivné myšlenky.

Naštěstí se na palubě nebojovalo s žádnými duchy, posádka se jen chystala přijmout jolu, jež se k nám blížila od Jižního kříže. Pro velkou loď bylo moře klidné, ale jola na něm tancovala, a mezi veslaři jsem spatřil Blodwen. Byla zvědavá na starý vrak a riskovala život. Mokrá byla naskrz, asi musela už při nastupování spadnout do vody.

Vedle ní seděl doktor Selo. Trochu mě to rozladilo, kdo mu povolil opustit loď? Snad ho Blodwen požádala, aby jel s ní, když slyšela střelbu ... Na každý pád se tu jeho vědomosti mohou hodit, už kolikrát se osvědčil jako chodící naučný slovník.

Loďmistr se chystal hodit dolů lano, které našel v koutě kormidelní budky. Prohlédl jsem si je – bylo z nového manilského konopí. Blodwenin život se mu dá svěřit.

To už je námořnický osud: buď necháte toho, koho máte rádi, doma na pevnině, nebo s vámi schytá všechna nebezpečí, jaká dovedou oceány připravit. Přirazili k našemu boku, upoutali se.

Druhý kormidelník, zavalitý Fin, silný jako býk, chytil doktora za límec a za kalhoty a hodil ho k nám nahoru. Druhá letěla Blodwen, lehčeji a elegantněji, chytil jsem ji na ruce. Pak se námořníci šplhali po laně.

Vysvětlil jsem jim stručně, co jsme tu zatím objevili, provedl je mezi kanóny a po kajutách. Doktor si dlouho čistil zacákaný skřípec a pak se optal: „Pane kapitáne, nebude někde zas taková výstava historických lodí, jako byla před čtyřmi lety v Londýně?“

Měl pravdu. To bylo ono, to muselo být ono. V pětapadesátém se do Londýna sjely všechny muzejní kousky ze všech světadílů, pokud byly schopné plavby, někdy napodobeniny, jindy opravené historické lodi. Náš koráb určitě patřil do této kategorie, i když jsem nevěděl, že by se v nejbližší době chystala nějaká nová výstava. Ale to ani nebylo nutné – Britské muzeum kupuje všechny možné zajímavosti a zvláštnosti z celého světa, když se jim hodí mumie, může se jim hodit i starobylá holandská loď. Nejspíš ji převáželi ve vleku za nějakým parníkem a y bouří se přervalo vlečné lano; posádka byla asi malá, nestačila na opravy nebo na samostatnou plavbu, a vrátila se patrně na vlečnou loď.

V hlavní kajutě jsme našli pěknou námořnickou bednu a v ní hromadu šatů, střížených podle starodávné módy, vejčité hodinky a jakýsi zažloutlý pergamen. Byl pokryt nesrozumitelnými značkami; ani náš lodní doktor, který znal desítku řečí, se v něm nevyznal a prohlásil, že je to asi nějaká starobylá šifra. Vzal jsem pergamen k sobě.

Pak jsme se ještě dostali do zásobní komory a objevili suchary, solený špek, uzené a sušené maso, ale ani jednu konzervu. Takhle mohly vypadat lodní zásoby před víc než dvěma stoletími, podivná důslednost. Jen lana byla nová a čerstvě nadehtovaná, z našeho století.

Úplně dole, v podpalubí, byla zátěž: jakýsi červený písek. Když jsme si ho nahoře na světle prohlédli, zjistili jsme ke svému údivu, že je to drcený korál. Loď se sem tedy musela dostat odněkud z Tichého oceánu, kde jsou největší korálová souostroví, ale takhle cenného materiálu se jako zátěže už dávno nepoužívá!

Zase jedna hádanka.

Čert vem hádanky, mužstvo bylo spokojeno. Jen dřevo korábu mohlo mít cenu deset tisíc liber, k tomu připočíst starobylý nábytek, obleky a zbraně, a navíc korálovou zátěž – budeme se moci rozdělit o pěknou sumičku. V prvním přístavu ohlásíme nález opuštěného vraku, a buď zaplatí výkupné majitel, nebo získáme ještě víc v dražbě, když se nikdo nepřihlásí.

Signalizovali jsme na Jižní kříž, ať sem dopraví vlečné lano, lampy a petrolej. Nechal jsem na vraku druhého kormidelníka se dvěma muži. Pak jsme nasedli do joly, tentokrát bezpečněji, po provazovém žebříku, takže Blodwen už nemusela létat vzduchem, a vrátili jsme se na Jižní kříž. Vlečné lano se napjalo, vrak se zvolna a kolébavě pohnul za námi.

Chtěl jsem se ještě poradit s posádkou, do kterého přístavu vrak dovlečeme, aby z něho byl co největší zisk.

Ale k té poradě už nedošlo.

NÁMOŘNÍ BITVA A DALŠÍ OBJEV

„Podívejte se na ten škuner! Jede rovnou na nás!“

Po návratu na Jižní kříž jsem si všiml, jen tak jedním okem, že se Hélios od nás a od vraku nevzdaluje. Hemžilo se to tam na stěžních i na palubě. Dávali asi pozor, co budeme s vrakem dělat, a když uviděli, že ho máme ve vleku; nechtěli se s tím smířit. A teď se k nám blížili pod plnými plachtami.

„Nabíjejí dělo!“

„Zbláznil ses?“

„Budou nás hákovat!“

„Richarde, je takové pirátství vůbec ještě možné?“ vykřikla Blodwen a já jsem jí neodpověděl. Fakt je, že v Čínském moři, kolem malajských ostrovů a u severoafrického pobřeží mořské loupeže ještě kvetly; hrozily zvlášť plachetnicím za bezvětrí. Proto měla být každá loď ozbrojena. My jsme také měli dvě slušné pětipalcové zadovky, jednu na zád' a jednu na příď, ale obě ještě ležely ve skladišti a teď už na ně bylo pozdě.

„Všichni muži na palubu!“

Za vteřinu stáli kolem mne. Pochopili, že jde o všechno. Když se Hélios odhodlal k přepadu, nemohli zůstat svědkové. Šli bychom ke dnu do jednoho i se svou lodí.

Vrhli jsme se do zbrojnice, vydal jsem každému muži revolver, náboje a krátkou šavli. A rozkaz – nestřílet, dokud nedám povel!

V tom okamžiku mi hlavou bleskl báječný nápad. Chlapi na škuneru nemohli vědět, že náš Jižní kříž má pomocný parní stroj. Použili jsme ho jen v noci za bouře, teď už byl komín sklopen a rozvínovali jsme plachty jako normální plachetnice. Voda v kotlích byla těsně pod bodem varu, stačilo trochu prohrábnout rošty a měli jsme znovu páru, stroj se mohl spustit. Ale o to mi nešlo.

Dal jsem okamžitě spojit palubní střikačku s kotlovou pumpou a hadici těsně za ústím řádně omotat celtovinou. Tlustě, aby to nepálilo. Pak jsem si tu hadici uložil u nohou a rozkázal strojníkům držet tlak, ale nenápadně, abychom nedýmali.

Z druhé hadice, ohebné, ale pevné, jsme si každý uřízli asi třičtvrtěmetrový kousek, vrazili ho za pás k šavli a byli jsme připraveni. Hélios se k nám rychle blížil.

O jeho úmyslech nemohlo už být pochyb. Paluba škuneru se hemžila chlapy, kteří byli ozbrojeni tasenými šavlemi, revolvéry a háky na lanech. Bylo jich víc než normální posádka dvěstětunové lodi, jistě kolem třiceti. A motali se i u předového děla.

Rozkázal jsem mužstvu předstírat zmatek na palubě a neukazovat zbraně. „Blodwen, do kajuty!“ sykl jsem.

„U všech bohů olympských, co si o mně myslíš?“

Stála vedle mne s revolverem v ruce, tváře rozpálené, připravená bojovat o svou loď i život. Viděl jsem, že tady žádné rozkazy nic nezmohou.

Zase jsem si musel vzpomenout na tu unuděnou krásnou „Římanku“. Je vůbec možné, že to byla ona?

Zahráli jsme ustrašence tak dobře, že naši protivníci nestříleli ani z kanónu, ani z pušek. Považovali to zřejmě za zbytečné. Chystali se rovnou hákovat. Zařval jsem do hlásné trouby: „Proboha, jak to kormidlujete? Vždyť se srazíme!“

Žádná odpověď, jen posměšný řehot. Za pár vteřin se ocitli vedle nás, náraz, lodi se dotkly a zaskřípěly, a už přelétlo několik háků na lanech přes naše palubní ohrazení.

Když to píšu, vypadá všechno jakoby zpomaleně a jednoduše. Ale ve skutečnosti to byly horečnaté vteřiny, plné zmatku, a všechno šlo d'ábelským tempem.

Chňapl jsem hadici, otevřel kohout a začal jsem zametat protější palubu mohutným tryskem vařící vody a páry. V mžiku nebylo vidět nic, jen oblaka páry, a z nich se ozýval zoufalý řev. Vzal jsem to důkladně ještě jednou zleva doprava přes celý škuner, pak jsem zavřel kohout, vytáhl zpod opasku obušek z hadice a vykřikl: „Na ně!“

Přeskočili jsme na škuner, a co se tam hýbalo, dostalo hadicí přes hlavu, že se rychle hýbat přestalo. Piráti leželi jeden přes druhého jako pytle.

Jen sem tam některý zakňučel.

Myslím, že žádná námořní bitva nebyla dokončena tak rychle a tak beze ztrát. Za tři minuty jsme byli pány škuneru a nikdo nám nekladl odpor. Amerikánci se zbarvili pěkně do červena, ten měl opařenou ruku, ten tvář, jiný si mátožně stahoval kouřící kazajku ze zad a sténal, protože s kazajkou šly i kusy kůže. Dali jsme jim co proto.

Prohledali jsme všechny úkryty na palubě, vytáhli jsme ještě pár opařených z chodby ke kajutám, trásli se; byl to pro ně šok. Hleděli na nás jako na d'ábly, kteří na ně lili vroucí peklo. Odzbrojili jsme je a zahnali do kouta paluby, třiatřicet chlapů, mezi nimi i ten podobaný střelec, kterému se také od čela přes oko a tvář táhl až na krk rudý pruh, jak ho přezehnala pára.

„Svině pekelnická!“ zasyčel na mne.

„My jsme z pekla přišli,“ ušklíbl jsem se, „ale vy tam všichni za ten pirátský útok potáhnete!“

„Kapitáne,“ ozval se jeden z mých námořníků od vchodu do podpalubí, „dole ještě nějací jsou, a celá hromada, řvou jak pavíáni!“

Sešel jsem k zamčeným dveřím, vskutku to za nimi hlučelo, vytáhli jsme revolvery a pak jsem dveře jediným kopnutím vyrazil.

Uvnitř tma, zápach a nepředstavitelný randál. Posvítili jsme tam – a potvrdilo se mé podezření. Hélios převážel „ebenové dřevo“. Živoucí eben. Byla to otrokářská loď.

V podpalubí se tísnily asi tři stovky černých mužů a stovka žen, jeden k druhému přikováni řetězy. Krev kolem pout, krvavé šlehy na zádech i přes obličeje, jak jim dozorcí pomáhali ke klidu karabáčem. Těžko se mi podařilo vězně upokojit, těžko se přesvědčovalo, že nejsem nový otrokář. Jeden prošedivělý vousáč uměl trochu anglicky, takže jsme se přece jen něco dověděli o osudu toho živého nákladu.

Všichni pocházeli z velké vesnice na Pepřonosném pobřeží. V noci vtrhli do vesnice arabští otrokáři, postříleli děti a starce, všechny zdravé a statné svázali a hnali v karavaně oklikami k moři. Asi padesát lidí zahynulo při té kruté cestě, trvající přes týden. Zbytek naložili do malých plachetnic a odvozili na širé moře, kde byl „náklad“ přeložen na Hélios.

Vousáč nevěděl, jak dlouho už tady na lodi jsou, ale i se svými chatrnými znalostmi angličtiny mi vysvětlil, jak tu s nimi zacházeli. Při každé příležitosti karabáč, desítku mužů, kteří se pokusili o odpor, námořníci z Héliosu postříleli a hodili do moře. Každý večer si brali na palubu tucet žen, pro pánské potěšení. Ozvi se, a zavře ti ústa karabáč. Anebo revolver.

V těch časech, roku 1859, byla situace s ebenovým „zbožím“ podivná a složitá. Obchod s otroky byl už zakázán, převážení otroků z Afriky se považovalo za zločin, ale otroctví ještě stále existovalo. Především v Americe byl černoch otrokem, věcí, mohl být kdykoli koupen či prodán; on i jeho děti. Už před sto lety propustili američtí kvakeři své otroky na svobodu, ale měli málo následovníků. Podle názoru většiny ostatních Američanů černoch neměl duši, byl zbožím a hotovo.

Anglie vyhlásila roku 1824 otrokářství za zločin a každý obchodník s otroky, dopadený na moři, byl pověšen jako pirát. Ostatním evropským státům to nevonělo, vydělávaly na obchodu s otroky, až konečně v roce 1842 uzavřela Británie s Francií dohodu o pronásledování otrokářských lodí. Každá z těchto dvou zemí vyslala k africkým břehům šestadvacet válečných plavidel – ale copak padesát válečných lodí mohlo při nejlepší vůli ohlídat celé africké pobřeží?

Američané otroky potřebovali, tak si je bez dlouhých cavyků přiváželi. Jen za minulý rok, 1858, bylo z Afriky odvečeno kolem tří set tisíc lidí. Když otrokáři dopravili svůj náklad do Ameriky, zbohatli. Když je chytila britská či francouzská válečná loď, houpali se na ráhnech. Šlo o zlato. A také o krk. A nikdo ze zúčastněných nebral na nikoho ohledy. Kapitán Héliosu asi počítal s tím, že jeho velký dvěstětunový škuner nebude v podezření; ostatně každou loď hlídky prohledávat nemohly.

Pošimral jsem toho pod'obaného revolverem pod bradou, abych ho pohnul k výmluvnosti. Zavrčel, že měl rozkaz otroky vyložit na Jamajce. Zdržela ho bouře a potom objevení podivného vraku. Takové zvláštní kořisti se vzdát nechtěl, zaútočil – a dostal od nás vřelou sprchu.

Měl jsem teď starosti, co se starožitným vrakem i s otrokářským Héliosem. Tolik posádky přece jen nemám, abych ji mohl rozdělit na tři lodi. Vtom mi hlásila hlídka, že se k nám z pravoboku blíží další loď.

Napřed to byl jen bílý obláček plachet, pak se vynořoval mocný trup – podle tvaru britská válečná loď. Zaplaťbůh, že to není další otrokářský Yankee. Vytáhli jsme anglickou vlajku a signalizovali, že čekáme.

Za slabou půlhodinku byl u nás kapitán z War Eaglu i se dvěma důstojníky a upřímně se divili: „Kapitán Skuller a Hélios z New Orleansu že by dopravovali otroky?“ Asi přednedávnem se Skullerem popíjeli v nějakém africkém přístavu a nešlo jim to na rozum.

Stručně jsem Angličanům pověděl o útoku, který na nás Hélios podnikl, a předvedl jim důkazy. Ostatně přiznalo se i pár námořníků ze škuneru a po nich neochotně i podobaný kapitán. Jen se dušoval, že veze otroky poprvé a k útoku prý ho vedl jen vztek nad ztrátou vraku; nechtěl nám ublížit, chtěl se jen zmocnit kořisti. S tasenými šavlemi a s revolvery v rukou s námi chtěli zajisté jen diplomaticky pobesedovat. Skullerovo tvrzení působilo náramně věrohodně.

Vyložil jsem důstojníkům z War Eaglu záležitost s vrakem a uvažovali jsme jak naložit s oběma loděmi, se zajatými piráty a s osvobozenými černochy.

War Eagle mířil z Kapského Města do Gibraltaru. Angličané měli tisíc chutí vzít si do vleku vrak a nám nechat na starosti škuner s živým černošským nákladem, ale to jsem odmítl. Ať si odvezou Hélios i s bandity k soudu v Gibraltaru, my přeložíme na vrak osvobozené černochy a dovezeme je domů, do Monrovie, do hlavního města svobodné černošské republiky Libérie.

Dalo dost práce sejmut jim řetězy a pak je všechny odvézt na starožitnou plachetnici: radovali se jak děti, štěbetali a tančili, párkrát

se s nimi div jola nepřeklopila, žasli, jak s nimi zacházíme uctivě a vysvětlujeme, že jsou teď naši vážení cestující. Přikrývek měli na vraku dost, i potravin. Poslal jsem tam s nimi druhého kormidelníka a dva námořníky, aby řídili vlečenou loď a udrželi na ní pořádek.

Večer bylo všechno skončeno, Hélios obsadila část britské posádky z War Eaglu, pozdravili jsme se vlajkami a rozjeli se. Angličané s pirátskou lodí ve vleku pluli na sever, my k jihu. Za námi se na laně důstojně kolébal vrak, plný rytmického zpěvu. Černošský nárudek se radoval ze znovunabyté svobody.

Tak pro nás skončil den, započatý bouří, den prvního opravdového dobrodružství na moři.

Měli jsme do Monrovie tisíc čtyři sta námořních mil, šest dní plavby. Moře bylo celkem klidné. Doktor Selo se bezúspěšně zabýval luštěním pergamenu, který jsme našli ve vraku. Blodwen se pokoušela naučit Diomeda ještě dalším cirkusáckým cvikům, ale moc jí to nešlo. Kapitán Charlie, jak malému Algotsovi říkala posádka, chodil po lodi a tvářil se posupně; pořád se mu něco nelíbilo. Tvrdil, že jeho loď bude vypadat jinak. Jednou se mě optal: „Máte tady nějakou hrazdu?“

„Ne. Proč?“

„Až bude, tak uvidíte.“

Charlie dal v mezípalubí kus od stožáru připevnit pořádný držák, někde sehnal železnou tyč a spolu s topiči ji u kotlů kovářsky zpracoval tak, že se dala připevnit od stožáru k držáku, a hrazda byla hotova. Kdo neměl službu, nahrnul se do mezípalubí, zvědav na cirkus, který se tam bude předvádět.

Charlie vyskočil, chytil se hrazdy, a už nám oči přecházely. Výmyk, kolenotoč vpřed i vzad, míhání, veletoč s přehmatem a naopak, pak všichni vzdechli strachem, že se maličký utrhł a zabije se, ale zavířil vzduchem v saltu a už stál na zemi, trochu zadýchaný, ale pyšný a klidný. Potlesk nebral konce.

A pak jsme se na hrazdu vrhli jeden za druhým. Já nejsem dobrý tělocvikář, kvůli té zatracené délce, ale něco jsem ze školy ještě uměl. Co tam ovšem předváděli ostatní námořníci, to bylo k popukání. Přivlekli k hrazdě i starého loďmistra, který bezmocně

plandal krátkýma křivýma nohama, a my jsme se mohli utlouct smíchy.

O námořnících se obvykle myslí, že je to cháska vytrénovaná a cvičená jak opice, není to však tak jednoduché. Mnozí z nich nedovedou ani plavat (u své posádky jsem takovou nedovednost netrpěl) a jejich zdatnost bývá převelice jednostranná. Musí se i při kymácivém pohybu lodi vyšplhat do plachtoví, stát na laně pod ráhnem, bez držení, jen se opírat stehny či břichem, a rukama se rvát s plachtou, jíž tluče vítr, držet se mohou leda zuby, kdyby se zakousli do některého lana; představte si tenhle tělocvik potmě a v lijavci, kdy je všechno kluzké a kdy napitá plachta váží metráky. Zkrátka tuhle práci se člověk učí léta, a když ji umí, tak většinou zas neumí nic jiného.

Proto byli mládenci na hrazdě elegantní jak pytle s moukou, když padají ze schodů. Ale dali se do soutěžení, kdo dřív udělá čistý výmyk nebo toč, přidali se i topiči, a za pár dní už sebou mrskali docela zdařile. I v plachtoví pak bylo vidět, jak jim tenhle koordinovaný pohyb pomáhá.

Pak se jednou na hrazdu pověsila Blodwen. Mrskala svýma štíhlýma elegantníma nohama stejně nešikovně jako křivonožka loďmistr. Vyhnala všecky, i mě, protože prý se pitomě chechtám; potom prohlásila, že za všechno mohou její sukně. A chtěla kalhoty. Do mých by se vešla i s hlavou, tak si dala ušít nové od plachetního mistra z nejtenčí celtoviny, kterou jsme na lodi měli. A když pak udělala svůj první samostatný toč, byla na to pyšnější než na všechny své zděděné milióny.

Osmnáctého července navečer jsem dal skasat plachty a zastavit. Moře bylo hladké, rovné jako stůl. Vyhlásil jsem, že celá posádka bude nacvičovat veslování. Mužstvo naskákalo do člunů, musel tam i doktor a malý kapitán Charlie, a závodilo se, za vlečený vrak a ještě dál, mořskou míli tam a pak zpět. Vítězný člun dostane odměnu.

Zůstal jsem na Jižním kříži sám s Blodwen. Když byly čluny z dohledu, vytahali jsme z podpalubí připravených dvacet kazet se zlatem a naházeli je na dno, které tu bylo skalnaté, hloubka necelých pětadvacet metrů. Patnáct tisíc liber neboli sto tisíc tolarů zmizelo pod vodou.

Dostat se tam v potápěčském obleku nebude obtížné. Pečlivě jsem změřil polohu, nacházeli jsme se asi tři sta mil od pobřeží, ale přesnou šířku a délku místa vám neprozradím, údaje jsem zapsal šifrovaně na dva kousky pergamenu, jeden si vzala Blodwen do nepromokavého pytlíku, zavěšeného kolem krku, druhý jsem si schoval já. Doporučil jsem Blodwen, aby se pro jistotu souřadnice naučila nazpaměť. Tak jsme založili svou první podmořskou pokladnici. U těch dalších jsme postupovali podobně.

NÁČELNÍK KIDIDIMO A CHARLIEHO CESTA KE ZLATU

Konečně jsme spatřili přívětivé zelené pobřeží a ve stráních nad přístavem bílé domy mezi palmami. Monrovia, hlavní město Libérie.

Než tam doplujeme, měl bych vám o Libérii něco říct. V roce 1816 založili ve Washingtonu dva vynikající muži, Robert Caldwell a Henry Clay, „Kolonizační společnost“ pro osvobozené otroky, kteří se chtěli vrátit z Ameriky do Afriky. V jedenadvacátém roce zakoupili na Pepřonosném pobřeží pořádný kus země a první černí kolonisté, jimž Společnost pomohla vyškolit se na odborníky, se začali stěhovat zpátky na africkou půdu. I cestu jim platila Společnost.

Už za tři roky si osvobození otroci vystavěli v Monrovii, nazvané podle presidenta Monroea, první kamenné domy, tři kostely a dvě školy, pevnost, tiskárnu časopisů, zavedli i první drožky. Kolonie se rozšiřovala, měla hospodářský úspěch, kupovala další území. V roce 1847 se prohlásila za nezávislou republiku a byla diplomaticky uznána od většiny států světa.

Zavedli si tam shromažďovací i tiskovou svobodu, každá obec s více než třemi sty obyvateli musela mít kostel a školu, což dodnes není leckde v Evropě. Odmítli stálou armádu, ale vytvořili domobranu, pro kterou byl cvičen každý muž od šestnácti do padesáti let. Presidenta a šestičlennou vládu volili na dva roky. Evropanům se nebránilo v obchodu, ale občanství tu získat nemohli, to bylo výsadou černých. V době našeho příjezdu měla Libérie už

přes 300 000 obyvatel a presidentem byl počtvrté zvolen Hezakiel Hilarion, šedovlasý, chytrý a přímý člověk.

U přístavní hráze jsem spatřil asi tucet amerických, francouzských a britských obchodních lodí; oddělil se odtud malý kutr a spěchal nám naproti. Lodivod; byl to černocho, vyznal se v přístavních proudech i skrytých mělčinách, vedl nás dobře. Ale úplně ho vyvedlo z míry, když uslyšel, že na vraku, který za sebou vlečeme na laně, jsou čtyři stovky jeho osvobozených bratrů. Stalo se zřejmě poprvé, že někdo otrokářům vyfoukl „zboží“ z tak velké lodi, jako byla Hélios.

Bludný Holanďan za námi asi vzbudil senzací sám o sobě, svým vzhledem, protože přístavní hráz byla nabita lidmi. Nejdřív přišli na loď policisté a přístavní kontrola, vůbec nevypadali jako černoši z karikatur v evropských novinách, měli jednoduché uniformy, mluvili dobře anglicky. Vysvětlil jsem jim při láhvi šampaňského, jak jsem přišel k vraku i jeho nynějšímu nákladu.

Naším černým pasažérům se z vraku ani moc nechtělo, plavba se jim líbila, jídla dostávali dost a bez práce; teď aby se vraceli do spálené vesnice, mezi své mrtvé. Zařídil jsem s policisty jejich převoz na pevninu, kde hned vypukla velká sláva a vítání.

Zatím se na lodi objevil černý důstojník, pobočník presidenta Hilariona, a pozval mne a lady Blodwen Leytenstoneovou na slavnostní oběd jako vyjádření úcty za osvobození tolika otroků. Pozvání jsme rádi přijali.

V poledne přijel na nábreží kočár a odvázel nás vzhůru městem. Bylo to skutečné město, žádná slaměná vesnice. Černí a hnědí obyvatelé nám mávali a vykřikovali něco jako jambo a hurá!

Presidentův paláček byl přívětivý a chladný, president měl kolem sebe houf veselých dětí a snad i vnuků, a oběd nám chutnal.

Musel jsem podrobně vyprávět o dobrodružství s Héliosem, pak přišly na řadu přípitky.

Vzpomněl jsem si, že by tenhle sympatický president mohl taky Blodwen v něčem prospět: mohl by jako zdejší nejvyšší úřední osoba pomoci k tomu, aby jí poslali z Anglie její čtvrtletní důchod a postarat se, aby s tím nebyly žádné těžkosti. Požádal jsem ho o to v

kuřáckém salónku. President bez váhání prohlásil, že to pro nás udělá s potěšením. Nabídl jsem mu tedy tabulku svého žvýkacího tabáku:

„Ochutnejte, pane presidente, je to holandský overwater, první sorta!“

President chvilku váhal, ale pak si odhodlaně hryzl a žvýkali jsme společně „dýmku míru“.

Chvíli po našem návratu na loď se znovu objevil Hilarionův pobočník a ohlásil, že nás v presidentově doprovodu hodlá navštívit náčelník Kididimo, Jeho makosská Výsost, zplnomocněný velvyslanec krále ašantského.

„Co to má být za velké zvíře?“ optal jsem se důstojníka.

„Ó, to je sám makosso.“

„A co je to makosso?“

„Podle evropských zvyklostí kníže. Nebo spíš vévoda.“ Když jsem byl minule v Africe, viděl jsem dokonce jednoho černošského krále, v pumpkách a frakové náprsence, kolem krku měl na řetězu osmery hodinky; proto jsem se při představě knížete ušklíbl.

Ale nebyl čas na dlouhé vysvětlování, protože z vozu na nábreží právě vystoupila Jeho Výsost. U všech mořských oblud, to byl zjev!

Herkulovská postava, černá jako eben, ve tváři divoké bílé tetování. Sandály, krátká bederní sukýnka a přes ramena přehozená nádherná panterí kůže. To na celé oblečení není moc, ale on taky na sobě měl ještě něco. Zlato!

Kolem krku zlatý řetěz, aspoň dvoukilový; panterí kůži spínala spona velká jak talíř, posázená brilianty, zlaté a briliantové kruhy mu v celých řadách obepínaly paže i nohy. Byl prakticky zlatem obrněn. Ta spousta kovu, co měl na sobě, vážila snad půl metráku. V ruce nesl mohutné žezlo, které se diamanty a rubíny jen třpytilo. A přitom v Ašantském království žádné naleziště drahokamů nebylo, o jihoafrických diamantech tehdy ještě nikdo nevěděl, ten chlap musel získat diamantovou výbavu z Amsterdamu nebo z Londýna! Asi kupoval drahokamy za zlato, jehož v zemi Ašantů měli hojnost. Milionářský kníže, bohatší než tucet evropských bankéřů dohromady.

Ptáte se, jak je možné, že ašantské bohatství ještě nikdo nevyraboval, jako kdysi Cortez indiánské pokladnice, jak to, že

evropské kanóny ještě nepřesvědčily černé milionáře o své nadřazenosti?

Cesta ke zlatu Ašantů měla svůj háček. Z vnitrozemí přes pouště a pralesy byla ašantská říše tehdy téměř nedostupná. Od pobřeží to zkusili Angličané před dvěma lety: vylodili třítisícový po zuby ozbrojený expediční sbor. Stačilo projít asi čtyřicet kilometrů bažinatého pralesa a obsadit město Kumasi – jenomže za týden se z bažin vrátilo sotva pět stovek ztýraných ubožáků, z nichž většina zemřela na lodích. O pohřbení těch dvou a půl tisíc se postarala pralesní zvěš.

Armádu neskosily zbraně Ašantů, ale bahenní zimnice. Vražedné vedro, výpary a horečka, při níž se svět vlní, kymácí a točí... Nic nebyly platny pušky a děla. Mouchy znamenaly víc. Zachránily Ašantům samostatnost.

Ale malá britská výprava se do Kumasi přece jen dostala a uzavřela s králem Ašantů obchodní dohodu, jež znamenala znemožnění každé cizí konkurence. Proto Angličané nabídli zdvořile i náčelníku Kididimovi, když chtěl jet do Monrovie, svůj dělový člun jako doprovod.

Kididimo teď majestátně vstoupil na naši loď spolu s prezidentem Hilarionem. Usadili jsme se v kajutě, náčelníkovi se muselo překládat každé slovo, neuměl anglicky; kuchaři donesli naše lodní lahůdky, šampaňské, bonbóny, zkrátka vyčarovali bohatý stůl. Šampaňským náčelník zakloktal a vyplivl je, pak se věnoval cukřence a chroupal cukr. Přivětivě se zubil na Blodwen, když uslyšel, že je ve své vlasti stejně urozená jako on v Ašantském království.

Pozval jsem do kajuty i Charlieho, ať si taky čichne k důležité státní návštěvě a diplomatickým móresům, a představil jsem ho vzácným hostům. Malému kapitánovi se zalíbilo žezlo, ležící na stole. Byla to vlastně sloní kost posázená drahokamy. Vzal žezlo do své poněkud umouněné ruky:

„Nejsou ze skla? Kolik taková hůlčička stojí?“ Ubezpečil jsem ho, že náčelník, jako je makosso Kididimo, by se nevlácel s bižutérií, ale kluk už vyskočil a přejel velkým diamantem zasazeným na

vrcholu žezla roh našeho kajutního zrcadla. Roh se oddělil velmi čistě a náčelník se bavil.

Chtěl jsem předejít dalším škodám a požádal jsem proto Charlieho, ať nám raději předvede nějaké kousky se Saltarinem. Algots v mžiku na pejska pískl a ten se přihnul, jako by na tuto příležitost čekal.

„Hop!“ – a už bílé klubíčko skákalo dopředu a dozadu, rotovalo a balancovalo, vznášelo se nad diamantovým žezlem, a vznešený Kididimo se najednou proměnil v nadšené dítě, plácal se do stehů a chechtal se, div nespádl ze židle.

Pak namířil tou jiskřící sloní nohou na pejska a zeptal se: „Snob?“

President Hilarion nám vysvětlil, že je to jediné anglické slovo, které náčelník umí, že chce říci „swob“, což znamená výměna, že nabízí za Saltarina žezlo s brilianty. Charlie, který odolal přednedávným Blodweniným nabídkám, zakroutil hlavou i teď, že pejska neprodá zanic na světě. „Nix snob!“

Zato vytáhl z kapsy plechovou šedou myšku na klíček, na jarmarcích se takové prodávají po dvou krejcarech, zatočil klíčkem a pustil ji po stole. Myš jezdila buď rovně, nebo dokolečka, podle toho, jak jí nastavil ocásek; rejčila mezi nádobím a náčelník na ni hleděl rozzářeně a napjatě, jako by ji chtěl slupnout.

„Snob?“ optal se Charlie a vzal do jedné ruky hračku, do druhé žezlo. Kididimo horlivě přikývl, vyměnili si věci. Charlie začal znovu sahát do kapsy a to mě znepokojilo.

Vzal jsem stranou presidenta Hilariona a požádal ho, ať zasáhne, jinak náš malý kapitán oškube náčelníka jak slepici.

„Zasáhnout?“ pokrčil rameny president, „a proč? Nemám právo mu poroučet, je to svrchovaný představitel spřátelené země. A stejně by mě neposlechl, i kdybych mu jen radil. Vždyť je to kníže, vládce. A ještě něco – víte sám, že takové výměny jsou v Africe bohužel dodnes běžné. Vtip je v tom, co se nabízí a komu se nabízí. Jestli má pro Kididima myška takovou cenu, jestli je pro něho stejně vzácná jako briliantové žezlo, co se dá proti výměně namítat? Hodnota se mění za hodnotu.“

President měl pravdu a toho mazaného kluka Charlieho už nešlo zastavit. Panáček s činelami, které řinčely, když se mu zmáčklo břicho, byl vyměněn za zlatou sponu, další krejcarová hračka za zlatý řetěz a za půl hodiny už náčelník necinkal, nezářil, už nepřipomínal rytíře ve zlatém brnění.

Zato měl tučet pout'ových pumprlíků a zdálo se, že je spokojen vskutku královsky. Charlie taky. Teď už neměl ke své vysněné lodi daleko.

Když si Charlie nechal od klenotníka v Monrovii ocenit svůj poklad, zjistil, že mu padlo do klína půl miliónu dolarů. Jako v pohádce. Blodwen se nabídla, že šperky od něho koupí. Za toho půl miliónu.

Charlie si v monrovijském přístavu vyhlédl malou, pevně stavěnou dvoustěžňovou jachtu, hned ji koupil a zaplatil v hotových, za necelých sto tisíc, a čtyři sta tisíc poslal telegraficky domů, na adresu své matky. „Tátovi je nesvěřím do ruky ani zanic,“ uchechl se uličnický, „ten by propil za půl roku i babylónskou věž.“

A kapitán Algots začal shánět pro svou loď – jmenovala se Knipperdrolling – novou posádku.

JAK JSEM SE STAL OTROKÁŘEM

Vracel jsem se z návštěvy na Charlieho jachtě, byla to výborná loď, ale maličká, stavěná jakoby pro trpasličí posádku, v kajutách jsem musel chodit s ohnutou hlavou, teď jsem se tedy s potěšením narovnal a vyšplhal na palubu Jižního kříže.

„Pane kapitáne, máte návštěvu. Nějaký černoch na vás čeká, lady Blodwen ho zavedla do kajuty,“ hlásila mi hlídka.

„Sama s ním šla do kajuty?“ zavrčel jsem. „To děvče nebude mít do smrti rozum: co jestli je to nějaký darebák?“

„Vypadá jako gentleman,“ vyjádřila se hlídka, „mluví vybraně, oblečen je v žaketu a cylindru a má rukavice. V tomhle vedru.“ A námořník si elegantním obloukem odplivl do vody.

Spěchal jsem nahoru ke kajutám. Blodwen odtud právě vycházela.

„Co je to za chlapa? Co chce? ...“

„Stráž ho nechala stát na palubě. Zdálo se mi, že je to slušný a vzdělaný člověk, tak jsem ho pozvala do kajuty. Chce mluvit jen s tebou, Richarde.“

„Blodwen, proboha, utekla jsi před vrahy až sem na moře a teď jdeš do kajuty sama s neznámým mužským?“

„Kdybych nemohla volně jednat ani na své lodi, kdybych nebyla ani tady v bezpečí, tak co tedy ještě...?“

Chápal jsem tu nedořečenou otázku, měla pravdu, zoufalou pravdu, ale přece jen ...

Vešel jsem rychle do kajuty a černý návštěvník povstal. Byl skoro stejně velký jako já, ale statnější, rozložitější a černočerný. Řekl bych, že jeho rod pocházel z kmene Zulu, v němž se rodí nejudatnější bojovníci Afriky, hrdí a rytířští. Oblečen byl s korektní elegancí a vypadal v těch šatech samozřejmě.

„Přejete si?“

„Mám tu čest mluvit s kapitánem Richardem Jansonem?“

„To jsem já. A vaše jméno, prosím?“

„Teď si říkám Peter Steffens.“

„Jak to, teď si říkám?“ – ale sotva jsem to vyslovil, uvědomil jsem si, že otroci dostávali jen klasická nebo biblická jména, jako Gideon, Jupiter a podobně, a při propuštění nebo vykoupení z otroctví si dávali jména nová. Tedy Peter Steffens.

„Odpusťte, pane Steffensi už chápu. Čím vám tedy mohu prospět?“

Návštěvník se usmál a požádal o rozhovor mezi čtyřma očima. Řekl jsem mu, že tady jsme v soukromí a nikdo nás poslouchat nebude, ale on úsměvně a omluvně spočinul očima na Blodwen, která stála za mnou.

„To, co můžete říct přede mnou, to můžete říct i před lady Leytenstoneovou, nic před ní neskrývám.“

Blodwen dodala: „Jde o nějaké tajemství? Třeba o ten starý holandský vrak?“

„Ne,“ řekl host, „chtěl jsem ... dobrá, mohu-li před lady hovořit otevřeně, tedy mám k vám velkou prosbu, pane kapitáne. Chci se stát vaším otrokem. Jakou cenu byste navrhoval za mou pracovní sílu?“

Napjal přitom svůj mohutný biceps, což v žaketu vypadalo zvlášť nesmyslně. Myslel jsem, že mi překvapením vypadnou oči.

„Cože? Vy se chcete prodat do otroctví?“

Musím připomenout, že tyhle věci se v Americe občas stávaly. Když některý propuštěný otrok potřeboval větší sumu, třeba aby mohl vykoupit matku, milenku nebo bratra z otroctví, prodal se třeba sám znovu. Byly to otřesné příklady přátelství a lásky.

Zavrtěl jsem hlavou. „Příteli, narazil jste na nepravého. A ještě k tomu tady, v Libérii, v jediné zemi vaší opravdové svobody?“

„Myslíte, pane kapitáne, že by mě okamžitě nekoupilo nejméně deset zájemců? A přímo zde, pod pevnostními zdmi Monrovie?“

Měl pravdu. Každý španělský nebo portugalský obchodník, a těch tu bylo dost, by ho koupil bez váhání. Tajně, ale ihned.

„Potřebujete peníze?“

„Ano, pane kapitáne.“

„A kolik by vám pomohlo?“ vmísila se do řeči Blodwen.

Host se zarazil a pak řekl tiše cifru: „Deset tisíc dolarů.“

Blodwen se na něho usmála: „Jestli máte dost pádný důvod, proč ty peníze potřebujete, pak je máte mít. A můžete zůstat svobodeni.“

Ted' zas vytřeštil oči černoch. „Vy byste mi je chtěli dát... jen tak? Pak se musím přiznat: Žádné peníze nepotřebuji.“

To už bylo na mě moc. Co ten zatracený chlap vlastně chce? Znovu tvrdohlavě opakoval, že se chce prodat do otroctví. Je snad blázen?

„Musíte si odpykat nějakou vinu?“ hádala Blodwen.

„Ne, vinu ne – slíbil jsem to.“

„Komu? Kdo má nad vámi takovou moc?“

„Sám sobě jsem to uložil.“

Čert aby tomu chlapíkovi rozuměl. I Blodwen už to znudilo, odešla z kajuty.

„Kupte mě, kapitáne,“ opakoval černoch naléhavě, jako by na tom závisel něčí život.

„No dobrá, řekněme, že vás koupím,“ připustil jsem. „A co jste vlastně dělal doposud? Kde jste žil? Tady v Africe?“

„V Anglii,“ přiznal skoro neochotně. „Pracoval jsem u jedné rodiny, jako – jako sluha.“

„Jako sluha?“ Nešlo mi to dohromady s jeho zevnějškem, s jeho chováním.

„Jako komorník,“ připustil.

„Dostal jste výpověď?“

„Ne, šel jsem sám. Nemohl jsem to poslouchat, nemohl jsem se na to dívat a nic nepodniknout,“ vyhrkl vzrušeně.

„Na co jste se nemohl dívat?“

„Nic, nic, odpusťte, jen mi to tak uklouzlo,“ omlouval se. Zřejmě ho opravdu mrzelo, že se dal tak unést. „Byla to chamtivá rodina,“ dodal stručně a víc o tom zřejmě nechtěl mluvit.

„Tak dobrá, já vás koupím,“ rozhodl jsem se. „Zatraceně, od této chvíle jsem tedy tvůj pán. Jak chceš, abych ti říkal?“

„Goliáš, pane.“

„Co umíš, Goliáši?“

„Všechno, co massa může potřebovat. A ostatní se naučím.“

Odpověď se mi líbila, i on se mi líbil, ale skutečnost, že mi už odpovídal služebnickým hlasem a pořád měl na sobě ten bezvadný žaket a rukavice, byla v rozporu se zdravým rozumem.

„Máš na pevnině nějaké věci?“

„Dva kufry v hotelu Henry.“

„A potřebuješ něco zaplatit?“

„Ne, massa, všechny účty mám vyrovnány.“

„Tak si do večera zaříd, co potřebuješ, a přijď na loď, ale v něčem pracovním, ne takhle.“

„Ano, massa.“

Uklonil se a zmizel z kajuty. Jako duch. Pokrčil jsem rameny. Patrně je to všechno nesmysl a pana Steffense už nikdy neuvidíme; udělal si z nás dobrý den. Blodwen ale tvrdila, že určitě přijde, že to myslel smrtelně vážně.

„Kdyby ovšem přišel,“ řekl jsem, „tak by se za tím mohlo skrývat ještě jedno nebezpečí. Že je to špeh. Třeba se k nám chce dostat kvůli tomu holandskému vraku, možná patřil k jeho posádce. Ale koneckonců mám raději nebezpečí přímo před očima, než abych je cítil za zády.“

Zanedlouho byl Goliáš se svými zavazadly znovu na lodi. Dobrá. Vzal jsem si ho ještě na okamžik stranou.

„Proč jsi chtěl do otroctví právě ke mně? Na tuto loď?“

„Slyšel jsem o vás dost dobrého, massa. Vyprávěli mi o vás a o lady Leytenstoneové, jak jste jí pomohl z nebezpečí a poskytl jí ochranu na své lodi. A taky jsem slyšel, jak jste se zachoval k mým černým bratrům. Proto jsem chtěl právě k vám, massa.“

„Koho jsi slyšel hovořit o mně a o mylady?“

Na vteřinu se zarazil. Pak pohotově dodal: „Cestující z parníku Port Natal.“

To mohla být pravda. Port Natal odplouval z Londýna necelý týden po nás a zmizení „bláznivé lady Blodwen“ bylo určitě senzací prvního řádu, o níž klepařilo celé město. A sem do Monrovie připlul Port Natal dřív než my, jel rovnou k jihu, zatímco my jsme kroužili ke Grónsku a pak se zdrželi s vrakem. Snad ten chlap nelže, ale pro jistotu, než ho líp poznám ... zavedl jsem ho k prázdné malé kajutě na přídi.

„Goliáši, potřebuješ se ještě najíst nebo tak něco?“

„Ne, massa, jedl jsem ve městě.“

„Tohle bude tvá kajuta. A dnes tě tam na noc zamknu.“

„Jak si massa přeje.“

Zámek cvakl. Upozornil jsem na Goliáše hlídku, aby v noci dávali pozor na každé šustnutí. Šel jsem si taky lehnout, ale pořád se mi nechtělo věřit, že jsem se najednou stal pánem černého otroka.

ALGOTSOVA LOĎ A MAJÁKOVÝ OSTROV

Charlie se svou jachtou Knipperdrolling kotvil v Monrovi nedaleko nás a pořád se neměl k doplnění posádky. Vybírá si, usoudili jsme. V těch dnech připlul do přístavu velký americký trojstěžník, který vzbudil pozornost tím, že se mu na palubě hemžili kluci, a přitom bylo dobře známo, že Američané si sami plavčíky nevychovávají, najímají jen dospělé námořníky. Proto na jejich lodích slouží tolik Norů, Angličanů a Švédů.

Jakmile dopadl lodní můstek na přístavní hráz, bylo jasno, co je to za plavčíky: loďmistr na ně začal rvát, prvního nakopl a pak celou pětici hnal z lodi. Černí pasažéři. Kluci se bránili, prý chtějí nějakou

mzdu za natírání paluby a další práce, které museli cestou vykonávat, ale když bylo jasno, že jedině, co mohou dostat, bude pár dalších kopanců, raději se ztratili. Byla to pětice berlínských kluků, která se v Brémách tajně vloudila na americkou loď, neboť mládenci toužili dát se k Indiánům. Místo toho je vysypali tady, na Pepřonosném pobřeží, a otrhaní školáci bez vindry, vyzbrojení berlínským dialektem a znalostí deseti anglických slůvek, dostali, co chtěli – dobrodružství.

Nejstaršímu z nich mohlo být sotva šestnáct, nejmladšímu něco málo přes dvanáct. Zdraví byli, zvědaví taky, ale po první zkušenosti přece jen drobátko vystrašení. První je na břehu oslovil nějaký misionář, ale když poznal, že jsou to tuláci bez papírů a bez peněz, raději rychle vycouval. Přesla ho láska k bližnímu, protože by z ní koukaly jen potíže. Kluci se tedy potloukali po přístavu, až konečně objevili restauraci jakéhosi Holand'ana, který trochu rozuměl německy a zaměstnal je při mytí nádobí a pomocných pracích v kuchyni. Za byt a stravu.

Když právě mládenci neměli v kuchyni službu, toulali se jen tak po ulici. A spatřili pozoruhodnou postavu: mužíček malý asi jako ten nejmenší z jejich pětice, tmavomodré sako s prýmky a nohavice do zvonu, na hlavě tvrd'ák, ruce v kapsách a na vystrčeném břišku tlustý zlatý řetěz, houpavá chůze, v zubech krátká stříbrná dýmka, z níž se valí oblaka kouře. Důstojný námořní kapitán v nedůstojné zmenšenině. Samozřejmě, náš Charlie Algots.

Kluci na něj zírali tak užasle, že si toho všiml a zastavil je: „Hallo, who are you?“

Do koktavé angličtiny míchali německá slovíčka, takže se Charlie raději zeptal znovu, německy. Shlukli se kolem něho a vykřikovali jeden přes druhého. Charlie je zarazil:

„Už jste pracovali v plachtoví? Chcete se to naučit?; Chcete nastoupit na palubě mé lodi?“

„Třeba, snad, ale bití koncem lana ...“

„Nesmysl,“ uplivil si Charlie, „kdo nebude spokojen, může odejít. Mzda třicet dolarů měsíčně. Jako u Američanů. Well?“

Vytáhl z úst lulku, pečlivě ji vyklepal o podešev, pak vylovil z kapsy tabuli žvýkacího tabáku a uhryzl. Mládenci ty manévry sledovali jako u vytržení.

„Teď sypte nejdřív do mého hotelu: Hotel Modrý stožár, znáte? Dejte si tam něco k jídlu, co chcete, ale s pitím počkejte, až za váma přijdu.“

„Ale když tento, my nemáme prachy ...“

„Na můj účet, pochopitelně. Kapitán Algots z Knipperdrollingu.“

Charlie hvízdal, odkudsi se vynořil černý pikolík a uklonil se. Kapitán mu rozkázal uvést mládence do hotelu a zařídit pohoštění; pikolík srazil bosé paty a zasalutoval: „O. k. mister capitain!“ Tím úžas černých pasažérů vyvrcholil: co je tohle za zázračného chlapíka?

Malý Algots se však už vracel ke své jachtě. Houpavým, sebevědomým krokem. Najednou zbledl, na čele mu naskákaly kapky potu. Ohlédl se kradmo kolem sebe, a když se přesvědčil, že ho nikdo nesleduje, vlezl mezi dvěma zahradami do křoví. Předklonil se, z úst mu vyletěl žvanec tabáku a za ním všechno ostatní. Ulehčeně si vydechl, setřel si z čela pot a pak znovu vytasil z kapsy tabuli žvýkacího tabáku. Hleděl na ni s odporem, vztekale:

„Kouřit už můžu doutníky i dýmku, ale to zatracené žvýkání! Každý námořník to umí! Pojď sem, bestie, uvidíme, kdo s koho!“

A znovu uhryzl z černé tabulky mohutný žvanec.

Za chvíli byl na palubě Knipperdrollingu, bílý pejsek mu začal radostně skákat do náručí. Algots křikl:

„U sta hromů, kdo pustil, kdo tady pustil Saltarina z kajuty?“

Od kormidelní budky se otráveně přiloudal námořník z dosavadní posádky, podíval se na malého kapitána a vyjádřil se, že ošetřování štěnat nepatří mezi námořnické povinnosti.

Charlie se bez váhání rozkročil:

„Buď bude posádka poslouchat kapitána, nebo ...“

„Jaký nebo?“ zařval námořník, ale Charlie klidně povytáhl z kapsy tmavomodrý revolver. Za námořníkem se objevili další tři. Jeden z nich řekl poměrně slušně:

„Hele, kluku, nehraj si. Nás už to přestává bavit.“

„Seberte si své věci a okamžitě opusťte loď!“

„Bez vyplacený mzdy? Co si na nás otvíráš...?“

„Mlčet!“ řekl Charlie tiše. „A ven z lodi! Sejdeme se v hotelu Modrý stožár a tam se všechno vyřídí. Mzda i papíry. A mazat!“

Bud' námořníky zarazila Charlieho nebojácnost a klid, anebo ten povytažený revolver. Naházeli do člunu své pytle s věcmi a s přemnohým láteřením odplouvali k molu. Pak se otevřel poklop od kajuty a vykoukl ještě jeden, kormidelník, malý podsaditý Nor.

„Knude, proč jsi neodjel taky?“

„Já proti vám nic nemám, kapitáne,“ usmál se Knud. Ostatní námořníci viděli v Algotsovi jen nafoukaného blázna, který díky štěstěně nahrabal hromadu peněz a mohl si koupit jachtu: Knud však věřil v malém kapitánovi zárodek stoprocentního chlapa, který jde za svým cílem a taky ho dosáhne.

„Dobrá, jsem rád, že zůstaneš. Budu tě potřebovat při výcviku nového mužstva.“

„Těžko teď v Monrovii seženete posádku, kapitáne, Fred je huba jedovatá, nevymáchaná, a začne vás pomlouvat ve všech přístavních putykách.“

„Klidně to nech na mně.“

Pak se Charlie na chvílku ztratil do své kajuty, vyplivl z okna tabák a otíral si pot, který mu začal perlit na čele. Zavrčel, že jenom učení dělá mistra, a ihned se pustil do dalšího žvýkání.

Pak se vydal znovu do města, do hotelu Modrý stožár. Znali ho tam a obskakovali jako nadmíru štědrého zákazníka, dost podivínského, protože si platí pokoj, ačkoliv spává většinou na své jachtě.

„Je už mé mužstvo tady?“

„Ano, pane kapitáne, v malé jídelně. Jen kormidelník chybí.“

„A těch pět kluků?“

„Aha, černí pasažéři,“ zasmál se vrchní, „ti jsou prosím v zeleném salónku vzadu a dávají si do nosu. Už jsem nesl každému třetí biftek.“

Charlie zašel nejdříve do malé jídelny a vyplatil bývalé mužstvo. Protože se jednalo o soukromou jachtu, nebylo kolem toho moc papírování. Dvě stě padesát dolarů jim vysolil bez mrknutí oka, na prodeji hraček vydělal ještě těžké tisíce, a než si místní obchodníci dali z Evropy dovézt nové zásoby a stlačili ceny, Charlie měl své už prodáno a slízl jim všechnu smetanu.

Jediná věc vrtala klepavým Monrovijanům hlavou: kde si ten malý schovává vydělané peníze a šperky? V žádné bance už nic neuložil, to věděli, v hotelovém pokoji je jistě taky nemá a jachtu nijak zvlášť nedal hlídat, ani přístavní policii si k tomu nenajal. Že by si svůj poklad v noci někam zahrabal u přístavu? Pár dobrovolníků s motykami se pokoušelo o štěstí a vyhrabalo několik zdechlých psů a koček, jinak nic. A respekt ke kapitánu Algotsovi rostl.

Charlie vešel do zeleného salónku. Otrhanci byli zamaštěni a blaženě odfukovali. Hladem na americké lodi netrpěli, ale kdo se dva měsíce živil sušeným hovězím a lodními suchary, ten ocení dobrou hotelovou kuchyni. Holand'an, u něhož sloužili v Monrovii, je krmil jen zbytky, nedojedky z talířů, a tak se teď cítili v sedmém nebi.

Charlie dal donést láhev vína a chtěl se dovědět jejich životopisy. Byla to klukovská parta z berlínského předměstí, společně si hrála na Indiány a společně se vydala k Siouxům za velkou louží, jenomže trojstěžník nemířil do Ameriky, ale do Afriky. Ze skryše v podpalubí je vyhnal hlad už v kanálu La Manche, kapitán je nejdřív chtěl vysadit v Anglii, ale pak si řekl, že mu pět spratků nestojí za tu zajížd'ku.

Kluci si museli své stravování na lodi důkladně odsloužit, drhli palubu, leštili mosazné součástky, natírali zábradlí, za každou chybu dostali nářez koncem lana nebo kopanec. Nejstarší byl šestnáctiletý Emil. v partě se mu říkalo Velký medvěd, dvanáctiletý Fricek měl přezdívkou Ježour.

„Pojďte se mnou na Knipperdrolling, ukážu vám loď a pak se dohodnem,“ řekl Charlie. Utřeli si zamaštěné brady a poslušně klusali za ním.

Když uviděli krásnou malou jachtu, útulnou kajutu pro mužstvo, kde měli spát, kuchyňku i zásobárnu, nacpanou až po strop lákavými potravinami, vypukli v nelíčený jásot: ovšem že přijímají, berou všemi deseti, na takové lodi chtějí sloužit do roztrhání těla, to je nádhera ...

„A to všechno patří opravdu vám? Jenom vám, pane kapitáne?“

Charlie zavrčel, že to je přece samozřejmé, ať jim o tom třeba něco poví kormidelník, on že musí na pevninu Ještě cosi zařídit. Bylo to od něho chytré, protože kluci se tak dověděli historii svého kapitána, který se sám v člunu vydal do Afriky, za pár dní po přistání vydělal obrovskou sumu a hned koupil tuhle loď. Dověděli se to z cizích úst, nebyla to žádná námořnická latina, žádné vytahování, ale suše vyprávěný příběh, který se skutečně udál. Malý kapitán Algots tím v jejich očích vyrostl do rozměrů málem nadpřirozených – to, o čem oni tajně snili, on rychle a bez váhání dokázal!

Charlie zatím v přístavu sháněl námořnickou výstroj pro své otrhance. Část musel dokonce nechat ušít, tak malé zvonové kalhoty nebo kazajky z celtoviny v obchodech neměli.

Tím se po Monrovii brzo rozneslo, že si ten podivný kapitánek sehnal na jachtu dětskou posádku. Má vůbec zdravý rozum? Aby se někdo, mohl pustit s jachtou na otevřené moře, musí být posádka sehraná jak hodinky, prvotřídně vycvičená, nemluvě o tom, že i kapitán musí umět svoje, a navíc znát všechny mezinárodní předpisy.

Monrovijské přístavní úřady tedy nařídily, že jachta zatím zůstane zakotvena, ani žádné projíždění na rejdě, aby se snad nepřipletla do cesty velkým lodím a nedošlo k neštěstí. Kapitáni a důstojníci se při vyslovení jména Knipperdrolling ušklebovali, jen jeden starý mořský vlk s nimi nesouhlasil:

„Pánové, ten kluk vám všem vytře zrak. Já mám čich na lidi a říkám vám, že je to génius. Vykašle se na to, čemu vy říkáte nemožnosti, a předvede, že je to možné. Dejte na má slova.“

Nikdo mu neodporoval, protože to byl příliš starý pán, ale mysleli si o něm své a potají si ťukali na čelo: taky jeden génius!

Stařík vybuchl: „Vzpomeňte na Great Western, vy mudrci!“

To byla zajímavá historka. Skupina anglických profesorů vypočítala, že žádný parník nikdy nemůže naložit tolik uhlí, aby to vystačilo na celou cestu z Anglie do Ameriky. Jejich názory a propočty o spotřebě a výkonech parních strojů vyšly pěkně sepsány v tlusté knížce – a dva dny nato zvedl Great Western v Bristolu kotvy, zadýmál z komína a za čtrnáct dní byl v New Yorku. Dovezl s sebou zajímavý náklad – deset tisíc výtisků knihy, která jeho plavbu prohlašovala za nemožnost; ještě nikdy snad nebyla žádná vědecká knížka tak rychle rozprodána. Takle se ovšem četla jako humoristický román.

Nechali starého pána povídat a pozorovali zakotvený Knipperdrolling. Charlie teď posádku vůbec nepouštěl na pevninu, od rána do večera byli kluci v plachtoví, cvičili všechny možné manévry s lodí pod střídavým velením kapitána a kormidelníka, dřeli den za dnem. I návštěvy z pevniny byly zakázány; Charlie obstarával spojení sám.

Nechtěl pustit na loď dokonce ani náčelníka Kididima, který přišel znovu vyjednávat o koupi bílého pejska. Kididimovi se velice zalíbila hrazda, kterou Charlie dal postavit na palubě, a umluvil Charlieho, aby předvedl pár cviků; pak pozval malého kapitána do hotelu a dlouze se tam o něčem domlouvali.

Když se Charlie vracel najatým člunem (jeho mužstvo už sice veslovalo slušně, ale raději je nechával na palubě vtluokat si do hlavy námořnickou abecedu, než aby marnili čas v přístavu), když se tedy vracel na loď, zaslechl z paluby nějaký povyk. U zábradlí se míhalo klubko těl.

Kapitán nečekal na žebřík, vyskočil na palubu jako kočka přímo z člunu, a spatřil, jak se Emil neboli Velký medvěd rve s malým Ježourem. Dával mu podle všech boxerských pravidel do nosu, při jedné ráně ho malý Fricke zcela mimo pravidla hryzl do ruky, takže

krev tekla na obou stranách. Zbylí tři rvačce se zájmem přihlíželi, ani si nevšimli, že na palubu vyskočil jejich kapitán.

„Klid na palubě!“ zařval Charlie. Přihlížející sebou trhli a postavili se do pozoru, ale zápasníci do sebe bušili s neumdlévající energií dál a ničeho nedbali. Charlie jedním prudkým kopancem přerazil tyčku zábradlí, aby si udělal místo, a druhou ranou srazil oba rváče do vody.

Vynořili se ihned, plivali vodu a poulili oči na jachtu, kde stál jejich kapitán jako bůh hněvu a ukazoval k pevnině: „Plavte na břeh, lotři!“

„Pane kapitáne, von mě fackoval!“

„Pane kapitáne, von začal, chrstl mi vodu za krk!“ ozvalo se současně a prosebně, ale Charlie byl neoblomný:‘

„Na břeh, povídám, a už se nevracejte! Oba jste propuštěni. Kdo začne na mé lodi rvačku, ten letí přes palubu, ať je to v přístavu, nebo na širém moři. To jste věděli. Plavte odtud nebo se třeba utopte, to je vaše věc!“

Charlie si jich už nevšímal a obrátil se k třem zbylým námořníkům, kteří vypadali jako zmoklé slepice.

„Proč jste je neroztrhli? Proč jste je nechali rvát se?“

„Nešlo to, oni se nedali, pane kapitáne...“

„Jste stejná banda jako ti dva,“ řekl Charlie, vytáhl stříbrnou píšťalku a hlasitě na ni zapískal. Hvizd doletěl i k oběma rváčům, kteří už byli dobrých sto metrů od lodi, a teď se obrátili. Kapitán na ně zamával, plavali tedy zpět, zuřivě, jako závodníci o stříbrný pohár. Za chvíli stáli na palubě, crčela z nich slaná voda.

„Stalo se to poprvé – a naposled. Rozuměno? Ale trest přijít musí. Heini, skoč do kajuty pro zelenou láhev!“

Muselo to být strašidelné slovo, protože se všichni otřásli. Heini donesl demižónek naplněný jedovatě zelenou hustou tekutinou a pohár. Nastoupili, Charlie každému z přihlížejících nalil do poháru jednou, vypili to, zašklebili se a už se kroutili a drželi za břicho, malý Fricek dostal dvakrát, Emilovi naléval kapitán už třetí dávku. Velký medvěd se po druhém poháru svezl na kolena a skučel: „Už nemůžu, pane kapitáne, už nemůžu!“

„Vypít, nebo tam!“ ukázal Charlie zas ke břehu. Emil si lokl potřetí a zezelenal jak obsah demižónku. „Zbabělci,“ zavrčel Algots pohrdlivě, nalil si sám a bez mrknutí oka vypil tři poháry za sebou. „Je to trochu hořký, pravda, ale zato zdravý! Kdo vypije denně aspoň pohár, nedostane žádnou horečku a dožije se sta let, vy bábovky.“

Když se ho jednou kormidelník Knud vyptával, co je to za ďábelský lektvar, odvětil Algots, že je to medicína podle receptu jeho babičky. Když pomáhala babičce, námořníkům teprv neuškodí.

Ted' se Charlie přísně rozhlédl a vydal rozkaz, ať mužstvo vzbudí kormidelníka a připraví se k odplutí. A mládenci se začali hemžit, jako by do nich vjela elektrina.

Charlie zatím vešel do své kabiny a zamkl za sebou. Pak vystrčil hlavu z okýnka, podíval se, jestli není nablízku nějaká loď, která by ho sledovala, a když viděl, že je vzduch čistý, začal tahat za drát. Měl totiž u okenní zástrčky připevněný silný ocelový drát, který nenápadně vedl oknem ven a do vody. Algots tahal, až námahou zrudl, a vytáhl z vody těžkou ocelovou skříňku.

Tak tam tedy měl své poklady! Na lodi, a přece ne na lodi – zvědavci mohli překopat celou Monrovii, a stejně by nic nenašli. Vlny a vítr na otevřeném moři by ovšem mohly drát přervat, proto skříňku vylovil, utřel a zamkl do psacího stolu. Pak šel na palubu převzít velení.

Z přístavu sice viděli, že je na Knipperdrollingu živo, ale nikdo tomu nevěnoval pozornost, posádka přece cvičila každý den. Až když najednou vylétly na vysoký stožár všechny plachty, kotva se zvedla a jachta začala manévrovat, vykřikl jeden z přístavních úředníků: „Dětská loď chce vyplout! Zastavte je, nebo se stane nějaké neštěstí!“

Jenomže žádná jiná loď tou dobou v přístavu nebyla pohotově, to si Algots předem přesně zjistil, aby se vyhnul pronásledování, a než dělové čluny stačí roztopit pod kotly, zmizí jachta na širém moři jako peříčko. Úředníci i námořníci z ostatních lodí na rejdě se mohli jen dívat, jak lodička elegantním obloukem objela přístavní hráz a maják, položila se do čerstvého větru a s ladným pohupováním zamířila na širé moře.

Dva dny a dvě noci proháněl Charlie s Knudem posádku, aby si zvykla na všechny druhy plavby, na jízdu rekreační i na práci s plnými plachtami, na boční vítr i na křížování proti větru, na plynulé klouzání po vlnách i na krátké, ostré houpání při bočních manévrech. Ruce už měli všichni rozedřené od lan i od plachtoví, věčně byli mokří a do oděrek se jim zažírala sůl; jediné jakžtakž suché místo na lodi zůstávalo dole v podpalubí, kam se prolézalo dvojitým hermetickým průchodem, a kde sebou každý na pár hodin po střídavé službě praštil do postele a usnul jako zabítý.

Když se třetí den zdvihl víchr a na vlnách se objevily šedobílé chocholy, zdálo se, že se lodička zbláznila.

Tancovala jak zátka, věčně zalévána těžkými, bijícími vlnami. Ale kormidlo nesmělo zůstat opuštěno, plachty se musely obsluhovat. Na kluzké kymácející se palubě se nikdo udržet nemohl. Proto byly k zábradlí, ke stěžni a k ráhnuům přivázány dlouhé řemeny, říká se jim uzdy, do kterých se námořníci museli zaklesnout jednou rukou a druhou obsluhovat kormidlo nebo hrubé, vodou napité plachty. Postup vpřed se podobal ručkování od řemenu k řemenu, a aby se dva vyhnuli, k tomu bylo zapotřebí úplné akrobacie.

Večer se víchr změnil v bouři. Kormidelník s kapitánem zahnali pětici chlapců do podpalubí, Charlie se sám přivázel ke kormidlu a Knud zůstal u plachet. Skasali všechno až na bouřkovou kosatku u příde a snažili se držet jachtu stále rovnoběžně s pobřežím, aby ji bouře za tmy neroztříštila o skály nebo nezahnala příliš daleko do moře.

Plivali slanou vodu, vlny v té mokré tmě nebylo vidět předem, aby se člověk mohl přikrčit a napnout, bušilo to s nimi o kormidlo, o stožár, o zábradlí. A letěli nocí do neznáma.

„Nějaké lano je v čudu,“ řval Knud, „slyšíte, jak plachta plácá?“

Odvázal se od stožáru a začal se na řemenech pracovat dopředu. Za chvilku Charlie slyšel, jak plácání zmlklo, ale neviděl nic. Pět minut, a kormidelník se nevracel. Ještě pět minut a nic, žádný lidský hlas, jen slepý řev moře.

„Kormidelníku! Knude, ozvi se!“

Žádná odpověď. Charlie přivázel kormidlo a odvázal sebe. Hmatal, první řemen, chňapnout a otočit kolem ruky, nasáhnout

druhý řemen, a to je už loď nakloněná naopak, nosem dolů, a vlna do tebe udeří zezadu, pak svět zakrouží a nahne se doprava, chytej ty kluzké, neviditelné a uhýbající řemeny ve tmě, třetí řemen a čtvrtý, až na před, až pod čeleňovou kosatku. Drží, uvázaná je dobře. Ale kormidelník není.

Svítání. Zuřivé zvíře pod hladinou přestávalo hrbit hřbet a bít kopyty, vlny se snižovaly. I hučení větru slyšitelně sláblo, a když se z moře vyhoupllo veliké rudé slunce, bylo po bouři.

Charlie dupl na kovový knoflík za stojanem kormidla a dole v kajutě to zazvonilo. Znamení pro posádku – služba na palubu!

Ale vylezou vůbec? Jsou schopni se hýbat? Ano, poklop se odklopil a z podpalubí se nořily zelené, ztrhané tváře, první, druhá, všech pět. Chytili se řemenů, protože jachta pořád ještě notně kolébala, a vytřeštili oči na svého kapitána. Stál přivázan dvěma řemeny ke sloupu kormidla, šaty rozškubané na cáry, ruce samou krev a obličej samou krev, jedno oko zavřené tmavou podlitinou, krev byla i na kormidelním kole.

„Posádko, smeknout čapky!“

Nechápali, co se děje, každý jednou rukou křečovitě svíral řemení, pořád se ještě báli, aby nesletěli z kymácivé paluby; druhou rukou smekli.

„Dnes v noci kolem druhé hodiny smetla bouře z lodi našeho kormidelníka Knuda. Zahynul při plnění povinností jako pravý námořník. Ať je mu moře lehké.“

Hleděli tiše na malou, odranou a zkrvavenou postavu, která u kompasu po celý zbytek noci sama zápasila s bouří, s tmou a s drtícími spoustami vod, hleděli na muže, který jim zachránil život, zatímco oni spali – toto byl vskutku jejich kapitán.

„Jste už schopni pracovat na palubě?“

„Ano, pane kapitáne.“

„Gottfried Klingelmann!“

„Zde!“

„Jmenuji tě kormidelníkem Knipperdrollingu.“

Ani je v té chvíli nenapadlo nějak se handrkovat, že Gottfried není ze všech nejstarší nebo že si tu poctu nezaslouží, věděli, že

Charlie vybral nejschopnějšího, zkoušel je přece u řízení lodi jednoho po druhém, poznal, co v kterém vězí.

A v takové noci, jako byla ta dnešní, chlapci buď neobstojí, nebo rychleji dozrávají v muže.

„Kormidelníku, pojd' převzít řízení lodi. Udržovat směr jihovýchod. A ty, Fricku, pojd' se mnou do kajuty a trochu mně ty šrámy obvážeš.“

Druhý den odpoledne se Knipperdrolling znovu přiblížil africkému pobřeží. Nad nejasnou mlhavou čáru obzoru se vypínala jakási kompaktnější a temná hmota, zdála se o hodně blíž, a protože břeh tu měl být poměrně plochý, musel to být předsunutý a dost vysoký ostrov. Charlie u rozložených map pracoval se sextantem a polohlasně vysvětloval postup kormidelníku Gottfriedovi, nechal ho opakovat celé měření. Pak s uspokojením odfrkl:

„Výborně, vyšlo to, jsme rovnou proti Legale, hlavnímu přístavu Ašantské říše. Trefili jsme se nachlup. A to tmavé vpředu je legalský majákový ostrov.“

Přístav Legala byl sice ubohý, s monrovijským se srovnávat nemohl, ale zato byl uzavřen pro lodi všech států; jen několik britských válečných plavidel tam smělo svobodně vplouvat a vyplouvat. Rozšířit a prohloubit přístav nebo postavit u jeho vjezdu pevnost, to nedovolili ani Angličanům.

Kapitán Algots však na oficiální zákazy ašantského krále nemusel dbát, měl speciální propustku od legalského makossa Kididima.

Asi za hodinu připluli k majákovému ostrovu. Byl něco přes půl kilometru vzdálen od samotného pobřeží, na první pohled se dost podobal Helgolandu. Strmé skalní stěny se zvedaly rovnou z vody do výšky nejmíň třiceti čtyřiceti metrů, nahoře byl ostrov plochý a na plošině stál malý kamenný maják.

Kolem Helgolandu se do dálky táhnou mělčiny a bílé písečné duny, tady však ostrov obklopoval rozervaný pás bradel a útesů, do nichž bily vlny oceánu, pěnily a stříkaly do obrovské výše. Za útesy, těsně u břehů ostrova, byla voda klidná a temně zelená.

Charlie dal podkasat plachty, mládenci se už v lanoví pohybovali jak zkušené mořští vlci, a Knipperdrolling klikatě a pomalu

obeplouval ostrov, zachovávajíc bezpečnou vzdálenost od útesů. Dalekohledem Charlie uviděl, že z majákové věžičky nahoře kdosi vyběhl a vztyčil na vedlejším stožáru modrou vlajku s jedním uzlem. V neoficiální vlajkové řeči to ve všech přístavech znamenalo nabídku: Mám čerstvé ryby. Potřebujete?

Kapitán Algots zvedl ruku, chvíli ji nechal nahoře a pak zvolna máchl rozevřenou dlaní dolů, což znamenalo souhlas. Muž nahoře, už se dalo poznat, že je to starý černoch, zvedl ruku sbalenou v pěst a obřadně se bouchl do hrudi, žádal tedy o vyčkání, přijede k lodi sám a ryby přiveze. Pak zmizel z dohledu.

Zanedlouho přivesloval od ostrova v křehké lodičce, vyšplhal na palubu jachty a zadýchaně se zeptal Charlieho, kdeže je kapitán tohoto výtečného plavidla.

„To jsem já.“

„Dobrá, dobrá, já myslím, kde je tvůj táta?“

„Toho jsem nechal doma. Tato jachta se jmenuje Knipperdrolling, já jsem její majitel i kapitán, Karel Algots.“

Strážce majáku se nechápavě zašklebil, dvakrát polkl, pak pokrčil rameny a vytáhl z lodičky na laně koš se svými rybami. Přitom si mumlal pod vousy, že cosi takového v životě neviděl, co je to teď za móresy, pouštět na moře děti. Nebo si ze mne dělá blázna, zatraceně. Ale Charlie mu pořádně zaplatil ryby a pak s nehnutou tváří, jako by neslyšel strážcovo remcání, ukázal na ostrov, který se tyčil nad jejich hlavami:

„Mohl bych se podívat nahoru? Ten ostrov se mi dost líbí, třeba bych ho koupil, jako ty ryby. Kolik stojí?“

Starý černoch se rozchechtal, až mu byly vidět mandle. Ještě prý se nepotkal s tak zábavnou lodí, s takovými vtipálky, ať ho čert vezme. Kdyby prý ostrov byl na prodej, dávno by na něm seděli Angličané, na jednoho gentlemana jeden kanón a pevnost by vládla půlce pobřeží, hohó, britská flotila neuspěla a dětská jachta ostrov koupí anebo obsadí, hohohohó.

Charlie počkal, až se stařík dosyta vychechtá, a pak prostým pohybem rozhrnul košili na prsou. Ukázal černochovi prsten, který se tam houpal na kožené šňůrce. Byl to masivní zlatý kruh s vyleštěným

rubínem, velkým jak nehet na palci; rubín byl nahoře ozdoben řezbou skákajícího lva.

„Už jste viděl ten šperk?“

Strážce majáku hekl a pak se hluboce uklonil. Tak hluboce, že div nebouchl hlavou o palubu –

„To je, to je znak legalského makossa Kididima, budiž mu vzdána čest.“

„Právě. Tenhle ostrov patří Kididimovi, pokud vím. A já jsem pod makossovou zvláštní ochranou.“

„Proboha, mládenče, ale jak ses k tomu prstenu dostal? Makosso ho přece nikdy nestahuje z ruky...“

„Cooo?“

Charlie řekl to své „Co?“ takovým tónem, že se strážce majáku zakoktal, přerušil větu v půlce a pak se optal znovu, už úplně jinak a s úklonou:

„Pane kapitáne, smím se optat, jak jste se dostal k tomu prstenu, který makosso Kididimo, jak je mi známo, nikdy neodkládá?“

„Kididimo je můj dobrý přítel. V Monrovii mi ten prsten dal jako symbol přátelství a místo průvodního listu do doby, než sem přijede sám. Bude to už zanedlouho. Doprovodíš mě tedy konečně na ten zatracený ostrůvek?“

Ebenový stařík byl najednou samá ochota a zdvořilost. Prohlásil, že ostrov má svůj vlastní malý přístav, kam se mohou dostat i středně velké lodi, Knipperdrolling určitě, že tam jachtu okamžitě zavede, jak si pánové přejí. Skočil do své skořápky a začal veslovat, ukazovat cestu.

Obepluli zvolna část ostrova a na východní straně spatřili v kruhu útesů úzkou průrvu, v níž byla hladina klidnější, nevzdouvala se tak zuřivě a netříštila do pěn, vzlétajících jinde k nebesům. Vítr šel z boku, Charlie by si v tom proužku klidné vody, širokém asi patnáct metrů a několik desítek metrů dlouhém, netroufl manévrovat, ale naštěstí byla skaliska po obou stranách průrvy schůdná, pravděpodobně přitesaná lidskou rukou, stačilo na každou stranu poslat jednoho muže s lanem a pohodlně vlekli jachtu mezi střikajícími vlnami k ostrovu.

Když se dostali za pruh útesů, zjistili, že do ostrova vniká šikmý zářez, jakýsi kaňon, ohraničený kolmými skalními srázy, široký také asi patnáct metrů, a propluli jím do hloubi ostrova, do podivuhodného přístavu.

Přístav tvořila kruhová vodní plocha, přibližně sto metrů v průměru. Voda tu byla velice hluboká; přestože svou průzračností předčila sklo, promodrávala uprostřed stále temněji, že na dno nedohlédli. Kolem dokola se terasovitě zvedaly k obloze bělavé skalní stěny. Nejbližší terasa byla dva a půl metru nad hladinou.

Charlieho ten pohled okouznil. Kruh klidné modré vody, nahoře kruh nebes, bílé skály, klid. A zdálky dunění příboje, který bušil do útesů.

„Příjemný přístav. A to všechno tady jenom vymlela voda, takové podivné kruhové jezero?“

Strážce majáku byl původně otrok, pak jako propuštěnec dlouhá léta učiteloval v černošské nedělní škole, bylo to poznat na jeho dychtivě poučném tónu:

„Jsme prosím v bývalém sopečném kráteru. Ostrov sám však není z vyvřelin, jen ty útesy kolem jsou zbytky lávového prstence, ostrov je z pevnějšího materiálu, z vápenců a kříd. Celé podloží je tu křídové, ostrov byl kdysi v důsledku sopečné a tektonické činnosti vyzdvížen ze dna ...“

„No, sopečná a tektonická činnost, děkuju. Míváte tady ještě pořád zemětřesení? Nezačne někdy tenhle miloučký přístav sopotit?“

„Kdepak, pane kapitáne, to všechno se odehrálo na přelomu třetihor a čtvrtohor, po celá tisíciletí je tu úplný klid, o zemětřesení se nemluví ani v místních pohádkách, můžete být klidný, pane kapitáne.“

Strážce ukázal kormidelníkovi, kde je nejnižší místo terasy, kam má přirazit, vyskočil nahoru a připoutal loď k velikému balvanu. Pak zval panstvo, makossovy ctěné přátele, na ostrov, že jim všechno ukáže, jak si jen budou přát. Sel s ním však jen Charlie, posádka zatím měla za úkol udělat pořádek na lodi, pocuchané noční bouří.

Šplhali se staříkem z jedné terasy na druhou po vratkých bambusových žebřících. Stačí vytahat žebříky postupně nahoru a ostrov je nedostupný, nedobytný. Skvělá přírodní pevnost. Ale na

druhé straně, jak sem dopravovat potraviny, vodu a další nezbytnosti?

Strážce majáku, jmenoval se Daniel, řekl, že nahoře je vyhloubena velická cisterna na dešťovou vodu, všechno ostatní se sem vozí z pevniny, pro dva lidi toho není moc zapotřebí, a pak se to musí tahat po žebřících, v pytli na hřbetě. Charlie jen zavrčel, že až mu bude ostrov patřit, zatraceně to zde zmodernizuje.

Vylezli na horní plošinu. Byla dlouhá asi dvě stě metrů, skoro stejně široká a holá. Tropické deště z ní servaly všechnu hlínu i zárodky rostlin, nerostlo tu nic. Na severovýchodním kraji stála věžička majáku a kamenná chatrč, vedle byla velická jímka na vodu.

Rozhled byl překrásný. Na protějším břehu sbíhaly až k vodě slaměné chatrče Legaly, byla to spíš vesnička než přístav; kolem dokola lemovala pobřeží kadeřavá zeleň pralesa, který sahal až k moři. Z opačné strany se do nedohledna třpytila pláň oceánu.

Charlie se však nevěnoval přírodním krásám; chodil křížem krážem po plošině a počítal kroky, zřejmě si něco odměřoval, občas vytáhl svůj zavírák a vyryl do měkkého vápence nějakou značku.

„Výborně. Ten ostrov se mi hodí. Chcete tu zůstat, Danieli, až ho koupím? Jaký máte plat?“

„Dvacet dolarů ročně, jídlo, samozřejmě, ročně, taky deset metrů plátna ... ale, pane kapitáne, to je královský majetek a nemůžete přece...“

„Můžu nemůžu, to nechte na mně. U mne budete mít lepší plat.“

Pustil se zas po žebřících dolů, ale zastavil se, zaujat nezvyklým pohledem. V kruhovém přístavu se pod jachtou pohyboval obrovský temný stín, stejně dlouhý jako jachta. Asi žralok, musel měřit nejmíň deset metrů.

„To je stálý obyvatel vaší zátoky, nebo jenom host?“

„Bohužel tady bydlí už pár let. Vyžral mi tu všechny ryby, musím kvůli němu lovit venku, u útesů.“

Malý kapitán se ušklíbl – raději celé roky lovit venku než se zbavit žraloka; ze samé pohodlnosti a z nechuti něco měnit raději dělat to nejsložitější. Ovšem, jsme v Africe.

Za pár okamžiků byl na jachtě. Chlapecká posádka vyhlížela trochu pobledle, už se sice na moři se žraloky párkrát setkala, ale to

bývaly nejvýš dvoumetrové, třímetrové kusy; tahle obluda měřila tolik jako celá jejich loď. Hravě se dole převalovala a ukazovala přitom trojúhelník své děsivé tlamy; občas jako špásem plácla ocasem do lodi, až se všechno zatřásl jako při zemětřesení.

Charlie se ponořil do skladiště, vylovil odtud tenké, ale velice pevné lano proplétané drátem a zakončené velkým hákem. Na hák nabodl asi desetikilový kus solená slaniny, upevnil konec lana na přídi, přetáhl je přes kladku a pak přinesl ze skladiště ještě mohutnou dvouhlavňovou kulovnici, podobnou spíš příručnímu dělu.

„Pane kapitáne, vy chcete tu obludu lovit na udici? Vždyť nás stáhne po vodu!“ ozval se stísněně Fricek.

„Potopit šedesát tun? Nepřeceňuj žraloka, ani když je takhle dlouhý. Až bude na háku, tahle puška si s ním poradí.“

A Charlie mrštil hák se slaninou přes palubu. Tmavomodrý stín se mihl, hlasitě to cvaklo a desetikilový kus špeku zmizel v obrovské tlamě jako malina.

Pak začalo běsnění. Před přídí vyrazil gejzír pěny, jak sebou netvor tloukl, aby se zbavil lana. Potom se modrý stín střelhibitě ponořil do hlubiny, ale nezačal kroužit v okrouhlém kráteru, jak Algots očekával. Žralok si vymyslel cosi jiného. Jachta sebou šklubla, lano, jímž byla připevněna k balvanu na břehu, jen zasvištělo vzduchem a už letěli jak namydlený blesk.

Obluda je vlekla rovnou ke skalní průrvě, mířila ven na moře. Charlie byl jedním skokem u kormidla a zařval:

„Korkové nárazníky!“

Posádka reagovala stejně rychle, podél boků lodi se na lanech spustily kulaté síťové pytle, nacpané korkem, jež mohly ztlumit nečekaný náraz, ale to už byli venku z průrvy, žralok se hnál středem „lodní cesty“, průlivem mezi útesy, nebylo nutno ani kormidlovat, za dalších pár vteřin se ocitli na otevřeném moři.

Žralok se občas potápěl, občas vyplouval blíž k hladině, zřejmě se marně snažil přehryznout lano, ale přitom neustával ve zběsilém pohybu, vlekł jachtu na východ, stále podél pobřeží. Charlie se spokojeně usmál, odevzdal kormidlo Gottfriedovi a šel se posadit na příď k pušce. Emilovi přikázal, ať změří rychlost plavby. Za zádi

plesklo do vody lanko a mladý námořník za chvíli hlásil rychlost – šest uzlů.

„To je slušné na žraloka. Fricku, olejničku!“

Kapitán promazal kladku, kudy se províjelo lano ke žralokovi, byla by škoda, kdyby je měl zajatec přílišným škubáním předřít.

Ostatní už přišli té pohodlné, jakoby motorové plavbě taky na chuť. Od severovýchodu se k nim blížila britská pancéřová korveta, která přivázela zpět do Legaly náčelníka Kididima. Charlie zaujal na přídi sebevědomou pozici a chechtal se. Věděl, co se u Angličanů děje. Určitě si všimli, že jeho jachta má skasané plachty, nečoudí z žádného komína, a přece se žene po moři úctyhodnou rychlostí. Určitě už se nahnuli na můstek a dalekohled jde z ruky do ruky; jak je tohle možné, jaký motor ti malí d'áblové vynalezli, nebo je to zázrak, mámení smyslů?

Kapitán Algots smekl čapku, elegantně válečné lodi zamával a jeho tajemná jachta svištěla dál, zanechávajíc za sebou bílou zpěněnou brázdu na vodách.

HOŘKOSTI A SLADKOSTI

My sami jsme vypluli s Jižním křížem z Monrovie přibližně v době, kdy tam Charlie dával dohromady svou chlapeckou posádku.

Jestli jsem vyplouval z monrovijské rejdy v náladě pod psa, nemůže mi to mít nikdo za zlé; vlekli jsme za lodí vrak, který jsem tu měl v úmyslu prodat, měl jsem na lodi černého sluhu, kterého jsem nikdy neměl v úmyslu koupit a ke všemu Blodwen začínala mít podivné vrtochy.

I to, že jsme v Monrovii vrak neprodali, k těm jejím vrtochům patřilo.

Sotva se trochu rozkřiklo, že je v přístavu na prodej perfektní a zcela zachovalý vrak holandské lodi, objevili se první zájemci. Nespěchal jsem, počkal jsem, až počáteční humbuk opadne a objeví se někdo, kdo bude vypadat solidně a nabídne rozumnou částku, pokud možno „vysolit na dřevo“, protože o falešných směnkách jsem už slyšel dost a nejsem takový přeborník, abych je poznal na první pohled.

Když se takový muž našel a málem jsme si už plácli, objevila se Blodwen a celý obchod zhatila. Doktor Selo byl prý ve městě, právě se vrátil a důrazně doporučuje, abychom tady v Monrovii vrak neprodávali, doslechl se, že v Kapském Městě žije sběratel, milionář, po holandských lodích úplně posedlý, jistě nám zaplatí nejméně dvojnásobek, a nebudeme mít nakonec nic.

Nechtělo se mi do toho. Nerad ruším úmluvu už málem uzavřenou, a potom – vléct se s vrakem až do Kapského Města, co když se nám za bouře utrhne, chceme dvojnásobek a nebudeme mít nakonec nic.

Jenomže Blodwen mě přemlouvala, jak dovedla. Pokrčil jsem tedy rameny a rozloučil se s monrovijským zájemcem. Neřekl na to dohromady nic, jen při odchodu poznamenal, že o žádném sběrateli v Kapském Městě jakživ neslyšel, no ale kdoví, mohl se tam usadit teprve nedávno. Kdybych si to ale přece jen rozmyslel, tady mám adresu, ať mu podám zprávu, a on si pro loď přijede kamkoli, jeho nabídka trvá. No aspoň že to; byl to zřejmě přece jen solidní chlap.

Doktor Selo, náš palubní lékař, se pak u mne v kajutě objevil osobně a přidal další podrobnosti o tom milionářském sběrateli, prý je to dokonce nějaký Holanďan, který si chce zřídit námořní muzeum, platí fantastické částky za každou zrezivělou kotvu... Budiž, povlečeme tedy vrak do Kapského Města.

Smířil jsem se s tím a začal jsem se starat o jiné věci, nutné pro osmítýdenní plavbu. Jediný, kdo se na opětovné připoutávání vraku díval s nelibostí a nedůvěrou, byl můj nový sluha, můj „otrok“ Goliáš. Musím říct, že pracant to byl náramný; šikovný, důvtipný, nic se mu nemuselo říkat dvakrát, často ani jednou – sám bez řečí přišel na to, co je zapotřebí udělat. Ale zvědavý byl jak ženská: nebylo človíčka, který by vstoupil na naši loď, aby si ho Goliáš neprohlédl od hlavy k patě. Dokonce i nosiče, nakládající zásoby potravin, si okoukl pěkně každého zvlášť. Kdoví, možná že pro tu zvědavost musel odejít z domu svých pánů, pomyslel jsem si; angličtí šlechtici nemají v oblibě komorníky, kteří každého okukují jak koně na trhu. Ale já jsem nebyl anglický šlechtic, a tak mi to zas tak nevadilo.

Těch osm neděl mezi Monrovií a Kapským Městem se vleklo k nesnesení. Chvillemi jsem měl doslova všeho po krk.

Blodwen každou chvíli malovala čerta na zeď, že stejně její peníze do Kapského Města nepošlou, zase prý si na ni najdou nějaký úskok. Nespala kvůli tomu, i já jsem se špatně vyspal. Jako by byla posedlá.

„Tak už nech proboha ty zatracené peníze plavat!“

„Ty jsi se zbláznil!“

„Nezbláznil. Vykašli se na to, máme dost. A můžeme si na sebe vydělat. Vezmeme na loď náklad ...“

„A to si myslíš, že se vzdám svého práva? Peněz, které mi odkázal můj vlastní otec? Že je nechám těm šakalům, těm vrahům?“ Zvyšovala hlas, až to hezké nebylo, ruce v pěst, dupala ... mávl jsem rukou a raději jsem se vytratil z kajuty.

Někdy jsem měl tisíc chutí zamířit k prvnímu přístavu, vystoupit tam a už se na Jižní kříž nikdy nevrátit. Ale ne, těch osm neděl to ještě musím vydržet, až do Kapského Města, až do okamžiku, kdy Blodwen dostane své peníze, kdy uvidím, že je všechno v pořádku.

Kroužili jsme tedy Atlantikem, vybírali jsme pečlivě místa, kde by se dalo potopit Blodwenino zlato, pět takových míst jsem našel. Potopil jsem i Kididimovy šperky, které Blodwen koupila od malého Algotse, nedával jsem je do žádné bedny, zlatu a diamantům se pod vodou nic nestane. Jen jsem je svázel dohromady. Bylo ovšem třeba dávat pozor, aby je neschramstl nějaký žralok, když přepadly přes palubu; jakmile ležely na dně, byly už v bezpečí. V takový den mužstvo vždy přisedlo do člunů a veslovalo o závod z dohledu, míli nebo i několik mil; na lodi jsme zůstávali jen my dva.

Pečlivě jsem souřadnice těch míst zašifroval, šifru Blodwen znala, zapsal jsem údaje na maličký pergamen a dal jí to, ať to nosí stále s sebou.

„Já ty cifry nechci,“ řekla, „jsou to naše společné peníze, stačí, když znáš polohu ty!“

„A kdyby mě sežraly rybičky?“

„Tak ať sežerou i mne!“

Řekla to takovým tónem, že se jí nedalo nevěřit, a už jsem byl zas naměkko. Vždyť jsem ji pořád miloval – ale občas jsem měl stejně chuť ji uškrtit.

Asi na pátý nebo šestý týden naší plavby mezi Monrovií a Kapským Městem připadly Blodweniny narozeniny. Myslel jsem jen na takovou malou oslavu pro nás dva, ale doktor – kdovíjak to datum vyčenichal – se vytasil s nápadem uspořádat slavnostní, starobyitou večeři na holandském vraku.

Každý si mohl představit, jaké s tím budou potíže, přepravit všechno potřebné včetně zúčastněných osob z Jižního kříže na vrak, ale Blodwen byla tím nápadem přímo nadšena. Hned se začala hrabat ve skříni a vymýšlet si, co si vezme na sebe...

Co bych to nepřiznal, šťvalo mě to. Mně osobně se nejlíp líbila v těch celtových kalhotách a kazajce, s větrem a mořskou pěnou ve vlasech. Tyhle převlékačky za holandskou dámu příliš připomínaly jistý „starořímský průvod“, na který jsem si ještě moc dobře pamatoval. A nejvíc mě snad zlobilo, že si to všechno vymyslel ten ulízaný doktůrek, který se vůbec začíná kolem Blodwen nějak moc točit a ona mu na to letí.

Když mě přešel první vztek, uvědomil jsem si, že trapně žárlím a že se Blodwen vlastně nemůžu moc divit ani jí vyčítat, chytá-li se takových nápadů; prostě se nudí, to je všechno.

Mně se líbí v kalhotách z celtoviny, ale sama se, jako každá jiná mladá žena, čas od času ráda vyparádí a našlechtí, kdo by jí to mohl mít za zlé? Moje chyba je, že jsem měl na něco takového přijít sám, a ne čekat, až s tím přijde doktor Selo.

V předvečer Blodweniných narozenin jsme tedy zasedli v jídelně holandské lodi u bíle prostřeného stolu. Světlo voskovic se odráželo od stříbrných svícňů, číší a talířů. Bylo nás jen pár – Blodwen, já, doktor, dva nebo tři muži z posádky. Goliáš obsluhoval u stolu.

Blodwen ve večerních šatech byla krásná a zářila. Ohromně se jí na vraku líbilo. Později v noci, když už jsme vypili pár lahví šampaňského, se rozhodla, že se sem přestěhuje. Ostatně už ani nevím, jestli to taky nebyl nápad doktora Sela.

V noci jsem patrně nic nenamítal, ale ráno, za střízlivého denního světla jsem nechtěl o nějakém stěhování na vrak ani slyšet. Jenže

nikdo nepřekoná Blodwen v dovednosti a trpělivosti, s jakou dovede člověka přemlouvat: Je to takové krásné, romantické, co nevidět vrak prodáme, tak ať si ho ještě užije. Tady na naší lodi už zná každou třísku, tam by to byla báječná změna. A nebyla by tam přece sama – na lodi je vždycky hlídka a kromě toho by se tam s ní mohla přestěhovat Marie...

Marie byla mladá černoška, kterou jsme vzali na loď v Monrovii. Prosila, že se potřebuje dostat do Kapského Města a nemá peníze na cestu, odsloužila by si ji, mohla by prát nebo pomáhat v kuchyni.

Goliáš, který byl samozřejmě při tom, si ji pátravě prohlédl a na něco se jí zeptal jazykem, kterému jsem nerozuměl. Potom nesměle podotkl, že by snad mohla pomáhat kuchaři, stejně má moc práce.

Tedy měla být Marie povýšena na komornou lady Blodwen. Holandská loď, stříbrné svícny, černošská komorná – bylo mi to všechno proti srsti. Jako bych za tím vším cítil toho protřelého doktůrka. Vzdor tomu jsem mlčel a chodil jsem poslušně na vrak večeřet.

Ostatně Blodwen nezůstala na vraku každý den, potřebovala změnu, za pár dnů se zřejmě nudila i tam.

Poslední večer před tím, než jsme dopluli do Kapského Města, sešli jsme se na vraku. Tentokrát jsem proti večeři v jeho útulné, dřevem obložené jídelně nic nenamítal – bylo to přece rozloučení, zítra nebo pozítří vrak prodáme. A také jsem byl rád, že Blodwen zas aspoň na chvíli odpoutá myšlenky od otázky, budou-li ji v bance čekat její peníze, nebo ne.

Doktor Selo tentokrát k večeři nepřišel, omluvil se nachlazením; zdálo se mi, že nám všem bylo bez něj nějak volněji; snad ani Blodwen nepostrádala jeho lichotky a okázale projevované pozornosti.

Později po večeři se začaly vyprávět různé námořnické historky, a protože jsem viděl na Goliášovi, který sklízel ze stolů, jak zrovna hoří touhou taky něco povědět, pozval jsem ho, aby si přisedl. Učinil tak s mnohými okolky a omluvami, ale zřejmě rád a skoro spěšně, jako by se bál, abych si to zase nerozmyslel.

V rozporu s Goliášovým jinak mírumilovným a dobromyslným vzezřením byly historky, které si vybral pro své vyprávění, z

nejhrůznějších, jaké jsem kdy slyšel. Strašidelné lodi duchů, jež, ač zmítány bouřemi, nikdy neztroskotají, protože jsou prokletím odsouzeny k věčné plavbě, klamné pevniny, které se vynořují a vzdalují před očima námořníků, noční kvílení ztroskotanců, které lze zaslechnout v jekotu vln ... Mráz nám běhal po zádech. Když svíce dohořivaly, Blodwen se zachvěla a zašeptala: „Goliáši, vy jste mě tak vyděsil! Dneska bych tady nespala, ani kdyby mi platili.“

Měl jsem dojem, že Goliáš se spokojeně usmál.

„Ale doktorovi to neříkejte,“ přemlouvala nás Blodwen, když jsme se vraceli na loď. „Smál by se mi, že jsem se dala tak vyděsit.“

„Doktor má jiné starosti, vypocuje si chřipku,“ uklidnil jsem ji.

Později v noci jsem ještě jednou vyšel na palubu Jižního kříže a tehdy jsem se přesvědčil o svém omylu. Ač nebylo nijak zvlášť pěkné počasí, doktor Selo stál na palubě a opíral se o zábradlí. Když mě spatřil, trhl sebou, a třebaže jsem se ho na nic neptal, začal mi vysvětlovat, že se v kajutě přímo dusil a musel se jít nadýchat čistého vzduchu.

ZMIZENÍ VRAKU

O hodinu nebo dvě později mě probudilo dupání bot, které se ozvalo přímo u mé postele, a ostrý hvizd píšťalky.

Kapitán má na lodi službu čtyřiaadvacet hodin denně, proto jsem také měl vedle Blodweniny kajuty svůj samostatný kapitánský kutloch, jehož dveře se v noci nezamykaly. Ve vteřině jsem byl v kalhotách a v botách – a letěl na palubu.

Právě tam kdosi šplhal zdola přes zábradlí. Poznal jsem v temné postavě Bruna, který měl mít se třemi dalšími námořníky hlídku na holandském vraku.

„Co se děje? Co tu hledáš, k čertu?“

„Vrak,“ vypravil ze sebe trhaně, udýchaně, „vrak je pryč! V tahu. Ukradenej!“

Ohlédl jsem se. Tam, kde se za Jižním křížem měla rýsovat světlá vraku, bylo vidět jenom tmu a pěnu vodní tříště. „Jak jste hlídali, pitomci?“

„Blízko nás jel malý parník, taky už mířil k rejdě, dávali jsme pozor, proč se motá tak blízko, a oni zatím z druhé strany, zřejmě z člunu, vylezli na palubu, aspoň dvacet chlapů, všichni maskovaní, jednoho složil Tony a druhému jsem nechal kudlu v žebrech já, ale bylo jich moc, svázali nás, křičeli jsme, ale byl vítr, než jste nás mohli zaslechnout, vrazili nám do huby roubík a hodili nás do člunu. Pak vzal parníček Holand'ana do vleku a odjel, bez světla...“

I když byla tma, viděl jsem rudě. „Všichni muži na palubu! Oheň pod kotly! Obrátit a za nimi!“

Ječela loďmistrova píšťalka, námořníci dusali po palubě, vztyčil se komín a začal vybafávat první obláčky kouře.

Ukrást loď přímo před vjezdem do rejdy, to je snad vrchol drzosti. Když jsem se ohlédl, viděl jsem světla Kapského Města. Kdybychom tam dopluli a zburcovali přístavní policii, bude pozdě; sami se musíme pokusit o pronásledování! Popadl jsem dalekohled, vyšplhal do lodního koše a oči mi málem lezly z důlků, jak jsem se snažil rozkoukat ve tmě.

Kam oko dohlédlo, jen vlny a vlny. Jako by se parník i s naším vrakem propadl do hlubin. Ostatně nic jiného bych si nepřál – byl jsem bez sebe vzteky.

Když jsem to konečně vzdal a slezl dolů, spatřil jsem na palubě Blodwen. Byla bledá a celá se třásla, což se ovšem po takovém nenadálém probuzení dalo předpokládat.

Chytila mne za ruku: „Richarde, já – mohla jsem tam být, na tom vraku! Nebýt toho, že jsem se vyděsila těch Goliášových historek...“

Ztuhl jsem jako sloup: v tom shonu mě tohle vůbec nenapadlo! Ukradli nám vrak a jen taktak, že s ním neunesli i Blodwen.

Vidíš, to jsou ty tvé bláznivé nápady, měl jsem na jazyku, protože mě ze samé radosti, že je tady se mnou, tady vedle mne, nic jiného nenapadlo. Ale stejně jsem se k tomu nedostal.

S velkým zíváním a protahováním právě probuzeného spáče vynořil se rovnou před námi doktor Selo. Když spatřil Blodwen, zívání ho rázem přešlo. Zíral na ni s vytřeštěnými očima jako na přízrak.

Bylo kolem třetí hodiny ráno a začalo svítat, když jsem vydal rozkaz zanechat pronásledování a zamířit do kapské rejdy.

„Stejně nám ti lumpové neuniknou,“ hrozil jsem kamsi k obzoru, který však byl čistý a prázdný, beze stopy kouře, bez jediného obláčku plachet. „Takový vrak se nedá schovat v klopě jako špendlík, jednou v nějakém přístavu zarazit musí. Hned ráno dám z Kapského Města kabelovat do všech přístavů světa o tomhle pirátství, každý kapitán se to doví, přístavní policie bude slídit a to by v tom byl čert...“

Nechat si vyfouknout takovou kořist, získanou právem a vybojovanou v malé námořní bitvě – krev ve mně vařila. Ale dobře mi tak, kdybych nedal na doktora a prodal vrak v Monrovii ... ale co jestli byl iniciátorem krádeže právě ten monrovijský zájemce? Třeba se chtěl zmocnit vraku, než ho prodáme tomu sběratelskému milionáři. No to mu přijde draho!

Jenomže dělal takový solidní dojem, a dal mi i svou adresu ...

Goliáš mi přinesl do kajuty časnou snídani. Tvářil se nešťastně. „Nechtěl jsem usnout, moc jsem se bránil usnout, ale usnul jsem,“ řekl, jako by se omlouval. „No hlavně, že lady se nic nestalo.“ Než jsem se ho stačil zeptat, jak to myslí, zmizel i se svými podnosy za dveřmi kajuty. Ještě se však vrátil. „Smím se zeptat, pane, kolik vám nabízel za holandskou loď ten kupec v Monrovii?“

„Třicet tisíc dolarů, Goliáši. Ve zlatě, na ruku.“

Goliáš potřásl hlavou a zavřel za sebou dveře.

Ta Goliášova otázka mi připomněla, že dnes mají být v bance v Kapském Městě připraveny Blodweniny peníze. Teď, když jsme ztratili vrak, přešly její obavy, budou-li tam peníze, nebo ne, málem i na mne. Hned jsem se však okřikl – i kdyby tam nebyly, žádné neštěstí, máme dost. Z toho, co jsme uložili pod vodou, můžeme být živi slušný čas a zatím se nějaký výdělek najde.

Rozbřesklo se ráno šestého září, šli jsme na kotvy v rejdě před Kapským Městem. Blodwen nechtěla, abychom vpluli do přístavu, bála se, že by tam na nás mohli uchystat léčku. Zůstali jsme tedy venku, na rejdě.

„Zajed' sám do Jihoafrické banky, Richarde, prosím tě. Ale dej mi už z přístavu nějaké znamení, když v bance nic nebude, spust' vlajku na člunu na půl žerdi, ano?“ A zas se třásla jako v horečce.

Dal jsem spustit osmiveslový člun a jeli jsme. V přístavu jsem se nejdřív stavil na poště a ptal se po dopisech pro Jižní kříž. Prý jich tu byl celý balík, ale už nám je veze na palubu lodní pošta.

Pak jsem spěchal do banky a sháněl, zda sem nepřišla větší peněžní zásilka pro lady Leytenstoneovou. Musel jsem tu otázku opakovat dvakrát, nějak jsem zachrptěl vzrušením, záleželo mi na odpovědi, protivilo se mi dělat otroka bohaté a rozmarné ženě, láska neláska, jestli je s penězi všechno v pořádku, půjdu po svých. Kdyby tu však zásilka nebyla – pak bych u Blodwen musel zůstat. Já jsem tu kaši vymyslel a navařil, teď ji taky musím vylízat. Takový darebák zas nejsem, abych utekl od paseky, kterou jsem natropil sám. Čekám tedy s vyschlým hrdlem ...

„Lady Leytenstoneová má do naší banky poukázáno 31 455 liber šterlinků.“

Zaplat'bůh, všechno je v pořádku, jen ještě musím zařít odevzdání peněz a jsem volný. Ale zároveň mě bodlo u srdce: takhle se loučit, takhle utíkat od první opravdové lásky? Ztraceně, vždyť jsem se už rozhodl! – stál jsem u té přepážky zřejmě jako osel a drbal se ve vlasech. Pak jsem se konečně otočil ke dveřím.

A tehdy mě napadlo, že jsem vlastně hanebník. Dokud jsem potřeboval peníze na loď, byla mi Blodwen dobrá, a teď, když mám kapitánské zkoušky a mohu se dát najmout jinde, už to se mnou cuká, abych se na ni vykašlal. Vždyť ji mám rád!

Ale jedno je potřeba. Udělat z Jižního kříže nákladní loď, pustit se do normální práce, nedovedl jsem si představit život jako souhrn nicnedělání, to bych se radši oběsil, byl jsem námořník, a ne flink – když s tím bude děvče souhlasit, neuteču. A ani jí nebudu říkat, jaké jsem měl cukání.

Jeli jsme ve člunu zpátky k lodi, Blodwen stála u zábradlí a napřahovala ke mně ruce, byl jsem šťasten, že ji znovu vidím, a na všechno ostatní jsem zapomněl.

„Podívej se, Richarde, máš vlajku na člunu napůl spuštěnou,“ smála se, jako by z toho měla radost. „Neblázni Blodwen, peníze

jsou v pořádku v bance. A u té vlajky jsme měli jen mizerně upevněné lanko, klesla dolů sama.“

Vyšplhal jsem na palubu. Blodwen mi zamávala před nosem jakýmsi modrým papírem.

„Podívej se, Richarde, vypsalí na mě zatykač!“

„Cože, co to zas ...?“ Zatykač to tedy nebyl, ale soudní předvolání k anglickému přísežnému soudu, před porotu.

Kroutil jsem hlavou, ale Blodwen mi hned podávala dopis od Davida, starého sluhy, který zůstal na zámku Leytenstone a vypisoval, co se děje. Šli jsme raději do kajuty, abychom si to mohli přečíst v klidu.

Mylady prý před půl rokem, jak se pamatuje, hodila jedné komorné vázu na hlavu, způsobila jí notnou bouli, pak jí zaplatila šlechetné bolestné a propustila ze svých služeb. Tato dívka je prý stále ještě v nemocnici s otřesem mozku, nemůže mluvit, její rodiče tedy sehnali dostatečný počet svědků a žalují mylady pro těžké ublížení na těle.

„Což je ovšem všechno nesmysl,“ pravila Blodwen, „tu holku zřejmě podplatili, vsadím se, že může mluvit líp než my oba dohromady, je to jen divadýlko, aby mě dostali zpátky do Anglie a znovu před soud. Tentokrát mi rentu slavní dědicové ještě poslat museli, příště už nepošlou, jestli neuposlechnu výzvy soudu. Co kdybych uposlechla?“

„Děvče, dnes ses už namluvila dost nesmyslů. Přece by ses jim dobrovolně nevydala do rukou!“

„A když k soudu nepůjdu, co pak?“

„Kdyby šlo jen o nějakou pokutu nebo přestupek, dalo by se to klidně vyřídit i tady, ale je to bohužel porotní soud. To znamená buď zpátky do Londýna, anebo na tebe úřady vystaví zatykač. Zatknout tě mohou v každé britské kolonii, na každé anglické půdě, tedy i zde na lodi. Proti tomu ovšem znám jeden náramně jednoduchý prostředek.“

„Jaký?“

„Loď se jednoduše přepíše pod jinou vlajku a hotovo.“

„Kdy bys mohl udělat to přepsání?“

„Hned. Za hodinu. Rozhodně ještě dneska. V přístavní kanceláři to trvá pět minut. To je obchodní záležitost, představ si třeba, že

volná britská obchodní loď hledá náklad, zákazník by ho na té lodi rád přepravil, ale z nějakého důvodu nechce, aby jeho zboží plulo pod britskou vlajkou, potřebuje norskou loď. Tak se provede jeden jediný zápis, zaplatí se poplatek a loď je norská. Když jde o milióny, je čas drahý a předpisy nejsou složité; v konkurenčním boji se nikdo nemůže zdržovat úřadováním, jde to rychle jak na burze.“

„Udělal bys to pro mne, Richarde?“

„Samozřejmě, chceš-li se zajistit tímto způsobem, vyjedu okamžitě.“

„A když poplujeme třeba pod americkou vlajkou, pal: se na mne nebudou vztahovat anglické zákony?“

„Bůh chraň! Jestli pak vstoupí nějaký britský úředník na mou americkou loď, i kdyby to byl sám princ z Walesu, shodím ho z paluby a ještě ho budu žalovat, že neuposlechl mého rozkazu k odchodu. Musím vydat jen úkladného vraha; i ten, kdo má na kontě prosté zabití, je na cizí lodi bezpečný.“

Blodwen se usmála:

„Jestli je to tak, potom samozřejmě do Londýna k soudu nepojedu. I když mi třeba kvůli tomu obstaví majetek a nebudou mi vyplácet mou čtvrtletní rentu.“

A znovu jsem nevěděl, na čem jsem. Přednedávnem vyváděla jak uštknutá tarantulí, když jsem jí navrhl, aby se těch peněz vzdala, a dnes to vysloví sama. A klidně, s úsměvem na rtech. Čert aby se v těch ženských vyznal.

„Proč se divíš, Richarde? Copak nechápeš ten rozdíl? Když mi chtěli vydrápnout majetek protiprávně, bránila jsem se a bránila bych se dál, do posledního dechu, ale teď peníze poslali a posílali by je dál, kdybych přišla k soudu. Jestli nepřijdu, mohou mi jmění obstavit, ale to už je přece má vina, to já sama jsem porušila zákon! Rozumíš mi?“

Snad jsem rozuměl, ale stejně to bylo na mne moc bláznivé.

„Nemysli si ale, že se vzdávám svých práv! Dědictví po otci je a zůstane moje, jenom je zatím nebudu užívat, protože teď k soudu nepůjdu.“

„To je přece samozřejmé,“ řekl jsem a napadlo mne, oč lehčí to má člověk, který nic nezdědil.

A v té chvíli provedla Blodwen cosi naprosto nečekaného. Sesmekla se z židličky, klekla si na podlahu vedle mé židle a objala mi kolena. Přitiskla mi hlavu do klína a zašeptala vzlykavě:

„Odpusť mi, Richarde, odpusť, byla jsem na tebe v poslední době zlá, ale vždyť, ale vždyť my ...“

Zvedl jsem ji, měla mokrou, uslzenou tvář, ale oči jí zářily, když vyslovila, jak se tomu říká, naše sladké tajemství. Zkrátka, řekla mi, že čekáme děťátko.

Zůstal jsem jako solný sloup. Jak hřebík zaražený ve zdi. Zmohl jsem se sotva na zabreptání:

„To ovšem ... to tedy ... jaksi...“

„A ty se na to ani netěšíš?“

„Děvče!“ vykřikl jsem a stiskl ji jak medvěd, pak jsem ovšem hned zahanbeně povolil, „děvče, jestli chceš, tak vylezu na špičku stožáru a udělám tam stojku! Chceš?“

Nechtěla, protože prý kapitán, a nadto budoucí otec musí také zachovávat nějakou důstojnost.

Rychle jsem se tedy vrátil k praktickým věcem. Ted' bylo ve hře ještě něco víc – bylo na nás, abychom se starali o osud svého budoucího potomstva.

Ze všeho nejdřív musím dostat z banky těch jedenatřicet tisíc. Úřady přece nemohou vydat zatykač ani pokyn k obstavení peněz, dokud nemají jistotu, že Blodwen odmítá dostavit se k soudu. Za prvé je tedy třeba, aby mi Blodwen napsala plnou moc. Pak bleskově vybrat peníze a nechat loď přepsat pod americkou vlajku.

Blodwen s postupem souhlasila a dodala, že pak bychom si měli obstarat náklad, proměnit Jižní kříž v počestnou obchodní loď a nás v zaměstnané námořníky.

Nechtěl jsem věřit sluchu. Skutečně to říká ona, a ne já?

„Sám jsi o tom přece párkrát mluvil, já vím, že by tě taková práce bavila, i pro mne to bude ohromné, vždyť přece budeme pracovat pro naše děti.“

„Blodwen, ty jsi ještě báječnější holka, než jsem si vůbec dokázal představit!“

Políbil jsem ji – a znovu ke člunu a na pevninu. Ale moment – co kdyby se tu přece jen objevil někdo se zatykačem, zatímco já budu v

přístavu? Blodwen se musí na lodi schovat! Bleskově jsem svolal důstojníky a vysvětlil jsem situaci. Zvlášť jsem se obrátil na loďmistra, to je liška podšitá – neměl by ji ukrýt někam do předního podpalubí, ke kýlu?

Řekl, ať se nestarám, a to stačilo. Na jeho vynalézavost jsem se mohl spolehnout.

Udával jsem námořníkům rytmus, abychom byli v přístavu co nejdřív.

Proti nám plul velký dvanáctiveslový člun, plný modrých uniforem anglických policistů, na přídi stál mladý hejsek v upjatém tmavém fraku, asi přístavní policejní šéf se zatykačem v kapse.

Ofrakovaný panáček zavelel svým veslařům, aby zastavili, ale měl tam zřejmě posádku sehnanou halabala, zmateně plácali do vody a změnili směr tak dokonale, že pluli přídíl rovnou na nás. Naštěstí moji chlapi byli už secvičení a chladnokrevní, v poslední vteřině jsme se vyhnuli srážce.

„Ať zčernáte morem, pitomci, jak to kormidlujete?“ zařval jsem na ně s potěšením.

„Promiňte,“ řekl elegán, „jste kapitán Jansen z britské lodi Jižní kříž?“

„To vám bůh řek, vy perlo přístavu, a kdo jste vy?“

„Velitel policie Kapského Města. Máte na své lodi lady Blodwen Leytenstoneovou, poddanou britské koruny?“

„Mám. Ale s tou poddaností to není tak slavné, ujišťuji vás, pane.“

„Pojed'te se mnou!“

„Cooo?“

„Abyste se obrátil a doprovodil mně na palubu své lodi!“

Posadil jsem se na člunovou lavici a začal jsem se chechtat.

„Jménem zákona vám poroučím...,“ zavřeštěl mladík ve fraku a byl by si jistě stoupl na špičky, kdyby se nebál, že přepadne do vody.

„Kapitánovi ve službě nemá kdo co poroučet, panáčku. Přečtete si námořní právo, paragraf 153. A na vás a na vašeho kormidelníka podám stížnost u přístavního úřadu pro ohrožování bezpečnosti plavby. Do vesel, chlapi!“

Ještě jsem si všiml, že mu jeho loďmistr cosi šeptá do ucha a že pan náčelník zrudl jako pivoňka; asi se právě dověděl, že v právu jsem já. Na pevnině jsem se nejdřív hnal do banky, vyzvednout Blodweniny peníze. Plnou moc, kterou mi podepsala, prohlíželi na světle i proti světlu, ale peníze vydali. Nezdržoval jsem se tam ani o vteřinu déle, než bylo nutné, a hned do přístavní kanceláře, přepsat loď pod americkou vlajku Jižní kříž se tak stal členem Americké unie dopravních lodí. Trvalo to pět minut a stálo to čtrnáct liber.

A hned zpátky. Po cestě jsem ještě koupil jednu americkou vlajku, každá loď mívá sice vlajky všech států, ale co kdyby zrovna ta hvězdnatá u nás byla nějaká špinavá nebo potrhaná.

Hnali jsme se z přístavu zpátky na rejdu. Policejní člun pod naší zádí byl poškozen, měl proražený bok, přistávali zřejmě stejně obratně, jako předtím kormidlovali kolem našeho člunu. Mrkl jsem na chlapy: „Dopotopte jim to!“ a už jsem šplhal po žebříku na palubu.

Nahoře se jeden z mých námořníků šklebil jak opice a hekal:

„Neptunovy voči!“

„Co je, Paule?“

Nebyl schopen odpovědi, držel se za břicho. Další se taky chechtali nebo jen sípěli. Pak jsem uviděl policisty, těm naopak do smíchu nebylo. Jeden z nich byl zapatlán dehtem, že připomínal černocho, druhý právě lezl z nákladního otvoru a šířil kolem sebe oblaka mouky, kýchal mouku a námořníci ho pobízeli:

„Jen hledejte dál, kdoví kde ta ženská může bejt, kam se zahrabala!“

„Kde je mylady?“ zahučel jsem nenápadně.

„Loďmistr ji schoval, tu ani Kristus Pán nenajde.“

„Kde je teď policejní šéf?“

„Ve velkém proviantním skladu, jestli je ještě živej.“ Běžel jsem dovnitř. Panstvo provázeli první kormidelník s loďmistrem a provázeli úspěšně. Právě stahovali víko s velkého sudu.

„Pitná voda, sáhněte, jestli lady není uvnitř a nedejchá brčkem. Nějak se to víko zatřepalo, když jsme sem vlezli.“

Pán ve fraku odhodlaně ponořil celou paži dovnitř, ven ji dostával už hůř. V sudu byl sirup. Ruka mu v sirupu hned ztloustla, prsty

držel od sebe a od každého se mu táhla dlouhá pentle husté hnědé tekutiny.

Tohle jsem viděl sám. Co mu stačili provést za tu půlhodinu, kdy jsem tu nebyl, na to má fantazie nestačila. Na každý pád jeho frak už nebyl černý, ale připomínal peří pestrobarevného papouška; kromě toho zůstal pan vrchní policejní úředník jen v ponožkách, neboť prý ho v kotelně mládenci nenápadně vmanévrovali na žhavou železnou plotnu, takže mu shořely podrážky. Dal jsem loďmistrovi znamení, že všechno je v pořádku a že můžeme Blodwen konečně objevit.

„Na palubu!“ zařval loďmistr, „já jsem si vzpomněl, kam lady někdy chodí spávat!“

A už mrskal křivýma nožkama a za ním celý prapodivný průvod. Na palubě zvedl policejního seržanta, který unaveně seděl na velikém kusu stočené plachtoviny u stožáru. Loďmistr začal plachtu roztáčet, pak se už dotočila sama a vylezla z ní Blodwen, notně zívající, jako by jí někdo přetrhl spaní.

Strakatý velitel v ponožkách k ní přistoupil s tváří staženou vztekem a položil jí pravici na rameno:

„Lady Blodwen Leytenstoneová, jménem zákona vás zatýkám!“

„Moment,“ přerušil jsem ho, „jménem jakého zákona?“

„Jménem zákona britské královské koruny; plujete přece pod anglickou vlajkou.“

„Mladíku, s anglickým zákonem se tady můžete jít vycpat. Podívejte se támhle,“ ukázal jsem na zád'ové ráhno, kde už se třepetala vlajka s pruhy a hvězdami.

„A sundejte tu pracku s mylady, nebo vám ji urazím.“

Napřed koktal, jak to, jak to, ale ukázal jsem mu papíry o naší americké příslušnosti; pak se pokusil sundat ruku z Blodwenina ramene, ale ani to se mu nepodařilo, sirup lepil dobře. Musel jsem ho odtrhnout. To už řvali smíchy nejen moji námořníci, ale i policisté.

„Nezbývá mi tedy než odejít,“ prohlásil těžkomyslně a já jsem mu doporučil, aby tak učinil, ale co nejdřív, neboť právě odplouváme.

Zahvízdal jsem, kotvu nahoru, mužstvo do ráhen, bramovou plachtu, královskou rozvinout, začalo normální míhání, nešťastníka a jeho doprovodu si nikdo nevšímal. Ale on si všiml, že jeho

poškozený člun se zatím naplnil až po vrch vodou, a začal tentokrát jinak, zkroušeně a prosebně, zda bych mu nepůjčil nějaký člun.

„Zbláznil jste se, člověče? Copak já jsem rozbil tu vaši kocábku? A před zaoceánskou jízdou bych se měl zbavit vlastního člunu? Doplavte si ke břehu vlastní silou, vážený pane!“

„Když já neumím plavat...“

„To je pro vás ovšem velmi mrzuté. Podíváte se s námi do New Yorku, ale cestu a stravu si budete muset odpracovat, mladíku. A nezdržujte už, kormidlo sedm čárek vpravo, čelenní kosatky napnout!“

Policejní velitel zřejmě uvažoval, zda má po mně skočit, nebo se rozbrečet, to druhé vypadalo pravděpodobněji. Dál už jsem ho nechťel trápit, řekl jsem mu, že plujeme sami z rejdy zpátky do přístavu, že policisty už pozval vrchní kuchař do jídelny na grog, jeho že zvů já do kajuty na trochu šampaňského.

Půjčili jsme mu tam nové boty i námořnický kabát, po druhé láhvi rozvázal a skládal lady Leytenstoneové rýmované poklony, spořádal nám půldruhé sklenice kaviáru a večer jsme ho museli poslat na pevninu v doprovodu dvou svých mužů, protože měl chuť chodit jen po čtyřech a zpívat přitom černošské písně.

ZTRÁTA DOKTORA A DALŠÍCH MALÍČKOSTÍ

Když jsme vyprovázeli britské policejní hosty, bylo už po osmé večer. U lodního můstku s námi byl i doktor Selo; Blodwen se teprve teď dostala k otázce, jak to dopadlo v bance. Ubezpečil jsem ji, že všechno je v pořádku, peníze mám. Prý by taky ráda viděla tu listinu, která stvrzuje, že Jižní kříž je teď americká loď. „Ukáži ti ji za chvíli, mám ji v kajutě na stole,“ řekl jsem, ale doktor Selo se nabídl, že skočí do kajuty a listinu přinese.

Když mu to „hned“ trvalo už pět minut, začal jsem se kabonit. Kapitánův rozkaz je na palubě něco jako povel od samotného pánaboha. Jestli kapitán řekne, že chce mluvit s prvním důstojníkem, a dotyčný důstojník je momentálně ve vaně, neutírá se, hodí přes

sebe nějaký plášť a třeba s namydlenými vlasy se okamžitě hlásí. Co si ten zatracený felčar myslí?

Vydali jsme se za ním, ale byli jsme právě na prahu mé kajuty, když se loď otřásla prudkým nárazem a bylo slyšet praskot tříštěného dřeva. K čertu teď s doktorem, všichni na palubu!

Zaklínila se do nás holandská obchodní loď, která se utrhlá z kotev a proud ji k nám pomalu, nenápadně přikolébal. Její posádka byla buď namazaná, nebo spala, moji mládenci zde v přístavu zřejmě taky moc pozor nedávali. Ještě si to schytají. Nestalo se dohromady nic, prasklo jen zábradlí na zádi, pár ráhen a nějaká krycí prkna, ale než jsme to všechno rozmotali, dostali od sebe a spravili, uplynuly nejmíň dvě hodiny.

Pak jsem si znovu vzpomněl na doktora. Na palubě ani v naší kajutě se neukázal, jeho kabina byla zamčená. Hlídka o něm nevěděla. To už bylo podezřelé. Dal jsem svolat všechny muže na palubu. Pískot, dupání, udýchaná vyřízená řada, topiči, mužstvo, důstojníci – ale doktor nikde.

Lodní tesař dostal příkaz otevřít Selovu kabinu. Byla prázdná, uvnitř jen rozházené kusy prádla a šatstva, jako by tu někdo kvapně balil to nejnnutnější. Co to do něj vjelo. Jo blázna?

V té chvíli jsem zůstal jako solný sloup. Když se mi konečně podařilo pohnout, rozběhl jsem se těžce do naší kajuty. Listina o přepsání lodí ležela nedotčena pod těžítkem. Ta mě teď ale nezajímala. Na věšáku visela moje kazajka, jak jsem ji shodil, když jsme sem přišli s pošramoceným přístavním důstojníčkem. Hrál jsem do náprsní kapsy a – ovšem, byla prázdná. Velká obálka, ve které jsem měl všechny Blodweniny peníze, zmizela. Třicet tisíc liber. Ten chlap ale ví, co má krást!

Vypravil jsem se znovu na břeh, abych ohlásil zmizení peněz i povedeného doktora na policii. V přístavu jsem potkal Goliáše; byl uhnaný, sotva popadal dech a vypadal ztrápeně. „Unikl mi drožkou, pane,“ stěžoval si. „Chtěl jsem si taky najmout drožku a pustit se za ním, ale copak mě někdo vzal? Upocený černoch v pracovních šatech – mysleli, že bych neměl na zaplacení,“ bezmocně rozhodil rukama.

Goliáš byl tedy jediný, kdo zpozoroval doktorovo nekalé počínání a pronásledoval ho. Udělal ovšem chybu, že za ním šel sám:

chtěl mi ho patrně přivést za límec, odevzdat mi ho jako vzácný osobní dárek.

Požádal jsem Goliáše, aby šel se mnou na policejní stanici a pověděl tam, co měl doktor Selo na sobě a kde mu zmizel z očí.

„A nejmenuje se Oswald Selo,“ řekl najednou Goliáš zamračeně. „Pořád mi někoho připomínal, až dneska jsem ho poznal. Když si muž nechá oholit plnovous a licousy, změní ho to víc, než když si je nechá narůst,“ dodal jako na vysvětlenou. „Jmenuje se Oskar Stout a viděl jsem ho párkrát v Anglii, kde byl sekretářem jednoho lorda. Lékař není, zběhl ze studií.“

Byl bych se rád Goliáše ještě na leccos zeptal, ale stáli jsme právě u dveří policejní stanice.

Když jsem se vrátil, pověděl jsem o tom všem Blodwen a uvažovali jsme co dál. Vrak je pryč, její peníze jsou pryč. Na lodi máme posledních čtyřicet tisíc, za ty se musí sehnat nějaký výnosný náklad.

Druhý den ráno jsem obešel přístavní makléře a zjistil jsem, že příležitost máme. V přístavním skladišti leželo tisíc tun prvotřídní dlouhé bavlny, která měla jít zítra do dražby. Bavlna je dosud nepojištěná; a kdybych zaplatil ihned, dostal bych ji za necelých čtyřicet tisíc, zítra v dražbě její cena poletí nahoru a bude se muset připočíst i pojistka. Když ji ihned dovezu do Marseille, mohu ji tam prodat nejmíň za pětapadesát šedesát tisíc; potvrdil mi to i jeden známý kapitán, který se v bavlně vyznal. Je to vynikající obchod pro toho, kdo může dát těch čtyřicet tisíc dnes na ruku.

Škrtnutím pera byl obchod uzavřen.

Večer si makléř přišel pro peníze, odpočítávali jsme mu zlaťáky. Trvalo to dlouho. Najednou se mi zdálo, že je v kajutě nějak moc světla. Z paluby se ozval křik:

„V přístavu hoří!“

Hořelo skladiště. I s naší bavlnou, která dnes ještě nebyla pojištěna. Hořelo našich čtyřicet tisíc. Zaťal jsem zuby a šel jsem makléřovi dopočítat jeho peníze. Odhadovali jsme, že máme čtyřicet tisíc, ale bylo to mín. Dvě stě liber nám chybělo. Blodwen dala tomu vydríduchovi, který zůstal neochvějně klidný, svou diamantovou

sponu, která měla cenu nejmní pět set liber. Velkomyslně ji za ty dvě stovky vzal a odešel.

Tak jsme přišli o doktora a nějaké ty maličkosti. Byli jsme perfektně na dně, neměli jsme ani na doplnění zásob vody a potravin. A Blodwen chvílemi brečela a chvílemi se smála, jací jsme to báječní obchodníci.

Hledal jsem nějaké východisko, přemýšlel jsem, až se mi kolečka v hlavě zavařovala. Na dva tři týdny se zásobami ještě vystačíme, i s uhlím; za tu dobu vyzvedneme ze dna část našeho pokladu, vybavíme loď proviantem a pak ji můžeme pronajmout nějaké obchodní společnosti.

„Chtěl jsi být samostatný kapitán, Richarde, víš, jak je mi smutno při takových návrzích?“

Zatraceně, já jsem taky nehopsal blahem! Ale pak mě napadla jiná věc; s křížkem po funuse se takové nápady rojí vždycky, přijít na to včera, nemuseli jsme propálit bavlenných čtyřicet tisíc.

„Podívej se, Blodwen. Vylovíme ze dna všechno, dělá to kolem půl miliónu liber, a uložíme to do banky. Z toho budou roční úroky nejmní deset tisíc a z nich už se dá taková loď vydržovat.

Obchodníci jsme mizerní, ale můžeme Jižní kříž využít pro výzkumné účely. Jenom v Tichém oceánu jsou tisíce dosud neprozkoumaných ostrovů a ostrůvků, žijí tam dosud neznámé kmeny – na takových výzkumech mají zájem všelijaká muzea a bohaté soukromé nadace. Najít spojení v Londýně, v New Yorku nebo v Paříži nebude tak obtížné, vezmeme pak na loď pár vědců a budeme pátrat spolu s nimi. Moc se přitom nevydělá, ale něco přece; a práce je to krásná, objevovat nové věci, neznámé světy, co říkáš?“

Skočila mi kolem krku, byla to dost výmluvná odpověď. A chtěla, abychom vyrazili ihned, co nás ještě v Kapském Městě drží?

Jednu věc jsem na pevnině přece jen chtěl vyřídit, a proto jsem odjezd o den odložil. Chtěl jsem se poptat na policejním ředitelství, zda nemají zprávy o našem zlodějském „doktorovi“. Zatím nic – jako by se po něm zem slehla. Ale utěšili mě, že neustávají v pátrání.

Pak jsem spěchal do námořní pojišťovny – to byl vlastně hlavní důvod zdržení. Loď můžete dát pojistit buď na každou jednotlivou plavbu, nebo na určitou dobu - na měsíc, na rok, na několik let.

Taková časová pojistka je ovšem záležitost pěkně drahá a já jsem neměl momentálně ani na drožku. Věc se však dá vyřešit i tak, že se pojistné platí z hypotéky, která se na loď uvalí. Pro začátek, než vylovíme z moře peníze, by to stačilo. A chtěl jsem mít Jižní kříž pojištěný, výzkumné výpravy jsou dost nebezpečné, a pak – je tak docela jisté, že skladiště bavlny vyhořelo náhodou?

Pojišťovací úředník si dlouho prohlížel mé lodní papíry a pak zavolal ředitele. Elegantní šedovlasý pán se uklonil a zeptal se: „Pane kapitáne, máte na palubě lady Blodwen Leytenstoneovou?“

„Ano.“

„Pak bohužel vaši loď pojistit nemohu. Je mi líto.“

Pokrčil výmluvně rameny. Bylo mi jasné, že v kterémkoli přístavu světa dopadnu stejně, tyhle pojišťovací společnosti mají dokonalý styk a pracují ruku v ruce. Stejně to bude asi zařízeno i u dopravních společností, abych nedostal náklad. Londýnští dědicové mají zřejmě ztracené dlouhé prsty.

Vracel jsem se na loď zachmuřen. Bude to tedy hra „va banque“. Blodwen jsem se o tom ani nezmínil. A druhý den ráno jsme zvedli kotvy.

Poslední místo, kde jsme spustili ke dnu bedničky se zlatem, bylo od Kapského Města vzdáleno dva dny plavby. Na vyzvednutí pokladu ze dna jsme byli připraveni – ve skladišti jsme měli dva krásné potápěčské obleky a další výstroj. Jeden z našich topičů se v potápění dobře vyznal, naučil se to za služby ve válečném námořnictvu. Ted' začal do svého umění zaučovat mne.

Za plné jízdy pochopitelně nebylo možné potápět se v moři, proto jsme naplnili vodou obrovský sud na palubě, používaný občas při lovu sled'ů; vlezl jsem do gumového obleku, olověných bot, připjal si na prsa i na záda olověné desky a zašrouboval si přilbu. V sudu s vodou se mi potápělo báječně.

Pak to chtěli zkusit i ostatní. Blodwen se to taky líbilo, jen si vymínila, že jí budu osobně hlídat vzdušnou pumpu. Navlékli jsme do mundúru i křivonohého loďmistra, a když přelézal po žebříku do sudu, bleskově jsme odtud vypustili všechnu vodu. Kroutil hlavou, jak to, že se ve vodě, nijak nezmenšila jeho váha, cvičil dřepy a funěl při tom, až se nadouvala vzdušná hadice. Za chvíli chtěl ven. Než se

vyprostil z přílby a z obleku, měli jsme sud zase plný. Loďmistr se škrábal za uchem a řekl:

„Svinský dílo, měl jsem v levý ruce třísku a pustil jsem ji, aby vyplavala, a vona nic. Máme v sudu nějakou hustou vodu. Anebo je to proto, že v tý helmě člověk nic neslyší?“

Druhý den jsme dosáhli dvaatřicátého stupně jižní šířky a dvanáctého stupně východní délky. Byli jsme na místě. Spustili jsme kotvu. Dno moře se nacházelo přesně třináct metrů pod námi.

Upevnili mi na přílbu vodotěsnou petrolejku, která měla svůj vlastní přívod vzduchu, za opasek jsem si zastrčil dlouhý nůž, kdyby se tu náhodou objevil žralok, a sestupoval jsem po provazovém žebříku s dřevěnými příčkami do moře.

Světlo pomalu sláblo, ustával i pohyb vody. Spouštěl jsem se pomalu podél nosného lana a zdálo se mi, že už to trvá strašně dlouho, pořád jsem neviděl dno a začalo mi hučet v uších. Drnčet, hučet, hřímat, už mi v uších burácely celé Niagarské vodopády.

Proboha, tohle má být jen třináct metrů? A pořád ještě nejsem u dna? Co kdyby ve dně byla nějaká prohlubina, trhlina, propast, a já lezu pořád hlouběji, už jsem ve sto metrech?

Celý jsem se pod přílbou zpotil a tahal jsem za nosné lano jak blázen, aby mě vytáhli nahoru. Tahali s přestávkami, jako by se jim nechtělo, konečně mi nad hlavou kmitavě zahrály sluneční paprsky, už jsem těsně pod hladinou.

Po žebříku jsem vyletěl jak dělová koule, i když jsem byl obložený olovem, a už jsem si začal rozšroubovávat mosaznou přílbu, abych se nadechl čerstvého vzduchu. Zaplat' pámbů, to je blaho!

„Kapitáne, že jste nebyl na dně?“ ptal se Johny, potápěčský topič.

„Ne, musí tam být děsně hluboko.“

„Hohó,“ zařval loďmistr, „naměřili jsme vám rovnejch jedenáct metrů!“

„Cože, tak málo? Vždyť mi rumpovalo v uších, div jsem z toho neohluchl.“

Johny chtěl vědět, pokolikáté jsem se dnes spouštěl do moře. Když uslyšel, že poprvé, řekl, že to není možné, u nich ve vojenské škole žádný nováček nevydržel napoprvé víc než pět šest metrů a už

se hnal nahoru; strach z hloubky, osamění a nezvyklá změna tlaku že s každým zamává ...

„Zatraceně, přišroubujte mi zas tu kouli na hlavu, ty dva metry už mě nezabijou!“

Sestupoval jsem podruhé, připraven na hučení a bolest, ale uši se jaksí umoudřily. Patrně si zvykly. Došlápl jsem na dno. Bylo skalnaté, porostlé mušlemi a jakýmsi kolébavým zeleným rostlinstvem.

Krabice se zlatem tu však nebyly. Rozhlédl jsem se a svítil kolem dokola: jen voda, lastury, stříbrné míhání malých rybek, klid. Čtyřicet černě nalakovaných bedniček, to přece musí být hromada, kterou nepřehlédnu!

Vydal jsem se na průzkum. Vlezl jsem až pod loď, obkroužil jsem hopkavými skoky dobrých sto čtverečních metrů.

Nikde nic. Po bedýnkách se zlatem ani stopa. Dal jsem se tedy zas vytáhnout nahoru.

Se zaťatými zuby jsem řekl Johnymu, ať se teď ponoří on a prohledá dno, je lepší potápěč, možná že jsem si bedniček prostě nevšiml.

Pak jsem požádal kormidelníka a prvního důstojníka, aby se mnou prověřili výpočet polohy. Byl naprosto přesný, chyba nemohla dělat víc než pět metrů. Johnny se vynořil a hlásil, že dno je prázdné.

Je možné, že jsem se spletl, když jsem polohu určoval před těmi osmi nebo devíti dny? Nesmysl, počítal jsem to dvakrát, vždycky s dvojitou kontrolou. Chronometr je spolehlivý, v Kapském Městě jsem zjistil, že nemá odchylku ani desetinu vteřiny, sextanty mám taky v pořádku, dělal jsem to pro jistotu s oběma ... nechápu!

Nařídil jsem zvednout kotvu a plnou parou zamířil k druhému místu, kde jsme potopili Kididimovy šperky.

Nemluvil jsem. Nikdo se mi zbytečně nepletl pod nohy, i Blodwen se někam uklidila, holka hodná. Nedá se věřit slunci? Putuje si po nebi pokaždé jinak? Nedá se věřit astronomickým tabulkám, podle kterých se řídí stovky lodí a dojedou k cíli? Nedá se věřit přezkoušeným a spolehlivým přístrojům? Vždyť námořnické přístroje se dělají s nejvyšší pečlivostí, jaké je tato planeta schopna, závisí na nich přece lidské životy! Nedá se tedy věřit mně?

Myslel jsem, že se zblázním.

Druhý den jsme byli na místě. Znovu několikanásobné měření a kontrola, kotvu dolů. Tady bylo dno písčné, dvacet metrů hluboko. Beze slova jsem se začal soukat do neohrabaného, těžkého obleku. Lampu. Nůž.

Byla tu větší tma a ještě ke všemu jsem každým pohybem rozvířoval jemný písek. Musel jsem se zastavit, pohybovat se pomaleji, opatrněji.

Okruh pěti metrů. Deseti metrů. Nic. Chaluhy, ryby, písek. Až najednou jsem zabrzdil a zařval sám pro sebe uvnitř té protivné helmy. Ve světle lampy v písku před sebou jsem viděl stopu. Hlubokou stopu olověné potápěčské boty. Někdo tu byl dřív než já.

A pak jsem našel prsten. A druhý. Patrně

se uvolnily z provázku, jímž byly svázány. Byly to Kididimovy masivní tepané zlaté kruhy, jiskřily na písku do daleka. A ještě třetí prsten, jemnější, s modrým kamenem. Ten nebyl od Kididima, ten jsem viděl nedávno na nějaké ruce, docela nedávno – už to mám! To je doktorův prsten! Doktor zločinu... nestačilo mu třicet tisíc, ještě zlato vyčenichal a ukradl. Toho chlapa zabiju!

Prohledal jsem písek pečlivě, ale víc než ty tři prsteny jsem nenašel. Dal jsem se vytáhnout.

„Podívej se, Blodwen, ty dva prsteny nám zůstaly. A třetí je vizitka toho, kdo nás pod mořem okradl: doktora Sela neboli Oskara Stouta.“

Bylo mi strašně, ale přece jen líp než před chvílí. Slunce se přestalo potácet po obloze, hvězdy se ustálily: nelhaly přístroje ani já. Kradl bezecný chlap, spřažený s kdovíkým. Myslím, že bych nemusel dlouho hádat: za tímhle panáčkem se dalo tušit Blodwenino povedené příbuzenstvo.

Svolal jsem posádku a ve stručnosti jim řekl, co se stalo. Proklínali zloděje tak vydatně, že mu z toho muselo hučet v uších, a sborově odpřisáhli, že ho rozpárou jak králíka, jak mu jen přijdou na stopu.

Pak jsme s Blodwen uvažovali co dál. Na těch dvou místech nás darebák předběhl; nezbývalo než co nejrychleji dorazit na zbývajících pět míst. Naše naděje byla v tom, že si mohl některou polohu spočítat špatně, protože to jistě dělal potají, když byl i s mužstvem na člunu. Také ho třeba mohlo něco zdržet. Určitou šanci jsme tedy měli. Vyrazili jsme plnou parou, nešetřili uhlí ani sebe. Bylo to však marné. Všechno tomu darebákovi vyšlo, měl před námi náskok a vybral nám kompletního půl miliónu liber.

Byli jsme bez uhlí, docházely nám potraviny, docházela pitná voda. Té jsme měli nejméně. A neměli jsme ani čím zaplatit tu vodu. Blodwen má v bance milióny a nemůže si pro sebe a své námořníky koupit ani tu vodu. Máme přepychovou loď a dneska jsme dojedli poslední uzené. Ještě nám zbývá trocha solené slaniny, fazole a suchary. Není to k zbláznění? A nejsme my sami blázni?

Konec konců – voda se nemusí vždycky kupovat. Stačí vplout do ústí nějaké menší řeky a tam si načerpat zásobu do cisteren. Dá to

trochu práce, dostat se s velkou lodí do řeky, ale to zvládneme. A také můžeme zakotvit a uspořádat pořádný lov. Zbraní máme dost. Maso si vyudíme a usušíme, kožešiny se pak dají možná i prodat. A kdo neumí dobře střílet, bude zatím lovit ryby.

Vyložil jsem tenhle plán Blodwen. Byla nadšena. Konečně se zase něco dělo!

„Ale nejdřív ještě jednou přistaneme v Kapském Městě,“ rozhodl jsem. „Kdyby už náhodou toho lotra chytli, zakroutím mu krk.“

Samozřejmě že ho nechytli. Pánbu ví, kde už je mu konec.

Sotva jsem se vrátil z policejní stanice, objevil se na lodi poslíček se vzkazem, že kapitán lodi Jižní kříž, Richard Jansen, se má dostavit do banky.

Šel jsem tam dost nerad a neklidný – co vlastně chtějí? Nebudou nakonec chtít ještě něco vrátit z peněz, které už nemám, které nám ten darebák ukradl?

Bankovní úředník mě však přijal velmi usměvavě, předložil mi k podepsání formulář a začal odpočítávat stodolarové bankovky. Po zevrubném pročtení formuláře jsem se dověděl, že jakýsi pan Brown poukazuje deset tisíc dolarů jako první splátku na vrak holandské lodi.

Ne že bych ty peníze s nadšením nepřijal – v naší situaci to byla úplná spása. Jedno mi však nešlo na rozum: den ode dne jsem byl stále pevněji přesvědčen o tom, že ke krádeži vraku došlo ne pro vrak sám, ale proto, aby se útočníci zmocnili Blodwen, která v těch dnech na vraku bydlela. V poslední době, když se z našeho ulízaného světáckého doktůrka vyklubal podvodník a zloděj, došlo mi konečně, že celá ta maškaráda s oslavou Blodweniných narozenin nebylo nic jiného než šikovný, a jak se ukázalo, úspěšný manévr, který měl za úkol přimět Blodwen, aby se přestěhovala na vrak.

Šťastnou náhodou právě v tu osudnou noc Blodwen na vraku nezůstala. Vyděsily ji hrůzostrašné historky, které tenkrát vyprávěl Goliáš ...

Jenomže jak si mám s tímhle vším dát dohromady deset tisíc dolarů, které držím v hrsti? Že by Blodwenini chamtiví příbuzní, kteří by se pro pět pencí vyvraždili po meči i po přeslici, hodlali splácet ukradený vrak, to tedy vůbec nepřicházelo v úvahu.

Pořádně mi to zamotalo hlavu; ostatně teď bylo hlavní, že jsme měli peníze aspoň na nákup nejnnutnějších potravin, aby nám naše věrná posádka nepomřela hladu.

Nazítří jsme vypluli z kapské rejdy a pustili se na sever podél pobřeží Afriky, hledat čistou řeku a území, slibující úspěšný lov.

CHARLIE A JEHO ŘÍŠE

Spatřil jsem při pobřeží vysoký plochý ostrov s věžičkou. Zalovil jsem ve svých atlasech a příručkách a dočetl se, že je to neobydlený ostrov s majákem a že na pevnině kousek za ním se nachází přístav Legala. Tam bychom asi těžko přišli k pitné vodě zadarmo; zamírím tedy podle pobřeží dál na východ, kde ústí několik menších řek. „Pane kapitáne, z ostrova nám signalizují!“

„Nám? Nebaví se to s jinou lodí na druhé straně?“

„Ne, signalizovali naše jméno. Máme zastavit a čekat lodivoda.“

„Zeptej se jich vlajkami, co nám chtějí.“

Vytáhl jsem dalekohled a hleděl k majáku, na stožár tam vystoupila nová vlajkosláva, přeslabikoval jsem na ni jméno: „Kpt. Algots.“

Charlie? Charlie na tomhle ostrově? Skutečně, zdálo se mi, že se tam nahoře na ostrově cosi hemží. Ke strmému břehu přibíhaly nějaké postavičky. Příručky, co se obydlínosti té skály týče, byly nejspíš poněkud zastaralé. Od ostrova k nám připlouval malinký parníček. U kormidla stál statný černoch, na přídi chlapecká postava v bílém. „To je Charlie,“ vykřikla radostně Blodwen, ale pak uznala, že to asi není on, leda by mu zesvětlily vlasy. Parníček se obratně přitočil k našemu boku a k nám na palubu vyšplhal kluk ještě menší než Algots, v plandavých kalhotách a námořnické kazajce. Vyndal z pusy dýmku a předpisově zasalutoval:

„Kapitán Richard Jansen? Já jsem zástupce kapitána na Obru, Fritz Neumann. Kapitán Algots vás nechá prosit, abyste ho navštívili na jeho ostrově.“

Mládeneček, který mi sahal kousek výš než k pasu a vykřikoval ke mně nahoru, se mi líbil; Charlie ho už zřejmě vycepoval, on je dobrý krotitel.

„Moment, ten ostrov že patří Algotsovi? Vždyť ho chtěli koupit Angličané a neuspěli ...“

„Já vás jen zavedu do přístavu, kapitán Algots vám všechno vysvětlí sám.“

Blodwen mi pošeptala: „Uvidíš, že Charlie vyměnil ostrov s Kididimem za toho bílého pejška.“

Pak jsem na další povídání neměl čas; dostat velkou loď uzoučkým průlivem do zátoky v ostrově nebylo snadné. A tam jsme všichni vykulili oči. V zátoce kotvil ještě jeden takový parníček jako Obr, středně velká plachetnice, z níž právě spousta černochoů vykládala nějaké balíky na nově zřízené molo. Náklad se pak vznášel podle skalních galérií, spojených žebříky, vzhůru na jakémsi kladkovém výtahu.

Světlovlasý Fritz ke mně za chvíli přispěchal se dvěma lany. Na jednom byl jakýsi popruh s karabinkou, do toho prý se mám zapnout a druhého lana se držet a že mne vytáhnou nahoru, abych nemusel šplhat po žebřících.

„Mne? Takovou váhu? Blázníš, chlapče? To může být leda pro tebe, ale ne pro dvoumetrového habána.“

„Pane kapitáne, lano udrželo krávu, udrží i vás.“

Zavolal jsem plachetního mistra, ten prozkoumal lano, popruh i karabinku, prý je to skutečně spolehlivé, já jsem se zatím udiveně rozhlížel.

Všude na galériích se hemžili polonazí černoši, vylamovali do vápencových stěn všelijaké díry nebo štoly, stěny kráteru už byly děravé jak ementál. Některé ty vchody do jeskyní byly zamřížované, Blodwen pořád potahovala nosem a říkala, že tu páchnou lvi. Ona na zámku mívala lvici, znala dobře ten pach; jako na potvrzení jejích slov se najednou ozval majestátní řev nejmíní celého lvího sboru. No nazdar, to tu má Charlie pěkný zvěřinec.

Zapjal jsem se do popruhu, a než jsem měl čas říct švec, už jsem letěl podél skalních stěn vzhůru a třepal jsem nohama zcela nekapitánsky jako moucha na mucholapce. Mihly se pode mnou lví hlavy za mřížemi, v dalším patře jsem viděl hejno opic a pak nějaké plazy, ve třetím poschodí, přísámbůh, to musel být slon. Nebyl velký, nejspíš mládě, ale slon to byl.

A už jsem se přehoupl přes horní okraj skály a měkce přistál na zemi. Zdvihák s kladkou byl solidní, železný, hluboko zapuštěný do skály; obsluhovaly ho černé ruce. Když jich bylo dost, mohly zřejmě zvednout i slona, nejen dvoumetrového chlapa nebo krávu. A bylo jich tu dost. Na ostrově musely pracovat a snad i žít celé stovky černých dělníků.

Ptal jsem se po kapitánovi Algotsovi. Prý ho najdu uprostřed plošiny, kam normálně nikdo nesmí vkročit. Já jsem ovšem pozván, takže se mám ráčit obtěžovat za ním.

Na okraji plošiny vedle majákové věžičky vyrůstal jakýsi dům z opracovaných skalních bloků, tyčilo se tu i několik dřevěných konstrukcí, o jejichž účelu jsem neměl ponětí, ale sám střed pláně byl plochý, beze staveb. Kde vězí ten Charlie?

Když jsem se přiblížil ke středu ostrova, uslyšel jsem jakési suché krátké rány. Výstřely? Práskání bičem? A pak jsem zaslechl Charlieho hlas: „Hop, hoplá, no klid, klid, dobré to je, a ještě jednou, hoplá, levá, pravá, levá, pravá, tu nohu výš ...“

Teď jsem ho uviděl. Do skály byl vylámán kruhový otvor o průměru nejmíň deseti metrů, a tři čtyři metry hluboký, jakási ponořená manéž, a tam maličký Charlie s bičem v ruce cvičil obrovského slona.

„U všech mořských oblud, co tam vyvádíte?“

„Brýtro, kapitáne,“ řekl Charlie a nespustil oči ze zvířete. „Ještě si jednou přecvičím ten taneček a hned přijdu za vámi. Tak, Sultáne, hoplá, hop a levá, pravá, levá, pravá, výborně. A teď si pojd' pro cukr, drobečku.“

Charlie poplácal slona po chobotu, zavedl ho do jakési velké boční díry a spustil za ním mříž, potom se vynořil padacími dveřmi na druhé straně „manéže“ a spěchal ke mně.

„Bud'te zdrav, kapitáne Jansene. Stihl vás v Kapském Městě můj kabelogram?“

„Ne, nevím o žádném. Mírím k pobřeží, potřebuju doplnit vodu, a najednou jsme spatřili signály z vašeho ostrova ... jsem tuze rád, že vás zase vidím. Ale co tu vlastně ...?“

„Moment. Pěkně po pořádku. Tak kabelogram jste nedostal, objevil jste se u nás náhodou. Hm. Vody bohužel tolik nemáme, za

půl roku by to už šlo, ale dnes ještě ne. Víte co, projedeme se po ostrově a já vám všechno vyložím.“

Charlie mi ve stručnosti vylíčil, jak cvičil posádku na Knipperdrollingu, jak přežili první velkou bouři, jak potom tady v kráteru ulovil obřího žraloka a nechal se jím vozit po moři pod nosem anglické válečné fregaty, na níž se vracel do Legaly Kididimo a jeho průvod.

Když viděli loď taženou žralokem, uvěřili Ašanti, že Charlie je všemocný kouzelník, a jeho pověst dosáhla nadoblačných výšin. A když pak Kididimovi vydrezíroval lva – byl to vůbec první cvičený lev na africké půdě – dostal za něj tento ostrov.

Cvičí teď dalším náčelníkům, králi a dvořanstvu i jiná zvířata a vybírá za to mzdu. Buď ve zlatě, nebo v otrocích.

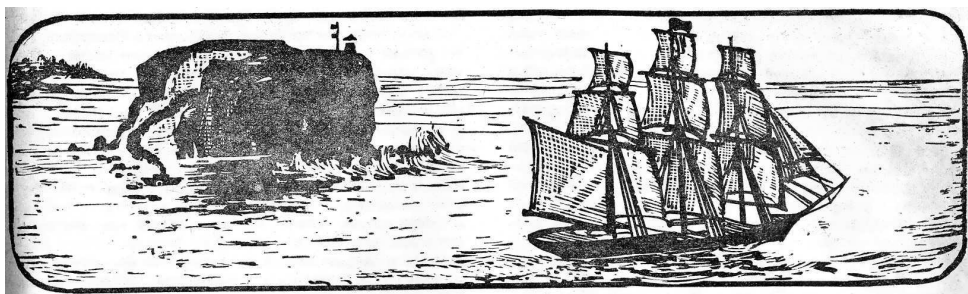
„Taky v otrocích?“

„Bodejť. Jak jinak by se z téhle skály dal udělat dům a hrad? Ašanti jsou proti otrokářství navenek, ale u nich doma utěšeně kvete. Takže jsem vysadil pěkné taxy: za stepního psa, který umí podávat packu, pět otroků. Když psisko tancuje na zadních, sedm. Dovede-li tančit na předních, dělá to deset otroků; a když dokáže salto, dvacet. Skákání přes hůlku přidávám zdarma. U vzdornějších zvířat, jako jsou panteři, jsou ceny pochopitelně vyšší. Otroky si vymínují na rok; pracují zde a jejich páni jsou povinni mi pro ně dodávat potraviny a výbavu. Už teď za mnou pracovníci chodí škemrat, aby se nemuseli vracet ke svým pánům.

Jindy místo otroků беру zlato. Taky se hodí. A ani byste neřekl, jaký je o cvičená zvířata zájem. Z celého pobřeží se objednávky jen hrnou; teď už dokonce přicházejí i z vnitrozemí. Momentálně cvičím jednoho hroznýše. Úplný blbec. Ten bude zatraceně drahý. Ještě ke všemu patří vrchnímu kouzelníkovi.“

„A proč jste si k tomu vybral tenhle ostrov, Charlie?“

„Jednak je to prvotřídní základna, všechno pěkně pohromadě v jednom domě. A za druhé, v pralesích je hrozně nezdravo. Bahenní horečky, komáři, hadi a tak. Tady na mořském větru za celou tu dobu, co tu jsme, nikdo ani nezastonal. Za třetí – co kdyby se Kididimovi zachtělo dostat zpátky všechno zlato a kdyby to ostatní napadlo taky? Na pevnině by nás podřezali jedna radost. Sem se

hned tak někdo nedostane; stačí jen uzavřít vjezd do přístavu. Není to jenom kamenný dům, ale taky pořádná pevnost, nemyslíte?“

Znovu jsem pocítil obdiv k tomu šestnáctiletému klukovi, který se naučil rozumět moři, zvířatům i lidem tak, jak to dovede málokterý dospělý.

Charlie mne vzal za ruku, že mne provede podzemím svého paláce. Je prý to zatím jen provizorium, práce teprve začaly, tak ať se nedivím nehotovým věcem.

Sestupovali jsme do tmy a už po pár metrech jsem se parádně praštil do hlavy. Potmě má moje výška své nevýhody. Malý kapitán mi radil, ať se ho držím za opasek a raději jdu za ním v předklonu, že za chvíli donese lampu. Pak mne najednou nechal stát, prý ať se nehýbám, abych snad někam nezabloudil, světlo tu bude hned. Jeho kroky utichly za nějakým rohem.

A přece jsem cítil, že v té absolutní černotě nejsem sám. Někdo tu hluboce, svištivě a chraptivě dýchal. Cink! nějaký kov, cosi se o mne zlehounce otřelo, teplé a drsné, a pak mi to stoupl na nohu. A mělo to zatracenou váhu, byl jsem jako přibit k zemi; sahal jsem pomalu pro svůj zavírák do kapsy; pět palců poctivé oceli může zapůsobit nepříjemně na kohokoli.

Pak mi to dýchlo do tváře. Horce a smrdutě. Chtěl jsem vyškubnout nohu a uskočit, nůž jsem už měl z kapsy venku, stačilo cvaknout a bodnout – a vtom se ozvaly za rohem klidné kroky.

Charlie se světlem. A na noze mi stál lev, velký jak kráva.

„Nehýbat se, proboha ne-hý-bat se!“ sykavě šeptal Charlie a vylovil z kapsy revolver. Na čele mi začal vystupovat pot. Ale nepohnul jsem se, jen jsem pomalu napínal svaly, abych mohl uskočit ke zdi a bránit se aspoň tím nožem.

„Samsone, zpátky! Do klece!“ zařval Algots a zamával revolverem, aby na sebe upoutal pozornost. Lev mrzutě zavrčel, slezl mi z boty a plížil se k Charliemu, švihaje ocasem na obě strany. Kluk ustupoval ke stěně, kde jsem viděl pootevřené mřížové dveře.

„Domů, Samsone, do klece!“ Lev znovu zavrčel, seknul po Charliem prackou, ale netrefil. Algots byl jak gumový; lev se po něm ohnal zuby a Charlie mu vystřelil přímo do otevřené tlamy. Měl zřejmě v revolveru slepé patrony. To má být ochrana proti šelmám? Já bych raději volil ostře nabitý kanón.

Ale lva to na každý pád popálilo nebo aspoň otráвило, protože mrzutě vklusal do klece. Přirazili jsme mříže.

„Potřebuje to pořádný nový zámek, krucinál. Ta bestie se už potřetí dostala ven, předevčírem tu potrhala jednoho otroka. Vřeštěl a škubal se, čímž Samsona polekal, víte?“

„Jo, vím,“ řekl jsem a utřel si pot z čela. „Máte tu docela útulno.“

„Žel“ řekl Charlie nevinně, „a co teprve až to tu bude úplně hotové!“

Byla to naivita, nebo chladnokrevnost? Nejspíš obojí.

Vešli jsme do další chodby, kam malými okénky padalo boční světlo. Dole pod námi se třpytilo moře. Ozdobně přitesanými veřejemi jsme se dostali do místnosti s většími okny a s kamenným nábytkem. Bylo to k nevíře. Z měkkého vápence tu dovedné ruce vyřezaly skříně, jídelní stůl se židlemi, na nichž ležely kožešiny, psací stůl s otvory pro přihrádky. Ta šuplata a dveře od skříní snad budou později ze dřeva, a ne z kamene, proboha.

„Má pracovní,“ pochlubil se Charlie. Rozmotal na stole svitek papírů s plány skalní stavby, půdorys i boční řezy, spleť chodeb, místností a galérií propojená systémem schodišť, všechno dokonale a přehledně narýsováno barevnými tušemi.

„Ale to jste snad sám nekreslil, Charlie?“

„Ne, zaměstnávám inženýra Schmieda a stavitele Mc-Carrena, oba mají z Indie velké zkušenosti se skalními stavbami a pracují s nějakým svým vynálezem, s vodním strojem, který krájí vápenec jako máslo. Do půl roku bychom měli být hotovi, šest set lidí už kus práce udělá. Zatím je tu v provozu jen pekárna a řeznictví, mám tu taky přes tři stovky zvířat ...“

„A to všechno chcete zkrotit?“

„Ne. To bych ani já nezvládl tak hned.“

„Co tedy s tak ohromnou menažérií? Aha, asi prodával do zoologických zahrad po celém světě, a taky cirkusákům, vybudovat něco jako velkoobchod s tropickou a vzácnou zvěří?“

Charlie se klukovsky ušklíbl, že o svých plánech, jak známo, nemluví nikdy předem, ale něco takového by to být mohlo. Pak se dlouho díval oknem na moře, jež pod námi dunělo v útesech, ale do dálky se prostíralo jako klidná stříbrná pláň, a zeptal se:

„A co vy? Jak vám se daří? Slyšel jsem, že jste v Kapském Městě přišel k penězům, vaše snoubenka tam měla v bance nějakou zásilku z Anglie, takže starosti asi nemáte, úplná pohoda, co? A pořád ji vozíte na lodi s sebou, tu britskou dámu?“

Prisvědčil jsem. V první chvíli se mi nechtělo takovému klukovi svěřovat své problémy – pak jsem si řekl, že to je dost zvláštní kluk, s náramně dospělým mozkiem, mávl jsem rukou a vyložil stručně naši situaci. Jak nám ukradli vrak, jak chtěli Blodwen v Kapském Městě zatknout, jak nás okradl a ožebračil náš povedený lodní doktor. Že nám teď zbyla jen ta loď, bez dluhů, ale taky skoro bez peněz, s potravinami na pár dnů, bez vody.

„To je bláznivá historka, zní skoro neuvěřitelně.“

„Málem jak vaše »obsazení« majákového ostrova. Myslíte, že si z toho něco vymýšlím, Charlie?“

„Hm, bez uhlí, bez vody, bez peněz ... proto jste asi za mnou přijeli. Abyste ze mne něco vypumpovali, co?“

Vyskočil jsem, bílý vzteky. Štěstí, že je Charlie o dvě hlavy menší než já, a ještě k tomu napůl děcko: jinak by chytil takovou, že by plachtil bez křídel.

„Kapitáne Algotsi, neradil bych vám pokračovat tímto tónem! Neměl jsem tušení, že jste zavrtán do tohoto ostrova. Jestli se nepletu, vy sám jste mne dal zavolat signály od vašeho majáku! Pokračuju v plavbě, aby vám to bylo jasné, na pobřeží vpluju do ústí první trochu čisté řeky, naberu vody, budeme lovit a zásobíme se masem. Umím se živit vlastníma rukama, mládenče, nepotřebuju ždímat známé! Sbohem.“

„Posaďte se, kapitáne, jejejej, nevztekejte se, prosím! Já vám věřím, jako nikomu druhému vám věřím, málem jako sobě, zatraceně! Proč si myslíte, kapitáne Jansene, že jsem vás hledal v Kapském Městě, že jsem o vás sháněl každou zprávičku? Potřebuju vás. Mám pro vás návrh. Nevěděl jsem nic o vašich nesnázích a chtěl jsem vám to nabídnout, teď to platí tím spíš. Poslouchejte, vím o jednom pokladu, který se musí vyrvat moři. Proto se zajímám o vás a o vaši loď, chápete?“

Trochu jsem už vychládal, ale ještě mě pořád svrběla pěst.

Sedl jsem si znovu a vypustil jsem páru vzteklým zachechtáním. Ach, řečičky o pokladech! Jděte mi s takovými klukovinami na lano! V každé námořnické krčmě se tlachá o potopených pirátských lodích se zlatem, o korálových útesech, jež jsou na metr vysoko porostlé perlorodkami; čím tvrdší a říznější je grog, tím víc metráků zlata se v těch báchorkách blýská, ale stačí zrána vystřízlivět, a je po pokladech.

„Milý Charlie, račte snad mít k dispozici truhlu diamantů? Nebo zlato španělského krále v potopené lodi? Tak se nejrychleji zbohatne ... ve snu.“

Algots však nevypadal na žertování.

„Nevím přesně, co to má být, prý nějaký přírodní poklad, který se na tom místě shromažďoval po celé věky. A má mít cenu spousty milionů, vskutku pohádkovou cenu.“

„To musel být náramný dobrák, kdo vám tohle jen tak prozradil.“

„Má věc, příteli. Přišel jsem k té vědomosti náhodou. Co myslíte, dá se v oceánech objevit ještě nějaký nový, neznámý světadíl?“

„Pochybuju. Snad v polárních ledech na severu, nebo na jižním pólu, ale jinak jsou moře už dávno proježděna křížem krážem. Sem tam nějaký ostrůvek v Tichomoří, to snad, ale světadíl sotva.“

Charlie se na mne podíval a prohlásil, že když jsme ho v Biskaji vylovili z vody, nemluvil o svých afrických plánech, o tom, že chce mít do půl roku ostrov a nějaký ten metrák zlata, protože bychom ho pochopitelně považovali za blázna nebo za mluvku.

„Jenomže, vážený a milý, já nejsem ani blázen, ani mluvka a říkám vám, že existuje velký a dosud neobjevený ostrov. A je na něm poklad.“

„Kde?“

„To je hloupá otázka. Napřed je potřeba něco jiného? Spartíme se, kapitáne Jansene?“

„Cože se máme? Spartit?“

„No jestli spolu půjdeme do party?“

„Dobrá, kapitáne Algotsi, půjdeme. Tady je má ruka.“

„Výborně. Ten ostrov je v západním Atlantiku.“

Znovu jsem zakroutil hlavou. Atlantikem křižuje spousta pravidelných lodních linek, osobních i nákladních, krouží tam válečné lodi od Grónska až po Patagonii, leda že by – ano, to je vskutku jediná možnost ...

„V sargasovém moři, Charlie?“

„Došlo. Tam.“

Hm, tohle už zní pravděpodobněji. Mořské řasy a chaluhy, kterým se říká fucus nebo portugalsky sargaco, rostou v Atlantickém oceánu v obrovském množství. Jejich kožovité, olivově zelené a nahnědlé listy plovou po hladině, prorůstají se navzájem, splétají se do neproniknutelné, skoro neprůstřelné hmoty. Spousty těch chaluh vyvrhnou pravidelné bouře na pláži Portugalska a Skotska. Asi je tam žene vodní proudění a směr vichrů.

V obou těch zemích fucus sbírají, je to vítaný dar moře; jednak se odváží do vnitrozemí a používá jako hnojivo, jednak se hned na pobřeží spaluje. Popel z chaluh se portugalsky jmenuje varec, skotsky kelp, a z něho se těží většina čistého jódu, který přichází na světový trh.

V hloubi oceánu se z propleteného zeleného neřádu vytvářejí celé ostrovy, říká se jim fucusové lavice. Největší z takových zelených a plovoucích lavic trčí mezi Amerikou a Afrikou. A to je právě sargasové moře. Prostírá se přibližně mezi šestnáctým až třicátým osmým stupněm severní šířky, tedy přes tři sta námořních mil, šířka oblasti je přes dvě stě mil.

Hranice sargasového moře jsou poměrně ostré a stálé – vytváří je Floridský a Kanárský proud. Jakmile chaluhy dorostou až sem, proud je urve a odnáší směrem k Evropě.

Přes pět tisíc čtverečních mil, území pětkrát větší než Německo, vypadá jak nekonečná zelená louka. Přitom je to oblast velmi

nestálého vzdušného proudění, často tam i po celé týdny panuje bezvětrí. Proto je sargasové moře hrobem plachetnic, i dnešní parníky se mu raději uctivě vyhýbají.

Já jsem se tam nepřimotal ještě nikdy, ale slyšel jsem vyprávění několika kapitánů, které do těchto prokletých končin zahrnala bouře. Splet' rostlinstva, odhrnovaná příd'í, prý před lodí pomalu roste do výšky, brzdí plavbu a zvedá příd' nad hladinu. Když se loď zastaví, začnou se chalupy ovíjet i kolem lodních boků, za nějaký čas je obrostou jako tlustý zelený krunýř.

Shora do toho bez ustání pere slunce, v bezvětrí a vedru se část rostlin rozkládá, hnije a nevýslovně páchne. Ten hnílobný smrad je prý otravný, lidem se všechno před očima vlní, rozplývá, nepohnutá zelená louka, i slunce zelené, zelená smrt ... pověsti se shodovaly ještě v jednom: najednou, zničehonic, se zvedl bouřlivý vítr, rozvál výpary, rozhýbal zelenou hladinu, loď se prce jen mohla pohnout...

A když jindy vítr nepřišel celý týden? Čtrnáct dní? Potom už nikdo své dobrodružství ze sargasového moře nevyprávěl. Mrtví jsou náramně mlčenliví.

Kolik vraků skončilo v tom zeleném pekle, nikdo neví. Nikdo nespočte, kolik je tam pohřbených lodí a námořníků. Ano, v sargasovém moři, jemuž se každý vyhýbá na sto honů, sotva spatří první potrhane chomáče plovoucích chaluh, tam by mohl být nějaký ostrov, k němuž se dosud nikdy nikdo nedostal.

„Charlie, vypadá to jako zatraceně nebezpečná, ale slibná záležitost. Ostatně, k čemu cennému se člověk dostane bez rizika?“

„Když poklad objevíte, rozdělíme se o výtěžek, půl na půl. Víte, vyslechl jsem jednou náhodně rozmluvu dvou mužů ...“

Z Charlieho lezla celá historie neochotně, mračil se a hlavu měl skloněnou, jako by nerad vzpomínal, jako by to tajemství bylo nějak nečisté a měl k němu odpor.

„Jeden z mužů se prý dostal až k tomu ostrovu, ale byl bez zásob, a když chytil silný západní vítr, který potrhaval ty zelené kry, ujížděl odtud. Nejdřív jde o krk, pak' teprve o zlato. Od toho druhého chlapa chtěl peníze, aby mohl pořádně vybavit loď pro novou výpravu na ostrov. Ten rozhovor jsem slyšel... náhodou.“

„A geografickou polohu místa máte? Protože tím zeleným neřádem se loď může nazdařbůh brodit třeba celý rok a nenajít nic!“

„Vím. Znáám souřadnice, ale kromě vás se to nesmí dovědět živá duše. Ani paní Blodwen, nikdo ... chci vaše čestné slovo.“

„Máte je. Ruku na to.“

„27 stupňů, 34 minut, 45 vteřin severní šířky, 48 stupňů, 2 minuty, 17 vteřin západně od Greenwiche.“

Vysypal ze sebe cifry a hned, jako by se mu ulehčilo, zvedl hlavu a přestal se mračit. Rychle jsem zalistoval v kapesním atlasu: místo, které označil, bylo téměř ve středu velké fucusové lavice. V srdci sargasového moře.

„A tam právě Fred ... fregata dorazila k pevnině. Pak už dál zaměřovat nemohli, obloha se zatáhla, a silný víchř jim pomohl vyváznout.“

Způsob, jak se Charlie překl, jméno Fred rychle překroucené na „fregatu“, to všechno ukazovalo na důvody jeho stísněnosti. Asi šlo o někoho blízkého, možná tu rozmluvu vyslechl doma, snad se domlouval bratranec se strýcem, kdoví?

Raději nesahat do bolavých míst.

„Z čeho ti lidé soudili, že před sebou mají opravdu pevninu, a ne třeba jen navrstvené a srostlé chaluhy?“

„Bezpečně rozeznali skalnatý břeh. Ten člověk se k němu vypravil a sám objevil ten poklad. Nikomu o něm neřekl, až pak tomu druhému, od kterého za to chtěl peníze. Ten druhý mu je dal a potom nějak podivně rychle zahynul. První pak vyjel znovu s řádně vybavenou lodí a ztroskotal za bouře ještě v Severním moři. Jsou mrtvi oba dva. A jejich tajemství znám jenom já. Teď tedy my dva.“

Rychlá smrt druhého muže, nejspíš vražda, a pak záhuba prvního, který spěchal bouře nebouře, to vskutku vypadá na cestu ke zlatu, dlážděnou lidskými kostmi. Není divu, že to Charliemu leželo na duši jako mrak.

„Dobrá, pojedu. Ale z čeho vystrojím Jižní kříž? Do sargasového moře je zapotřebí důkladných zásob. A co nejvíc uhlí, na vítr se tam spoléhat nedá. A já, příteli, nemám teď málem ani na vodu.“

„Dám vám zálohu, kapitáne, jakou budete potřebovat. Anebo, to bude ještě lepší, najmu od vás Jižní kříž na celý rok. Pokud vím, platí

se v takovém případě půl dolaru za tunu a den; vaše loď má necelých tisíc tun, to je, dejme tomu, sto osmdesát tisíc dolarů za rok. Stačí vám to? Spokojen?“

Byla to velmi slušná nabídka, kývl jsem na ni.

„Dostanete plných sto osmdesát tisíc. Když věc zvládnete dřív než za rok, ušetříte a peníze budou vaše. O výtěžek akce, o poklad, se rozdělíme rovným dílem. A kdybyste nic nenašel, nesu celé riziko já a od vás nebudu chtít zpátky ani cent. Už věříte, že se jedná o seriózní podnik? Přece byste si o mně nemyslel, že vyhodím takovou sumu z okna pronic zanic!“

„Platí, domluveni, Charlie. Chcete o tom sepsat nějakou smlouvu? Třeba hned?“

„Jsme chlapi, můžeme si věřit. Slovo stačí.“

Všiml jsem si, že párkrát říkal, „když věc zvládnete, pojedete“, jako by se sám na tu výpravu s námi nechystal. Zajímalo mne proč.

Pokrčil rameny, že na velké lodi jsem já pořád ještě lepší kapitán než on, nebyl by tam nic platný a ještě by ztrácel čas. Mně věří jako sobě a on sám že bude platnější zde.

„Já vás taky nepodezřívám, že byste uhýbal ze strachu, Charlie. Ale na to, aby člověk dosáhl úspěchu, bývá užitečné pořádně se připravit. Tím spíš to platí o lodi. Prorazit zelenou džunglí tam a zpátky nebude jednoduché. Měli bychom vymyslet něco na rozhrnování těch chaluh, anebo ještě líp, nějak je krájet, rozumíte?“

A už jsme byli ve vymýšlení technických podrobností sargasové šavle. Nakonec jsme dospěli k názoru, že před kýl lodi dáme upevnit ostrý břit, přesněji řečeno celou soustavu spojených nožů z dobré oceli, natřených několika vrstvami protikorozního laku. Když je v chaluhách spousta jódu, nechráněný kov by se asi náramně rychle rozežíral. A nože musí být snadno vyměnitelné, i přímo tam mezi chaluhami. Musíme jich mít aspoň dvě sady v zásobě. A také šrouby a držáky, i rezervní součástky k motoru, kdyby náhodou něco z přílišného namáhání ruplo, i lopatky lodního šroubu.

Pak jsme uvažovali o přístavu, kde by se taková věc dala vyrobit kvalitně a rychle a taky tak, aby vzbudila co nejméně pozornosti. Kapské Město by snad stačilo, ale tam je teď Jižní kříž známý jak falešný pětník. Nejmundřejší zřejmě bude nakoupit vodu, část zásob

a uhlí v Monrovii, pak přeplout do New Yorku, ten stejně není z Monrovie o moc dál než Kapské Město. V Americe se loď může dokonale vybavit a pustit se potom do sargasového moře rovnou od západu.

„Ale já bych chtěl, abyste z Ameriky připluli ještě jednou sem,“ prohlásil Charlie.

„Proč? Z New Yorku je do těch sargasů blíž.“

„Protože... hm, protože bych si tu protichaluhovou výstroj chtěl ještě osobně prohlédnout, abych si byl jist, že nejedete do zbytečného rizika.“

Za jeho „protože“ byla trochu dlouhá pauza, natolik jsem Algotse už znal, abych věděl, že má za lubem ještě něco jiného, ale vyptávat jsem se už nechtěl. Na základním jsme byli dohodnuti. Zvedl jsem se a Charlie řekl:

„Drahý Jansene, teď před odjezdem musíte být ovšem vy a vaše posádka na pár dní mými hosty. Ještě máme dost věcí na domýšlení a vůbec. Smlouva samozřejmě vstupuje v platnost od okamžiku, kdy jsme si plácli. Za dnešek už dostanete pět set dolarů. Ale nikomu ani muk. Zvlášť ne lady Blodwen. Všechny ženské na celém světě mají víc řečí, než je potřeba. Můžete jí prozradit, že loď je pronajata a pojede vyzvednout nějaký poklad, o kterém ještě nevíte, kde je. A dost.“

Zachechtal jsem se jeho chlapeckému „znalectví“ ženských povah, já jsem už nějaké zkušenosti měl a netroufl bych si tak rychle soudit, čeho je která ženská schopna, ale budiž.

Vyšli jsme z kamenné pracovny. Blodwen jsem objevil venku na galérii, prohlížela si zaujatě skupinu lvů za mříží.

Řekl jsem jí, jak jsme se právě s Charliem „spartili“, že jsem za výhodných podmínek pronajal loď na celý rok dopředu a budeme teď hledat nějaký tajemný poklad. Blodwen byla náramně spokojená.

Teď prý budeme konečně takoví mořští cikáni, jako je ten malý kapitán, a jestli ke všemu najdeme poklad – oči jí jen svítily.

ALGOTSOVY DALŠÍ PLÁNY

Tři dny jsme byli hosty v kamenném hradě, prolezli jsme jej skrz naskrz a obdivovali jeho důmyslnost. Čtvrtého dne se zvedl příznivý vítr a já jsem chtěl zvednout kotvy.

Charlie mne ještě pozval do své pracovny, vysázel na kamenný stůl sto tisíc dolarů ve zlatě i v bankovkách, první část dohodnutého nájemného za mou loď.

Posadili jsme se, probrali ještě jednou seznam výstroje, potřebné pro dobrodružnou plavbu do sargasového moře, a potom Charlie vytáhl další svazek bankovek a řekl:

„Milý Jansene, byl bych rád, kdybyste mi z New Yorku dovezl ještě něco.“

Připravil jsem si tedy papír a tužku, tenhle mládenec je teď koneckonců mým zaměstnavatelem, ať poroučí.

„Když už budete v Americe, najměte mi tam pár Indiánů.“

Už jsem chtěl říct „A proč?“, ale spolkl jsem to a chladnokrevně jsem si na papír poznamenal: Pár Indiánů.

„Myslím pravé Indiány, nefalšované, v kožených kalhotách a s tomahavkem, a laso aby měli. Dají se takoví obstarat v New Yorku?“

„To sotva, ale stačí vyjet pár zastávek vlakem za město, tam už se potloukají po nádražích vznešení bojovníci a žebrají o tabák nebo o nějaký cent na whisky.“

„Zkrátka musí to být praví Indiáni a musí umět tu svou řeč. Házet tomahavkem a nožem ať se třeba učí po cestě. A k nim nějakou mladou hezkou sqaw, neškodilo by taky dítě, všechno rudokožci, rozumíte; a jednu starou bábu.“

Chechtal jsem se. „Prostě kompletní rozvětvenou indiánskou rodinu. Provedu.“

„A k tomu ten pomalovaný stan, vigvam se to myslím ...“

„Ne, vigvam je chajda z větví a kůže, stan je týpí.“

„No dobrá, tak týpí, na jménu nezáleží. A aby to panstvo mělo korále na krk, pérové čelenky, dýmky míru a všechny ty cinglata, o kterých se píše v knížkách.“

Myslel jsem, že se při té představě smíchy umlátím. Z toho nemůže vylézt nic jiného než velká jarmareční bouda, ve které se

bude předvádět pravý Divoký západ. Charlie trochu pokrčil nos, jak to, že jsem tak brzo uhodl jeho záměr, a pokračoval:

„Potom samozřejmě po páru od nejzajímavějších zvířat z Ameriky. Chřestýše, bizony, pravé indiánské mustangy, kojoty, třeba i nějakého grizzlyho.“

„Tak to tedy nebude jenom jarmareční bouda, ale celý cirkus?“

„Milý kapitáne, cirkus na lodi! Od přístavu k přístavu, Evropa, Středomoří, Perský záliv, Indie, Čína, Japonsko – z toho přece musí být zlatý důl, ne? Co k tomu ještě patří? Bubny a trubky, vlastně celá kapela.“

„Už si píšu: Banda muzikantů.“

„Víte, nejlepší by bylo, kdyby každý uměl víc věcí. Kdyby ti Indiáni taky na něco hráli, na klavír nebo na dudy a podobně. Pak v Americe seženete rarity. Zvláštnosti, před kterými je každý paf. Rozumíte? Obry, trpajzlíky, dvouhlavou ženu. Třímetrový obr je například dobrý, ale radši bych měl dvaapůlmetrového obra se třema očima!“

„Já bych navrhoval dvoučtvrtmetrového s dvěma hlavama, jedna hlava by hrála na trubku a druhá na klarinet. No nic, budu se snažit. Ale lidi se nedají koupit, jako se dá koupit tomahavk, jakou mzdu jim mohu nabídnout?“

„Přijatelnou, samozřejmě. Hlavně pro mne přijatelnou. Ale takovou, aby šli. Půl dolaru, dolar i dva dolary denně, podle kvality. A aby každý uměl víc věcí, vybírat se musí prakticky, abychom na tom neprodělali. A ještě jednu věc potřebujeme. Tiskárnu.“

„Chápu, aby se daly tisknout programy.“

„I plakáty, barevně a s obrázky.“

„Dobrá. Píšu: Sázecí stroj, tiskařský lis, písmo, barvy, papír. A k tomu chlap, který to všechno zvládne.“

„Báječně si rozumíme, kapitáne. Ten tiskař by ovšem měl být navíc hadím mužem.“

„To z něho uděláte až vy tady, Charlie, o to se nebojím.“

JAK JSEM SHÁNĚL TRPASLÍKY A OBRY

Po třech nedělích plavby v příznivém větru jsme se blížili k New Yorku. Svolal jsem posádku a vysvětlil, koho a co všechno chce kapitán Algots z Ameriky získat, načež vypuklo šťouchání do žeber a veliký řehot, mládenci byli pro každou bláznivinu a prohlásili, že po všech putykách, cirkusech a boudách vyhledají nejznamenitější nestvůry, jaké svět kdy nosil. To že je zábava pro ně jak vymyšlená.

Nejdřív jsem dal mužstvu na pár dní volno a sám jsem se staral o výrobu příďových nožů. V dílně se podle amerického zvyku nezajímal o to, nač potřebuji před loď břitvu, ale o poctivou práci a poctivé zaplacení. Celá příď byla opatřena jakýmsi vysunutými kolejničkami, do nichž se shora daly spustit a upevnit nože dlouhé několik metrů, vpředu vybroušené do ostrého břitu. Výměna celé krájecí soupravy netrvala ani půl hodiny, a měl jsem dvě soupravy do rezervy.

Potom uhlí, zásoby trvanlivých potravin, a už jsem mohl začít shánět Indiány, bizony a trpajzlíky.

Blodwen sice začínala trochu kulatět, ale takovou legraci si nechtěla nechat ujít a vypravila se do města se mnou. Žádnou indiánskou tlupu, která by vystupovala někde v cirkuse, jsme nezastihli, ale kdosi nám poradil, ať se vydáme do Castle Avenue, tam se prý dá najít všechno.

Castle Avenue je jako hamburská Reeparbahn a vídeňský Prátr dohromady, spousta lidových restaurací, tančíren, střelnice a kolotoče, boudy, artisté, hvězdopравci, zloději, námořníci ze všech koutů světa, neutichající rumrajch. Blodwen si napřed chtěla užít atrakcí, na zámku mezi lordy takovou zábavu nikdy nezažila. Tak se stalo, že za jednou párkařskou boudou jsme málem klopýtli o chlapa, který seděl na zemi a pískal si.

Měl hrubé černé vlasy, tvář měděné červenou a bezvousou, jistě dítko Manitouovo, i když byl oblečen jako newyorský pobuda. Ale jak ten chlap pískal! Dvojhlasně! Horní ret zvláště promáčknutý jako do podoby luku a z každé půlky úst mu vycházela jiná melodie. Jak stvořený pro Charlieho – Indián, a ještě muzikant!

Pozval jsem ho do nejbližší hospody, a hned jsem na něj spustil, jestli by se mnou nechtěl na loď. Prý proč. Má práci? Nemá. Má prachy? Nemá. Tak proč by nešel? Protože se mu nechce.

Šilhal svým bojovnickým okem po sousedech, kteří upíjeli džin, i objednal jsem mu ten ušlechtilý nápoj v přiměřeném množství a hned se mu svět, já i loď zdáli přívětivější. Za deset minut zdárně klimbal, vzal jsem si ho tedy pod paži a doprovodil ho do drožky.

To byl první zisk, ještě odpoledne. Kvečeru přitáhla parta značně rozveselených a bujarých topičů a chlubila se svou kořistí vlekli za sebou cosi, co se podobalo pivnímu sudu, zamotanému do pláště. Odmotali plášť a zařvali sborem: „Laura! Nejtlustší a nejkrásnější dáma světa, Laura!“

U všech mořských bouří, to bylo neuvěřitelné! Sud byl v růžových blýskavých šatičkách nad kolínka a každé to kolínko se samo podobalo sudu. Mohla by bez námahy prokopnout trezor Anglické banky, a nad desaterem jejích podbradek zářil růžový obličejík a zlaté kudrdlinky. Než jsem se vzpamatoval, už byli na lodi policajti, vedení nějakým sušinkou, který pištěl: „To je má žena! Má Lauřička! Unesli mi ji!“, jako by se tohle těleso dalo unést něčím jiným než parním jeřábem. Laura však majestátní rukou smetla policisty a zvolala: „Já chci jet na téhle lodi a s tímhle blondáčkem!“, načež ukázala na mne a vrhla se ke mně na pohovku. Pohovka se okamžitě snížila až k podlaze, nohy pryč, třísky lítaly po okolí. Poněkud nepřítomně jsem zaplatil policistům pokutu za výtržnost a šel jsem raději shánět bizony. To je menší nebezpečí.

Druhý kormidelník se však v tu chvíli přimotal ve společnosti černě oděného pána, který měl hlavu zrzavou jak liška, potácel se taky, ale nadmíru důstojně. „Kdo je tohle a co umí?“

„Pane kap ... kap ... kapitáne, představuji vám Paddyho, mistra sazečského a zároveň tiskařského, světového přeborníka ve štekání!“

Rezignovaně jsem souhlasil, ať tiskař zašteká. Zrzavý Paddy stál s kamennou tváří a najednou se v kajutě jakoby ze všech koutů ozval štekot psů a mňoukání a kokrhání, ten chlap byl prvotřídní břichomluvec a kormidelník ho sbalil v nějaké krčmě, kde Paddy předváděl své umění za půl láhve whisky.

Tak nám na loď přibývalo nejpodivnější osazenstvo po sluncem. A zmatky. Někteří, když už vystřízlivěli, dostali plačtivou náladu a chtěli pryč, i nezbylo než jim barvitě vyprávět o krásách života cirkusáckého a přitom je zas drobet napájet. Však Charlie už si s nimi na ostrově poradí.

Loď tu a tam doznala nějakou úhonu. Mládenci například dovedli obra, Číňana, dlouhého dva metry třicet, a já jsem se ho v kapitánské kajutě neprozřetelně zeptal, jestli umí taky ještě něco jiného než jenom být velký. Lung bez řečí sebral s mého stolu těžítka, kalamář, láhev s pivem, dýku a hodinky a začal s tím beskurychle žonglovat. Šlo mu to výtečně, lehl si i na zem, všechny předměty byly neustále ve vzduchu, on je odrážel i bosými šlapkami, jenomže přitom z kalamáře na všechny strany cákal inkoust a to i na můj drahocenný – byť mírně prošlapaný – kapitánský koberec.

Jindy jsem na palubě uviděl neznámého mužského, naditého v kožených kalhotách a opásaného dvěma revolvery.

„Kdo račte být vy?“

„Billy the Gun, Billy Bouchačka. Střelba, laso, krocení divokých hřebců.“

„Mám sakra nalodit ještě hřebce, že byste je krotil na palubě?“ opáčil jsem nevrle a zapaloval si doutník.

Třeskl výstřel a doutník se mi rozprskl v prstech. Další dvě rány mi vyvrtaly z boku díry do podpatků. Povzdechl jsem si a vytáhl nový doutník. „Jste přijat, příteli.“

Odškrťával jsem jednu položku z Charlieho seznamu za druhou. Dal jsem si zavolat zrzavého Paddyho, ať sežene laskavě všechno potřebné tiskárenské vybavení. Právil, že se to dá zařídit za dvě stě dolarů, dostal je a zmizel.

Přišel za dva dny, uválený a s kruhy pod očima, ale bez tiskárny. Potkal kdesi své sazečské přátele a propili tiskárnu, jen to hvízdlo. V té záplavě pokut, které jsem platil na všechny strany, mi dvě stě dolarů nepřipadalo ani tak moc, odeslal jsem tedy Paddyho do víru velkoměsta znovu, tentokrát pod dohledem plachetního mistra. Přišli opět za dva dny, opět bez tiskárny, zřízení, jak zákon káže, a vzlykali, že je to osud, že se proti tomu nedá nic dělat.

Potřetí jsem s tím břichomluveckým hříšníkem vypravil šest nejspolehlivějších mužů z posádky a prohlásil, že je nebe ani peklo nezachrání před mým hněvem, jestli ještě dnes nebude tiskárenské vybavení na lodi. Vrátili se pochopitelně namazaní, ale přivezli písmo, barvy, tiskařský stroj i obrovskou haldu papírů, na to všechno těch dvě stě dolarů nemohlo stačit, kde to ukradli, bůh sud'. Už mi to bylo jedno. Získával jsem jakýsi filosofický klid a nadhled.

Za necelých čtrnáct dnů jsme měli na palubě všechno potřebné a zdvihli jsme kotvy.

Plavba byla celkem klidná, až na takové drobnosti, jako že se jeden z bizonů rozzuřil, rozlámal svou klec a na půldruhé hodiny opanoval palubu. Snad i kormidloval, nevím. Nechtěl jsem zvíře zastřelit, takže jsme mnohými kbelíky vody přivedli do střízlivého stavu Billyho Bouchačku, který pak bizona chytil lasem. Na trojstěžníku, mezi ráhnovím, lany a plachtami, to byl docela slušný výkon.

Horší bylo, když se náš loďmistr na svých křivých nožkách pletl do krmení šelem a přiblížil se neopatrně ke kleci pumy. Ta po něm sekla tlapou, přitáhla ho a zahryzla se mu do ramene.

Měl chudák rozdrásaný hrudník a v rameni ošklivou otevřenou ránu, ze které se valila krev. Tehdy jsem musel poprvé užít svého kapitánského felčarského výcviku. Ostrý nůž, alkohol, rozžhavená železná tyč. Trochu se mi chvěly ruce, když jsem začal ořezávat cáry potrhané kůže, když mi prsty zčervenaly krví mého přítele.

„Massa,“ řekl tiše za mými zády černý Goliáš, „massa, já bych ho dovedl ošetřit a ovázat!“

S ulehčením jsem dal Goliášovi nůž a hleděl, jak se obratně míhají jeho prsty, jak čistí, zavírá a ovazuje rány bezvědomého loďmistra.

„Kdes přišel k těmhle znalostem, Goliáši?“

„Sloužil jsem kdysi, massa, dva roky u doktora v Louisianě, a když bylo moc práce, musel jsem mu pomáhat. Tehdy se tam hodně střílelo a práce bylo pořád dost, pomáhal jsem v jednom kuse. Nejvíce se člověk naučí v praxi, massa.“

Goliáš byl vůbec neuvěřitelná postava. Anglicky mluvil jak odchovanec z Cambridge, v mládí prý sloužil jako stevard, uměl

kormidlovat, uměl slušně francouzsky i španělsky, což jsme poznali až při jeho rozhovorech s artisty, dělal asistenta lékaři v Louisianě, nakonec byl komorníkem nějaké anglické šlechty, ale o tom nechce moc mluvit.

Napadlo mě cosi: „Goliáši, toho chudáka potrohaného musí na lodi někdo ihned nahradit. Zvládl bys jeho funkci?“

„Massa, vždyť já jsem jen ...“

„Neptám se tě, co jsi jen, viděl jsem tě u kormidla i u sextantu, tak se tě ptám, jestli bys mohl loďmistra zastoupit, jestli tu práci znáš, máš v ní nějaké zkušenosti? Ano, nebo ne?“

„Ano, massa, znám tu práci.“

„Tak tě od tohoto okamžiku ustanovuji zastupujícím loďmistrem, plat čtyřicet dolarů měsíčně. Žádné vymlouvání, jde o to, aby to na lodi klapalo.“

A Goliáš se osvědčil vynikajícím způsobem. Posádka ho už znala, věděla, že něco dovede, věřila mu; u nás nezáleželo na tom, jestli je černý, žlutý nebo kostičkovaný, ale jestli je to chlap na svém místě.

Asi po týdnů plavby jsme dorazili k prvním plovoucím ostrůvkům zeleně, na severní okraj sargasového moře. Chalupy se pohupovaly na vlnách, shlukovaly a zase rozestupovaly, na jih od nás zeleně zářily v slunci jako louka, které nemá konce. Stočil jsem loď trochu k jihu. Na přídi stál jeden námořník s dlouhým bidlem a odstrkoval chalupy, jakmile se příliš nahloučily pod naším kýlem. Boční vítr nebyl silný, loď jela stále pomaleji.

Svolal jsem celou posádku na palubu, k hlavnímu stožáru. Požádal jsem i Blodwen, aby přišla. Teď je správná chvíle k odkrytí aspoň části karet.

„Jsme ve výběžku velké fucusové lavice, na okraji sargasového moře. Co je tam dál na jih, to snad všichni znáte nebo jste o tom aspoň slyšeli. Kapitán Algots mě pověřil, abych na příští plavbě zamířil rovnou doprostřed toho zeleného neřádu. Proto jsme si pořídili soustavu nožů, která má před námi chalupy krájet; za chvíli ji vyzkoušíme. Máte nějaké otázky?“

Chlapi jen uplivovali, škrábali se za uchem, samé nerozhodné krčení ramen. Do toho se ozvala Blodwen: „Dohodli jste se s

Charliem, že máme jet tam, kam nikdo nikdy neprojel, a to nám říkáš až teď? A proč tam vůbec máme plout?“

„Ano, říkám vám to až teď. To taky patřilo k dohodě. Algots má zprávu, že tam, uprostřed sargasů, je nějaké tajemství. Hádanka. Možná že tam najdeme obrovský poklad. Možná tam nebude vůbec nic. A možná tam najdeme smrt.

Měli byste jít raději do knihovny a přečíst si tam všechno o velké fucusové lavici, poradit se vespolek. Bude to dost nebezpečný pokus. Vraťte se za půl hodiny sem a pak mi řekněte, kdo se mnou do toho podniku půjde. Rozchod!“

Posádka se nerozcházela, polohlasem se domlouvala, až si nakonec jeden z námořníků odplivl a řekl:

„Na co čučet do knížek? O tom svinstvu všichni něco víme, ne? Nejsme malí, k sakru. A když de do věci náš kapitán, deme taky, i kdyby tam třeba sám d'ábel vystrkoval řiť.“

Ozvalo se souhlasné zamručení, ostatní ho poplácali po zádech za tu dlouhou a diplomatickou řeč. S tím se rozešli.

Vytáhli jsme ze skladiště své dlouhé zahnuté nože, opatrně je zasunuli do drážek pod lodní příd' a upevnili. Byl jsem náramně zvědav a ostatní taky.

Chaluhy plavaly volně, nebyly srostlé se dnem. Vzpomněl jsem si na zkoušku ostroty samurajských mečů – do velké nádoby s vodou se ponoří okurka, meč se položí pod ni a okurka se vlastní váhou musí hladce rozkrojit, žádné sekání, žádné silácké mávání mečem. Stočil jsem kormidlo severněji, naplnil plachty větrem – a zelené hromady se před námi začaly rozestupovat, krájeli jsme je, jako nůž krájí máslo. Nebo meč okurku.

Nebyli jsme, pravda, ještě v tom opravdu hustém, v džungli spletených šlahounů, ale také jsme ještě nemuseli roztopit pod kotlem a používat páry. Znamenalo to, že náš podnik by se mohl podařit.

Dal jsem tedy nože znovu vytáhnout a zamířili jsme už rovnou k Charlieho majákovému ostrovu.

Malý kapitán se s námi radostně přivítal, pak jsme si sedli do mé kajuty a probrali seznam, co jsme z Ameriky dovézt měli a co jsme dovezli.

V celém tom zmatku jsem zapomněl koupit všeho všudy jen pomalované típí, ale to nic, celtoviny je na lodi dost a nějaký malíř se taky najde. Když jsem Charliemu vypočítával trpaslíky, obra, který umí žonglovat, místo mladé Indiánky kreolku, která však za to polyká oheň, a navíc tiskaře, štěkajícího břichem, propukl v úplné nadšení. To prý už je materiál, se kterým se dá něco dělat.

Vylodili jsme tedy cirkusáky a jejich náradí, Charlie ještě dal doplnit naše nádrže vodou, přes ostrov se mezitím párkrát přehnaly tropické lijáky, takže měl dost čisté dešťové vody v zásobnících, které dal vydlabat do skály; na dolní galérii bylo pro nás připraveno padesát tun sušeného soleného masa.

„Příd'ové nože jste vyzkoušeli?“

„Ano. Výsledek uspokojivý.“

„A co kdybyste v tom neřádstvu uvízli, nemohli tam ani zpátky, a došla vám voda?“

„Mám parní stroj, můžeme jakžtakž destilovat mořskou vodu. Proti smrti žízni jsme pojištěni.“

„Když bude bezvětrí, budete muset bez ustání topit pod kotly – a když tak spálíte všechno uhlí?“

„Pak záleží na tom, jestli uprostřed sargasů je nějaký ostrov, nebo ne. Když tam bude, bude na něm taky vyházená spousta toho neřádstva, už usušeného, a další můžeme nasušit sami. Naložíme loď až po špičku stožáru sušenými chaluhami, budeme jimi topit. Pomocí chaluh se z chaluh vyhrabeme.“

„A co hlad?“

„Na moři se dá vždycky rybařit, Charlie. Jenomže nemám nejmenší tušení, jak to půjde ve spleti těch rostlin. Kdyby tam bylo moc ryb, asi by tam už rybářské flotily jezdily, navzdory nebezpečí. Ale nejedí tam, takže nevím. Snad bychom si nějak poradili na místě, z hladu člověk dokáže dost.“

Charlie vstal, řekl, ať chvíli počkám, a dal se vytáhnout nahoru na svůj skalní hrad. Za pár minut byl zas dole a nesl nějaký dvoukilový pytlík z pevné celtoviny.

„Vemte si tohle, kapitáne. Ne, teď to neotvírejte, uvnitř je strašlivě smradlavý žlutý prášek. Když budete chtít lovit ryby, dejte udělat asi deset kilo těsta, do toho zamíchat dvě lžíce prášku, celé to

pak nacpat do pytle, pytel zatížit, propíchat do něho pár otvorů a hodit do vody. Když na tom místě za hodinu spustíte síť, budete ji mít plnou ryb.“

„Jezdím po mořích už hezkých pár let, ale o takovém zázraku slyším poprvé. Vyzkoušel jste to vlastnoručně, Charlie?“

„Jo. I tady u ostrova. Funguje to bezvadně. Milý Jansene, kočky můžete takhle přilákat na baldrián a budou celé u vytržení a budou se válet na zádech jako opilé; mimochodem, i ryby se po tomhle prášku jaksi rozjaří.“

„A nejsou pak jedovaté?“

„Ne. Mohou se jíst hned. Na každé zvíře se asi dá najít takový vábící prostředek, a kdo by znal všechny, byl by pánem zvířat. Ostatně i na lidi něco takového platí.“

„Co?“

„Alkohol, příteli. Nevšiml jste si, že každý kmen v každé tramtárii umí vyrábět nějakou vlastní kořalku? A že tomu vábidlu skoro nikdo neodolá?“

Něco na tom bylo. Zachechtal jsem se a nalil šampaňské. Na rozloučenou. A vypluli jsme za svým záhadným cílem, k sargasovému moři.

V SARGASOVÉM PEKLE

Cesta do neznáma. Ale než se zařizneme do toho nekonečného zeleného krajíce plovoucího po moři, chtěl jsem vyřešit ještě jednu věc. Týkalo se to Blodwen. A nevěděl jsem jak začít, jsem starý mořský medvěd a nevyznám se ve fajninnostech, natož v dámských záležitostech. Pochodoval jsem kolem stolu v naší společné kajutě, celý zrudlý námahou a úsilím nějak se vymáčknout.

„Co je s tebou? Potřebuješ něco, Richarde?“

Sedl jsem jí ke kolenům.

„Víš, miláčku, já jsem nemešlo, odpust' mi, když to řeknu neomalenež, ale ... ke všem sakrům, odhaduju podle tvého břicha, že už to nemůže moc dlouho trvat, nejvýš tak měsíc dva, kdy přijde tvá hodinka. A teď poslouchej. Doktora už na lodi nemáme, aby mu čerti

vyrvali střeva, darebákovi, a pouštíme se do plavby zatraceně nejisté, nebezpečné.

Vím já, jestli budeme v sargasovém moři měsíc, půl roku, tři čtvrtě roku? Nebo jestli tam zůstaneme navždycky a sežerou nás ty milé zelené rostlinky? Nevím. Zkrátka a dobře, byl bych mnohem klidnější, kdybys v téhle situaci zůstala někde na břehu, blízko dobré nemocnice. Vyber si Rio de Janeiro, Montevideo nebo Halifax, já tě tam nejdřív zavezu, z těch dolarů od Charlieho ti můžu nechat dost a bylo by to ...“

„Ne, já pojedu s tebou.“

Ta slova řekla víc než hodinový proslov a jejich tón byl takový, že jsem ztichl a políbil jí ruku.

Dobrá, Blodwen pojedje s námi. Vyřešeno. Byl jsem však takový pitomec, že mě nenapadlo stavit se v nějakém přístavu a přibrat na loď aspoň ošetřovatelku, nejlíp černou, ty se vyznají a jsou to nebojácné ženské. Vypadl jsem z kabiny na velitelský můstek a s úlevou a rozkoší jsem nahoře vdechoval večerní vzduch. Radši pětidenní bouře, která s člověkem mlátí a zalévá ho vodou než takovéhle diplomatické rozhovory, ke všem ploutvonohým čertům!

Měli jsme dobrý jižní vítr, mířili jsme na severozápad s plnými plachtami a šetřili uhlí. Přesně na dvacátém stupni severní šířky jsme se dostali k prvním cárům, k plovoucím útržkům velké fucusové lavice. Neuhýbali jsme, jako to dělají ostatní lodi, ale s plnými plachtami jsme mířili rovnou dál na severozápad, do centra neprozkoumané oblasti.

Bohužel se zanedlouho obrátil vítr, začal foukat od západu, takže jsme plachty skasali a pokračovali na parní pohon, zatím ještě pořád bez našeho nožového zařízení. Byl jsem zvědav, jak daleko do sargasů se může dostat normální parník.

Daleko to nešlo. Plovoucí ostrůvky chaluh se houfovaly, spojovaly, houstly, před lodí se začala vytvářet bariéra, kterou bylo čím dál tím těžší odrážet a odstrkovat tyčemi. Vytáhl jsem jeden šlahoun na palubu.

Bylo to kožovitě lesklé, tlusté jako lodní lano a dlouhé taky tak. Slyšel jsem, že některé chaluchy mohou dorůstat délky až několika set metrů. Kromě toho nikdo nevěděl, zda tohle nadělení skutečně jen

plave po hladině či zda vyrůstá ze dna, anebo shora ke dnu spouští kořeny. Probíjeli jsme se stále namáhavěji ještě něco přes hodinu. Pak už se změt' šlahounů před lodí nedala žádnými tyčemi rozervat a odstrkovat, nestačily lidské síly ani tah šroubu, tady už asi fucus rostl přímo ode dna, a proto tak pevně držel.

Pokoušeli jsme se vytrhnout některý ze šlahounů i s kořenem, abychom zjistili, jaká je pod námi hloubka, ale nedařilo se nám to, rostliny se trhaly těsně pod hladinou. A měřit olovnicí taky nebylo nic platné, nepronikla hustou spleť.

Byli jsme už zřetelně v jiné; oblasti, v krajině sargasů, kterou asi vidělo jen málo smrtelníků. Rostliny už neplavaly jen po hladině, ale zvedaly z vody milióny zelených výrůstků, místy až do půlmetrové výšky. Voda se pod tím kobercem ani nevlnila. Podivný pohled z lodi – kolkolem do nedohledna louka, a voda nikde. Postupovali jsme sotva krokem, zelený kopec před námi převýšil příď. Měli jsme před sebou bariéru pružnou jako z gumy.

A pak jsme se zastavili. Šroub pracoval, loď se otřásala, ale stála na místě. Dal jsem příkaz zastavit stroje.

Nastalo ticho. Nepochopitelné ticho pro námořníka, který je zvyklý na šplouchání vln, na syčení pěny pod přídí a zádí, na věčný pohyb. Nepohnutá zeleň do nedozírna, bezvětrí. Shora páliło slunce, jaksi nafouklé, asi od výparů, které se z té pláně zvedaly. A houští zápach, stálý, odporný; byl cítit hnilobou. Tak páchne smrt.

Ohlédl jsem se po svých mládencích. Byli také podivně tiší. Chlapi, kteří se nebáli nebe ani pekla, snad jen zrádných podmořských útesů, chlapi, kteří si pomáhali kletbami z nejhorších šlamastik, najednou znejistěli. Sevřelo nás hrozivé neznámo.

„Hele, jak ta zelená mrcha leze nahoru a chce nás omotat!“ vykřikl jeden z námořníků na přídi. Kdyby to člověk neviděl na vlastní oči, nikdy by neuvěřil.

Ze zelené hory před námi rašily nové výhonky, daly se snadno poznat podle světlejší barvy, nakláněly se tápavě k nám, chytaly se zábradlí i lan a pomalounku, ale nezadržitelně, se plazily vzhůru. Stačilo si na zábradlí udělat čárku a chvíli sledovat ten neřád, rostl opravdu přímo před očima!

Tak fantastické bujení jsem ještě neviděl, tak rychle snad ani houby nevyrážejí, roste to všecho i pod námi a kolem nás tak divoce? Zdálo se, že ve vodě se chaluhy chovají normálněji, ale jakmile vyrazily z vody a mohly se něčeho chytit, šplhat po tom, pak překonávaly všechny rekordy. A bylo to absolutně tiché. Plíživé. Děsivé. Chtělo to rdousit.

Otřásl jsem se hnusem.

„Richarde,“ řekla Blodwen stísněně, „a co když se nám něco porouchá ve strojojně?“

„Nestraš, děvenko, mašina je nová, šlape jako hodinky, a máme dva inženýry, kteří na ni dávají zatracený pozor“

„A přes to všechno, myslíš, že se to nemůže stát?“

„Může, ale to by byla moc velká a moc mizerná náhoda, na takové náhody nevěřím.“

„A jak se dostaneme z toho zeleného kopce, který se už na nás začíná sápat?“

„Jednoduše. Zpětný chod, pár těch šlahounů nám nic udělat nemůže, a pak nasadíme kýlové nože.“

Šel jsem na velitelský můstek. Tehdy nebyly žádné telefony, se strojojnou mě spojoval zvonek a vedle něho mluvící roura. Zacinkal jsem mládencům a houkl do roury: „Poloviční parou zpět!“

Ted' se začne loď drobounce zachvívat, pak to zabublá pod zádí a rozjedeme se. Jenomže jsme se nerozjeli.

Zůstalo ticho.

Zazvonil jsem znovu a křikl: „Poloviční zpět!“

Znovu nic.

„Zatraceně, je tam dole někdo?“

„První strojník, pane kapitáne. Máme poruchu.“

Letěl jsem dolů jak dělová koule. Strojníci, špinaví od oleje až po uši, se hemžili kolem mašiny. Kryty měli stažené, prot'ukávali stroj jak srdce nemocného pacienta.

„Zlomeno není nic, pane kapitáne, ještě jsme závadu nenašli, ale velká věc to být nemůže, za hodinu jedeme.“

Trochu mne uklidnili, ale moc ne. Co když to zelené svinstvo už omotalo náš šroub tak, že je zaseknutý v husté břečce a nehne se?

Vyběhl jsem na palubu, svlékl se do spodků, vzal si dlouhý nůž a lano pod paže, aby mne mládenci mohli vytáhnout, kdybych se topil, a skočil jsem na zádi do vody. Vlastně na louku. Plavat se nedalo, spíš se čvachtat a řezat.

Podařilo se mi trochu ponořit pod loď – šroub byl naštěstí volný. Pod hladinou chaluhy nevyvíjely tak podivuhodnou činnost jako nahoře. S radostí jsem se dal vytáhnout, zelené listoví na mě viselo jak na vodníkovi, a to už byl na palubě první inženýr a hlásil, že závadu našli.

Zvýšená námaha a odpor při prorážení sargasů způsobily vibrace stroje, těmi se uvolnil jeden šroub u krytu hřídele, zapadl do zalomení a dřel. V pěti minutách bude motor spuštěn a závada se už opakovat nebude.

Ze strojovny mi cinkli nahoru na můstek. Konečně. Rozhlédl jsem se po bledé posádce a zařval:

„Poloviční parou zpět!“

Zabublalo to pod zádí, loď se zachvěla a pohnula se hladce zpátky. Kopec špenátu před přídí se zhroutil a cákl zpátky do vody, šlahouny vmotané v našem lanoví jeden po druhém praskly. Byli jsme volní

„Uf! Uf!“ snad zaznělo celou lodí, jak jsme si oddychli. Všichni. Pak jsme nasadili nože a rozjeli se znovu vpřed. Zelený koberec se před námi začal rozevíral.

Ale ta otázka zůstala každému zavrtána pod kůží: co jestli stroj námahu nevydrží a znovu se zastaví? Co když v něm něco praskne?

Neposkytl jsem nikomu příležitost k velkému strachování. Každý měl co dělat, každého jsem zaměstnal, pluli jsme opatrně a bez přerušení dál na severozápad. Druhý den začal mohutný lijavec, chytali jsme do všech sudů a nádob pitnou vodu, toto neplánované rozšíření zásob se nám tuze hodilo. A déšť také trochu ochladil vzduch, líp se po něm dýchalo. Anebo jsme si už na jodový a hnilobný pach sargasu zvykli?

Po dešti se zvedl silný východní vítr, mohli jsme vypnout motor a plout s plnými plachtami, pomaleji, ale přece.

Čtvrtý den, to nám k cíli zbývalo ještě asi dvě stě mil, jsme spatřili v jednotvárné zeleni cosi podivného. Napravo před námi se z louky zvedal vysoký a úzký zelený pahorek se třemi špičkami.

„Vypadá to jako loď, jako trojstěžník, zabalený v těch zelených pavučinách,“ mínil Goliáš. Měl asi pravdu. Ve fucusové lavici mohla být takto navždy spoutána celá spousta lodí, jiné snad ležely pod hladinou. Sargasy zabíraly obrovské území a trefit se v něm na některé ze ztroskotaných plavidel byla pěkná náhoda.

Okamžitě jsem rozhodl podívat se na loď mrtvých. Vrtalo mi hlavou, jak se mohla dostat až tak daleko: měla také nějaké řezací zařízení?

Stačil jsem kormidlo trochu víc k severu, abychom zakotvili rovnou u toho zeleného útvaru. Byli jsme už vzdáleni nějakých sto metrů a pořád jsme nerozeznávali nic víc než neforemný zelený balík se třemi špičkami.

Najednou se zdola ozval podivný šum a rachot, loď se začala otřásat – škrťali jsme kýlem o dno! Pod námi je mělčina! Plachty z větru! Rychle! Strojovna, plnou parou zpět! Rychle, jde o krk! Plnou zpět!

Za stálých otřesů jsme zastavovali, zdola to znělo jinak, než když se kýl dře o písek či o skálu, byly to spíš mlaskavé zvuky, asi jsme proráželi splet' chaluh, rostoucích ze dna, a zelený polštář dole ztlumoval nárazy.

Stáli jsme teď na místě, mírně nakloněni na bok. Začal pracovat šroub a pomalu, s mlaskáním jsme se stahovali zpět z nebezpečného území. Ztraceně, hloubka se tu měřit nedá, bude třeba plout ještě pomaleji! Když podezřelé zvuky dole ustaly, když se loď opět srovnala, vydechl jsem si a dal zastavit.

Měli jsme se vzdát průzkumu lodi mrtvých?

Před chvílí jsme dřeli o dno, dalo by se tedy na ně dosáhnout i dlouhou tyčí. „Dostrkat“ těch sto padesát metrů celou loď bylo nemyslitelné, ale plochy a lehký člun by vzdálenost překonat mohl.

Spustili jsme lehkou jolu, vlezli jsme do ní se dvěma námořníky, sám jsem začal pracovat bidlem. Člun po spleti chaluh spíš lezl, než plul, ale šlo to. Blodwen nahoře pokřikovala, že chce taky s námi. Čekali jsme na ni tedy nějakou minutku a za tu dobu už nenechavé

šlahouny lezly na nízkou obrubu člunu, obtáčely vidlice vesel, hmataly i po nás. Ta rychlost a zvláštní žravost budila úděs. Každý jsme měli za pasem pořádný nůž, ale dali jsme si z paluby hodit ještě tři široké těžké šavle. Přesekali jsme šlahouny a znovu odrazili.

Byla to v naší jole všeho všudy pětiminutová lekce a stačila k představě, jak asi musela skončit každá plachetnice, která se v tomhle neřádstvu octla bez větru, bez pohybu třeba jen na den a noc. Zelená smrt je tichá a rychlá.

Dostali jsme se asi do poloviny cesty k zarostlé lodi, když jsem málem vypadl ze člunu. Bidlo nedosáhlo až ke dnu. Zkusili jsme to s vesly, ale marně. Zaplétala se do šlahounů a nedalo se s nimi pohnout. Naštěstí jsme se ještě zvolna pohybovali setrvačností, propadlina ve vodě nebyla rozsáhlá, znovu jsem se mohl opřít bidlem.

Zanedlouho jsme se přitočili bokem k zelenému pahorku. Viděli jsme stále jen chalupy a nic víc, ani stopu po lodi, která snad byla uvnitř. Nebo už nebyla? Měli jsme před sebou jen skořápku, zevnitř vyžranou, zelený obal nicoty?

Opřel jsem se bidlem do vysoké stěny před sebou a teprve v hloubce nějakých dvou metrů jsem narazil na pevnou hmotu, na odpor.

Ted' nezbývalo než se změnit v pavouka, který šplhá po síti. Šavli v zubech, zachytil jsem se oběma rukama zelené houštiny a vytahoval se nahoru. Pak jsem se pravičkou pustil, chopil se šavle a začal prosekávat cestu šikmo nahoru. Vysekal a vyřezal jsem v zeleném pletivu tunel, až šavle škrtla a odštípla kus dřeva. Byl jsem u palubního zábradlí.

Šlo ještě o to, zda houštiny pokračují dál, zda pokryly celou palubu. Ne. Kousek za zábradlím odpor rostlin zmizel. Ale zato tam byla tma jako v pytli.

Spustil jsem se tedy o kus dolů a napřáhl ruku, mládenci mi z člunu podali rozžatou petrolejku a znovu jsem se ponořil do tunelu. Blodwen nedbala na moje námitky a šplhala za mnou.

Stáli jsme na palubě. V páchnoucím, hustém ovzduší. Ve tmě, kterou pronikalo jen světlo naší petrolejky. V podivné zelené katedrále goticky stoupající vzhůru; stěny se podél stožárů zužovaly,

místo plachtoví a lan sargasové girlandy a chuchvalce. Království zelených, strnulých hadů.

Ta loď musela být hodně stará. Nejen podle zpuchřelého lanoví, i podle tvaru, podle zakulacenosti a výšky příďe, ty barokně vykroužené sloupky zábradlí mi připomínaly jinou loď, náš nalezený a ztracený holandský vrak.

Blodwen vyjekla. Otočil jsem se za ní, v jedné ruce lucernu, v druhé šavli. Spatřil jsem námořníka, před nímž Blodwen couvla, ale ten již nikomu nehrozil: jeho zažloutlá holá kostra se krčila u vchodu k zadní palubní nástavbě.

Překročili jsme kosti a vešli dovnitř. Našli jsme tam ještě několik koster, všechny holé a suché. Dole v podpalubí se válela spousta kryších kostiček. Ani krysy nestačily utéct, zahynuly asi žízni, dost brzo, protože jinak by tu bylo všechno ohryzané, žádné lano by nezůstalo v celku. Lidé zřejmě vydrželi o něco déle. Aspoň se umírající námořníci nemuseli bránit hejnům krys, jež jsou z hladu schopny strašlivých, nezastavitelných útoků.

V mezipalubí stálo u zádového okénka bronzové dělo s prasklou hlavní, na něm vyražený nápis Liverpool 1652. Dvě stě let zde tedy odpočívají mrtví námořníci pod příkrovem chaluh. Už na ně dávno nikdo nečeká.

Procházeli jsme jednotlivými prostory kajut. Některé z nich měly rozštípané dveře, všude bylo pusto. Ani nábytek, ani obrazy, ani zbytky koberců, nic. Někdo tu musel být před námi a všechno cenné si odvezl. I Blodwen si uvědomila tu souvislost a řekla:

„Pamatuješ si na bohaté vybavení toho holandského vraku? Myslím, že byl odtud, ze sargasového moře. A určitě na něj natahali výstroj z několika takových lodí.“

Souhlasil jsem. Nebyli jsme jediní, kdo přišli na nápad s nožovým zařízením. Neznámý majitel vraku byl zřejmě olupovač mrtvol. A možná se před námi dostal i na ostrov, k němuž míříme, a odvezl odtud poklad, o kterém kdysi slyšel Charlie. Nebylo to ovšem jisté. K cíli máme ještě dvě stě mil.

Prošel jsem celé podpalubí i nákladový prostor, šklebily se tam rozeschlé a popraskané sudy, prázdné, jen s jakousi spečenou hmotou na dně. Ale loď byla vcelku bez trhlin, dosud do ní nevnikla voda.

Seděla pevně na mělkém dně, proto ji nepotopila ani obrovská váha té dvoumetrové zelené příkrývky.

Pokud by se v sargasech jakákoli loď zastavila nad hloubkou, musely ji chalupy v několika dnech či týdnech stáhnout pod hladinu. Čím větší loď, tím víc šlahounů na ni vyšplhalo, tím větší váha té dužnaté a vodnaté zeleně; tím dřív loď musela ke dnu. Otrásl jsem se hrůzou.

Na vraku nezůstalo nic než kostry námořníků a krysy.

Nemělo smysl dál protahovat prohlídku.

Protáhli jsme se našim tunelem, dole se v člunu jeden z námořníků oháněl bidlem a posunoval člun z místa na místo, druhý se šavlí v ruce sekal šlahouny, jež se vzpínaly z hladiny a snažily se uchytit na složených veslech, tápaly mužům i po nohách.

Oslnilo mne žhavé slunce. Bylo přece jen příjemnější než zelená tma v té hrobce za námi.

Za deset minut jsme byli zpátky na Jižním kříži. Chvilí nám trvalo, než se loď rozjela, žravá zeleň se za tu hodinu vytáhla kolem lodních stěn, dobývala se k nám okénky, obtáčela všechno pevné, co se nebránilo a nesevalo kolem sebe.

Ale lodní šroub přemohl odpor, zelená lana se převala; rozkrojili jsme houštinu před sebou a znovu zamířili k určenému místu, na severozápad.

PLOVOUCÍ ZLATO

Následujícího dne jsme spatřili ptáky. Napřed jednotlivé, pak celá hejna, táhnoucí severojižním směrem, někteří se naopak vraceli.

Každý námořník ví, co znamenají takové houfy ptactva: jsou to první vyslanci pevné země. Charlie se tedy nemýlil: někde před námi leží pevnina.

O den později, těsně po poledni, jsme spatřili na severozápadě cosi, co se podobalo ohromnému temnému mraku na úpatí modré oblohy. Všichni kromě topičů a strojníků byli na palubě, všichni hleděli na temný obrys v dálce, který se jakoby kouzlem zvolna zpřesňoval, nahoře zubatil a nabýval tvaru horstva. Panenská země, která se dosud neobjevila na mapách světa.

Podle toho, co vyprávěl Charlie, nebyli jsme asi první, kdo na ostrov vstoupí; ale zmenšoval snad fakt, že do Ameriky připluli dávno před Kolumbem Vikingové, důsažnost Kolumbova objevu? Měli jsme všichni slavnostní pocit, že se účastníme něčeho velikého.

Dnes jsme tedy pevninu uviděli, ale ještě jsme se k ní nedostali. Za soumraku jsem odhadl, že nás od pohoří dělí nejmní padesát námořních mil. A teď byla dobrá rada drahá. Nikdo nemohl tušit, zda pohoří spadá rovnou do moře anebo zda se před ním táhnou míle plochého břehu, nikdo nevěděl, jaký je tu reliéf dna. Mohli jsme být už těsně před pobřežím, na dosah mělčin. A nastupující noc slibovala bezměsíční temnotu, ve které člověk neuvidí ani vlastní nos.

Plout dál bylo víc než riskantní, zastavit však znamenalo nabídnout se za kořist chaluhám, jež by nás do rána obrostly a spoutaly. Střídali jsme se tedy celou noc ve službě a pluli na čtvrtinu chodu pár set metrů vpřed a pak zase zpátky, jako pluh, který se plouhá sem tam v jedné brázdě, abychom se vyhnuli chapadlům smrti.

Až s úsvitem jsme se vydali na další cestu. Pomalu sondovali jsme před sebou dlouhou tyčí, zda nenarazíme na stoupající dno před pobřežím.

Kolem poledne už jsme rozeznávali podrobnosti. Pobřeží bylo členité, zvedalo se nad zeleň obzoru jako šedivý val. Byly to patrně vrstvy fucusu, vyvrženého na břeh a uschlého. Jak najít místo pro přistání? Jestli sahá sargas až těsně ke břehu, musíme se vylodit ve člunech, nechat na lodi část posádky a zase s ní neustále pojíždět, nenechat ji ani minutu v klidu.

Pak jsem spatřil, že na jednom místě je hradba suchého fucusu proražena skálami, jež spadaly příkře rovnou do vody. Skaliska měla temnější barvu než okolí. Proč se na nich chaluchy neuchytily a nešplhaly vzhůru? Nedosahovaly na tom místě až ke břehu? Zamířil jsem tam s lodí.

Stožárový hlídkový koš už za našich časů nebyl, poslal jsem tedy jednoho muže na druhé ráhno, deset metrů nad palubu. Křičel na mne po chvíli: „Před skálami vidím volnou vodu!“

V ten moment jsem šplhal vzhůru, za ním. Kolem pobřeží se vskutku blyštil uzounký proužek modři. Když počítáme se

zkreslením z naší dálky, musela to být nejmíň míle volné vody. To je vynikající! Pluli jsme tam nejvyšší možnou rychlostí, neustále prohmatávající hloubku před sebou, a najednou jako když ukrojí, dostali jsme se z louky na volnou vodní hladinu. Na lodi se ozval vítězný hlahol. Týden plout nekonečnými pastvinami námořníkům úplně stačilo, zelená se snad líbí pastevcům, námořníci dávají přednost průzračné modři, v jaké jsou zvyklí žít. I umírat.

Dno v těchto místech asi mimořádně prudce klesalo, sargas na ně nedosáhl a neudržel se. Tři sta metrů od břehu jsme zastavili, před námi byl vjezd do otevřené, mírně zahluobené zátoky. Zakotvili jsme a spustili člun. Zvěř jsme žádnou na pobřeží nespatrili, ale pro jistotu jsme si vzali zbraně.

Mezi chaluhami za našimi zády, jako v celém sargasovém moři, se vznášela spousta šneků, korýšek a drobných vodních živočichů, v čisté a hluboké vodě pod námi se míhala hejna ryb. Do člunu naskákali čtyři námořníci, pak druhý kormidelník, Blodwen a já. Opřeli jsme se do vesel.

A v tu chvíli se klidná voda zátoky rozčeřila, jako by najednou začala vařit. Hnala se proti nám celá smečka obrovských, tmavých těl, bičovala vodu ocasy, velkými jako celý náš člun.

Ztuhl jsem hrůzou. Stádo vorvaňů! Tyhle tuponosé a hloupé obludy, dlouhé přes dvacet metrů, dokážou jediným chramstnutím své ozubené čelisti rozdrtit skořápku, v jaké jsme seděli, i s obsahem, a jsou-li poraněny a zběsilé vztekem, pak jsou schopny poškodit i větší loď.

Vorvani však na nás neútočili. Většina se jich ponořila, někteří se kolem nás mihli a hravě pláclí ocasem velkým jak školní tabule, jola

tancovala na rozpěněné hladině, nabírala vodu, vyrovnávali jsme zoufale její skoky, ale přece jen jsme se udrželi na hladině.

Za okamžik bylo v zátocě opět klidno, jako by to zde před půl minutou nepřipomínalo námořní bitvu. Vplulo stádo do sargasových houštin? Chtělo je podplout? Zahnulo někam podle pobřeží? Nevěděli jsme to a byli jsme rádi, že jsme naživu. Vyčerpali jsme vodu z člunu a znovu se vydali ke břehu.

Na pobřežních skaliscích jsme spatřili stádečko tuleňů a lvounů, kteří jen zvedli hlavy a pak se s nevšímavým klidem dále věnovali svému převalování. Nevyplašili se. Nebáli se člověka, nikdo je tu zřejmě ještě nelovil. A to bylo dobré znamení; zdá se, že jsme vskutku na panenské zemi.

Hlubina sahala téměř ke břehu, mohli jsme přivolat Jižní kříž, ať připluje za námi a zakotví opodál.

Pak zaskřípěl kýl našeho člunu o břeh. Slavnostní okamžik – zvedl jsem Blodwen, ať se jako první postaví na půdu ostrova. Zabořila se však do páchnoucích suchých řas, brodila se tou navršenou hradbou a po nějakých padesáti metrech se zastavila a rozpřáhla ruce:

„Stojím na zemi! Richarde, dej té zemi jméno, honem nějaké jméno!“

„Blodwenia, to je tvé jméno, země, ode dneška po všechny časy, které přijdou!“

Pak jsme se brodili vrstvami suchých chaluh. Země byla žlutozelená, pokrytá nízkými řídkými travinami, vlnité pahorky se zvedaly ke vzdálenému pohoří, jež vypadalo tmavěji a zalesněně. Na stepních oblinách před námi rostl jen sem tam nízký, ubohý, pokroucený keř. Krajina se zdála bez vody, sálala žárem, pralo do ní palčivé slunce.

„Hele,“ řekl jeden námořník za mnou, „tady v tom sušeném fucusu je spousta jantaru. A nějakýho bílýho!“

Obrátil jsem se. Jestli jsme narazili na bohaté naleziště jantaru, který se tu ukládal po celá staletí, tak si můžeme gratulovat. Jantar je poměrně drahý, především velké kusy, a Hein držel v ruce cosi velkého jak lidská hlava. Jenže se mi to nezdálo – takhle bílý jantar?

Zakopl jsem v chaluhách a už jsem měl podobný kus v ruce taky já. „Ambra, lidi, to je ambrááá!“ Čichl jsem si ještě pro jistotu, mával jsem svým objevem nad hlavou a jako blázen křepčil v sargasu, v tom páchnoucím suchém hnoji.

Jsme milionáři, desateronásobní milionáři, jsme nejbohatší lidi na světě! Nedivím se, že se pro takovýto ostrov, pro naleziště bělavého zlata, ukrytého před lidskými zraky, v Charlieho příbuzenstvu vraždilo.

Ambra je produkt vorvaních vnitřností, je to látka poměrně lehká, plave na vodě, většinou v malých kouscích, jakoby v tuhých kapkách, jen někdy se shlukuje do větších kusů. A je dražší než zlato! Rozumíte? Za kilo ambry dostanete nejméně dvě kila zlata, a jak ubývá vorvaňů, tak zvolna, ale neustále roste i její cena.

Odpradávná je v celém Orientě ambra nepostradatelná v lékařství a v parfumerii, považuje se za prostředek prodlužující lidský život, míchá se do všech možných voňavek, kouří se i šnupe, je součástí drahých léků, je zkrátka nezbytná. V Číně, v Indii, v Malajsku i v arabských zemích je obchodování s ambrou příležitostí k přebohatým ziskům.

Tady jsme narazili na velké stádo vorvaňů, které nás div nepotopilo. Jestli jsme objevili jejich „zamilovaný koutek“, kam se stahují k milostným hrám a k odchovu mladých po celé generace, protože tu uprostřed sargasů mají dost potravy i klidu, pak by tu mohly být zásoby ambry, jaké ještě nikdy nikdo na světě neviděl.

Rozhrnovali jsme nohama uschlé chaluhy, čím hlouběji člověk šel, tím nacházel víc oněch bílých kusů, hrabal jsem tesákem, půl metru, metr pořád ta voňavá křehká bílá hmota, to je neuvěřitelné! Blodwenia je vskutku ambrovou zemí!

„Takže jsme znovu zbohatli?“ ptala se Blodwen nevěřicně.

„Ty, já, naši námořníci, všichni! Představ si, že na lodi uděláme místo pro tři sta tun, to je šedesát miliónů liber šterlinků!“

„Pozor, spartili jste se přece s Charliem, polovina patří jemu.“

„Ovšem. A nezapomeneme ani na posádku. Ale věř mi, že pořád nám ještě zůstane dost pro začátek.“

„A je poptávka po ambře vskutku tak velká? Dá se to prodat všechno najednou?“

„Nevím, najednou asi ne, aby moc neklesla cena. Ale na každý pád jsme se dostali ke zlatému prameni, z něhož půjde každoročně odčerpat pěkných pár miliónů. Úplně vyhovující, podle mého.“

Posádku lodi, až na nutnou službu, jsem povolal na pobřeží. Začali jsme hned s vyhrabáváním ambry, bylo to spíš dolování, kutání. Vybírání vzácné vůně z hnojiště.

Chlapi se do práce vrhli nadšeně, podíl pro každého z nich přece představoval sumu, o jaké se jim nikdy v životě ani nesnilo, mají teď jistotu pro stáří, i své rodiny mohou jednou provždy zabezpečit, pokřikovali na sebe jak kluci, vytahovali se, kdo našel větší kus, ve spodní vrstvě to už byly úplné balvany. Hned jsme je člunem převáželi na loď a ukládali do vyklizeného prostoru v podpalubí.

Práci řídil první kormidelník, všechno šlo jak na drátkách. Poobědvali jsme na lodi a rozhodli přitom, že se ihned vydáme na průzkum Blodwenie, dál do vnitrozemí. Především jsem chtěl vylézt na ty kopce na obzoru, abychom se rozhlédli, jak je země veliká, jak vlastně vypadá. Bylo dost důležité, zda tu někde objevíme vodu. Bez ní bychom se v takovém vedru nemohli příliš dlouho na ambrovém pobřeží zdržovat, tři desítky lidí toho za den vypijí dost.

Vzal jsem čtyři muže, kteří si naložili na záda jídlo a měchy s vodou, a prvního inženýra ze strojovny, vyznal se trochu v geologii. Pochopitelně se na výpravu chystala i Blodwen, i když jsem ji varoval, že cesta může být namáhavá a ona neponese jen sebe, ale i našeho příštího potomka. Řekla, že pohyb je jen zdravý, nedala se odradit; její svěhlavost jsme už znali a vzdali jsme se.

„Ještě Goliáš, Goliáš půjde s námi!“ zavolal jsem. Goliáš zvedl hlavu a už otvíral ústa – zdálo se, že chce něco namítnout. Neřekl nic, ale i bez řečí se na něm dalo poznat, že se mu s námi moc nechce. Co je s tím chlapíkem? Leniví nám, nebo se mu tak zalíbilo dolování ambry?

Ostatně už nechal toho rozmýšlení a šel.

Pochod byl jednotvárný. Stoupali jsme pahorkatou, vyprahlou stepí, zvěř jsme neviděli žádnou, i ptactva tu bylo kupodivu málo. Inženýr soudil, že s vodou bude zřejmě obtíž, rostlinstvo se tu prý drží jen díky občasným tropickým lijavcům, a když delší dobu

neprší, asi všechno uschne. Ty keříky jsou suchomilné a připomínají květenu na okraji mexických pouští.

Stoupali jsme k horám. Nebylo to vlastně pohoří, spíš jen rozdělený masív jednoho velikého skalnatého kopce. K jeho úpatí jsme došli až večer a utábořili jsme se. Po cestě jsme dávali náramně pozor, zda někde nenatreáme na stopy lidské činnosti, na stará ohniště, ale nic takového jsme neviděli.

Ráno jsme vstali hned za úsvitu, abychom urazili pořádný kus cesty, než nastane největší vedro. Došli jsme k tomu, co z dálky vypadalo jako les, ale bylo to bohužel jen trnité, pichlavé a suché křoví. Zde se uplatnily naše krátké šavle, ale stejně nás trní drápalo, košile byly za chvíli v cárech, vypadali jsme jako vystrojení na maškarní ples „Ráj tuláků“.

Pak přišlo kamení, šedé, rozpálené a ostré. Šikmá ujíždějící sutiska, do nichž se člověk bořil po kolena. Balvany.

Nadávali jsme jak špačci. Námořníci jsou zvyklí šplhat v lanoví, držet se na palubě, která se kymácí, ale je rovná a hladká, ke všem čertům. Jediná Blodwen mlčela. Šla se zařátými zuby.

Kolem poledne jsme se vyškrábali na vrchol hory. Rozhled odtud byl nádherný, na všechny strany, stáli jsme na nejvyšším místě ostrova. Kolem dokola jen moře, vlastně fucusová lavice, světle zelená, táhnoucí se do nedozírna.

Napohled se sargasy lišily od pevniny pouze barvou. Země byla vyprahlá, zelenavě žlutošedá, zatímco chaluhový porost zářil světlounce a svěže jako louka na jaře. Průměr kruhového ostrova mohl měřit kolem padesáti kilometrů. Uzoučký pruh volné vody jako stříbrný prsten obířel celý ostrov. Pitnou vodu, nějakou řeku nebo potok, jsme bohužel nezahledli.

Jedna věc však vypadala zajímavě: za skalními útesy, asi půl míle od nás, jsme místy zahledli jakýsi porost, snad to byly vrcholky stromů, tmavěji a sytěji zelené než ostatní rostlinstvo na ostrově.

A v dalekohledu se dalo rozeznat třepetavé bělavé míhání, jako by tam poletovala velká ptačí hejna. Jestli je někde v Blodwenii vodní zdroj, ať jakýkoli, pak může být jedině tam, za útesy.

Ačkoli jsme už spotřebovali víc než polovinu vodních zásob, jež jsme měli s sebou, rozhodl jsem, že to riskneme a půjdeme ještě o ten

kilometr dál. Slunce pražilo, motali jsme se v žáru mezi skalisky jako opilé mouchy, ale odměřoval jsem každému jen hlt teplé a už páchnoucí tekutiny, bylo to spíš svlažení rtů než napití.

A zase to drápání šterkem, přelézání balvanů, spouštění do strží, ještě že jsem měl kompas, jinak bychom se v tom skalním bludišti beznadějně ztratili. Z rozedraných bot nám lezly palce, byli jsme potlučení, zkrvavení a špinaví.

Zbýval nám poslední svah, prudký, balvanitý, plný toho zatraceného ostrého a ujíždějícího šterku. Za vrcholem svahu se hemžily spousty racků a dalšího mořského ptactva, všechno to křičelo, vzlétalo nahoru dolů jak ve vlnách, určitě tam museli hnízdit; miláckové, povzbuzoval jsem své průzkumníky: už jen kousek, a pak vám nabídnou pochoutku, čerstvá vajíčka.

Hleděli jsme na vrchol svahu jak na spásu – a tehdy Blodwen vykřikla. V pohyblivé suti se jí smekla noha a zaklínila se jí za balvan. To statečné děvče, utýrané žárem a útrapami trmácení, teď leželo mezi kamením a vztekle brečelo bolestí. Pokoušela se vstát, ale nepodařilo se jí to. Zbledla. Kotník začal otékat, buď podvrtnutý, nebo vykloubený.

„Nechte mne tu, Richarde, a podívejte se za vrchol sami, je to už jen kousek, pak se pro mne vrátíte.“

Vzal jsem ji do náručí, ale nebylo to pohodlné, sykala bolestí. Tak jsem od Goliáše a ještě jednoho z námořníků převzal všechn náklad, navěsil si ho kolem krku a na záda, oni složili ruce, a na tohle „sedátko“ jsme Blodwen opatrně posadili, mohla se obou chlapů držet kolem krku. A naše karavana se dál pomalu a s obtížemi drápala do toho zlořečeného srázu.

Jak bude asi vypadat zpáteční cesta? Ani jsme nemohli Blodwenin oteklý kotník obtočit chladivým, mokrým obvazem, zbytek vody se musel stůj co stůj udržet jako železná rezerva, abychom nezahynuli žízni.

Vyšplhali jsme na vrchol srázu. Pod námi byla úplná ptačí mračna, úžlabina zarostlá hustě stromovím, všude po větvích a na skalních stěnách hnízdo vedle hnízda a dole stín pod skálami, vlhký stín, a z jakési jeskyně nebo praskliny ve skále vytékal potok. Opravdový potok, průzračný a jistě chladný; před jeskyní vytvářel

malé jezírko a pak přepadával dolů a mizel pod korunami stromu ve žlebu.

Zajásali jsme, byli jsme celí pryč blahem při představě chladivého doušku a koupele, mračno ptáků se vyplašilo a vzlétalo kolem nás, vzduch se naplnil tleskotem, šuměním a nescíslnými bílými pohyby.

Slézali jsme opatrně, s Blodwen na rukou, k vodě. Ted' měl ten čistý potok pro nás větší cenu než všechna vzácná ambra, kterou jsme našli na pobřeží.

PLÁČ A SKŘÍPĚNÍ ZUBŮ

Vyšpláchali jsme se do sytosti v chladivé vodě, napili se, každý táhl jak cisterna, odrhli jsme ze sebe prach a pot; ovázali jsme Blodwenin kotník, natáhli se na břehu a bylo nám blaze.

Pak jsme před jeskyni nanosili velikou hromadu chrastí, z nejbližších hnízd vybrali pár ptačích vajec a už se vařila čerstvá večeře. Ted' ani představa zpáteční cesty nevypadala tak tragicky. Jen Blodwen byla pořád bledá, zašeptala mi, aby to neslyšeli ostatní, kteří si spokojeně pobrukovali u ohně písničku:

„Mně je nějak divně, Richarde. Já nevím, snad se potřebuju jen vyspat a odpočinout si...“ Držel jsem ji kolem ramen, ale nevěděl jsem jak jí pomoci.

Najednou se vztyčila:

„Ticho, buďte tiše, prosím vás!“

Našpicovali jsme uši, ale kromě šumění potoka jsem nerozeznával žádný zvuk; jen zdálky snad jakési slabounké bouchání nebo co, ale Blodwen prohlásila:

„To šteká Achilles. Poznám jeho hlas. Běží po mé stopě.“

Kroutili jsme všichni hlavami, avšak za půl minuty, za minutu jsme i my rozeznali dunivý buldokův hlas. Že by utekl z paluby a dva dny se hnal za svou paničkou? Proč?

Pak nad námi zarachotily padající kameny, něco se mihlo nad svahem, nebe ještě nebylo úplně černé, a kolem plamenů prolétl stín. Dunivě oddechující psisko se vrhlo k Blodwen a začalo jí olizovat

tvář. Druhý stín se přesmykl přes svah – a pak jsme v záři ohně spatřili udýchanou, schvácenou postavu.

Byl to jeden z námořníků, polonahý, v rozervaných kalhotách, po nahé hrudi mu stékaly stružky potu a razily si cestu prachovým povlakem. Tvář měl zkřivenou, ústa rozevřená, sípavě lapal po dechu.

„Co se děje? Mluv, proč jsi přiběhl?“

Mávl rukou, ukázal si na krk a vrhl se k potoku. Ponořil se do vody a pil, zdálo se nám, že pije nekonečně dlouho, jako by chtěl vypít všechnu vodu matičky země, ve skutečnosti to trvalo jen okamžik, než se znovu vztyčil.

„Pane, Jižní kříž se potopil.“

Ted' zase vyschlo v krku mně.

Goliáš přiskočil a zbledl. Tenkrát jsem si poprvé všiml, že i černoch může rozčilením zblednout. Celý v tváři zešedivěl.

„Dnes dopoledne v jedenáct hodin, pane. Tam v zátoce. Byl jsem na palubě, loď se trochu otrásla, ale jen slabě, a hned nato se začala potápět. Ani ne za pět minut byla pod vodou; špičky stožárů jsou vidět, čtyři nebo pět metrů hluboko.“

„Ale proč? Copak jsme měli nějakou trhlinu? Loď byla přece v pořádku. Co se mohlo stát?“

„Nikdo neví, pane. Okolo se právě honili vorvani. Možná že některý z nich ...“

Zoufale jsem se snažil přesvědčit sám sebe, že je to nemožné, že se mi zdá nějaký pitomý sen, ze kterého se nemohu vytrhnout:

„Celý trup je přece obložen železnými pláty a takové brnění vorvaň neprorazí!“

„Kapitáne, jestli byl některý plát trochu uvolněn, jak jsme v sargasech najeli na mělčinu, a vorvaň za něj zabral, odtrhl i s prkny...“

To by musel být ale náramně cílevědomý a zlomyslný vorvaň, napadlo mne. Ovšem jestli je Jižní kříž pod vodou, pak není čas vyptávat se na podrobnosti.

„Co se stalo s posádkou?“

„Všichni jsou naživu, kapitáne, všichni v pořádku.“

„Zaplať bůh aspoň za tohle!“

Ale všichni jsou odsouzeni k smrti, pomyslel jsem si. Loď se potopila tak rychle, že jistě neměli čas spustit čluny nebo něco zachraňovat, stihli jen doplavat ke břehu, a teď jsou tam všichni bez jídla a bez vody. To je to nejhorší.

Začal jsem bleskurychle počítat. V jedenáct se to stalo, teď je sedm večer. My jsme včera byli na pochodu asi sedm hodin, dnes víc než deset. Osmnáct hodin chůze, a měli jsme s sebou poměrně dobré zásoby vody a jídla.

Námořník, který nám přinesl tu zprávu, uběhl vzdálenost za osm hodin. Nám by to mohlo zpátky, z kopce, trvat deset, možná devět hodin. Jestli je napadlo a vydali se za námi, může být naše cesta o chvilku kratší. A pak ovšem ještě celá pouť sem, nahoru k potoku.

„Na nohy, chlapi! Naplnit vodou všechny měchy! Nedorazíme-li včas, budou z našich kamarádů vysušené mrtvolky. Dnes se nenapili, neměli z čeho, a celý den byli na slunku. Ještě zítra – a nemáme koho zachraňovat.“

Každý pochopil, že se jedná o vteřiny. V potoce to začalo mnohonásobně bublat, měchy se nadouvaly.

Přistoupil ke mně Golíáš: „Dejte mí dva měchy, massa, já poběžím napřed, aby si mohli aspoň ovlažit rty!“

„Dokážeš to? Najdeš cestu, teď, potmě? Nechceš s sebou psa?“

„Ne, psa potřebujete vy. Já cestu najdu.“

Lesklá, nádherná postava v záři ohně, divoký bojovník z kmene Zulu, měch s vodou na každém rameni; zamával nám a zmizel ve tmě. Jen za ním zarachotilo kamení, když prolézal svah nad našimi hlavami.

Každý jsme už měli na rameni pořádně těžký vak s vodou, k tomu jsme ještě přibrali tři jídelní vaky, taky jakžtakž vodotěsné; tehdy jsem pohlédl na bledou Blodwen, která seděla s obvázanou nohou u ohně.

„Jeden z vás, který nejmíň unese, by měl zůstat u mylady.“

„Nikdo tu se mnou nezůstane,“ řekla tiše. „Mně nehrozí smrt žízní, musíte všichni za nimi.“

Měla pravdu. Bylo nás šest – zásoba vody, kterou uneseme, mohla tu dvacítku lidí zachránit. A nešlo jen o množství vody, ale i o to, jak rychle jim ji dopravíme. Kdyby nás šlo pět a museli jsme se

dělit o náklad šestého, postup by se nutně zpomalil. Měla pravdu, ale byla to zoufalá pravda. Je zase tak jisto, že zde nejsou žádné šelmy? Nebo hadi? Že tu nežijí nějaké divoši? Vždyť jsme o tom ostrově prakticky nic nevěděli, neznali jsme jeho nebezpečí!

Políbil jsem Blodwen a opatrně jsem ji odnesl pod skalní převis. Natahali jsme tam rychle hromadu roští a rozdělali nový oheň, nechali jí na dosah zbytky zásob. K revolveru, který měla, jsem ještě přidal svou pušku.

Zamávání, sedmihlasé „Hodně štěstí!“ a už jsme se drápali do svahu, do tmy.

Zkusili jste někdy utíkat v neznámé, rozervané krajině, plné křoví, balvanů a štěrků, s dvacetikilovým nákladem a v noci, která je tmavá jako deka přes hlavu? Nebyl to běh, ale neustálé klopýtání a pády. A kletby ze šesterých námořnických hrdel; kdyby se aspoň z toho proklínání jiskřilo, aby bylo vidět na cestu!

Jediné štěstí, že byl s námi ten pes, Achilles. Šňůru jeho obojku jsem si uvázal k levičce, buldok šel poměrně jistě po své a námořnickově stopě, aspoň nás nezavede do žádné propasti, byla to cesta klopýtání, ale přece jenom necesta smrtelných pádů do roklí nebo pod balvany.

Za půl hodiny zkrvavená kolena, ruce rozbité až k loktům, modřiny, jeden s rozkousnutým rtem a druhý krev z nosu; to jsme ovšem všechno spatřili, až se rozednilo. Skoro jsme se nemohli poznat.

Asi dvakrát nebo třikrát jsem v tom běhu zatápal nohou do prázdna a sesypal se po šterkovém svahu, za mnou rachotilo kamení a další námořníci, tu a tam na mne někdo šlápl, já jsem byl se psem v té hromadě vždycky vespod.

„Zkontrolovat vaky s vodou! V pořádku? Nohy v pořádku? Tak jdeme!“

„All right, captain!“

Konečně začínalo šírat. Nezřetelný, blednoucí, zelenkavý proužek na východě. Dali jsme si pětiminutový odpočinek.

Kristepane, to byl pohled! Tomu, co jsme měli na sobě, se už ani s největším sebezapřením nedalo říkat šaty. Plešatý inženýr Bayer přišel kompletně o kalhoty, i spodky mu sahaly náramně nad kolena,

košile jsme měli v cárech, bez rukávů, a navíc odřeniny, krev, špína, no zkrátka elegáni, jako když vyšije. Dokonce nám zbylo tolik síly, že jsme se tomu mohli zachechtat.

Nejdůležitější byl fakt, že nejsme polámaní, vodu máme všechnu a můžeme dál. Musíme dál, okamžitě!

Za tmy jsme překonali skalnatý úsek, teď jsme už byli v otevřené pahorkaté stepi. Ještě jsme ze svých zásob nemuseli ubrat, ani jeden z nás si nelokl. A teď co nejrychleji, než slunko vyšplhá nad obzor, než nás začne vysušovat a pálit!

Běželi jsme. Každou hodinu pětiminutový odpočinek a jeden doušek vody. Slunce bylo už od rána nemilosrdné.

Blížilo se poledne, k pobřeží jsme měli ještě nějaké dvě hodiny cesty, už jsme ani nedokázali běžet, potáceli jsme se, když se mi začal Achilles na šňůře cukat a bláznivě se rozštěkal. Za pahorkem se vynořil Diomedes, druhé Blodwenino psisko, u něj černá vysoká postava Goliášova a za ním se vlekl celý průvod. Pomaloučku, pohřebně. Divže neměli jako oba naši buldoci vyplazené jazyky.

Nejdříve jsme společně zasedli kolem vaků s vodou. Opatrně, každý nejdřív jen hlt, ani kapka nesměla stříknout vedle na rozpálené kamení, potom jsme si dali každý tři pořádné loky a dost. Ještě se na slunci potáhneme pěkně dlouho.

Měl jsem chuť vydat se sám do zátoky a podívat se na potopený Jižní kříž, ale to by znamenalo dvě tři hodiny chůze tam a stejně zpět, musel bych si vzít víc vody než ostatní a tak jsem hazardovat nemohl. Chlapi vypadali vyčerpaně, na pokraji sil, bude nutno je táhnout do hor, přes šterková pole a skály ... i když je loď potopena, kapitán odpovídá za posádku.

Znovu jsme se zvedli na obolavěné nohy. Požádal jsem kormidelníka, ať mi cestou tu katastrofu pořádně popíše, čeho si všimli, jak se to mohlo stát?

Polovina posádky prý byla na břehu a sbírala ambru; už byla tím nákladem zaplněna slušná část podpalubí. Nic nebylo vidět ani slyšet, loď se jen slabě otrásla, naklonila se a v úplné tichosti šla rychle pod vodu. Trhlina, kterou zřejmě způsobil některý z vorvaňů úderem do uvolněného plátu, musela být obrovská, protože za pár okamžiků byli pod hladinou.

Nikdo neměl čas na spouštění člunů, na sbírání zásob, na záchranu lodních papírů nebo peněz: jediná možnost byla skočit přes palubu a plavat ke břehu, než všechny stáhne dolů vír. Ještě štěstí, že topiči nebyli dole v kotelně nebo ve strojovně, bůhví, zda by měli čas se odtud vůbec dostat.

„Nevěřím, že to byli vorvani,“ zahučel mi do ucha Goliáš. „Tušil jsem to – tušil jsem, že nás sledují. I sem, do sargasů. Šli by kvůli těm penězům i do pekla. Neměl jsem – neměl jsem opouštět loď.“

Prekvapeně jsem se na něj podíval. „Kdo myslíš, že nás sleduje, Goliáši? Leytenstoneovi?“

„Celá ta smečka vražedná, chamtivá. Já je znám.“

Víc neřekl a já jsem se na víc neptal. Ostatně ani na to nebyl čas.

„No, mládenci,“ zachrptěl jsem jazykem napuchlým žízni, „málo naplat, hlavní je, že jsme zase všichni pohromadě, že nikdo nechybí.“

„A taky něco na žvejkání se po kapsách najde,“ prohlásil vítězoslavně loďmistr, který mrskal svýma křivýma nožičkami s nepochopitelnou čílostí, „já jsem totiž půl hodiny před tím průšvihem rozdával týdenní přiděl tabáku. Pane kapitáne, je libo žvaneček?“

A vylovil z kapsy rozmačkaný beztvary chuchvalec, zřejmě sám taky plaval z lodi, takže tabák líbezně nasákl mořskou vodou, ale tu nabídku jsem nemohl odmítnout.

Žvýkal jsem tabák a přemýšlel. Jak to s námi vypadá? Máme tabák, sirky, několik zbraní, které si vzala naše průzkumná výprava, máme kotlík a velké kapesní nože. Nahoře máme vodu, vejíčka a snad i maso mořských ptáků, kteří tam hnízdí. Od pramene ovšem nikam nevidíme, ve dne v noci bude muset stát hlídka na vrcholu kopce. A k pobřeží je daleko, uvidět loď třeba i dalekohledem bude zatraceně obtížné.

Postavit strážu na pobřeží? Když tam není voda?

A jaká loď se vlastně k ostrovu může dostat? Doprostřed pustého sargasového pekla, jemuž se všichni kapitáni vyhýbají jako moru?

Jediná naše naděje je Charlie – když se nevrátíme za tři čtvrtě roku, snad si vybaví nožovým zařízením další loď a pojede nás hledat. To znamená počítat s pobytem dlouhým rok, půldruhého roku ... v dobrém případě.

Pokusit se vlastními silami odplout z ostrova? Kolem pramene je stromů dost a máme nože, i bez hřebíků jsme schopni nějaké plavidlo sflikovat – ale jaké, když na stovky mil kolem nás je zelená smrt, žravé chaluhy, jejichž výkonnost jsme si již ověřili?

Začalo pršet. Bylo to víc než příjemné, zastavili jsme se a otevřeli ústa vstříc chladným proudům vod z oblohy. Vykřikl jsem do té selanky: „Ke všem čertům! Chlapi, zabalit sirky! Aspoň jedna suchá krabička nám musí zůstat! Nebo snad jíte rádi syrová vejce? A syrové maso?“

Byl to prudký déšť, ale krátký. Za chvíli zas pralo slunce, pařilo se z nás i z horkého kamení, točila se hlava. A měli jsme už hlad. Myslel jsem na Blodwen – jak tam asi přestála noc? Nezhasl jí oheň?

Nezdržovat se, neodpočívát, jdeme, dokud nás nohy nesou, brzy bude krásná chladná voda, i jídlo bude, i na spánek bude čas, spousta času bude, celé týdny na spaní, možná i věčný spánek nás tady čeká.

Navečer jsme se dostrachali k úbočí hory, mezi skaliska. Už jsme sotva pletli nohama. Přes balvany a srázy musel jeden druhému pomáhat, zezadu tlačit a nahoru tahat, většinou tlačil Goliáš a já jsem tahal, my dva jsme ještě měli nejvíc sil. Vlekli jsme se jak skupina opilých slimáků.

A těsně před setměním vypuklo to, co bylo celý den ve vzduchu: tropická bouře. Orkán s průtrží mračen, doprovázený hřměním tak zběsilým, jako kdyby se všechny armády světa spojily k dělostřelbě. Žádné schovávání pod skalami! Svítí se nám shůry na cestu, jdeme dál!

Myslel jsem na Blodwen.

Náš nemohoucí průvod se táhl, padal a zase vstával mezi skálami celou noc. Celou noc bez ustání hřmělo a lilo, tloukly nás kapky veliké jako pětipence, snad jen kvůli tomu rámusu a neustálému výprasku nikdo z nás neusnul a neztratil se někde v roklině, ve štěrkovém poli.

Ráno přestalo bouřit, ale lijavec do nás švihal s neztenčenou silou. Doufal jsem, že kolem deváté budeme u pramene, ale vyhladovělá a zbědovaná skupinka ztrácela poslední zbytky sil. Teprve v poledne jsme zahlédli ten poslední sráz, za kterým už muselo být údolí, stromy, pramen s jeskyní a Blodwen.

Přelezl jsem ostrý hřeben a sypal se mezi balvany dolů.

„Blodwen!“

Nic, žádná odpověď, jen šumění lijavce a jednotvárné hučení potoka, zvednutého tím přívalem vod.

Pak jsem jí spatřil. Ležela bez hnutí na břehu, bušil do ní déšť.

„Blodwen, proč proboha nejsi v jeskyni, u ohně, co tu děláš?“

Pohnula se a zasténala: aspoň tedy žije – ale proč vypadá takhle? Proč nemá sukni, i kazajku má rozervanou, a co si to tiskne k prsům za špinavý balíček?

Balíček se pohnul a slabounce zavrňel: zaplakal. Zůstal jsem, jako když do mě hrom uhoří. Je tohle vůbec možné?

Ubohá Blodwen, ztřeštěná Blodwen, lady Leytenstoneová, dědička a majitelka miliónů, vychovaná na zámku, hýčkaná v největším možném pohodlí, střežená před každým závanem větru – tahle Blodwen tady, v pustině, za bouřky, za průtrže mračen, sama, na holé zemi a bez jakékoli lidské pomoci přivedla na svět dítě. Naše dítě!

Vyčerpaná, ztýraná bolestmi, jen silou vůle se dověkla od skalního přístřešku až sem k potoku. Svítily jí blesky, omýval ji neustávající tropický liják. Zpátky už nemohla, neměla sílu; celý

zbytek noci a dnes až do poledne tady ležela v dešti, dítě zabalené vlastní roztrhanou sukní, schované v náručí, u jediného zdroje tepla.

Prokletý ráj!

Tak se nám narodilo dítě divočiny. Děvčátko. Předčasně narozené, malé a slabé, ale k životu se mělo náramně čile. Udrželi jsme je naživu, i když jsme je zpočátku museli živit jen ptačími vejci, protože Blowden byla víc než týden v horečkách a bezvědomí, potácela se na rozhraní života a smrti. I od ní se nám podařilo zubatou zahnat.

Léky jsme žádné neměli, snad to byla jenom naše spojená vůle, byli jsme všichni, celá posádka, jeden dech a jediné šeptání – vrať se k nám, mezi živé, máme tě rádi, neodcházej...

Zestárl jsem za těch pár týdnů o celé roky. Ve vousech, které mi teď rostly od očí až po ohryzek, se mi objevily první stříbrné nitky. A to jsem ještě neměl sedmadvacet.

Bylo toho na starosti dost. Zachránit matku a dítě, udržet při životě celou skupinu.

Nejdříve jsme potřebovali oheň. Zápalky byly k nepotřebě, ten půldruhadenní lijavec je dokonale rozmočil. Vyviklali jsme tedy kulky z několika puškových nábojů a křesáním jsme zapálili prach.

Oheň se udržoval na prahu jeskyně, byl to spíš velký skalní převis, ale ochranu před deštěm poskytoval. O dřevo nouze nebyla, v celém údolí kolem potoka rostla spousta pichlavých stromů, nakáceli jsme si jich do zásoby a sušili dříví v jeskyni u ohně.

Snad někdo nevěří, že se desetimetrový strom dá skácet kapesním nožem, pěticoulovým zavírákem – jde to, přátelé, jen když máte dost času. A u nás čas nehrál roli: Budeme tu rok? Deset let?

Rovné kmeny jsme nepálili, ale okrajovali kapesními noži do podoby trámků. Jsme námořníci na ostrově, postavíme si tedy loď. Speciální plavidlo pro sargasové moře: širokou plachetnici s plochým dnem, která se nebude prodírat a zaplétat do chaluh, ale musí klouzat po povrchu, přechvachtat tu zelenou louku.

Neměli jsme pochopitelně ani jeden hřebík. To znamenalo spojovat trámký dřevěnými kolíky. Vyvrtat proti sobě dvě díry, usadit přesný, dokonale těsnící kolík, stlouct prkna dohromady. Není

to právě jednoduché – ale zase, když máte čas, pak všechno vypadá jinak. První kolík není perfektní, zkusíme druhý. Třetí. Nebo desátý.

Upravili jsme si cestu na vrchol kopce, aby se tam dalo chodit i v noci bez úrazu, a neustále se tam střídaly hlídky. Mnoho nadějí takové hlídkování nedávalo, protože vzdálenost našeho kopce od pobřeží byla veliká, spatřit nějakou loď třeba i dalekohledem se zdálo vyloučeno – ale přesto. Co kdyby? Dělali jsme zkrátka, co jsme mohli.

Nemohli jsme však postavit hlídky dole na pobřeží. Náš potok se po několika kilometrech cesty údolím propadal do skal, mizel v zemi, celé pobřeží bylo bez vody. A kde taky hlídkovat? Z které strany očekávat návštěvníky, ať už přátelské, nebo nepřátelské?

Nikdo z nás nevěděl, jak to všechno skončí. Doufali jsme v Charlieho a jeho pomoc, ale netušili jsme, za jak dlouho může přijít. Raději jsme o tom nemluvili. Okrajovali jsme a stloukali pomalu a pečlivě svou novou loď; je dobré věřit v pomoc, ale jistější je spolehnout se sám na sebe.

S jídlem jsme naštěstí žádné starosti neměli. Všude kolem byly tisíce, desetitisíce ptačích hnízd, soustavně jsme je vybírali; pravda, okruh těchto obchůzek bylo třeba stále rozšiřovat, šplhat do korun stromů i na skalní stěny, ale to námořníkům, uvyklým na práci v lanoví, nedělalo zvláštní potíže. A vymýšleli jsme tucty nových receptů na vaječná jídla, zkoušeli jsme všelijaké bylinky jako koření. Když se člověk nechce krmit jednotvárně, musí popustit uzdu fantazii.

Žili jsme uprostřed ptačí kolonie, jejíž hlavní část tvořili rackové. Racek není příliš dobrá potravina. Chutná jako podrážka namočená do nafty. Ale kromě racků se kolem nás hemžili další mořští ptáci, i jakési druhy kachen, ty jsme chytali nejraději. Všechno ptačí maso zde páchlo rybím tukem, asi proto, že ryby jsou hlavní potravou ptačích obyvatel ostrova. Když se nám maso zdálo příliš tuhé na pečení, vařili jsme je v kotlících i několik hodin, a vyráběli z toho cosi mezi polévkou a omáčkou. Taková míchaná vejce s vařeným masem, posypaná čerstvě natrhanou trávou, to vůbec není špatný oběd!

Jednou, když už byla Blodwen v pořádku a život v táboře klapal jako hodinky, lodní řád byl přepracován na „robinzonský“, zkrátka když už jsme žili zaběhnuti v nových podmínkách, vypravil jsem se s Goliášem na pobřeží. Do zátoky, k naší potopené lodi.

V zelené hloubce se pomalu vlnil trojštěžník, trochu zešíkma posazený na dno, s nepoškozenými čluny i stožáry, všechno v bezvadném pořádku. Potápěl jsem se, co mi plíce stačily, ale dosáhl jsem jen na špice stožárů, nějakých pět šest metrů pod hladinou. Dolů až na palubu by se snad dostal jen vycvičený lovec perel, někteří Malajci a Japonci prý proniknou až do dvaceti metrů a vydrží tam půldruhé minuty, takový trénink jsem bohužel neměl. Ani Goliáš, který jinak uměl všechno, nač si jen pomyslíte, v hloubkovém potápění neuspěl.

Měli jsme na lodi dva výborné potápěčské obleky – jenomže dole, pod patnácti metry vody, zamčené ve skladišti.

Tak jsme se bez úspěchu vrátili zpět do skal, k našemu potoku.

Čas plynul jakoby zpomaleně. Málem jsme zapomněli počítat dny, které se jeden druhému podobaly jako vejce vejci. A my jsme se už ve vejcích nějak vyznali! Stalo se to ve čtvrtém týdnu našeho pobytu na ostrově. Spal jsem a zdálo se mi, že se znovu rveme s Amerikány o ten záhadný vrak, že se po nás střílí – škulb jsem sebou a hned jsem byl vzhůru. Výstřel zřejmě nepatří do snu, ale do skutečnosti. Zanedlouho se ozval druhý – to střílí naše hlídka na vrcholu kopce! Revolver za opasek, a už jsem se hnál hlava nehlava vzhůru, po cestě, kterou jsem naštěstí uměl z paměti. Balvany jsme odklidili, ale všelijakých výmolů a menších kamenů bylo na cestě dost; párkrát jsem sebou praštil, odřel si koleno a lokty, ale za nějakých deset minut jsem byl nahoře. I v té tmě se dalo poznat, že už je člověk na návrší; zmírnil se sklon svahu a začal foukat ostřejší vítr, vonící mořem.

Ještě jsem nebyl u hlídky, ale už jsem to spatřil sám. Na severozápadním obzoru, daleko, jistě desítky mil, se pomalu vyhoupla na oblohu zelená zářící raketa. Zahoupala se, chvíli jako by visela v té nepohnuté tmě, pak velkým majestátním obloukem klesala dolů. Po ní vyplulo na nebe světlo žluté, přestávka a potom jedna červená.

Charlie! Charlie se blíží a hledá nás!

Ale blížil by se Charlie od severozápadu? Ne od jihu jako my? Že by už obeplul celý ostrov? Uvědomil jsem si, že ta světla nemusejí znamenat jen přítele, jen záchranu. Taky to mohlo být nové nebezpečí,

„Kapitáne, jste to vy?“ ozval se námořník na hlídce.

„Já. Všechno v pořádku.“

„Světelné signály, viděl jste to? Signalizují pro nějakou jinou loď, tam, tam, podívejte se, už začínají znovu!“

Vskutku, jižněji od místa, kde se objevily první rakety, a mnohem dál, nejmíň o deset námořních mil, vyhoupl se na nebesa červený plamínek, rozprskl se v bílou zářivou kouli, jež zaplanula ve výši téměř nepohnutě. A severozápadně jakoby na odpověď vylétla raketa zelená.

„Škoda že nerozumím tomu barevnému kódu, ztracená práce, člověk by měl vědět, co to znamená,“ mručel jsem nespokojeně.

„Dnes jsou vánoce,“ řekl námořník a nespouštěl oči z bílé koule, která visela na obloze. „Já jsem počítal dny, dělám si zářezy na hůlce. Třetího se narodila vaše malá, přesně před třemi nedělemi, dnes je čtyřiatvacátého prosince, Štědrý den.“

„Charlie zde tak brzo být nemůže. Patří ta světelná znamení nám?“

„Patří,“ řekl námořník, „je to hvězda betlémská.“

Stáhlo se mi hrdlo. Pěkný Štědrý večer. Zapomněli jsme na něj, mohli jsme si aspoň nadělit pro každého o jedno vajíčko víc. Ale snad je to opravdu hvězda betlémská, znamení spásy. Znamení, že někde nablízku jsou lidé, kteří nám přinášejí pomoc, záchranu.

My jsme bohužel odpovídat nemohli. Naše signální světlice byly pečlivě uzavřeny v bedně ve zbrojním skladu, patnáct metrů pod vodou. Člověk nikdy nestačí myslet na všechno – na vrcholu kopce jsme sice vztyčili stožár, na němž přes den vždy vlála Blodwenina spodnička, největší zachovalý kus látky, jaký jsme měli, ale musíme zde ještě na noc připravit hranici. Ohnivý signál. Vyškvářit nějaký tuk a pořádně dřevo napustit, aby chytlo třebas i v lijáku, pod nějakým kamenem udělat bezpečnou skrýš pro pár zápalek, zamotaných ve voskovém plátně a taky zalitých tukem. Bude to

práce na pár dní, ale začít se s ní musí hned zítra. Tady čas roli hraje. Čím dřív, tím líp.

„Jak dlouho už trvá ten ohňostroj?“

„Asi dvacet minut, kapitáne. Začali ti na jihu, ti vzdálenější, napřed jedna bílá, která visela dlouho, pak devět barevných, pořadí si nepamatuji. Severozápad odpovídal třinácti barevnými, do toho jste už přiběhl vy.“

Hlídali jsme oblohu, ještě jednou vyletělo na každé straně několik barevných raket, pak dvojice bílých a tím signalizace skončila. Čekal jsem na kopci ještě přes hodinu, ale už se neobjevilo nic. Země pod námi i zamračené nebe se staly znovu jednolitým prostorem tmy a ticha. „Jak daleko od nás mohly být ty rakety?“

„Ve tmě těžko hádat, pane kapitáne, ale těm severozápadním bych přiznal tak pětadvacet mil; jižní byly dál, nejméně kolem třiceti.“

Můj odhad se příliš nelišil, nejvýš bych pro jistotu čtyři pět mil ke každé vzdálenosti přidal. Jestli někdo míří k ostrovu, pak můžeme možná už zítra čekat návštěvu. Ale koho?

Anebo jsou to zoufalci, uvěznění v zeleném objetí chaluh, doprošující se jeden u druhého pomoci? Řekl jsem hlídce, že teď je potřeba zdvojnásobit pozornost, a šel jsem pomalu dolů do tábora.

Vzpomněl jsem si na Goliášova slova tenkrát po ztroskotání Jižního kříže. Goliáš dodnes tvrdí, že to nebyli žádní vorvani, a vyčítá si, že loď neuhlídal. Neblíží se k nám nové nebezpečí? Objevili jsme ambrovou pokladnici; někdo to možná zjistil a chce nám ji vyrvat. Ale jak se bránit, máme všeho všudy čtyři revolvéry, dvě pušky, střeliva jen trochu; máme ruce a nože a kamení. Na válčení vybaveni nejsme, nebudu dělat paniku. Nejrozumnější bude pořádně hlídat, nedat se překvapit ničím a nikým. Nebudit ani velké naděje, ani strach.

Dole u ohně mě už čekali důstojníci, celí netrpěliví a zvědaví, proč hlídka nahoře střílela. I většina ostatních byla vzhůru. Posadil jsem se k ohni a klidně jim vyložil, co jsme právě viděli. Světelné signály ze dvou míst, dost vzdálených od sebe, ještě víc vzdálených od našeho ostrova.

„To byly určitě lodi!“

„A proč ne ostrovy? My jsme se do toho směru nedostali, ostrovů tu může být víc, a třeba jsou obydlené.“ Rozproudila se vzrušená debata. Objeví se snad v sargasech někdo, kdo by nám pomohl?

Řekl jsem, že kromě doufání v cizí pomoc musíme taky něco udělat sami. Především je třeba počítat se vším, tedy i s tím, že to mohou být vylupovači vraků obrostlých sargasem, tedy pirátská banda, která by nám mohla pomoci spíš do hrobu. Stejně tak to mohou být dobří lidé, kteří nás z ostrova vysvobodí. Musí se tedy připravit obrana i signály o pomoc. Rychle. Hned zítra ráno. Práce bude dost, musíme se na to vyspat. Dobrou noc.

Druhý den jsme začali s budováním signální hranice, v noci měl na kopci službu vždycky i jeden z důstojníků, aby mohl zaměřit, odkud vylétají rakety, ale noční světla se už neobjevila ani jednou.

Neobjevil se ani žádný návštěvník. Byli jsme dál na ostrově sami. Po několika dnech vzrušení opadlo; měl jsem strach, aby to mezi lidmi neznamenal posun k beznaději, k zoufání z naší opuštěnosti.

Na takové hlodavé myšlenky je vždycky nejlepším lékem práce. Když jsme trochu opevnili vchod do naší jeskyně, dali jsme se znovu do výroby korábu. Věřit v záchranu odjinud je dobré, ale nejdůležitější je vždycky a důsledně věřit sobě. Snažil jsem se tohle přesvědčení naočkovat celé posádce. A tak jsme pižlali, vyrovnávali prkna, až se z nás kouřilo. Na malomyslné řeči nebyl čas.

Dny od nočního ohňostroje utíkaly, týden byl pryč, začínal další. V krásném slunečném ránu, dokud ještě slunce příliš nebušilo do hlavy a neotupovalo, jsem se vypravil na lov. Tedy na sběr vajec.

Ve skálách, vzdálených asi půl hodiny od tábora, jsem objevil kolonii černobílých ptáků, větších než racek, měli taky větší a chutnější vajíčka. Hnízda si ti poletuchové lepili jenom tam na skalních stěnách, dost vysoko, ale už jsem se vytrénoval a po skálách jsem lezl s obratností opice. Nebál jsem se, že sletím a zabiju se, s takovou povahou bych dělal pastora, a ne námořníka, ale svou nevýhodu takové šplhání mělo: člověk nemá bohužel kůži jako nosorožec, a tak je za chvíli podrápaný a potlučený až hanba mluvit.

Mé oblečení totiž delší dobu sestávalo už jen z jakési defektní sukničky kolem boků. A to jsem jako kapitán na tom byl nejlíp.

Je až k nevíře, jak málo jsou normální civilizované lidské šaty přizpůsobeny k pobytu v divočině, zvláště v takové, kde je trnité křoví a skaliska se skládají jak na potvoru jen ze samých ostrých hran a špiček. Když z mých mládenců odpadaly poslední kusy hadrů, vyrobil si každý místo fíkového listu jedno prkýnko dopředu a druhé dozadu, elegantně zavěšené na šňůrce.

Cáry jsme ponechali Blodwen, ať si z nich ušije garderóbu pro sebe a pro miminko.

Měli jsme pár rezervních košil a asi dvoje kalhoty, ale ty jsme si schovávali pro slavnostní chvíli, až se vydáme na cestu do civilizace. A z něčeho se taky musely dělat pleny pro miminko. Takovému dítěti, i podle našeho námořnického rozumu, by asi dvě prkýnka nestačila.

Dceruška si ovšem žila přepychově. Náš kuchař, který byl povahy náramně zimomřivé, přišel do tábora v tlustých bílých vlněných ponožkách. Teď se otužoval a ponožky daroval děťátku. Stačilo dole udělat dvě díry pro nohy, o něco výš pro ruce, nahoře trochu stáhnout motouzkem, a byl oblek jedna báseň. Levá ponožka sloužila pro všední dny, pravá coby sváteční oděv na neděli.

Ale to nebylo všecko! Z utrženého rukávu námořnické blůzy ušil náš plachetní mistr krásný dlouhý kabátek, i s prýmký a kapsami, a Goliáš z jakéhosi kousku kůže, bůh ví, jestli to byla původně klopá lovecké tašky, nebo zásobník na střelivo, vyrobil tak krásné dětské botičky, že by se mohly od minuty vyslat v Londýně za výkladem. Zkrátka dítě se mělo.

Až na to jméno. Nějak jsme pro tvorečka z robinzonského ostrova nemohli vymyslet to pravé jméno, snad na to bude správná doba až zase mezi lidmi; teď jsme mu všichni začali jaksi samozřejmě říkat Našeditě. Psáno i vyslovováno dohromady. Dost se nám takové jméno zamlouvalo, a navíc vyjadřovalo fakt – starali jsme se všichni, i bouřemi otrískaní hranáči se vůči Našemuditěti projevovali tuze něžně. Já jsem byl stejně rozpačitý a nemotorný jako ostatní, měl jsem hrozný strach vzít tu křehkou a broukající věčičku do ruky, pořád jsem nedokázal připadat si jako vážný a odpovědný otec rodiny.

A Našeditě si vedlo čile a vesele. Námořník Pieplack byl poslední, kdo si uchoval svou lodní kazajku, už sice bez rukávů a notně děravou, ale přece jen držela jakžtakž pohromadě a měla dokonce kapsy. Jednou si u ohně vzal Pieplack Našeditě na kolena, a než se vzpamatoval, už mělo obě ruce v jedné z jeho kapes a hospodařilo tam po svém. Všichni jsme tomu výkonu zatleskali; je vidět, že se Našeditě ve světě neztratí, zajímá se rovnou o to nejdůležitější. A miminko se rámusu nepolekalo, dokonce se nám zdálo, že se směje s námi, s bandou polonahých vousatých, opálených a podrápaných divochů.

Také Blodwen se usmívala. Byla po nemoci pořád ještě bledší než obvykle, ale i jinak se změnila: jako by ztichla a víc se stáhla do sebe. Do sebe a k děcku. Stala se z ní neuvěřitelně pečlivá máma.

Nebylo asi jednoduché udržet v takových podmínkách tvorečka při životě – pro ni se to však stalo smyslem života a dokázala to! Nedovedl jsem si ji takovou nikdy představit: pyšná, krásná a zhýčkaná dívka, zvyklá, že se všechno točí kolem ní a jejích miliónů, a teď najednou tohle? Situace horší a hrozivější, než zažila jakákoli prادلena v Soho nebo služka v Pretorii... zřejmě jsem Blodwen křivdil. Zřejmě jsem ji, zaplat' pámbu, dobře neznal. Nebyla jen bláznivě odvážná, ale taky vytrvalá. Našla v sobě najednou neskonalou trpělivost. A něhu.

Jen občas, když si vyšla ke stožáru na vrcholu kopce, kde vlála její už potrhaná spodnička, hleděla přes břehy ostrova dál, do nekonečných zelených plání sargasů, oči jí blýskaly jako předtím a šeptala jakési proklínání. Ať zhynou ti, kdo ji sem zahnali ... rozuměl jsem zlobě lady Leytenstoneové a sám jsem se taky trochu cítil vinen, nemusela sem přece se mnou, do této beznaděje, do tohoto bezmocného vzteku.

Nerušil jsem ji, raději jsem vždycky seběhl dolů a s dvojnásobným zápalem začal přihlázovat prkna, dávat dohromady loď, dávat dohromady naději.

Teď bylo ráno, slunné a přívětivé; vypravil jsem se nahoru ke skálám pro nějaká vajíčka k snídani.

Měl jsem v ruce pytlík sešitý z několika útržků košile a v něm už nějaké dva tucty vajec, takže jsem musel šplhat po vrásčité stěně

opatrně, vpíjet se jednou rukou a bosýma nohama do puklin, abych se nesmekl a vzácný úlovek neroztřískal. Vysoukal jsem se až nahoru, trochu si tam vydechl, a najednou jsem z té skalní výšky spatřil dole dvě postavy. Mám halucinace?

Položil jsem vak s vejci, protřel si oči a znovu se zahleděl do údolí, které se klikatilo a svažovalo dolů k pobřeží, ale nebyl to omyl, žádná halucinace.

Dvě postavičky vážně stoupaly vzhůru, směrem ke mně, a byly oblečené, dokonce měly cosi na hlavách, snad klobouky, ale to se z dálky nedalo rozeznat. Ovšem šatstvo na celém těle svědčilo jednoznačně, že to nemohou být moji námořníci, vybavení prkýnkovou módou.

To znamená, že z lodí, které si před týdnem v noci vyměňovaly světelné signály, přece jen některá přistála u našeho ostrova. Tím spíš bylo potřeba zjistit, co mají nečekaní návštěvníci za lubem.

Válečný plán jsem měl vypracovaný hned. Dolů ze skály, vylézt na nějaké nižší skalisko, kolem něhož budou muset projít, poslouchat je a sledovat tak dlouho, dokud aspoň nebudu moci odhadnout jejich úmysly. A pak si s nimi promluvit, nejdřív sám.

Nepozorovaně stopovat oba turisty nebude problém; pohyboval jsem se po skálách rychle a tiše jako zkušený indiánský bojovník; kdyby to byli nepřátelé, a třeba ozbrojeni, i tak bych na ně mohl zaútočit, ač sám beze zbraně. Znal jsem dokonale terén. A mohl jsem využít momentu překvapení.

Za pár minut jsem byl dole, našel jsem si příhodné skalisko, jež se svažovalo až do poloviny rokle, to budou muset dlouho spodem obcházet a poskytnou mi tak příležitost k nerušenému naslouchání.

Připravil jsem si taky těžkou dělostřelbu: několik pořádných balvanů. A ty dva tucty vajec. Ale doufal jsem, že nebudu muset zahájit palbu, naopak, že se mi naskytne možnost pozdravit a uvítat naše záchránce.

Nos nenápadně vystrčený mezi kamením, nepohnutě jsem je sledoval očima. Blížili se vycházkovým krokem. Jeden byl Evropan, dlouhý, hubený a světlovlasý, druhý patrně Ind drobné křehké postavy, bílé kalhoty obtažené kolem nohou, na hlavě veliký bílý zámotek turbanu. Běloch byl oblečen námořnický, ve zvonových

kalhotách a světlé důstojnické blůze, na hlavě měl jakousi čepici s plátýnkem, které mu spadalo za krk.

Oba byli vybavení okovanými horskými holemi, měli torny a na opasku polní láhve, každý ještě chlebník; zbraně jsem u nich neviděl.

Buď tedy znali ostrov a věděli, že na něm žádná nebezpečná zvěř není, nebo byli jednoduše lehkomyšní. Jejich oblečky byly úpravné a nepotrhané, i boty měli v celku, žádnou díru, zkrátka elegáni jak z módního výkladu – přicházeli z té strany pobřeží, kde byl svah nejpočetnější, bez trnitého křoví, kde mohli uchovat svou civilizovanost. A také je zřejmě nic nehnało, šli pomalu jak na pohodlnou procházku.

Vrchol hory, na němž se třepetala naše spodničková vlajka, byl pro ně dosud skryt za vypouklým svahem. Od pobřeží se patrně dalekohledem vzhůru nedívali; z jejich bezstarostného chování jsem usoudil, že nemají nejmenší ponětí o naší přítomnosti na ostrově. Bavili se bez všech zábran, jako by tu byli sami. A bavili se anglicky, naštěstí, takže jsem jim rozuměl.

„Jak je to ještě daleko k prameni, kapitáne Simmere, podle hodin bychom tam už mohli být, ne?“ ptal se trochu udýchaně Ind.

„Je už zatracené horko, takže se vlečem jak slimáci,“ zavrčel kapitán Simmer. „Moment, já si radši přeměřím naši polohu. Nebyl jsem tu už moc dlouho, takže si cestu tak přesně nepamatuju.“

Zastavil se, díval se na hodinky a kroutil malým sextantem, pak mávl rukou, že se to už dá vydržet.

„Ale kapitán Perkins sem jezdil častěji, že ano,“ pokračoval Ind, jemuž horko tak nevadilo, a byl tedy hovornější, „Perkins tu vždycky vybíral ambru, že ano?“

„Hm, ten je tu jak doma; má chronickou rýmu a jediná věc, kterou cítí, je čerstvý grog. Nevadí mu ta zapáchající zelenina kolem ostrova.“

No vida, stačilo chvílku poslouchat a věděl jsem dost. Nejsou to náhodní návštěvníci, ostrov znají, vědí i o ambře. Ale jako zločinci nevypadají – risknu to tedy a vylezu.

Spustil jsem se potichounku ze skaliska a zničehonic jsem se jim objevil polonahý, bosý a vousatý přelud.

„Good morning, gentlemen!“

Kristepane, to muselo být leknutí! Uskočili dozadu, jako by uviděli kobru s rozevřenou tlamou nebo tygra, Ind se skrčil za kámen, kapitán se horečně hrabal v chlebníku a vytáhl nejdřív lulku, po ní stříbrnou krabičku se zápalkami, ale hádám, že nechtěl zapálit sobě ani nabídnout pokouření mně; potřetí se mu povedlo z chlebníku vylovit malý stříbrný revolver. Trochu se mu však trásl v ruce.

Stál jsem nehnutě s prázdnýma, od těla odtaženýma rukama a otrásal jsem se tichým smíchem, protože i přes to ústí revolveru byla celá scéna komická.

„Nebojte se, pánové, nechovám k vám nepřátelské city, můžete ten krám klidně zastrčit. Kdybych vás chtěl přepadnout ze zálohy, tak to už máte dávno odbyto oba dva. Sleduji vás dost dlouho.“

Kapitán se už uklidnil, spustil ruku s revolverem podél boku, ale palec pořád držel na kohoutku:

„Kdo jste? A zatraceně, jak jste se sem ...?“

Kapitán Simmer se mi zamlouval. Jeho šlachovitá, ošlehaná tvář byla poctivá, poznamenaná léty práce na moři. Když člověk takto po celé roky vzdoruje živlům, pak je snad vůči lidem drsnější, než bývá zvykem na pevnině, ale zato zaručeně přímý. V námořnických obličejích se už vyznám dost bezpečně.

„Jsem člověk, pánové, kterému se u břehů tohoto ostrova potopila loď; žiju tu jako robinzon už delší dobu, a proto jsem tak neoholený a orvaný, doufám, že mi ten společenský nedostatek prominete, ale jinak se zde žít nedalo.“

„Z potopené lodi? A jak se sem ta loď mohla dostat?“

„Příplula. Prořezala si cestu. Teď leží ve dvacetimetrové hloubce u východního pobřeží.“

„Která loď? Jak je to možné?“

„Jižní kříž z Nového Yorku. Původně z Londýna.“

Hrome, to jméno na ně udělalo dojem! Pokud bylo vůbec v lidských silách, vyvalili oči ještě víc než předtím. Dlouhán zahrabal revolver do chlebníku a nerozhodně přešlápl, Ind vylezl zpoza balvanu a připojil se k němu.

„A vy jste kapitán Jižního kříže?“

„Yes, to jsem já.“

„Kapitán Jansen? Richard Jansen?“

„To jsem já. I když na to momentálně nevypadám.“

Hubený blondák pokročil kupředu s rozpřaženýma rukama, jako by mě chtěl obejmout, ale zazdalo se mu to moc, napřáhl tedy jen svou šlachovitou pravici.

Ind zkřížil ruce na prsou, beze slova se uklonil a pak na mne upřel své planoucí černé oči. Uklonil jsem se taky a hned jsem se zeptal:

„Kdo vlastně jste vy a proč jste připluli na ostrov? A jak jste se sem vy vůbec dostali?“

„Tady ten pán se jmenuje doktor Mahmúd a já jsem kapitán Simmer,“ ujal se představování Angličan. „Na ostrov nás přivádějí vědecké zájmy – mapování, studium podnebí.“

Možná to byla pravda, možná ne – neměl jsem čas ani příležitost to zkoumat.

„Vy jste jediný přežil zkázu vaší lodi?“ ptal se kapitán.

„Co vás nemá, všichni jsme se zachránili, komplet celá posádka.“

„To je báječné,“ zasvítil Ind bílými zuby, „a ta lady, co se s vámi plavila – lady Leytenstoneová, nemýlím-li se ...“

„V pořádku. Narodilo se jí mezitím dítě.“

„Cože? Ona je s vámi na ostrově? I s děckem? A dítě taky žije?“

„I dceruška je v pořádku. Živíme ji ptačími vejci a masovou polévkou, roste jak z vody.“

„No to je neuvěřitelné štěstí!“

„A kde je vaše posádka?“

„Nedaleko odsud. U pramene, ke kterému máte taky namířeno.“

„Jak víte, že ... aha, my jsme se bavili nahlas, jak se tam dlouho ještě povlečeme. Kapitáne Jansene, ale na tohle setkání bychom se měli napít něčeho jiného!“

Kapitán Simmer se chvíli hrabal v batohu, odkud předtím lovil dýmku a revolver, tentokrát vytáhl plochou láhev se zlatohnědým obsahem.

„Mám dojem, že vám přijde doušek k chuti. Tady asi skotská nikde nepramení.“

Zahlaholil jsem stejně srdečně, lokli jsme, svět najednou docela přívětivě zezlátl, jen se mi zdálo, že slunko začalo víc pražit.

Vyšplhal jsem se na skálu pro svůj váček s vejci a pak jsme se ve třech vydali vzhůru k našemu táboru.

„Jste tu už dlouho? A nehladověli jste, netrpěli jste nějakou nouzí?“

„Nebylo to tak hrozné, jen jsme měli strach o dítě. A oblečení – tedy já jsem kapitán ve vycházkové uniformě, chápete. Mužstvo je na tom poněkud hůř. Tabák nám chyběl, to jo. A Blodwen tu taky neměla na růžích ustláno.“

„Já vím, takové poustevničení není legrace ani pro chlapy. Ale teď vás odvedu rovnou k pobřeží, na svou loď, tam bude pro všechny dost oblečení, i pohodlí ... i toho tabáku.“

Pak se kapitán Simmer vyptával ještě na Jižní kříž, kde ztroskotal, vysvětlil jsem mu, že o nějakém ztroskotání nemůže být řeč, loď vypadala úplně nepoškozeně, jen se potopila, asi nějaký vorvaň odtrhl jeden ze železných plátů obložení. Kapitán prohlásil, že v tom případě by se snad dalo uvažovat o nějakém způsobu, jak náš koráb vyzdvihnout z mořského dna. Tak šla cestou řeč o samých příjemných věcech.

Zanedlouho jsme byli u pramene, u našeho tábora.

Není třeba popisovat, jak naše trosečnická posádka kulila oči, když jsem z lovu vajec najednou přivedl dva perfektně oděné džentlmeny.

„Kapitáne, to jste je v nějakém hnízdě vyseděl?“ Všichni se kolem nás shlukli, vypadalo to spíš, jako když tlupa nahatých lidojedů spokojeně zdraví svůj budoucí oběd než jako přivítání záchránců. Blodwen se nejdříve pokusila v jeskyni drobet vylepšit svou garderobu, teprve potom se zjevila zrakům dvou cizích pánů. Kapitán Simmer se jí hluboce uklonil a vykoktal několik námořnicky neobratných poklon. Pak dodal zvučným hlasem, aby všichni kolem slyšeli, že jeho loď nás pohostinně přivítá a odveze z tohoto zeleného zajetí, kam budeme chtít, ať urychleně zabalíme své věci a připravíme se k odchodu.

S balením nebyly žádné problémy. Byli jsme hotovi za pět minut. Simmer stál u našeho napůl hotového plavidla, jež spočívalo vedle potoka, a divil se, jak jsme mohli primitivními prostředky udělat práci tak přesnou. A jak prý bychom ten těžký náklad dostali dolů k

moři? Vysvětlil jsem, že jsme měli v plánu skácet několik dalších stromů, vyrobit válce, z lýka uplést lana a vléci loď na válcích podél potoka až k pobřeží. Legrace by to nebyla, ale udělat by se to dalo. Kdyby nepřistál u ostrova on, nic jiného by nám nezbývalo – všechny problémy se dají nějak vyřešit, když se vyřešit musí.

Zatáhli jsme nedokončenou loď pod skalní převis – snad se bude někdy hodit, jestli tu ještě někdo ztroskotá. Zamávali jsme prameni, čisté a hluboké tůňce, ohništi pod skálou, celému zalesněnému údolí i ptákům, kteří kroužili nad našimi hlavami. Byli nám tak dlouho jedinými společníky. I životeli.

Pak jsme se, rance na nahých ramenou, vydali na cestu přes vrchol, kolem spodničkové vlajky, už notně roztřepené, kterou jsme teď naposledy stáhli; a potom dolů, k pobřeží. K lodi, která nás vrátí z robinzonády znovu do světa, mezi lidi.

Byli jsme všichni, celá posádka, nikdo nechyběl. Byli jsme zdraví, opálení a veselí jako děti, které dostanou šesták na zmrzlinu.

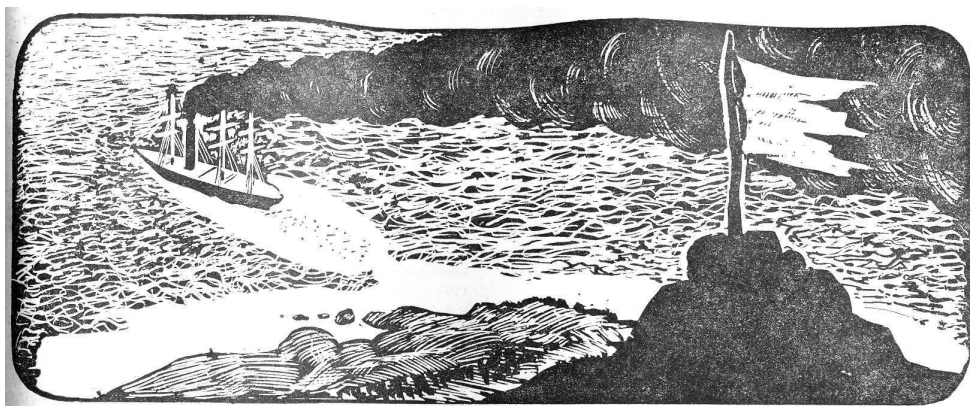
Přišli jsme o všechno, o č jsme vůbec přijít mohli – o všechny peníze, o holandský vrak, o potopené zlato, bavlna, kterou jsme zaplatili, vzala za své i se skladištěm, naše loď je pod vodou, přišli jsme – aspoň zatím – o celý náklad ambry. Ale – a to mi v této chvíli připadalo důležitější než všechno ostatní – nepřišli jsme ani o jednoho člověka. Dokonce nám vlastně jeden přibyl – Našeditě.

ŽÍT JAKO VOLNÍ LIDÉ

Když se mě kapitán Simmer ptal, kam nás mají přepravit, označil jsem mu bez váhání polohu Algotsova ostrova.

Charlie nás už jistě očekává, jsme povinni podat mu zprávu, jak dopadla naše výprava. Na to jsem se tedy moc netěšil, protože pronajmout někomu loď a pak mu sdělit, že dotyčné plavidlo je sice u dna, ale díky neobyčejně čiré vodě je na ně docela dobře vidět, to tedy, uznejte, není moc příjemná povinnost.

Ale i kdyby všeho toho nebylo, kdyby nám malý Algots nedal peníze, které nám dal, kdyby nás nezavedl na stopu tajemství sargasového moře, jeli bychom stejně k němu. Ted', když byla naše

lod' pod vodou, stal se ten Charlieho kamenný zvěřinec naším jediným domovem.

Přišli jsme k ostrovu časně zrána, ještě za úsvitu, ale jak se ukázalo, čiperný Algots už byl na nohou. Opatrný jako vždycky, Simmersovu lod' do své zátoky nepustil; připlul nám naproti svým člunem a po uvítání a stručném vysvětlení, co nás postihlo, přivolal další dva čluny, aby odvezly na břeh naši posádku. Nás, Simmerse a doktora Mahmúda pak pozval na malé pohoštění a přípitek na oslavu, že jsme to všechno přežili.

„Cizí lidi si nikdy nepouštěj do domu,“ říkávala určitě Charlieho babička: za tu dobu, co jsme byli v zajetí sargasů, dal si dole u paty ostrova vytesat do skály jakýsi „přijímací pokoj“, ostatně docela vkusně a útulně zařízený – oba hosté, kapitán Simmers i Mahmúd, údivem skoro ztratili řeč.

Když Blodwen vstupovala clo této místnosti, vybavené krbem a po stěnách ověšené kožešinami, všiml si Charlie ranečku, který nesla v náručí.

„Věcí dejte chlapcům, odvezou vám je nahoru,“ pokynul jí náš hostitel. Teprve teď se vysvětlilo, že ten raneček vůbec není věc, ale člověk, nebo spíš příslib člověka. Bylo z toho velké divení a radování. Algots začal holčičku vyhazovat ke stropu, z čehož měla zřejmě náramnou legraci, smála se a výskala. Mrkl jsem na Blodwen, ať si ji honem zas vezme, než nám z ní strýček Charlie udělá artistku.

„Abych nezapomněl, vážení, mám pro vás novinu,“ ohlásil nám Charlie, když nás Simmer s Mahmúdem opustili. „Ten váš povedený

medicinman je za mřížemi. Chytli ho někde v jižní Evropě, kde se pokoušel prodat ukradené Kididimovy šperky.“

„Doktor Selo?“ vyhrkl jsem. Použil jsem toho příjmení ze zvyku, i když jsem věděl, že není pravé.

„Doktor Selo, alias Oskar Stout a ještě asi tři další jména, on měl rád výběr.“

„Takže jihoafrická policie přece jen zapracovala,“ řekl jsem uznale.

„Jihoafrická policie?“ zachechtal se Charlie. „Ta by ho byla nechytla ani v Kapském Městě na náměstí. Šla po něm tlupa soukromých detektivů, najala si je jakási rodina Leytenstoneová z Anglie, jestli vám to něco říká.“

„Rodina Leytenstoneova?“ žasla Blodwen.

„Nejdřív si zřejmě najali Stouta na vás a potom detektivy na Stouta. Nevadilo jim samozřejmě, že Stout je zloděj – vadilo jim, když začal krást pro sebe. Ostatně myslím, že bychom mu měli přiznat jednu polehčující okolnost,“ připustil Algots a obrátil se k Blodwen. „On vás totiž podle všeho neměl jenom okrást nebo unést, jak se o to pokusil při krádeži vraku, on vás měl patrně sprovodit ze světa; proto se taky vydával za lékaře.“

I když jsme seděli těsně u krbu, obešel nás mráz. Taky Blodwen se zachvěla.

„A proč se o to tedy nepokusil?“ namítl jsem.

„Co já vím?“ pokrčil rameny Charlie. „Třeba se mu lady Blodwen líbila. Nebo prostě proto, že takový bídák zas není, aby dokázal zavraždit člověka. Leytenstoneovým by to patrně potíže nedělalo.“

„Těm tedy určitě ne, pane, když odpustíte, že se vám pletu do hovoru,“ řekl Goliáš, který před chvílí vstoupil do místnosti. „Sám jsem viděl ...,“ mávl rukou, jako by chtěl zahnat nějakou strašnou vzpomínku. „Jsou schopni všeho, pro libru by každý z nich uškrtil bratra.“

„Nebylo by ho škoda, jak se zda,“ podotkl Algots trochu cynicky.

Mne ale teď napadla jiná otázka. „Ty jsi u nich sloužil, Goliáši. Řekni mi ale, jaká fantastická náhoda tě tenkrát v Monrovií přivedla právě na naši loď?“

„Náhoda?“ usmál se černoch. „Hledal jsem vás od přístavu k přístavu, až jsem vás našel v Monrovii. A stejně jsem vám byl čerta starého platný.“

„Jedno jsi tedy dokázal určitě, Goliáši,“ ozvala se Blodwen. „Nebýt tenkrát těch tvých hrůzostrašných historek, zůstala jsem spát na vraku a byla bych zmizela i s ním. Ale tys mě tak vyděsil ...“

„Proto jsem to taky vypravoval. Tušil jsem, že se něco chystá, chtěl jsem hlídat celou noc, ale ten felčar mi musel něco namíchat do pití, usnul jsem jako dřevo.“

„Nejde mi ovšem na rozum jedna věc,“ namítl jsem. „Jestli holandskou loď ukradli Leytenstoneovi, je možné, že by je hryzlo svědomí a chtěli by nám ji zaplatit?“

„Taky si myslím. Tak kdo mi tedy, u všech rohatých, poukázal v Kapském Městě deset tisíc dolarů jako »první splátku na vrak«?“

Na tohle zřejmě taky neměli vysvětlení. Alespoň Blodwen a Algots ne. Goliáš se napůl odvrátil, ale i tak jsem si stihl všimnout, že se začervenal.

Ted' teprve mi to došlo: „Goliáši, že to bylo těch deset tisíc, za které jsem tě tenkrát v Monrovii koupil?“

Goliáš sklonil hlavu: „Nezlobte se, massa, ale když vás ten lump o všechno okradl a já jsem tomu nedokázal zabránit, byla to vlastně moje povinnost. A pak – vy jste v tu chvíli ty peníze potřeboval víc než já.“

Nejsem na moc velké citové výlevy, ale ted' jsem se nezdržel a Goliáše jsem objal. „Děkuju ti, kamaráde. Za všechno ti děkuju. Ani nevíš, jak jsem rád, že už nemám otroka, ale přítele.“

Algots nás ubytoval, jak nejlépe uměl, nejteplejší a nejslunnější pokoj dostala Blodwen s holčičkou. Hned se taky našla ochotná chuva, moje stará známá tlustá Laura, která ted' byla na ostrově i s manželem. Ukázalo se, že ten její mužíček má neobyčejný talent ke hře na valchu, roury od kamen, kávový mlýnek a vůbec na cokoli. Cvičil pilně na nejrůznější nástroje a Našemudíteti se ty jeho ukolébavky zřejmě líbily.

Večer, když všechno utichlo a jen tu a tam zařval nějaký lev nebo se ozvalo temné, teskné zatroubení slona, vyšli jsme si s Charliem na plošinu ostrova.

Dole pod námi v pravidelném rytmu narážel na břeh mořský příboj, jako by moře oddechovalo ve spánku. Na vlnách se bělaly krajkové hřebeny; potom se jak veliký pomeranč vyhoupl nad hladinu oranžový měsíc.

Svět je krásný, myslel jsem si. Svět by byl krásný, kdybych v něm nemusel žít jako psanec.

Charlie, který mi do té chvíle podrobně líčil svůj plán na vyzdvižení Jižního kříže z mořského dna, jako by vytušil mé myšlenky, zastavil se: „Poslyšte, kapitáne Jansene, já sice nevěřím, že vaši loď potopili ti Leytenstoneovi, stěží by se mohli dostat do sargasového moře tak, abyste si jich vůbec nevšimli, myslím, že to byl opravdu spíš nějaký ten obrovský vorvaň, ale i tak už se vám ta roztomilá rodinka natopila dost, nemyslíte? Stojí vám všechny ty peníze vůbec za to, být pořád takhle na útěku, pořád ve střehu – vždyť to není žádný život.“

„Mluvíte mi z duše, Charlie,“ řekl jsem. „Myslíte, že mě to těší? Ale zkuste říci Blodwen, aby se na to vykašlala a vzdala se těch peněz. Hned spustí, že ji ani nenapadne napat své dědictví po otci do krku těm hamižným Leytenstoneovům.“

„A kdo říká, že by to musela dávat jim? Když jsem byl nedávno v Monrovii, mluvil jsem o té vaší věci s jedním advokátem; ptal jsem se ho, jak by se to dalo vyřešit. A on přišel, myslím, na výborný nápad: jestli opravdu stojíte víc o klid než o ty peníze, mohla by prý lady Blodwen věnovat svůj každoroční důchod nějaké dobročinné společnosti, třeba sirotkům po námořnících nebo vysloužilým námořníkům. Současně by jim mohla dát oprávnění, aby s Leytenstoneovými vedli spor o ostatní dědictví. Taková organizace by si už své právo obhájila, o to není strach. A pak,“ dodal, „organizaci nikdo zabít nemůže, člověka ano.“

Přeběhl mě mráz, snad z toho, že se ochladilo, nebo z těch Charlieho posledních slov. Člověka je možné zabít, ano, a jde to docela snadno. Možná že by se jim to přece jen podařilo, třeba za měsíc nebo za rok. A do té doby bychom pořád žili ve strachu.

Ten monrovijský advokát měl pravdu – až jsem se divil a trochu styděl, že jsme na něco takového nepřišli sami. Blodwen s tím jistě bude souhlasit. Uděláme to a jsme volní, svobodní lidé. Možná se

nám podaří zbohatnout z ambry, možná budeme dál chudí a budeme vozit od přístavu k přístavu kokosové ořechy a pytle s jutou, možná zůstaneme s Algotsovým cirkusem; ostatně taková cirkusová loď taky potřebuje kapitána a Charlie by na to všechno nestačil. Zkrátka – budeme se živit, jak to půjde, možná zámožně, možná z ruky do úst, ale budeme žít volně a beze strachu.

A Blodwen nebude žádná lady Leytenstoneová, ale obyčejná paní Jansenová. A Našeditě, jestli se nemýlím, by se taky mělo zapsat do matriky, a protože křestní jméno Našeditě nám asi nikde neuznají, mělo by se podle mého soudu jmenovat Charlota – Karla, Karlička, Karolínka. Kapitán Charlie Algots si zaslouží, aby se jmenovala po něm.

Měsíc byl už vysoko a podobal se lesklému perlet'ovému knoflíku. Představoval jsem si, jak rodina Jansenova klidně vystoupí na břeh v kterémkoli přístavu světa, jak se budeme s Blodwen a s Karolínkou (a kdovíjak se budou jmenovat ti další) loudat po ulicích, navštěvovat přátele a vůbec žít, jak se sluší a patří.

Už dlouho mi nebylo tak blaze, jako teď pod tím měsícem, který nakreslil na moři stříbřitou, přímou cestu. Cestu do daleka.

ROBERT KRAFT * SARGASOVÉ PEKLO

Svazek č. 72

Z německého originálu *Die Sturmbraut* přeložila a upravila Ilona Borská. Ilustroval Jiří Hanuš. Obálku navrhli Václav Kabát a James Janíček. Graficky upravil Jan Kejda. Vydal jako svou 4448. publikaci Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, v Praze roku 1974. Odpovědný redaktor Josef Šubrt. Výtvarný redaktor Jaromír Zápál. Technická redaktorka Jitka Pavlíková. Z nové sazby písma Brno Z vysadila a vytiskla Severografia, n. p., závod Liberec. 11,85 AA (text 10,55, ilustr. 1.30), 11,97 VA. Náklad 62 500 výtisků. 1. vydání. 13-759-74 14/54 Brožovaný výtisk 7,- Kč

Translation © Ilona Borská, 1974 Illustrations © Jiří Hanuš, 1974